Nota van Zienswijzen bestemmingsplan Eemshaven

(vastgesteld door de gemeenteraad van Het Hogeland 10-09-2025
Versie 4 juli 2025

INLEIDING

Van 22 december 2023 tot en met 1 februari 2024 heeft het ontwerpbestemmingsplan Eemshaven ter inzage gelegen. Daarbij is eenieder in de gelegenheid gesteld zienswijzen in te dienen. Het bestemmingsplan biedt een actueel juridisch-planologisch kader voor de verdere ontwikkeling van het haven- en industrieterrein. De procedure valt onder de Wet ruimtelijke ordening, omdat het ontwerpbestemmingsplan voor 1 januari 2024 ter inzage is gelegd.

Zienswijzen

Reactie	Instantie	Contactpersoon
1	Stadt Borkum/Bürgerinitative Saubere Luft Ostfriesland e.V.	[redacted]
2	Wagenborg Stevedoring	[redacted]
3	Gasunie Transport Services	[redacted]
4	Groningen Seaports	[redacted]
5	Bout Advocaten namens Maatschap Klijn	[redacted]
6	Natuur- en Milieufederatie Groningen	[redacted]
7	RWE Aktivatiebedrijf Wind	[redacted]
8	Norton Rose Fulbright Advocaten namens RWE AG	[redacted]
9	Tennet	[redacted]
10	Veiligheidsregio Groningen	[redacted]
11	Buss Terminal Eemshaven	[redacted]
12	[redacted]	[redacted]

De reacties en zienswijzen zijn hieronder samengevat en voorzien van een reactie. In de laatste kolom is aangegeven of de zienswijzen aanleiding geeft tot aanpassing van het bestemmingsplan. Waar dat het geval is, is kort aangeduid welke aanpassing is gedaan.

Deze Nota van Zienswijzen wordt samen met het voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan aangeboden aan de gemeenteraad, zodat deze kan worden betrokken bij de overwegingen. De Nota van Zienswijzen wordt ook verzonden aan de indieners van de zienswijzen.

ZIENSWIJZEN

1. Stadt Borkum/Bürgerinitative Saubere Luft Ostfriesland e.V.			
Zienswijze-nummer	Zienswijze	Gemeentelijke reactie	Aanpassing bestemmingsplan?
1.1	Saubere Luft bekritiseert dat ondanks de directe nabijheid van het plangebied bij de stad Emden het publiek niet werd geïnformeerd of in de gelegenheid is om deel te nemen.	De plannen zijn volgens bestaande afspraken kenbaar gemaakt aan direct aangrenzende Duitse overheden die mogelijk hinder of effecten ondervinden als gevolg van het plan. Er is volgens de onderzoeken geen sprake van hinder of effecten voor bewoners in de aangrenzende gebieden. Bovendien betreft de Eemshaven een bestaand industriegebied en de nieuwe regeling maakt geen nieuwe activiteiten mogelijk.	Geen
1.2	Stadt Borkum uit kritiek op het feit dat de periode van de terinzagelegging, samen met nog twee mededelingen over bestemmingsplannen, vanwege de feestdagen rond Kerst 2023 en Nieuwjaar 2024 te kort was om alle effecten op de natuurwaarden voor Emden en Borkum adequaat te beoordelen.	Door veranderende wetgeving per 1-1-2024 kon geen andere planning worden aangehouden. Er had evenwel een pro-forma zienswijze ingediend kunnen worden die later aangevuld had kunnen worden.	Geen
1.3	Paragraaf 2.8 van het MER (Bodem) wijst erop dat ontwikkeling leidt tot een verbetering van de bodemkwaliteit door bodemonttrekking en bodemuitwisseling. Met de negatieve gevolgen van bodemafdekking, zoals het risico op overstromingen, hitteontwikkeling en verlies van leefgebied, wordt echter geen rekening gehouden. Met name het wateroverlastvraagstuk kan een verhoogd risicopotentieel voor de omringende natuur vormen voor bedrijven die met gevaarlijke stoffen omgaan. Over het geheel genomen neemt het risico op rampen toe als gevolg van de concentratie van veel risicovolle industrieën en kan dit bij een ongeval tot grote (cumulatieve) schade leiden.	Het effect is beoordeeld en hoewel niet gesteld kan worden dat een dergelijke ramp zich nooit zou kunnen voordoen, is het risico als aanvaardbaar geacht.	Geen
1.4	In paragraaf 2.1 van het MER (Verkeer) worden de effecten op het verkeer onderzocht. De focus ligt daarbij op de binnenvaart. Het is echter niet duidelijk of ook naar de internationale scheepvaart werd gekeken. Ook hier zou de frequentie door aanvoer en distributie kunnen toenemen, wat weer leidt tot verdere extra belasting en daarmee samenhangende emissies voor het Eems-estuarium. De toename zou het risico op ongevallen in de Eems en de Noordzee kunnen vergroten, wat zou kunnen leiden tot meer rampen met gevolgen voor de aangrenzende Natura 2000-gebieden en het UNESCO Werelderfgoed Waddenzee.	De ontwikkeling van de haven brengt extra scheepvaartverkeer met zich mee. Het MER gaat echter primair in op de haven en niet op de scheepvaartroutes en doet daar ook geen uitspraken over.	Geen
1.5	Het geluid veroorzaakt door de bouwwerkzaamheden en de gevestigde industrie vormt een extra belasting voor het gebied. Voor gevoelige soorten in aangrenzende gebieden betekent dit een verdere beperking van het leefgebied door vermijding. In hoeverre deze geluidsoverlast zich zal verspreiden en ook impact zal hebben op het eiland Borkum is nog onduidelijk. Gevreesd wordt dat geluidsemissies en de uitbreiding van de industrie een impact kunnen hebben op de toeristische aantrekkelijkheid.	In de normneringen en de vastgestelde geluidzone is voorzien in een verdere ontwikkelingen van de haven. In die zin is geen sprake van een uitbreiding van de industrie. De geluidszone geeft aan dat met een grotere afstand van de haven op een zekere afstand andere omgevingsgeluiden die van de Eemshaven overstijgen. Aannemelijk is dat op Borkum geen geluid van de Eemshaven zelf gehoord kan worden.	Geen
1.6	Broedgebieden van noordse sterns en visdiefjes worden vernietigd. Dit heeft niet alleen gevolgen voor de beschermingsdoelstellingen van de Nederlandse natuurgebieden, maar ook voor de Duitse Natura 2000-gebieden, de Nedersaksische Waddenzee, de Duitse kust en de Duitse eilanden. Ter compensatie wordt een broedeiland voor visdiefjes en sterns aangelegd. In de Eems-Dollard is al één van twee eilanden aangelegd. De omvang van de eilanden wordt in het rapport niet vermeld, waardoor het lastig is te beoordelen of de omvang van de compensatiegebieden zich verhoudt tot het door de industrie ingenomen areaal van 388 hectare. Aangenomen mag worden dat dit gevolgen zal hebben voor de gezamenlijke inspanningen ter bescherming van de soorten. Daarnaast hebben onderzoeken op het eiland Borkum aangetoond dat de paaitijden van vissen veranderen door de klimaatgerelateerde temperatuurstijging in de Noordzee en de CO_2-opname van de zee. Ook in het hoofdstuk “Thermische en chemische emissies naar water” van het MER wordt erop gewezen dat het onduidelijk is hoe hoog een stijging zou kunnen zijn. Deze mogelijke stijgingen moeten beslist worden onderzocht in de context van een verdere verschuiving in de paaitijden van vissen, omdat de effecten nu al zichtbaar zijn. In 2023 werden op Borkum veel dode vogels aangetroffen die door dit probleem omkwamen van de honger. Deze ontwikkeling moet worden tegengegaan, ook in de geest van de Nederlandse beschermingsdoelstellingen.	Uit de bijgevoegde Passende Beoordeling blijkt niet dat een verdere ontwikkeling van de haven sec gevolgen heeft voor noordse stern en visdief. De waargenomen veranderingen in de paaitijden van vissen, kan zeker een gevolg zijn van een klimaatgerelateerde temperatuurstijging, de unieke bijdrage van de Eemshaven (of andere havens aan Nederlandse en Duitse kant) kan daarin niet onderscheiden worden. dit vraagt een plangebiedoverstijgende aanpak.	Geen
1.7	Levende vissen, amfibieën en waterspitsmuizen moeten worden verplaatst, zoals beschreven in paragraaf 2.10 van het MER. De vraag hier is hoe ervoor kan worden gezorgd dat een groot deel van deze populaties wordt gevangen. Daarnaast betekent verhuizen voor de dieren enorme stress en het is niet zeker of herplaatsing succesvol zal zijn. Bovendien worden niet alleen in het projectgebied, maar ook op de hervestigingslocatie verschillende factoren van het bestaande ecosysteem en hun voedselketens verstoord, waarvan de effecten moeilijk in te schatten zijn. Op de nieuwe locatie kan sprake zijn van overbevolking of een slechtere aanpassing van de soort aan de omgevingsomstandigheden, wat kan leiden tot een decimering van de populatie of andere negatieve gevolgen voor de natuur op deze locatie.	Als dieren moeten worden afgevangen en verplaatst ten behoeve van een ontwikkeling, wordt dit op verantwoorde wijze en onder begeleiding van een deskundig ecoloog uitgevoerd. Voor deze werkzaamheden is een (algemene) ontheffing op grond van de Flora- en faunawet (thans van rechtswege een Omgevingsvergunning voor een Flora- en fauna-activiteit) verleend (kenmerk FF/75C/2015/0597.toek/bl). De daaraan verbonden voorschriften borgen dat de effecten daarvan op beschermde soorten zo veel mogelijk worden beperkt en passen binnen de kaders van wet- en regelgeving.	Geen
1.8	Bij visdiefjes en in toenemende mate ook bij bruinvissen worden de kwiklimieten al geruime tijd overschreden. Dit betekent dat voortplantingsschade en subletale effecten op de prioritaire vissoort Visdief niet kunnen worden uitgesloten. Bovendien is de kwikverontreiniging in visdiefseieren aanzienlijk toegenomen. Dit is statistisch bewezen sinds 2008. Sindsdien zijn er nog aanzienlijke extra belastingen bijgekomen door de emissies van de kolencentrale van RWE in de Eemshaven en de emissies van EEW. Kwikmonitoring van visdiefeieren in Delfzijl leverde op dat het ‘level of concern’ (200 ng/g) in 2013 aanzienlijk werd overschreden en dat de toxiciteitslimiet van 500 ng/g in 2012 significant werd overschreden. Verdere lozingen van zorgwekkende stoffen, zware metalen en PFAS door industriële installaties in de natuur mogen daarom niet worden toegestaan. Helaas geeft het bestemmingsplan nog niet aan welke industrie zich gaat vestigen. Er is alleen sprake van uitsluiting van kolen- en kerncentrales, hetgeen aansluit bij de structuurvisie Eemsmond. Het is de vraag of een verandering in de structuurvisie er ook toe kan leiden dat deze weer worden toegestaan.	Momenteel voldoen van de metalen kwik en arseen niet aan de gestelde normen en vormen daarmee een bedreiging voor het ecologisch functioneren. De toekomstige lozingen van de bedrijven die zich in Eemshaven zullen vestigen zullen daaraan een kleine extra bijdrage kunnen leveren. Uit onderzoek dat in de aanvulling op het MER is beschreven, blijkt dat de huidige lokale emissies voor 0,1 – 0,2% bijdragen aan de totale belasting van het ecosysteem. De bijdrage door de lokale emissies is in de huidige situatie dus al zeer gering en dat zal met een extra bijdrage vanuit Eemshaven niet anders worden. Nieuwe lozingen moeten voldoen aan strikte eisen en kunnen alleen verleend worden als verzekerd is dat de lozing geen onaanvaardbaar nadelige gevolgen heeft voor de waterkwaliteit en het ecosysteem van de Waddenzee. Omdat de lozing moet voldoen aan de eisen van de KRW en daarvoor de Natura 2000-doelen leidend zijn als die strenger zijn dan de KRW-eisen, is via het vergunningenspoor dat voor de lozingen geldt, ook geborgd dat significante gevolgen voor het Natura 2000-gebied Waddenzee zijn uit te sluiten.	Geen
1.9	In paragraaf 2.3 van het MER (Luchtkwaliteit) wordt er op gewezen dat een verdere verslechtering van de luchtkwaliteit te verwachten is. Het eiland Borkum wordt erkend als een luchtkuuroord. Veel mensen met	Doordat de emissiefactoren ieder jaar dalen en de achtergrondconcentraties in de regio Eemsdelta zeer laag zijn, is het uit te sluiten dat grenswaarden uit de Wet milieubeheer voor luchtkwaliteit overschreden worden. Op	Geen

	luchtwegaandoeningen profiteren van het zeeklimaat en de luchtkwaliteit. Voor ernstige gevallen van longziekten zijn de eilanden belangrijke aanlooppunten om een genezing te verkrijgen. Dit is niet alleen een belangrijke factor bij de behandeling van patiënten, maar ook een belangrijke bron van economische inkomsten voor de eilanden, die door luchtvervuiling wordt aangetast.	verdere afstand van het plangebied, zeker ter hoogte van het eiland Borkum, zijn de effecten van het voornemen naar verwachting niet meetbaar c.q. significant. De positie van het eiland Borkum als lucht-kuuroord is daarmee niet in gevaar.	
1.10	Naast de stikstofgevoelige biotopen in de omgeving van het plangebied bevinden zich op het eiland Borkum stikstofgevoelige strand- en duinbiotopen met duindoornstruiken en kalkrijke duinvalleien waarin meerdere FFH-habitattypen voorkomen. Veel dier- en plantensoorten zijn afhankelijk van dit bijzondere en functionele ecosysteem. Daarom moet een toename van de stikstoftoevoer koste wat het kost worden vermeden. Deze habitats komen voor op het eiland Borkum, dat in de hoofdwindrichting ligt, maar ook op andere Oost-Friese eilanden en ook op Schiermonnikoog en lopen gevaar door stikstoftoevoer, omdat de Critical Loads al zijn overschreden. Hieronder valt ook habitattype 2130, kustduinen met kruidachtige vegetatie. Mossen, korstmossen en veel plantensoorten op de Rode Lijst beschermen de duinen tegen erosie en hebben een positief effect op de waterhuishouding. Door de toevoer van stikstof worden deze soorten verdrongen door grotere planten en neofieten, waardoor gaten in de kruidachtige vegetatie ontstaan. Dit brengt niet alleen de plantensamenstelling en daarmee de voedselketens in gevaar, maar ook de gevoeligheid voor sedimenterosie. In tijden van toenemende stormvloeden en zeespiegelstijging zijn de duinen onmisbaar als kustbescherming voor de eilanden. Door de geplande aardgasproductie op de Noordzee, de bestaande emissies van de scheepvaart, het industriegebied Oosterhorn en de kolencentrale in de Eemshaven zou een uitbreiding van de industriële installaties tot verdere extra emissiefactoren leiden.	In paragraaf 2.6 van de Passende Beoordeling is het Duitse toetsingskader voor stikstof beschreven en toegepast. De eerste stap daarbij is dat getoetst wordt of het project afzonderlijk (dus zonder te cumuleren) een depositiebijdrage heeft die hoger is dan de in Duitsland gehanteerde drempelwaarde (Abschneidekriterium) van 300 gram (21,43 mol) N/ha/jaar. De bijdrage van het plan is op een aantal rekenpunten op Duitse Natura 2000-gebieden hoger dan de drempelwaarde, dit zijn echter mariene biotopen in de Eems die niet gevoelig zijn voor atmosferische depositie van stikstof. De depositie op de overige rekenpunten op Duitse Natura 2000-gebieden, ook die op Borkum, is lager dan de drempelwaarde. Daarmee staat vast dat de maximale depositiebijdrage ten gevolge van het plan geen negatief effect op deze Duitse Natura 2000-gebieden kan veroorzaken en past binnen het Duitse toetsingskader. Aangezien de drempelwaarde op Borkum niet wordt overschreden, wordt deze ook op de overige, verder weggelegen Duitse Waddeneilanden niet overschreden.	Geen
1.11	Krachtens de verordening inzake beschermde gebieden is een van de belangrijkste instandhoudingsdoelstellingen van het beschermde gebied Hund-und Paapsand de herstelverplichting van het deelaspect zeegras op grond van het verslechteringsveebod. Het instandhoudingsdoel voor FFH-gebied 173 Hund- und Paapsand moet zijn, de oorspronkelijke toestand van een groot, aaneengesloten zeegrasweidegebied te herstellen als onderdeel van FFH-habitattype 1140. De referentiewaarden van de Kaderrichtlijn Water moeten daarbij worden aangehouden, aangezien de monitoring van het macrofyt zeegras binnen dit kader plaatsvindt. In dit geval worden habitattypegebieden met kwalitatief functionele kenmerken aangetast, zodat een beoordeling van de gevoeligheid voor stikstof per geval noodzakelijk en mogelijk is (zie stikstofrichtlijnen voor BImSchG-systemen).	Deze beoordeling is uitgevoerd in de passende beoordeling en daarin is voor de Duitse Natura 2000-gebieden het Duitse beoordelingskader gevolgd. Het gebied Hond en Paap is zowel onderdeel van het Nederlandse Natura 2000-gebied Waddenzee als het Duitse Natura 2000-gebied Hund und Paapsand. Deze dubbele aanwijzing volgt uit de ligging in het Nederlands-Duitse betwist grensgebied. De depositie die op Hond en Paap wordt berekend is met 31,53 mol N/ha/jaar (ongeveer 440 gram) hoger dan de in het Duitse beoordelingskader gehanteerde drempelwaarde van 300 gram. Het habitattype H1140 is van nature voedselrijk en heeft een KDW (kritische depositie-waarde) van meer dan 2.400 (ongeveer 33,5 kg) mol N/ha/jaar. De achtergronddepositie op Hond en Paap is ongeveer 700 mol (10 kg) N/ha/jaar (Bron: RIVM, grootschalige depositiekaart Nederland) en daarmee veel lager dan de KDW. Ook met de maximale extra depositiebijdrage die in het nieuwe bestemmingsplan mogelijk wordt gemaakt wordt de KDW niet overschreden.	Geen
1.12	Voor FFH-gebied 002 behoren rivierprik (Lampetra fluviatilis) en elft tot de waardebepalende soorten. Om ze te beschermen is een van de doelstellingen van het beschermde gebied het garanderen van een ongehinderde migratie door het estuarium tussen het mariene kraamkamergebied en de paaigronden stroomopwaarts. Het in stand houden van een fysisch-chemische waterconditie (zuurstofniveaus, niveaus van zwevende stoffen, materiële vervuiling) die noch de opstijgende paaidieren, noch de migrerende jonge dieren aantast. De belangrijkste risicofactoren voor de staat van instandhouding zijn onder meer de verdieping van vaargeulen, schadelijke toevoer van nutriënten en warmte. Tijdens de zomermaanden zijn er fasen met uitgesproken zuurstoftekorten en dus aanzienlijke gevolgen voor de visfauna. Het gaat hier om een mariene en estuariene biotoop die gevoelig is voor overmatige toevoer van voedingsstoffen.	In het rapport “Passende beoordeling en flora- en faunaonderzoek bestemmingsplan Eemshaven” is geconcludeerd dat de ontwikkelingen die in het bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt geen nadelige gevolgen hebben voor de diadrome vissoorten, zoals rivierprik en elft. Gevolgen door trilling (onderwatergeluid), chemische verontreiniging en thermische belasting zijn uitgesloten.	Geen
1.13	In onderzoek wordt aangetoond dat de biogeochemische stikstofcycli van cruciaal belang zijn voor de ontwikkeling van zuurstoftekorten in het Eems-estuarium. De onderzoekers ontdekten dat er langs de riviermonding drie verschillende biogeochemische zones bestaan, waarin verschillende complexe biochemische processen plaatsvinden die de stikstofcyclus beïnvloeden. Het binnendringen van stikstof in deze zones heeft een beslissende invloed op het gehele ecologische evenwicht van het Eems-estuarium. Het resultaat is vertroebeling, verzilting en verhoogde lachgasproductie, wat de zuurstofarme zones versterkt, die al in het Eems-estuarium worden waargenomen. Het gevolg is dat de zuurstofarme zones nog groter worden dan wat al in het Eems-estuarium wordt waargenomen. Dit maakt duidelijk dat een eenvoudige depositiesimulatie geen recht doet aan de complexiteit van de stikstofproblematiek in de mariene habitats van het Eems-estuarium.	Er is geen ‘eenvoudige stikstofsimulatie’ uitgevoerd, maar een zeer gedetailleerde stikstofdepositieberekening. In reactie op punt 1.11 is al aangegeven dat de achtergronddepositie op de Hond en Paap veel lager is dan de kritische depositiewaarde en der extra atmosferische depositie door de bestemmingsplanontwikkeling niet voor een overschrijding kan zorgen. Ook voor de andere delen van het mariene milieu in de Nederlandse en Duitse Eems en Waddenzee geldt dat de achtergronddepositie aanzienlijk lager is dan de kritische depositiewaarde. Op slechts een zeer geringe oppervlakte van de kwelders is sprake van een lokale en beperkte overbelasting. De bestaande knelpunten met de voedselrijkdom van de Eems en de Waddenzee worden niet veroorzaakt door atmosferische depositie van stuikstof, maar van aanvoer van stikstofrijk water via de waterlopen die op de Eems en de Waddenzee afwateren. Nieuwe lozingen vanuit de Eemshaven moeten aan de lozingseisen voldoen. Omdat de lozing moet voldoen aan de eisen van de KRW en daarvoor de Natura 2000-doelen leidend zijn als die strenger zijn dan de KRW-eisen, is via het vergunningenspoor dat voor de lozingen geldt, ook geborgd dat significante gevolgen voor het Natura 2000-gebied Waddenzee zijn uit te sluiten.	Geen
1.14	De kolencentrale en de industriële installaties in de Eemshaven zorgen nu al voor een enorme lichtvervuiling aan de horizon, die ook zichtbaar is vanaf het eiland Borkum. Ook dit moet cumulatief worden bekeken met andere projecten op de Noordzee. Voorkomen moet worden dat ook voor de Waddenzee en de Natura 2000-gebieden de lichtvervuiling toeneemt. Maritieme lichtvervuiling beïnvloedt de relaties tussen roofdieren en prooien en kan leiden tot door licht geïnduceerde algengroei, wat kan leiden tot zuurstofuitputting in waterlichamen en een afname van de vispopulaties. Het is niet voldoende om de standaardwaarde voor de mens als maatstaf te nemen, omdat andere organismen anders reageren op veranderende lichtomstandigheden. Het is inmiddels bekend dat kunstmatige kustverlichting het fundamentele gedrag van vissen beïnvloedt, zoals verkering en foerageergedrag, groei, ontwikkeling en paaimigratie. Er zijn ook negatieve effecten op trekvogels als gevolg van lichtvervuiling waargenomen, waarmee rekening moet worden gehouden.	In het bestemmingsplan is geborgd dat de lichtbelasting op de Waddenzee niet meer dan 0,1 Lux toe mag nemen. Een dergelijk beperkte verandering van de lichtsterkte is niet waarneembaar ten opzichte van de al aanwezige verlichting.	Geen

2. Wagenborg Stevedoring			
Zienswijze-nummer	Zienswijze	Gemeentelijke reactie	Aanpassing bestemmingsplan?
2.1	In artikel 4.2.3 onder b is opgenomen dat de bouwhoogte van bedrijfsinstallaties maximaal 65 meter is. Het is indiener niet duidelijk in hoeverre een havenkraan onder het begrip bedrijfsinstallaties valt. Verzocht wordt om het bestemmingsplan aan te passen, zodat duidelijk is of een havenkraan gezien wordt als bedrijfsinstallatie. Indien dit het geval is wordt ook verzocht om aan te geven welk deel van de kraan gezien wordt als hoogste punt; de cabine (vast deel) of de giek (bewegend deel).	Onder bedrijfsinstallaties worden ook havenkranen verstaan. Aan het begrip ‘bedrijfsinstallatie’ wordt dit ter verduidelijking toegevoegd. De maximale bouwhoogte van 65 m is van toepassing op de vaste, niet bewegende delen van de havenkranen. Aan artikel 4.2.3 wordt dit toegevoegd ter verduidelijking.	Ja

2.2	Als havenkranen niet als bedrijfsinstallatie worden beschouwd, maar als bouwwerken, geen gebouw zijnde geldt een maximale bouwhoogte van 5 meter (artikel 4.2.3 onder d). Indiener maakt bezwaar tegen deze bouwhoogte, omdat deze te laag en belemmerend is voor de ontwikkeling van de havenactiviteiten.	Zie de reactie op zienswijze 2.1.	Nee

3. Gasunie Transport Services			
Zienswijze-nummer	Zienswijze	Gemeentelijke reactie	Aanpassing bestemmingsplan?
3.1	De weergegeven belemmeringenstrook voor de hoofdaardgastransportleidingen in het plangebied is te smal. De belemmeringenstrook voor hoofdaardgastransportleidingen dient wettelijk 5 meter ter weerszijden van de hartlijn van de leiding te bedragen. Verzocht wordt om de belemmeringenstrook te verbreden tot de hierboven genoemde afstand.	De belemmeringenstrook voor de hoofdaardgastransportleidingen wordt aangepast naar 5 meter aan weerszijden van de hartlijn van de leidingen.	Ja
3.2	Verzocht wordt om de dubbelbestemming ''Leiding – Gas'' niet op te nemen binnen de hekwerken van het terrein van Eemshaven Energy Terminal. Dit zodat het mogelijk blijft aanpassingen op het netwerk binnen werkterrein te maken indien nodig.	Hiermee wordt ingestemd.	ja
3.3	In artikel 18.1 'algemene gebruiksregels' is opgenomen dat tot een strijdig gebruik wordt gerekend 'het gebruik van terreinverlichting zonder afscherming waardoor direct licht wordt waargenomen buiten het eigen bouwperceel'. Het is indiener vooralsnog onduidelijk of hieraan kan worden voldaan. Het gebruik van verlichting is meegenomen in de omgevingsvergunning milieu voor de Eems Energy Terminal, en hieraan zijn voorschriften verbonden. Verzocht wordt het artikel aan te passen om het bestaande gebruik binnen de grenzen van de reeds verleende vergunning mogelijk te maken.	De regel is opgenomen om te voldoen aan Natuurwetgeving (paragraaf 4.4 van de Passende Beoordeling). Daarin wordt onderbouwd dat hogere verlichtingssterktes boven de 0,1 lux gemeden moet worden. Sinds enkele jaren is openbare verlichting zo aangepast dat (strooi)licht wordt geminimaliseerd. Om nadere eisen aan nieuwe vergunningen te kunnen stellen, is de bedoelde algemene regeling in het bestemmingsplan opgenomen.	Nee
3.4	De Eems Energy Terminal installatie ligt binnen de kaders van de nieuwe bestemde geluidsruimte middels het bestemmingsplan. Een gedeelte van de installatie ligt binnen de maatvoering 'Standaard geluidsruimte dag in dB(A)', 'Standaard geluidsruimte avond in dB(A)' en 'Standaard geluidsruimte nacht in dB(A)' opgenomen. De geluidsruimte hier is mogelijk abusievelijk aangegeven als 0. De geluidsruimte voor deze installatie is verleend middels de reeds verleende milieuvergunning van de installatie. In de toelichting is opgenomen dat de bestaande toegekende geluidsruimtes uit een omgevingsvergunning geldend zijn. Verzocht wordt de maatvoering hier op aan te passen.	Het plan zal zodanig worden aangepast dat ook de activiteiten van de Eems Energy Terminal installatie binnen de gebiedsaanduiding "milieuzone-geluidzonebeheer" komen te vallen opdat de regels voor de geluidverdeling hierop van toepassing zijn. Geluidkavels met standaard kavelbudgetten zijn in het plan alleen op land gelegd, niet op het water. In het GVP zal duidelijk worden gemaakt dat tot het kavelgeluid ook wordt gerekend het geluid vanwege bedrijfsactiviteiten die weliswaar buiten het eigen terrein plaatsvinden, maar die toegerekend moet worden aan de bedrijfsactiviteiten. Dit geldt ook voor het geluid door bedrijfsactiviteiten op schepen (niet zijnde nestgeluid). De geluiduitstraling daarvan wordt getoetst aan het standaard kavelbudget over het gebruikt geluidoppervlak (op land). Voor zover de benodigde geluidruimte groter is dan het kavelbudget over het gebruikt geluidoppervlak (op land), zijn daarop de betreffende planregels voor afwijking van de gebruiksregels van het plan van toepassing, de regels voor het onder voorwaarden toestaan van een grotere geluidruimte (welke ruimte ook daadwerkelijk aan Eems Energy Terminal is toegestaan).	Ja

4. Groningen Seaports			
Zienswijze-nummer	Zienswijze	Gemeentelijke reactie	Aanpassing bestemmingsplan?
4.1	In de bestemmingsomschrijvingen van de enkelbestemmingen 'Bedrijventerrein – Industrie', 'Groen', 'Verkeer', 'Verkeer – Railverkeer' en 'Water – Industriehaven' is opgenomen dat de gronden onder andere zijn bestemd voor nutsvoorzieningen. Nutsvoorzieningen zijn niet gedefinieerd in het plan. Voor de (toekomstige) bedrijvigheid op de terreinen zijn er ook kabels en leidingen nodig die meer kunnen omvatten dan voorzieningen ten behoeve van openbaar nut. Om die reden wordt geadviseerd om aan de bestemmingsomschrijvingen van de bovengenoemde enkelbestemmingen 'kabels en leidingen' toe te voegen.	De gemeente kan zich vinden in de zienswijze. Aan de bestemmingsomschrijving van de bestemmingen 'Bedrijventerrein – Industrie', 'Groen', 'Verkeer', 'Verkeer – Railverkeer' en 'Water – Industriehaven' wordt toegevoegd dat deze gronden ook zijn bestemd voor kabels en leidingen.	Ja
4.2	In tegenstelling tot artikel 12 van het voorontwerpbestemmingsplan is bedrijfsmatig medegebruik ten behoeve van overslag en transport tussen het water en industrieterrein binnen de bestemming 'Water - Waterkering' niet langer mogelijk op grond van artikel 10 in ontwerpbestemmingsplan. Verzocht wordt om dit, overeenkomstig het voorontwerpbestemmingsplan, toe te voegen aan de enkelbestemming 'Water – Waterkering'.	Het voorstel om het bedrijfsmatig medegebruik voor overslag en transport toe te voegen wordt na overleg met het waterschap Noorderzijlvest gehonoreerd. Wél is het zo dat bij nieuwe activiteiten daarvoor toestemming van de waterbeheerder/het waterschap moet worden verkregen. Dat gaat dan via een Omgevingsvergunning – water. Dat is geborgd in de Waterschapsverordening en het DSO.	Ja
4.3	In artikel 4.3, 4.4, 4.6.1 en 9.4 is het begrip 'zeedefensie' opgenomen. Verzocht wordt om te verduidelijken wat hieronder wordt verstaan.	Met zeedefensie wordt gedoeld op bescherming tegen overstromingen. Het begrip is aangepast en verduidelijkt.	Ja
4.4	In artikel 4, lid 4.2.3 zijn bouwregels opgenomen voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouw zijnde. Onder b is opgenomen dat de bouwhoogte van bedrijfsinstallaties ten hoogste 65 meter bedraagt. Bedrijfsinstallaties zijn, op grond van de begrippen in het ontwerpbestemmingsplan, een hijskraan, schoorsteen, zonnepaneel of andere installatie, al dan niet op of aan gebouwen, met een open of ranke structuur, ter plaatse aanwezig ten behoeve van de ter plaatse gevestigde bedrijven. De hoogtebepaling voor bedrijfsinstallaties geldt op het moment dat er sprake is van een bouwwerk. Afhankelijk van de situatie en omstandigheden kan een hijskraan op enig moment worden aangemerkt als een bouwwerk, geen gebouw zijnde. In die gevallen geldt er dan een maximale bouwhoogte van 65 meter. Indiener gaat ervanuit, gelet op de normale bedrijfsactiviteiten in een haven, dat deze maximale bouwhoogte niet van toepassing is op de bewegende delen van een hijskraan en verzoekt dan ook om de begripsomschrijving hierop aan te passen.	Zie de reactie op zienswijze 2.	Ja, zie ook zienswijze 2.
4.5	In artikel 4.1 onder a wordt verwezen naar Bijlage 1 Staat van bedrijfsactiviteiten. In deze Staat van bedrijfsactiviteiten ontbreekt, ten opzichte van standaard Staat van bedrijfsactiviteiten in de handreiking 'Bedrijven en milieuzonering', bij SBI-code 52241 nummer 0 "Laad- los- en overslagbedrijven t.b.v. zeeschepen. Verzocht wordt om deze toe te voegen aan bijlage 1 behorende bij de regels. In deze Staat van bedrijfsactiviteiten staat bij SBI-code 52241 onder nummer 6 en bij SBIcode 52242 onder nummer 9 "-olie, LPG, e.d.". Onduidelijk is of onder 'e.d.' ook LNG en waterstof worden gerekend. Voor LNG is in artikel 4 specifiek opgenomen dat LNG-installaties onder de bestemmingsomschrijving vallen. Verzocht wordt om aan te geven of onder 'e.d.' ook LNG en waterstof worden gerekend.	In Bijlage 1 Staat van bedrijfsactiviteiten is SBI-code 52241 nummer 0 "Laad- los- en overslagbedrijven t.b.v. zeeschepen" per abuis weggevallen. Deze wordt alsnog toegevoegd. Tot SBI-code 52241 onder nummer 6 en SBI-code 52242 onder nummer 9 wordt ook LNG gerekend. Dit wordt toegevoegd.	Ja

4.6	Op de verbeelding staat bij het vlak 'maatvoering' ter hoogte van de Synergieweg 1-9 met betrekking tot de toegekende geluidsbudgetten dag-,-dag- nachtperiode in plaats van dag-, avond-, nachtperiode. Verzocht wordt om dit aan te passen.	De zienswijze is terecht. Op de genoemde locatie wordt op de verbeelding de tekst gewijzigd naar dag-, avond-, nachtperiode.	Ja
4.7	In tabel 2 Geluidverdeelplan is een ligplaats benoemd als "Ligplaats EEM-JH Wijnne Barends". Dit moet "Ligplaats EEM-JH openbare kade" zijn.	De naam van de ligplaats wordt gewijzigd in "Ligplaats EEM-JH openbare kade".	Ja

5. Bout Advocaten namens Maatschap Klijn			
Zienswijze-nummer	Zienswijze	Gemeentelijke reactie	Aanpassing bestemmingsplan?
5.1	Indieners wonen dicht bij het plangebied. Hoewel in de toelichting van het bestemmingsplan wordt aangegeven dat er geen nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk gemaakt worden, worden de mogelijkheden voor zware bedrijvigheid toch verruimd. Dit gaat samen met andere ingrijpende en complexe ruimtelijke plannen in de directe omgeving, zoals de Oostpolder en het Windpark. De cumulatie van negatieve omgevingsaspecten wordt ten onrechte niet in het geheel van de diverse afwegingen van belangen betrokken. De inbreuk op de fysieke leefomgeving van indieners is hiermee fors onevenredig.	De regels van het plan laten geen verruiming van de categorie bedrijven toe en zijn in dat opzicht niet aangepast. De Eemshaven betreft een bestaand plangebied. Bij de ontwikkeling van plannen in de directe omgeving is ingegaan op cumulatieve effecten voor de omgeving.	Nee

6. Natuur- en Milieufederatie Groningen			
Zienswijze-nummer	Zienswijze	Gemeentelijke reactie	Aanpassing bestemmingsplan?
6.1	Op het voorontwerpbestemmingsplan is door indiener een inspraakreactie gegeven. Verzocht wordt deze als herhaald en ingelast te beschouwen.	De inspraakreactie en de gemeentelijke reactie zijn u eerder toegestuurd in het kader van het voorontwerpplan. Desgewenst kunnen wij dat u opnieuw toesturen. Het ontwerpplan was echter op essentiële onderdelen geactualiseerd en er is een aantal onderzoeken aangepast of toegevoegd. Voor zover uw opmerkingen daarop betrekking hadden, nemen wij die navolgend mee.	Nee
6.2	De "Notitie zware metalen, dioxines en zwaveldioxide Eems-Dollard estuarium" zou als bijlage 5 bij de Passende Beoordeling (PB) gevoegd moeten zijn, maar ontbreekt en is niet ter inzage gelegd. Een deel van de conclusies in de PB en MER is rechtstreeks gebaseerd op dit rapport. Daarmee bevat het essentiële informatie om PB en MER te kunnen beoordelen. Voorgesteld wordt om het plan, nu met de notitie, opnieuw ter inzage te leggen, zodat een ieder de gelegenheid krijgt op het ontwerpplan te reageren.	Het klopt dat de bijlage ontbrak in het PB. De notitie wordt echter aangehaald en conclusies uit het rapport zijn juist geciteerd. Het rapport is bovendien makkelijk te vinden op internet omdat het in diverse PB'n sinds 2017 wordt aangehaald. Er kan in die zin geen twijfel bestaan nu de conclusies op basis van dit rapport stand hebben gehouden in diverse procedures. De bijlage zal worden toegevoegd.	Ja
6.3	Indiener is van oordeel dat verdere industriële ontwikkelingen in de Eemshaven alleen mogelijk is voor zover deze ontwikkelingen geen schadelijke gevolgen kunnen hebben voor de natuurwaarden in het Natura 2000-gebied Waddenzee. Concrete vergunningen op projectniveau maken echter nog steeds ontwikkelingen mogelijk die zorgen voor een verdere verslechtering van de Waddenzee en het Eems-Dollard estuarium. Het bestemmingsplan stelt hier geen grenzen aan en is daarom strijdig met de internationale verdragen ter bescherming van de Waddenzee.	De onderzoeken tonen aan (in navolging van de structuurvisie Eemsmond-Delfzijl) dat de ontwikkeling van de haven mogelijk is binnen de door wet- en regelgeving geldende normen.	Nee
6.4	Een MER en een PB horen inzicht te geven in de huidige toestand van natuur en milieu in en rond het gebied en in de mogelijk maximaal te verwachten gevolgen van realisering van het plan voor natuur en milieu). Informatie over de huidige toestand ontbreekt grotendeels. Zowel de vergunde als de feitelijke emissies van de in het plangebied aanwezige bedrijven zijn niet bekend. Indiener is daarom van mening dat het bestemmingsplan op basis van deze rapporten niet mag worden vastgesteld.	Deze algemene stellingname wordt niet onderbouwd met concrete feiten waaruit blijkt dat de "informatie over de huidige toestand" en "vergunde en huidige emissies niet bekend zijn". Het MER en PB bevatten honderden pagina's aan bijlagen en citeren daarnaast nog eens tientallen onderzoeksrapporten waarop conclusies worden getrokken.	Nee
6.5	Ten aanzien van de emissies en lozingen van zeer zorgwekkende stoffen, zoals zware metalen en dioxines, gaat de PB uit van een rapport van de ODG. In dit rapport geeft de ODG geen feitelijk inzicht in de vergunde emissies en lozingen en is geen informatie te vinden over de feitelijke lozingen door de huidige bedrijven in de Eemshaven. Het rapport bevat ook geen worst-case onderzoek naar de mogelijke emissies/lozingen bij verder ontwikkeling van de Eemshaven volgens het huidige plan. Door zich op dit rapport te baseren geeft de PB geen betrouwbaar beeld van de mogelijke gevolgen van dit plan voor de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden binnen de invloedssfeer van dit plan. Dit plan mag daarom op basis van deze PB niet worden vastgesteld.	In de aanvulling bij het MER is na de terinzagelegging van het ontwerp bestemmingsplan aanvullend onderzoek gedaan naar deze kwestie. Metalen en organische microverontreinigingen kunnen toxisch zijn voor de soorten die leven in de wateren waarin geloosd wordt en in wateren die hiermee verbonden zijn. Sommige stoffen kunnen zich ophopen in de ingewanden van soorten en daarmee een negatief effect uitoefenen op het fysiologisch en ecologisch functioneren van deze soorten. Binnen het wettelijk kader voor de waterkwaliteit (zie ook hoofdstuk 2 van bijlage III) zijn normen opgesteld waaraan moet worden voldaan om geen gevaar voor het ecologisch functioneren te veroorzaken. Zo ook voor de metalen en organische micro-verontreinigingen. Momenteel voldoen van de metalen kwik en arseen niet aan de gestelde normen en vormen daarmee een bedreiging voor het ecologisch functioneren. Chroom zit zeer dicht bij de JG-MKN (jaargemiddelde milieukwaliteitsnorm) en biedt relatief weinig ruimte. Van andere stoffen dan metalen is geen onderzoek beschikbaar waaruit een duidelijke dosis-effectrelatie kan worden afgeleid voor natuurwaarden in de Natura 2000-gebieden Waddenzee en Eems-Dollard. Significante gevolgen als gevolg van overige stoffen zijn dan ook uit te sluiten. Voor een deel van de risico-stoffen is de concentratie in de Waddenzee relatief hoog en de toekomstige lozingen van de bedrijven die zich in Oosterhorn zullen vestigen zullen daaraan een kleine extra bijdrage kunnen leveren. Uit onderzoek dat hierboven is geciteerd blijkt dat de huidige lokale emissies voor 0,1 – 0,2 % bijdragen aan de totale belasting van het ecosysteem. De bijdrage door de lokale emissies is in de huidige situatie dus al zeer gering en dat zal met een extra bijdrage vanuit Oosterhorn niet anders worden. Nieuwe lozingen moeten voldoen aan strikte eisen en kunnen alleen verleend worden als verzekerd is dat de lozing geen onaanvaardbaar nadelige gevolgen heeft voor de waterkwaliteit en het ecosysteem van de Waddenzee. Omdat de lozing moet voldoen aan de eisen van de KRW en daarvoor de Natura 2000-doelen leidend zijn als die strenger zijn dan de KRW-eisen, is via het vergunningenspoor dat voor de lozingen geldt, ook geborgd dat significante gevolgen voor het Natura 2000-gebied Waddenzee zijn uit te sluiten.	Nee
6.6	De cumulatieve effecten van dit plan samen met andere plannen en projecten zijn in de PB niet naar behoren in beeld gebracht. De mogelijke gevolgen van Duitse plannen en projecten in het Eems-Dollard gebied zijn niet in de cumulatie mee beoordeeld. De mogelijke gevolgen van andere plannen en projecten die schadelijke gevolgen	In hoofdstuk 8 van de PB is ingegaan op de cumulatieve aspecten. Voor wat betreft geluid en stikstof zijn aanvullende rapporten toegevoegd waarin opnieuw sprake is geweest van cumulatie (geluid cumulatie Eemshaven en Oostpolder en stikstof cumulatie Eemshaven met Oostpolder en Oosterhorn). Uit vaste jurisprudentie van de	Nee

	kunnen hebben voor de instandhoudingsdoelstellingen van de Waddenzee zijn niet in de cumulatie mee beoordeeld. Op grond van Europees recht dienen ook projecten die reeds (lang) gerealiseerd zijn, in de cumulatie te worden betrokken; dit is ten onrechte niet gebeurd. Indiener is daarom van mening dat de PB niet de vereiste zekerheid geeft dat dit bestemmingsplan geen schadelijke gevolgen zal hebben voor de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. Dit plan mag niet mag worden vastgesteld op basis van deze PB.	Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State volgt dat gecumuleerd moet worden met vergunde, maar nog niet gerealiseerde projecten.	
6.7	Indiener constateert dat het bestemmingsplan weliswaar verduurzaming mogelijk maakt, maar ook ruimte biedt aan niet-duurzame, zelfs vervuilende bedrijvigheid. Er wordt op aangedrongen dat verduurzaming geen vrijblijvende kreet blijft, maar daadwerkelijk in de planregels een plaats krijgt.	Planregels geven grenzen waarin ontwikkelingen (met welke effecten dan ook) zich mogen voordoen. Beleid stimuleert de verduurzaming van de economie. Gewezen kan worden naar diverse beleidsrapportages die dat tot doel hebben. Zie daarvoor ook de Aanvulling MER.	Nee
6.8	Door verdere ontwikkeling van de Eemshaven zal de ruimte voor de natuur verder worden terug gedrongen. Deze achteruitgang in oppervlakte kan negatieve effecten hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van de Waddenzee, zeker in cumulatie met andere plannen en projecten in de Nederlandse, Duitse en Deense Waddenzee. Verder verlies van natuurwaarden door ruimtegebruik in de Eemshaven dient gecompenseerd te worden.	De Eemshaven wordt niet groter door het bestemmingsplan. Het bestemmingsplan is ook nog eens conserverend en staat geen nieuwe ontwikkelingen toe die volgens het vigerende plan niet mogelijk waren.	Nee
6.9	De toelichting stelt dat Bestemmingsplan Eemshaven, zowel in de realisatie- als gebruiksfase, afzonderlijk en in cumulatie met andere relevante plannen, geen significant negatieve effecten op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden veroorzaakt. Er hoort niet alleen gecumuleerd te worden met projecten in de Eemshaven, maar ook met plannen en projecten elders die van invloed (kunnen) zijn op de Waddenzee. En er dient niet alleen getoetst te worden aan de instandhoudingsdoelstellingen voor de Nederlandse Waddenzee, maar ook aan de instandhoudingsdoelstellingen van andere Natura 2000-gebieden in binnen- en buitenland binnen de invloedssfeer van dit plan.	Er behoeft niet gecumuleerd te worden met plannen en projecten “elders op de Waddenzee”. Het gaat om de bijdrage die onderhavig plan heeft op N2000-soorten. Zekerheidshalve is wel gecumuleerd met Oostpolder en Oosterhorn. De buitenlandse N2000-gebieden zijn beoordeeld in de aanvullende PB op stikstof (bijlage 3).	Nee
6.10	Uit de PB blijkt dat negatieve effecten van dit plan op Natura 2000-gebied Waddenzee (waarin begrepen het Eems-Dollard estuarium) niet vallen uit te sluiten, maar die negatieve effecten zijn, volgens de PB, niet significant. Nu echter voor het Eems-Dollard estuarium een verbeterdoelstelling geldt, is iedere mogelijke verslechtering significant. De conclusie uit de PB is dan ook onjuist.	De NB-wetgeving is nu zo dat beoordeeld moet worden in hoeverre sprake is van een significant effect. De conclusie kan in die zin niet anders getrokken worden. Niet ieder effect is zoals vanzelf een significant gevolg, ook niet als er een verbeteropgave geldt of niet is voldaan aan het verslechteringsverbod. Zowel de wetgever als de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State maken nadrukkelijk onderscheid tussen de verantwoordelijkheden voor de overheden (behoud, verbetering en aar nodig herstel van de kwaliteit van de Natura 2000-gebieden) en de verplichting voor een initiatiefnemer (bepalen of een plan of project significante gevolgen kan hebben). Ten aanzien van het bestemmingsplan Eemshaven is vastgesteld dat significante gevolgen niet op voorhand zijn uit te sluiten. Om die reden is een passende beoordeling opgesteld, waarin is vastgesteld dat het bestemmingsplan niet zal leiden tot aantasting van de natuurlijke kenmerken van de betrokken Natura 2000-gebieden.	Nee
6.11	In de PB wordt opgemerkt dat bouwwerkzaamheden tijdelijk zijn. Per bouwproject klopt dit, maar voor het industrieterrein als geheel gaat het niet om tijdelijke effecten: er is vrijwel altijd ergens op het terrein een bouw- of verbouwproject in uitvoering. Wij kunnen er dan ook niet mee instemmen dat bouwwerkzaamheden op planniveau als 'tijdelijk' worden gezien.	In de PB zijn hiervoor aannames gedaan uitgaande van langdurige bouwactiviteiten.	Nee
6.12	Dit ontwerpplan draagt bij aan de verdere toename van de stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden en draagt daarmee bij aan de verdere achteruitgang van de natuur. Zeker in combinatie met andere plannen en projecten heeft dit plan significant negatieve gevolgen. Het plan mag dan ook niet worden vastgesteld zonder extra maatregelen ter reductie van de totale uitstoot van slikstof uit het plangebied.	De aanvulling PB stikstof wijst uit dat er weliswaar sprake is van depositie maar dat de depositie succesvol gemitigeerd kan worden. De aanvulling PB stikstof wijst uit dat er weliswaar sprake is van depositie maar dat de extra depositiebijdrage die in het bestemmingsplan mogelijk wordt gemaakt niet al leiden tot een aantasting van de natuurlijke kenmerken van de betrokken Natura 2000-gebieden.	Nee
6.13	MER en PB hebben de mogelijke gevolgen voor natuur en milieu, met name ten aanzien van de doelen van de Kaderrichtlijn Water (KRW), van de verdere ontwikkeling die dit plan mogelijk maakt onvoldoende in beeld gebracht. Dit plan stelt, ten onrechte, geen grenzen aan de lozing van koelwater en probleemstoffen. Bij vergunningverlening aan individuele bedrijven wordt hiermee niet/onvoldoende rekening gehouden.	In de aanvulling bij het MER is na de terinzagelegging van het ontwerp bestemmingsplan aanvullend onderzoek gedaan naar deze kwestie. De KRW vraagt een goede ecologische toestand van oppervlaktewater onder andere gebaseerd op biologische kwaliteitselementen en ondersteunende algemeen fysisch-chemische parameters. In de KRW zijn deze parameters gespecificeerd in thermische omstandigheden, verzuringstoestand, doorzicht, zoutgehalte, zuurstofhuishouding en nutriënten. Voor het ecologisch functioneren van een aquatisch ecosysteem zoals de Eems-Dollard en de oostelijke Waddenzee, is het van belang dan de fysisch-chemische parameters binnen de gestelde normen liggen. In deze studie wordt hoofdzakelijk ingegaan op de zuurstofhuishouding, nutriënten en de watertemperatuur, die hieronder kort worden toegelicht. Een te laag zuurstofgehalte in het water kan leiden tot de sterfte van vissen en macrofauna, terwijl een (te) hoog zuurstofgehalte een aanwijzing kan zijn voor (te)veel algengroei. In hoofdstuk 5 (bijlage III) is toegelicht dat de huidige zuurstofhuishouding op orde is in de getijdenwateren grenzend aan Oosterhorn. Het betreft een dynamisch getijdenwater met hoge stroomsnelheden in de geulen, waardoor er veel menging optreedt over de waterkolom en de kans op zuurstofloosheid nabij de bodem laag is. Vanwege het dynamische karakter zijn er daarom geen aanzienlijk negatieve effecten op de biologische kwaliteitselementen te verwachten. Het is zaak dat de lozingen worden getoetst middels de immissietoets om vast te stellen dat het aandeel zuurstofbindende stoffen dat wordt geloosd (en het effect op de ecologische waterkwaliteit) binnen de gestelde normen blijft. Nutriënten werken voornamelijk via chlorofyl door in de andere kwaliteitselementen van de KRW. Voor getijde- en kustwateren (K en O typen) wordt als maatstaf de DIN-waarde (opgelost anorganisch stikstof) gebruikt. De DIN-waarde is thans boven de gestelde norm en oefent daardoor een negatief effect uit op het ecologisch functioneren van het getijdewater. Te veel DIN kan in de (voor)lente leiden tot een te grote algenbloei die vervolgens andere kwaliteitselementen nadelig kan beïnvloeden. Het is daarom zaak binnen de gestelde norm te blijven om geen gevaar te laten ontstaan voor het ecologisch functioneren van afzonderlijke soorten. Aquatische ecosystemen zijn erg gevoelig voor veranderingen in temperatuur, met concreet de volgende gevolgen die optreden bij een temperatuurverhoging: - biologische en chemische processen versnellen; - snellere afbraak van organische stoffen en een afnemende oplosbaarheid van zuurstof veranderen de zuurstofcyclus; - organismen worden gevoeliger voor toxische stoffen;	Nee

		- concurrentieverhoudingen tussen soorten kunnen veranderen; - waterkwaliteitsproblemen kunnen toenemen; - invasieve warmte-minnende exoten kunnen een competitievoordeel hebben ten opzichte van inheemse soorten. Te veel opwarming die afwijkt van de natuurlijke tendens (seizoenale verschillen in temperatuur) kan leiden tot temporele niche-differentiatie en een mismatch tussen prooi en predator, en tussen mannelijke en vrouwelijke organismen (verlaagde ontmoetingskans). In geval van eutroof water zal de primaire productie toenemen, wat de zuurstofhuishouding in diepere delen negatief kan beïnvloeden, met name voor stilstaande en langzaam stromende wateren, maar ook mogelijk in stromende wateren en getijdewateren. Het is mogelijk dat dit een verandering in soortensamenstelling teweegbrengt, terwijl dit niet noodzakelijkerwijs tot een aantasting van de ecosysteemprocessen leidt; nieuwe soorten kunnen de functies van oude/inheemse soorten overnemen. Desondanks kan een watersysteem met een veranderende soortensamenstelling, maar met gelijkblijvende diversiteit en functionaliteit, alsnog door de KRW als 'niet voldaan aan de GET' worden beoordeeld omdat bepaalde kenmerkende soorten verdwenen zijn. Om negatieve effecten op de soorten en soortensamenstelling van de biologische kwaliteitselementen zo klein mogelijk te houden, dient aan de voor het GET opgestelde normen te worden voldaan. Op basis van de verwachte effecten zijn de effecten van koelwater op de ecologie verwaarloosbaar; desondanks dient dit per lozing te worden vastgesteld. In het kader van klimaatverandering en een opwarming van de aarde kan dit betekenen dat er in de toekomst tijdelijk minder of geen ruimte beschikbaar is (bijvoorbeeld in de zomer) om koelwater te lozen dan thans het geval is om binnen de gestelde normen te blijven. Bij vergunningverlening aan individuele bedrijven wordt getoetst aan de KRW, waarbij initiatieven die strijdig zijn met de toetsingscriteria van de KRW niet vergunbaar zijn.	
6.14	Het plan brengt de toekomstige koel- en industriewaterbehoefte onvoldoende in beeld en toets niet of het mogelijk is, bij voortzetting van klimaatverandering, om ook in de toekomst in die behoefte te voorzien.	De toekomstige koel- en industrie-waterbehoefte hangt af van de verdere invulling van Oosterhorn en het type bedrijvigheid dat zich vestigt. Bij vergunningverlening aan individuele bedrijven wordt getoetst aan de KRW, waarbij initiatieven die strijdig zijn met de toetsingscriteria van de KRW niet vergunbaar zijn. Ook het aspect klimaatverandering en de mate waarin een waterbehoefte realiseerbaar is, is in deze toets onderwerp van beoordeling.	Nee
6.15	In artikel 18.1 (Verlichting) is geregeld dat de toename van de verlichting aan de voet van de zeedijk van de Waddenzee, en op buiten het plangebied gelegen bouwpercelen waarbinnen wonen is toegestaan ten hoogste 0,1 lux mag bedragen. Indiener gaat ervan uit dat hier wordt bedoeld: de toename ten opzichte van de natuurlijke achtergrondverlichting (maan, sterren) door toedoen van de gezamenlijke kunstmatige lichtbronnen Dit blijkt echter niet uit de huidige formulering van de planregels. Om te voorkomen dat de lichtinvloed op Natura 2000-gebied Waddenzee te sterk toeneemt dringt indiener er op aan dit artikel duidelijker te formuleren: ***18.1 Verlichting (Natura 2000 + scheepvaartverkeer en lichthinder algemeen)*** *a. Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken wordt gerekend gebruik van nieuwe verlichting binnen het totale plangebied indien hierdoor:* *1. aan de voet van de zeedijk van de Waddenzee, en;* *2. op buiten het plangebied gelegen bouwpercelen waarbinnen wonen is toegestaan;* *in totaal (samen met andere lichtbronnen) een toename van 0,1 lux wordt gemeten ten opzichte van de van nature aanwezige verlichting (maan en sterren).*	In het plangebied wordt niet toegestaan. Het gaat om industriële verlichting, terreinverlichting, openbare verlichting en (signalerings)verlichting t.b.v. scheep- en luchtvaart. De toename betreft een absolute toename, niet ten opzichte van de al van nature aanwezige verlichting.	Nee
6.16	Indiener concludeert dat MER en Passende Beoordeling geen juist beeld geven van de mogelijke gevolgen van dit plan voor natuur en milieu, met name de mogelijke gevolgen voor de beschermde waarden van Natura 2000-gebieden in Nederland en het buitenland. De PB geeft niet de zekerheid dat dit plan in combinatie met andere plannen en projecten geen significant schadelijke gevolgen kan hebben voor deze beschermde waarden. Dit betekent dat dit plan in de huidige vorm en met de huidige onderbouwing niet mag worden vastgesteld. Indiener dringt er op aan dat de mogelijke gevolgen van dit plan opnieuw, en nu goed, worden onderzocht alvorens een nieuw, aangepast ontwerpplan ter visie wordt gelegd.	Verwezen wordt naar het antwoord op 6.4.	Nee

7. RWE Aktivatiebedrijf Wind			
Zienswijze-nummer	Zienswijze	Gemeentelijke reactie	Aanpassing bestemmingsplan?
7.1	Het bestemmingsplan bestemd ten onrechte niet alle bestaande en toegestane activiteiten. Zo mist indiener op de plankaart diverse windturbines en ook ontbreken signaleringsgebieden rond windturbines. In het bijzonder geldt dit voor turbines net ten zuiden van het plangebied waarvan de 10^{-6}-contour tot in het plangebied reikt. Dit kan niet de bedoeling zijn , want komt erop neer dat activiteiten worden wegbestemd.	De turbines met signaleringsafstand worden toegevoegd.	Ja, verbeelding.
7.2	Op grond van de planregels is onvoldoende zeker dat nieuwe activiteiten geen veiligheidsrisico veroorzaken. De bepaling in artikel 19.8 over het toestaan van risicovolle bedrijfsonderdelen binnen de 10^{-6}-contour kent namelijk een te open norm. Verzocht wordt dit aan te passen.	In artikel 19.8 is onder lid b toegevoegd dat er bij verlening van een omgevingsvergunning sprake moete zijn van een voldoende beschermingsniveau. Het bevoegd gezag kan bij het verlenen van deze omgevingsvergunning voorwaarden stellen aan de plaats en de afmetingen van bebouwing en specifieke veiligheidsvoorschriften stellen ten aanzien van het gebruik van deze bebouwing.	Ja
7.3	Er is ten onrechte rekening gehouden met windturbines die niet meer aanwezig zijn. Aan de Kwelderweg zijn bijvoorbeeld negen turbines verwijderd ten behoeve van windpark Oostpolder. Deze staan echter wel op afbeelding 5 van de toelichting als bestaand en vergund.	De voor het windpark Oostpolder geamoveerde turbines aan de Kwelderweg staan niet meer op de verbeelding. Afbeelding 5 geeft de situatie weer die de basis is geweest voor de onderzoeken. De afbeelding en de tekst zullen geactualiseerd worden.	Ja, toelichting.
7.4	Er is rekening gehouden met plannen die niet gelden. Dit gaat in ieder geval om het inpassingsplan Windpark Eemshaven West. Dit plan is nooit verder gekomen dan ontwerp en het daarin opgenomen voorkeursalternatief is vervallen.	Het Windpark Eemshaven-West is inmiddels vastgesteld en meegenomen in de beoordelingen.	Nee

7.5	In paragraaf 3.2 van de toelichting is aangegeven repowering van het bestaande windpark in de toekomst alleen aan de orde kan zijn als er voor de hele Eemshaven een nieuw plan, met bijbehorend grid, wordt ontwikkeld. De bestaande turbines worden echter geëxploiteerd door verschillende eigenaren. Het kan toekomstige repowering zeer complex maken door te stellen dat er een nieuw totaalplan nodig is. De ambitie voor verduurzaming kan zo bemoeilijkt worden, terwijl er geen ruimtelijk relevante reden aan ten grondslag ligt. Indiener meent dat ook met deelplannen repowering mogelijk zou moeten zijn.	Het is juist dat het windpark van verschillende eigenaren is. Ook omdat de windturbines relatief dicht op elkaar staan en enkele turbines beperkingen kunnen opleveren voor de uitbreiding van bedrijven, is een afstemming met de verschillende eigenaars altijd wenselijk, zo niet noodzakelijk. Een initiatief kan zo de trigger zijn tot meerdere nieuwe turbineparken waarbij tevens kritisch wordt gekeken naar een optimalisering van het grid. De gemeente heeft daarom een voorkeur voor een gemeenschappelijke aanpak in de toekomst. De provincie Groningen is bevoegd gezag voor repowering van het windpark Eemshaven. De uiteindelijke indeling en fasering wordt dus samen met de provincie bepaald.	Nee
7.6	In artikel 18.3 zijn regels opgenomen voor de gecumuleerde geluidbelasting. Indiener geeft aan dat deze regels haar bestaande en vergunde activiteiten niet zouden moeten beperken. Ook moeten reële uitbreidingsmogelijkheden mogelijk blijven. Vanwege de gebreken in het plan is indiener niet zeker dat het geluid van haar windturbines op een juiste manier is betrokken in de planvorming. Verzocht wordt om te verduidelijken en verzekeren dat indiener niet wordt beperkt ten opzichte van de huidige mogelijkheden.	De bestaande turbines kunnen in werking blijven onder de milieuregels waaronder deze zijn vergund. Een eventuele hogere cumulatieve geluidbelasting door andere bronnen heeft hier geen invloed op. Uitbreiding is niet mogelijk.	Nee

8. Norton Rose Fulbright Advocaten namens RWE AG			
Zienswijze-nummer	Zienswijze	Gemeentelijke reactie	Aanpassing bestemmingsplan?
8.1	De Staat van bedrijfsactiviteiten sluit niet aan bij het thans bestaande en voorziene toekomstige gebruik van diverse bedrijfskavels gelegen binnen het plangebied. De lijst omschrijft namelijk verschillende activiteiten die niet ruimtelijk inpasbaar zijn. Bovendien wijkt de Staat van bedrijfsactiviteiten dusdanig af van de beheersverordening waardoor diverse initiatieven ten behoeve van verduurzaming niet meer zijn toegestaan. Om deze reden wordt verzocht om bij de vaststelling van het plan de bedrijven, voorzieningen en instellingen die in de Staat van bedrijfsactiviteiten zijn opgenomen nogmaals in ogenschouw te nemen en aan te passen op een wijze dat deze: a. aansluit bij het toegestane gebruik op grond van de planvoorschriften; b. recht doet aan het belang van verduurzaming en ruimte biedt voor de bestaande initiatieven en de reeds bekende nog te ontwikkelen initiatieven op dit gebied.	De Staat van bedrijfsactiviteiten is in ogenschouw genomen gelet op de zienswijze van de indiener. Vanwege de voortdurende ontwikkelingen op het gebied van verduurzaming (windmolens 20 jaar geleden, waterstof recentelijk, en mogelijk andere activiteiten in de toekomst) is het niet wenselijk om de Staat van bedrijfsactiviteiten daarop aan te passen. Er is in de regeling van het bestemmingsplan voldoende ruimte om binnenplans af te wijken van de reeds toegestane bedrijfsactiviteiten, mits hierbij de aard en omvang van de effecten van die bedrijfsactiviteiten als gelijkwaardig kunnen worden aangetoond. Daarmee kan de gemeente ook per geval de milieueffecten beoordelen en mogelijk randvoorwaarden stellen bij het verlenen van de vergunningen. Bestaand gebruik is reeds planologisch mogelijk, daar ziet de Staat van bedrijfsactiviteiten dan ook niet op.	Nee
8.2	Met de inwerkingtreding van de Wet verbod op kolen bij elektriciteitsproductie geldt vanaf 2030 een landelijk verbod voor het gebruik van kolen in productie-installaties die elektriciteit opwekken. Daardoor zal de Eemshavencentrale in de komende jaren worden omgezet in een 100% biomassacentrale. Met het oog op verduurzaming is er bovendien het voornemen om een CO_2-afvanginstallatie te realiseren. Indiener gaat ervan uit dat het elektrisch vermogen voor de biomassacentrale vergelijkbaar zal zijn aan het elektrische vermogen van de huidige centrale, te weten 1600 MWe. Het ontwerpbestemmingsplan staat ter plaatse van de bestemming 'Bedrijventerrein - Industrie' slechts bio-energie installaties met een elektrisch vermogen van minder dan 50 MWe toe. Verder wordt verduurzaming door het ontwerpbestemmingsplan ten onrechte bemoeilijkt. Indiener benadrukt dat de omzetting van de Eemshavencentrale en de realisatie van de CO_2-afvanginstallatie in lijn met de jurisprudentie aangemerkt kan worden als een voldoende concreet en tijdig kenbaar gemaakt initiatief waarvan ten tijde van de vaststelling van het plan op basis van de op dat moment bekende gegevens de ruimtelijke aanvaardbaarheid daarvan kan worden beoordeeld. Het bestemmingsplan dient daarom zo te worden aangepast dat voor de betrokken locatie de bestemming zodanig wordt aangepast dat bio-energie installaties met een elektrisch vermogen van 1600 MWe en de realisatie van de CO_2-afvanginstallatie worden toegestaan.	In zijn algemeenheid zal het bestemmingsplan mogelijk moeten maken wat overheden beleidsmatig en wettelijk willen toestaan. Een regeling bij recht heeft niet de voorkeur omdat de gemeente de milieueffecten wil kunnen beoordelen en mogelijk randvoorwaarden wil stellen bij het verlenen van de vergunningen.	Nee
8.3	De planvoorschriften en Staat van bedrijfsactiviteiten bevatten geen verwijzingen naar de inpasbaarheid van installaties voor productie en de toepassing van waterstof. Indiener veronderstelt dat installaties voor de productie van waterstof (zoals elektrolysers) passen in de categorie "overige gassenfabrieken, explosief' dan wel de categorie "overige chemische productenfabrieken n.e.g." van de Staat van bedrijfsactiviteiten en daarmee op grond van het ontwerpbestemmingsplan zijn toegestaan. Dit geldt tevens voor installaties waarin waterstof wordt gebruikt om elektriciteit te produceren. Volgens indiener zijn dergelijke elektriciteitscentrales aan te merken als een gasgestookt elektriciteitsproductiebedrijf als bedoeld in de Staat van bedrijfsactiviteiten en dus toegestaan. Verzocht wordt om dit in het definitieve bestemmingsplan te bevestigen.	De regeling is hierop aangepast. De productie van waterstof valt nu onder de bestemming 'Bedrijventerrein – Industrie' artikel 4.1 lid b.	Ja
8.4	Verschillende dochtervennootschappen van indiener hebben voor hun initiatieven reeds aanvragen om omgevingsvergunningen ingediend. Voor zover voorafgaand aan de vaststelling van het bestemmingsplan omgevingsvergunningen voor deze ontwikkelingen zijn verleend, veronderstelt indiener dat deze activiteiten worden aangemerkt als bestaand gebruik in de zin van het ontwerpbestemmingsplan en derhalve zijn toegestaan. Indien voorafgaand aan de inwerkingtreding van het ontwerpbestemmingsplan nog geen omgevingsvergunningen zijn verleend, meent indiener dat deze aanvragen in beginsel aan de vigerende beheersverordening 'Eemshaven' getoetst zullen worden.	Dat is juist, inclusief de facetbeheersverordening voor geluid.	Nee
8.5	Artikel 4.1, onder d, van de planvoorschriften staat grootschalige energieopslagsystemen op de gronden die zijn aangewezen voor 'Bedrijventerrein - Industrie' toe. "Grootschalige energieopslagsystemen" is niet nader gedefinieerd in de planvoorschriften. Ook de toelichting geeft geen aanknopingspunten hoe dit begrip uitgelegd dient te worden. Het lijkt indiener aannemelijk dat lithium-ion batterijen als energieopslagsystemen in de zin van het ontwerpbestemmingsplan aangemerkt kunnen worden. Graag ziet indiener dit nadrukkelijk in het definitieve bestemmingsplan terugkomen. Mede vanwege het gebrek van een definitie van "grootschalig" in het bestemmingsplan gaat indiener ervan uit dat het bestemmingsplan geen beperkingen stelt ten aanzien van de capaciteit van energieopslagsystemen.	Aan grootschalige energieopslagsystemen is toegevoegd:', met inbegrip van batterijopslagsystemen.'	ja
8.6	Omdat het bestaand gebruik van indiener tevens de opslag van de goederen en grondstoffen biomassa en vliegas omvat, acht indiener het vanzelfsprekend dat de opslag van deze stoffen op basis van het ontwerpbestemmingsplan ook is toegestaan. De voorgenomen op- en overslag van CO_2 valt daarnaast ook binnen het toegestane gebruik. In	Dit is in lijn met de provinciale verordening (afdeling 2.8a, artikel 2.22.3).	Nee

	artikel 4.5.1, onder c, van de specifieke gebruiksregels wordt dit gebruik echter beperkt. De opslag van van derden afkomstige afvalstoffen buiten gebouwen, anders dan bestaande opslag waarbij de bestaande afstand tot bouwpercelen van derden niet wordt verkleind en de bestaande hoogte niet wordt vergroot, is op grond van de planvoorschriften niet toegestaan. Vanuit het oogpunt van circulariteit acht indiener het passend dat afvalstoffen voor (nuttige) toepassing bij bedrijven die zijn genoemd in de Staat van bedrijfsactiviteiten worden uitgezonderd van de reikwijdte van artikel 4.5.1, onder c, van de planregels. Dit is ook in lijn met het beleid dat ten grondslag aan het ontwerpbestemmingsplan ligt. Hieruit volgt immers dat er wordt toegewerkt naar een circulaire economie. Verzocht wordt om de planvoorschriften dienovereenkomstig aan te passen.		
8.7	Het is niet duidelijk waarom artikel 4.5.1 alleen toeziet op de opslag buiten gebouwen en niet tevens op overdekte bouwwerken die geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten zijn. Vanuit ruimtelijk oogpunt ziet indiener geen verschil tussen gebouwen en voormelde bouwwerken. Indiener meent dat het niet noodzakelijk is om gebouwen van dergelijke bouwwerken te onderscheiden. Om deze reden wordt verzocht dat artikel 4.5.1 nader uitgewerkt wordt, zodat deze bepaling ook overdekte bouwwerken die geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten zijn uitzondert van het strijdig gebruik zoals genoemd in het bestemmingsplan.	Dit is in lijn met de provinciale verordening (afdeling 2.8a, artikel 2.22.3).	Nee
8.8	Indiener begrijpt uit het Geluidverdeelplan Eemshaven (GVP) dat voor de intekening van geluidkavels rekening is gehouden met activiteiten die binnen de bestemming 'Bedrijventerrein - Industrie' worden uitgevoerd of met welke voor de toekomst rekening is gehouden. Het is echter niet duidelijk hoe in het bestemmingsplan en het GVP om wordt gegaan met kavels waarop momenteel nog geen activiteiten als bedoeld in het GVP plaatsvinden, en om die reden niet als geluidkavels zijn aangeduid in het GVP, maar waar in de toekomst mogelijk wel activiteiten in de zin van het GVP zullen worden uitgevoerd. Indien aan de hierboven omschreven kavels de bestemming 'Bedrijventerrein - Industrie' met de gebiedsaanduiding 'Milieuzone - zonebeheer' zijn toegekend, meent indiener dat het op basis van artikel 19.4.3 van de planregels voor deze activiteiten mogelijk zou zijn om bij een omgevingsvergunning "een grotere geluidsruimte dan het standaard geluidsbudget toe te staan". Indiener meent dat dit voorschrift impliceert dat in een dergelijk geval de kavel automatisch een standaard kavelbudget zal verkrijgen. Dit lijkt echter tegenstrijdig aan het GVP, waaruit volgt dat geluidkavels vastliggen en niet met een wijziging van het GVP kunnen worden gewijzigd. Daarom vraagt indiener zich af of het GVP wel ruimte biedt om nieuwe geluidkavels aan te wijzen. In dit verband wordt ook opgemerkt dat op de verbeelding voor sommige kavels die op basis van het GVP niet als geluidkavels zijn aangeduid wel een standaard geluidsruimte is weergegeven. Verzocht wordt om dit punt in het bestemmingsplan en GVP te verduidelijken.	Indiener doelt – blijkens de figuur in zijn zienswijze - op een gebied waarop géén kavelbudget aanwezig lijkt wanneer je kijkt naar de afdruk van de kavelbudgettenkaart (GVP versie 28-11-2023 bijlage 3 blad 4). Hier is sprake van een misverstand. Er in dit vlak geen waarde vermeld. Oorzaak daarvan is de wijze van afdrukken van de GVP bijlage. Op de kavel geldt echter een standaard kavelbudget. De wijze van afdrukken in de GVP bijlage zal worden verbeterd. Het geluidbudget is in ieder geval via de planverbeelding te raadplegen (en deze is bepalend). Op alle gedefinieerde geluidkavels geldt dus een standaard geluidbudget per m². Dit standaard geluidbudget in dB(A)/m² is altijd groter dan nul. Er is wel een aantal ligplaatsen voor schepen met een nihil standaard geluidbudget in dB(A). De geluidkavels met geluidbudgetten liggen vast in het plan. Buiten de geluidkavels is het geluidbudget nihil. Geluidkavels en geluidbudgetten kunnen uitsluitend met een planwijziging worden gewijzigd. Voor zover er activiteiten buiten geluidkavels (gaan) plaatsvinden, moet de geluidruimte daarvoor uit de reserve moeten komen.	Nee. Wel zal het GVP worden aangepast.
8.9	Op basis van het GVP en bestemmingsplan kan geen grotere kavelgeluidruimte worden toebedeeld. Het standaard kavelbudget van de inrichting behorende bij de Eemshavencentrale zal mogelijk zelfs verlaagd worden vanwege de vergroting van het oppervlak waarop activiteiten plaatsvinden. De door indiener voorgenomen uitbreiding van de zuidelijke kade van de Wilhelminahaven en de realisatie van ligplaatsen valt hierdoor in het GVP en ontwerpbestemmingsplan tussen wal en schip. Indiener wenst daarom opheldering hoe deze situatie in het licht van het GVP en het ontwerpbestemmingsplan ondervangen zou worden en verzoekt om dit nader uit te werken in het GVP. Indiener verzoekt verder om in het GVP op te nemen dat ook na splitsingen de afgesplitste kavels minstens het standaard kavelbudget toekomen.	Het plan zal zodanig worden aangepast dat ook de activiteiten vanwege een mogelijke uitbreiding van de zuidelijke kade van de Wilhelminakade binnen de gebiedsaanduiding “milieuzone-geluidzonebeheer” komen te vallen, opdat de regels voor de geluidverdeling hierop van toepassing zijn en indien nodig bij omgevingsvergunning een grotere geluidruimte kan worden toegestaan. Zoals ook bij 8.8 geantwoord, geldt dat indien er activiteiten buiten de geluidkavels (gaan) plaatsvinden, bijv. bij een mogelijke uitbreiding van de zuidelijke kade van de Wilhelminahaven, de geluidruimte daarvoor uit de reserve moet komen. Dat laatste geldt voor zowel het kavel- als het nestgeluid. Bij splitsing van een kavel, blijft op elke m² het standaard kavelbudget in dB(A)/m² gelden. De tekst van het GVP zal op deze punten worden verduidelijkt.	Nee, wel zal het GVP worden aangepast.
8.10	Het GVP is een beleidsregel waar in artikel 22.1 van het bestemmingsplan dynamisch naar wordt verwezen. Na de tekst van artikel 22.1 is "PM" opgenomen. Indiener meent dat dit verwijst naar pro memorie en vraagt zich af of deze bepaling in de huidige vorm in het uiteindelijke bestemmingsplan zal worden opgenomen. Graag verkrijgt indiener meer duidelijkheid ten aanzien van deze bepaling.	De PM is onjuist geplaatst. Het plan kent geen beleidsregel voor externe veiligheid. Daarom is dit artikel aangepast zodat het alleen naar het GVP verwijst.	Ja
8.11	In de toelichting bij dit voorschrift wordt aangegeven dat de regels uit het GVP in het kader van de vergunningverlening GVP kunnen worden getoetst en in dat kader aan de rechter kunnen worden voorgelegd. Onder verwijzing naar een recente uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS 7 september 2023, ECLI:NL:RVS:2023:3380) merkt indiener op dat toetsing van een (dynamische) planregel in een vergunningprocedure alleen mogelijk is als deze evident in strijd is met hoger recht. Dit betekent dus dat bij een latere wijziging van het GVP de gewijzigde inhoud van het GVP slechts onder zeer strikte voorwaarden door de rechter kan worden getoetst. Verzocht wordt om dit bij de vaststelling van het plan in overweging te nemen.	De gemeente neemt dit punt ter kennisgeving aan.	Nee
8.12	Het GVP biedt de mogelijkheid om activiteiten of bestaande inrichtingen te splitsen. Naar het oordeel van indiener zijn er situaties denkbaar waarin de wijze van splitsen zoals in het GVP beschreven is onevenredig kan uitpakken. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer sprake is van splitsing van een deel van een kavel waar in feite al geen standaard kavelbudget aan was toegekend. In het bijzonder noemt indiener de situatie waarin de splitsing betrekking heeft op een activiteit waarvoor aanvankelijk slechts in beperkte mate geluidsruimte benodigd was, maar deze activiteit wijzigt en daardoor een aanzienlijk grotere geluidruimte behoeft. Indiener ziet vanuit ruimtelijk oogpunt geen argumenten om de geluidbelasting van nieuwe geluidkavels anders te behandelen dan die van afsplitsingen van bestaande inrichtingen. Indiener meent dat ook voor afgesplitste percelen automatisch het standaard geluidbudget dient te gelden, zonder dat dit ten koste gaat van de geluidruimte voor een andere activiteit. Verzocht wordt dus om de wijze van afsplitsen uit het GVP bij de vaststelling van het plan nader te onderzoeken.	Zoals geantwoord is onder 8.8, geldt op alle geluidkavels een standaard geluidbudget dat groter is dan nul. De door indiener geschetste situatie bij splitsing van activiteiten – dat op een nog lege geluidkavel geen standaard geluidbudget aanwezig is - zal zich dus niet voordoen. De tekst van het GVP zal op het punt van splitsing van activiteiten worden verduidelijkt. Nieuwe (nog lege) geluidkavels worden in het plan niet anders behandeld dan kavels waarop al een activiteit was toegestaan behoudens de regels in het geval al een grotere geluidruimte was toegestaan.	Nee, wel zal het GVP worden aangepast.
8.13	Indiener stelt vast dat op grond van het GVP en de verbeelding twee verschillende standaard geluidsbudgetten voor de dagperiode gelden en dat een standaard geluidsruimte voor de avond ontbreekt. Om onduidelijkheid ten aanzien van de standaardgeluidsruimte voor de avondperiode te voorkomen en het bestemmingsplan te laten aansluiten op het GVP, wordt verzocht om op de verbeelding een standaard geluidruimte van 64 dB(A)/m^2 voor de avondperiode op te nemen.	De verschrijving wordt hersteld. Voor de avondperiode wordt een standaard geluidbudget van 64 dB(A)/m² opgenomen.	Ja
8.14	Op de verbeelding wordt verwezen naar de standaard geluidsruimte in dB(A) m^2. In artikel 1.61 van de planvoorschriften wordt het standaard geluidbudget echter uitgedrukt in dB(A)/m^2. Dit betreft het geluidsvermogen niveau dat evenredig is met de grootte van de kavel. De vermelding van dB(A) m^2 op de verbeelding is dus onjuist.	De (foutief geschreven) eenheid dB(A) m² wordt gecorrigeerd in dB(A)/m².	Ja

9. Tennet			
Zienswijze-nummer	Zienswijze	Gemeentelijke reactie	Aanpassing bestemmingsplan?
9.1	Indiener plaatst de volgende kanttekeningen/opmerkingen plaatsen bij het GVP: a. De gehanteerde kavelbudgetten wijken sterk af van het MER en het onderzoek Wet geluidhinder (veel lager); b. In het GVP wordt ten onrechte geluidruimte gereserveerd voor het nestgeluid. Dit gaat ten koste van de geluidniveaus van de bedrijven; c. In het GVP wordt ten onrechte de zone verkleind (de Oostpolder wordt bij het industrieterrein getrokken zonder aanpassing van de zonegrens); d. De gehanteerde geluidspectra bij de berekeningen met de standaardkavelemissie leiden tot een onderschatting van de geluidniveaus in de immissiepunten (en daarmee een te rooskleurig beeld van de geluidsituatie). Dit leidt tot te krappe geluidbudgetten voor de bedrijven. Bovenstaande leidt tot de conclusie dat de geluidruimte voor het oorspronkelijke industrieterrein zoals deze was vastgelegd in de zonegrens aanzienlijk is verkleind. Verder is geconcludeerd dat niet controleerbaar is in hoeverre de huidige assets op de hoogspanningsstations kunnen voldoen aan het GVP (voor nu en in de toekomst). Mogelijk dat sprake is van een te knellende situatie. Dit kan gevolgen hebben voor het functioneren van het landelijke hoogspanningsnet. De uitkomsten van de scan/analyse van het GVP zijn een eerste globale beoordeling. Opgemerkt wordt dat een verdere inhoudelijke beoordeling van het facetbestemmingsplan mogelijk tot aanvullende inzichten en knelpunten zal kunnen leiden. Indiener wil hierover graag in overleg met de gemeente hoe de belangen van de huidige, maar toekomstige ontwikkelingen in de Eemshaven van de hoogspanningsinfrastructuur geborgd zijn.	a. De totaal voor alle activiteiten benodigde geluidruimte is in het GVP opgenomen. In het GVP is (alleen) onderscheid gemaakt tussen waarop geluidruimte een bedrijf met dit plan ruimtelijk recht heeft (budget) en waarvoor een bedrijf moet aantonen dat het die voor de aangevraagde activiteiten nodig heeft (reserve). De budgetten zijn gemiddeld 2 dB lager gesteld dan de benodigde ruimte. b. In het bestemmingsplan (en daarom in het GVP) moet rekening worden gehouden met het inrichtinggebonden nestgeluid van schepen. Dit blijkt uit uitspraken van de ABRvS (o.a. 201807456-1-A1, Schiedam, ECLI:NL:RVS:2020:205) d.d. 22 jan 2020). c. Uit het uitgevoerde onderzoek is gebleken dat de geluidruimte van de Eemshaven zoals bij de zonering in 1993 vastgesteld kan worden verkleind, zonder de industriële ontwikkeling van de Eemshaven conform de mogelijkheden van het geldend bestemmingsplan te belemmeren. d. Bij de berekeningen van de benodigde geluidruimte voor alle activiteiten is uitgegaan van een standaard geluidspectrum. Dit spectrum is ook gehanteerd in het GVP. Daarmee is géén sprake van te krappe budgetten. Uit nadere analyses van de benodigde geluidruimte ten behoeve van het definitieve bestemmingsplan van Eemshaven (en overigens ook voor Oostpolder) blijkt dat in de Eemshaven de aangehouden geluidruimte voldoende is voor hoogspanningsstations. Daarmee is ook voor de toekomst zeker gesteld dat er voor hoogspanningsstations voldoende geluidruimte aanwezig is. Het aanvullend onderzoek voor de Eemshaven is uitvoerig beschreven in de Tweede aanvulling op het MER Eemshaven d.d. 24 maart 2025, hoofdstuk 2 “Geluid”. Het aanvullend onderzoek voor de Oostpolder is uitvoerig beschreven in de Aanvulling op het MER Oostpolder d.d. 1 april 2025, hoofdstuk 4 “Geluid”. Naar aanleiding van dit aanvullend onderzoek is de totaal benodigde geluidruimte voor de Eemshaven beperkt gewijzigd. Ook zijn de kavelbudgetten op een aantal geluidkavels gewijzigd.	Ja
9.2	Indiener is voornemens dit hoogspanningsstation Eemshaven Oudeschip in westelijke richting uit te breiden. Deze plannen zijn (bij de gemeente Het Hogeland en Groningen Seaports) reeds bekend en in een vergevorderd stadium. Verzocht wordt de begrenzing van de aanduidingen ten behoeve van de geluidruimte ter plaatse van het hoogspanningsstation Eemshaven Oudeschip aan te passen aan de begrenzing van het beoogde station. Hiermee wordt voorkomen dat direct aansluitend aan de procedure van het bestemmingsplan ‘Eemshaven’ opnieuw een omgevingsplanprocedure doorlopen dient te worden.	Inmiddels is de aanvraag (2025) voor uitbreiding van dit station aan de Huibertgatweg beoordeeld. De regels van het GVP voorzien in het toestaan van geluidruimte voor een activiteit die (deels) buiten een geluidkavel ligt, wat hier inderdaad het geval is. De voor dit station benodigde geluidruimte blijkt vrijwel nihil en bij recht (ruimschoots) passend binnen het kavelbudget van de geluidkavel die inderdaad aan de westzijde kleiner is dan het terrein waarop de activiteiten plaatsvinden. Aanpassing van de geluidkavel is daarom op dit moment niet per sé noodzakelijk. Op het moment dat de stukken voor het definitieve bestemmingsplan moesten worden afgerond, was de exacte begrenzing van de nieuwe kavel, de verlegde weg en dergelijke nog niet bekend. Bij een volgende herziening van het Omgevingsplan kan de begrenzing van de geluidkavel worden aangepast.	Nee
9.3	Ten behoeve van de uitbreiding van het station Eemshaven Oudeschip is het noodzakelijk de Huibertgatweg gedeeltelijk te verleggen c.q. te verschuiven en de aansluiting op het kruispunt met de Kwelderweg aan te passen. In samenspraak met Groningen Seaports en de gemeente Het Hogeland is ervoor gekozen om de huidige rotonde te vervangen door een T-splitsing. Eén en ander om langs de Kwelderweg meer ruimte te creëren voor het leggen van kabels & leidingen en obstakels (zoals de bestaande rotonde) te verwijderen. Ter plaatse van de beoogde T-splitsing is echter een deel bestemd als ‘Groen’. Binnen de bestemming ‘Groen’ is een straat als hoofdfunctie niet toegestaan. Verzocht wordt om dit deel van de groenbestemming te bestemmen als ‘Verkeer’ of ‘Bedrijventerrein – Industrie’ (waarbinnen wegen ook bij recht zijn toegestaan). Naar mening van indiener wijzigt hiermee niet de functie van dit gebied.	Dit verzoek betreft een ondergeschikte aanpassing van de groenbestemming op de genoemde locatie. De groenbestemming wordt hier op de verbeelding gewijzigd in de bestemming ‘Bedrijventerrein – Industrie’.	Ja
9.4	Verzocht wordt om kabels en leidingen binnen zowel de groen- als de verkeersbestemming als een volwaardige (hoofd)functie toe te staan. Eén en ander om de bestaande kabels- en leidingenstrook binnen deze bestemmingen op de juiste wijze te bestemmen en om te voorkomen dat voor iedere toekomstige kabel een omgevingsplanwijziging gevolgd moet worden. Een manier om dit vast te leggen is om binnen artikel 5.1 en 6.1 bij de bestemmingsomschrijving ‘kabels en leidingen’ mogelijk te maken.	Zie de reactie op zienswijze 4.1	Ja, zie zienswijze 4.1.
9.5	In artikel 22.2 is de rangorde tussen de bestemmingen voor zover deze samenvallen met dubbelbestemmingen weergegeven. Indiener is van mening dat de huidige voorgestelde rangorde geen recht doet aan de aanwezige hoogspanningsinfrastructuur. Met de energietransitie zal het belang van elektriciteit alleen maar toenemen en daarmee moet het transport van elektriciteit geborgd worden. Met de huidige voorrangsbepaling in het bestemmingsplan is onvoldoende gewaarborgd dat het hoogspanningsnet wordt beschermd tegen omgevingsaspecten die van invloed kunnen zijn op een betrouwbare levering van energie. Daarnaast mist indiener de dubbelbestemming Leiding – hoogspanning 2 en Leiding - Hoogspanningsverbinding in de opgenomen rangorde. Indiener stelt daarom voor om de rangorde in artikel 22.2, lid b, op de onderstaande wijze aan te passen: 1. In de eerste plaats Leiding – Hoogspanningsverbinding 4x380 kV 2. In de tweede plaats Leiding – Hoogspanningsverbinding 3. In de derde plaats Leiding – Hoogspanning 2 4. In de vierde plaats Leiding – Hoogspanning 5. 5. In de vijfde plaats Leiding – Gas;	In verband met de veiligheid en explosiegevaar blijft Leiding -Gas op nummer 1. Het vervolg van de rangorde wordt aangehouden.	Ja
9.6	In de regels zijn in artikel 15.4.1 en artikel 16.4.1 verboden opgenomen ter bescherming van de hoogspanningsverbinding. Enkele van deze verboden zijn van toepassing op de bescherming van ondergrondse verbindingen. Wat indiener betreft kunnen deze verboden komen te vervallen. Deze activiteiten zijn niet relevant voor de veiligheid van bovengrondse hoogspanningsverbindingen. Daarnaast wordt verzocht enkele andere verboden op onderstaande wijze aan te passen, zodat juist de bovengrondse verbinding beter beschermd wordt.	De voorgestelde aanpassingen aan artikel 15.4.1 en artikel 16.4.1 worden overgenomen mits deze aansluiten bij de instructies van Tennet bij de meer recente regeling van Oostpolder.	Ja

	15.4.1 Verbod Het is verboden op of in de gronden met de bestemming 'Leiding - Hoogspanningsverbinding' zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren: a. Het aanbrengen van bovengrondse constructies, installaties of apparatuur van 2,5 m of hoger; b. Het aanbrengen en/of rooien van opgaande beplanting en bomen; c. Het wijzigen van maaiveld- of weghoogte niveau door ontgronding, ophoging of andere graafwerkzaamheden; d. Het verrichten van grondroerende activiteiten anders dan normaal spit- en ploegwerk binnen 10 meter van de buitenkant van de mastfundering; e. Het aanleggen, vergraven, verruimen of dempen van (reeds bestaande) watergangen, alsmede het verhogen of verlagen van het waterpeil; f. Het opslaan van goederen, (brandbare)stoffen en/of materialen; g. Het slopen van bovengrondse opstallen, constructies, straatmeubilair, installaties of apparatuur anders dan ten dienste van deze in lid 15.1 omschreven bestemming; h. Het aanleggen, verbreden, of verharden van wegen, paden, banen of parkeergelegenheden; i. Het aanleggen van zonneparken. 16.4.1 Verbod Het is verboden op of in de gronden met de bestemming 'Leiding - Hoogspanningsverbinding 4x380 kV' zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren: a. Het aanbrengen van bovengrondse constructies, installaties of apparatuur van 2,5 m of hoger; b. Het aanbrengen en/of rooien van opgaande beplanting en bomen; c. Het wijzigen van maaiveld- of weghoogte niveau door ontgronding, ophoging of andere graafwerkzaamheden; d. Het verrichten van grondroerende activiteiten anders dan normaal spit- en ploegwerk binnen 10 meter van de buitenkant van de mastfundering; e. Het aanleggen, vergraven, verruimen of dempen van (reeds bestaande) watergangen, alsmede het verhogen of verlagen van het waterpeil; f. Het opslaan van goederen, (brandbare)stoffen en/of materialen; g. Het slopen van bovengrondse opstallen, constructies, straatmeubilair, installaties of apparatuur anders dan ten dienste van deze in lid 16.1 omschreven bestemming; h. Het aanleggen, verbreden, of verharden van wegen, paden, banen of parkeergelegenheden; i. Het aanleggen van zonneparken.		

10. Veiligheidsregio Groningen			
Zienswijze-nummer	Zienswijze	Gemeentelijke reactie	Aanpassing bestemmingsplan?
10.1	Indiener adviseert om in het bestemmingsplan zonering op de Eemshaven toe te passen. Hierdoor wordt gestructureerd en planologisch verankerd afstand gecreëerd tussen persoonsintensieve activiteiten en risicovolle activiteiten. Daarmee wordt invulling gegeven aan de gemeentelijke Omgevingsvisie en een goede ruimtelijke ordening.	De gemeente begrijpt de wens van de VR maar de uitvoering van een dergelijke zonering is op dit moment niet uitvoerbaar.	Nee
10.2	Indiener ziet met de bulkopslag van ammoniak potentieel grote risico's geïntroduceerd worden. Deze risico's vragen nader vroegtijdig overleg met indiener over de inpaspaarheid.	De gemeente begrijpt de wens en neemt het ter kennisgeving aan. Bij een nadere invulling waarbij deze risico's aan de orde zijn zal de veiligheidsregio betrokken worden.	Nee
10.3	In artikel 4.4 van de regels wordt de mogelijkheid gegeven om af te wijken van de afstand van 4 meter van een gebouw tot een bouwperceelgrens. Geadviseerd wordt om deze afwijkingsmogelijkheid te laten vervallen in verband met de bereikbaarheid en bestrijdbaarheid van branden in gebouwen door de brandweer.	De gemeente heeft in artikel 4.4 de aspecten brandveiligheid en brandbestrijding meegenomen in de overweging voor het afwijken van de bouwregels.	Ja
10.4	Artikel 4.5.1 geeft de mogelijkheid om de ligging van een plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} over naastgelegen percelen niet als strijdig met de bestemming te zien. Geadviseerd wordt om in deze regel op te nemen dat het advies van de Veiligheidsrisico hierin wordt meegewogen. Dit vanwege de afstemming van de risico's op de repressieve capaciteit van de brandweer.	De gemeente heeft in de specifieke gebruiksregels (artikel 4.5.1) een strijdigheid opgenomen voor naastgelegen percelen. Vervolgens is hier een afwijking van mogelijk in artikel 4.6.1 mits er onder andere schriftelijk advies is gevraagd van de VRG.	Ja
10.5	In de toelichting wordt munitieverlading door Defensie niet genoemd als risicovolle activiteit.	De lijst van inrichtingen onder externe veiligheid in de toelichting is niet uitputtend. Het risico van de munitie overslag is overigens gering, omdat het niet om grote hoeveelheden munitie gaat en er geen opslag van munitie plaatsvindt. De gemeente is zich bewust dat Defensie behoefte heeft aan voldoende, gegarandeerde havencapaciteit (afmeer- en overslagcapaciteit) voor de afhandeling van meerdere schepen tegelijk met militaire lading. Dit is nodig omdat Nederland zich binnen NAVO verband heeft gecommitteerd aan taken en activiteiten als transitieland in het kader van Host Nation Support (HNS). Hierbij komen eenheden tot brigadegrootte met meerdere schepen aan in Europa om daarna te worden doorgevoerd met weg-, rail- en binnenwatervervoer naar de eindbestemming. Ook is munitieoverslag nodig. Momenteel maakt Defensie vooral gebruik van de havens van Vlissingen en de Eemshaven voor militaire mobiliteit. In de nabije toekomst zal er intensiever gebruik worden gemaakt van havencapaciteit in het teken van HNS. Om dit mogelijk te maken is Defensie op zoek naar extra gegarandeerde havencapaciteit, in de vorm van opstelplaatsen, een kade die geschikt is voor schepen met een diepgang van 15 meter en een aanwezige spoorontsluiting. Daarvoor is de Maasvlakte II op dit moment in beeld. Maar voor haar taken in het kader van Host Nation Support weten we dat Defensie ook gebruik blijven maken van locaties in andere havens, waaronder voornamelijk in de Eemshaven (en Vlissingen). Daarom is en blijft Defensie in gesprek met de gemeente en de veiligheidsregio over defensieactiviteiten in de haven.	
10.6	Het plangebied is beoordeeld op de bereikbaarheid voor hulpdiensten om voldoende snel te kunnen optreden. De opkomsttijd van de brandweer is relatief hoog. De percelen op de Eemshaven zijn over het algemeen goed bereikbaar.	De zienswijze wordt voor kennisgeving aangenomen.	Nee
10.7	Ten behoeve van het bestrijden van branden is in de omgeving voldoende bluswater beschikbaar.	De zienswijze wordt voor kennisgeving aangenomen.	Nee

10.8	Het bestemmingsplan maakt geen bestemmingen voor functies met groepen personen of beperkt zelfredzame personen mogelijk.	De zienswijze wordt voor kennisgeving aangenomen.	Nee

11. Buss Terminal Eemshaven			
Zienswijze-nummer	**Zienswijze**	**Gemeentelijke reactie**	**Aanpassing bestemmingsplan?**
11.1	De indiener maakt bij haar bedrijfsactiviteiten veelvuldig gebruik van hijskranen. In artikel 4.2.3 onder b is opgenomen dat de bouwhoogte van bedrijfsinstallaties, waaronder hijskranen, maximaal 65 meter is. Indiener gaat ervan uit dat deze maximale bouwhoogte niet van toepassing is op de bewegende delen van een hijskraan, zoals een giek. Verzocht wordt om de begripsomschrijving hier op aan te passen.	Zie de reactie op zienswijze 2.	Ja, zie zienswijze 2.

12. [redacted]			
Zienswijze-nummer	**Zienswijze**	**Gemeentelijke reactie**	**Aanpassing bestemmingsplan?**
12.1	De zienswijze betreft een gecombineerde zienswijze op het ontwerpbestemmingsplan Eemshaven en de ontwerpbeschikking Hogere Waarde Geluid Oostpolder Eemshaven. Volgens indiener wordt ten onrechte gesproken van een bedrijventerrein. Gezien de milieucategorie van 4.1 is er sprake van een industrieterrein.	In het bestemmingsplan wordt niet ontkend dat er in de Eemshaven sprake is van industrieterrein. Zowel in de toelichting als in de regels wordt deze term veelvuldig gebruikt.	Nee
12.2	Industrieterrein Oostpolder wordt ontwikkeld tussen het bestaande windpark Oostpolder. Het windpark is zonder inpassingsplan vergund. Het windpark is een autonome ontwikkeling die onder het PIP Oostpolder valt, waardoor het cumulerend geluid 65 dB meegenomen moet worden. Dit is niet gebeurd.	Deze zienswijze heeft betrekking op ontwikkelingen die geen onderdeel zijn van het bestemmingsplan Eemshaven. Om deze reden wordt hier verder niet op ingegaan.	Nee
12.3	De motivatie en onderbouwing met de huidige feitelijke geluidsinformatie ontbreekt in de ontwerpbeschikking Hogere Waarde Geluid Oostpolder Eemshaven.	Deze zienswijze heeft betrekking op de ontwerpbeschikking Hogere Waarde Geluid Oostpolder Eemshaven. Om deze reden wordt hier verder niet op ingegaan.	Nee
12.4	Windpark Oostpolder is vergund met verouderde normen uit 2008 met betrekking tot geluid. De geluidsbelasting voor omwonenden werd op het laatst veranderd in cumulerend tot 65 dB, terwijl hiervoor 47 dB overdag en 41 dB in de nacht de norm was. Er wordt door provincie Groningen en gemeente Het Hogeland gebruik gemaakt van verouderde wet- en regelgeving met de bijbehorende normen om doelbewust de Omgevingswet te ontwijken. Het voorzorgsbeginsel (EU-richtlijn) en een risicoanalyse (EU-richtlijn) ontbreekt met betrekking tot gezondheidsrisico's en leefbaarheid.	Deze zienswijze heeft betrekking op ontwikkelingen die geen onderdeel zijn van het bestemmingsplan Eemshaven. Om deze reden wordt hier verder niet op ingegaan.	Nee
12.5	De huidige industrie in de Eemshaven plus circa 140 windturbines veroorzaken trillingen in de grond dus ook onder woningen.	In het MER en de Passende beoordeling is ingegaan op het aspect trillingen. Daarbij is aangegeven dat trilling vrijwel alleen optreedt ten gevolge van heiwerkzaamheden. Alleen in een smalle strook langs de Waddenzeedijk zullen in de Waddenzee mogelijk bodemtrillingen ten gevolge van het heien in geringe mate waarneembaar zijn.	Nee
12.6	Door de gebiedsontwikkeling Oostpolder (600 ha.) zal het voorzorgsbeginsel (zorgplicht) toegepast moeten worden op het hele plangebied van zuidoost naar west aangaande Veiligheid. Dit in verband met de reeds bestaande en toekomstige megaconcentraties van energie, datacenter, bekabeling, bestaande en komende industrie. Simpele verouderde wettelijke normen zijn niet meer toepasbaar gezien de enorme veiligheidsrisico's van dit enorme plangebied. Waarnemingen en constateringen van verontrustende aard: 1. Drones worden waargenomen boven de Eemshaven 2. Sportvliegtuigjes vliegen regelmatig boven de Eemshaven 3. Helikopters vliegen over de Eemshaven 4. Oudeschip en omgeving hebben geen hoorbare maandelijkse sirene/luchtalarm 5. Er is geen brandweerkazerne in de Eemshaven 6. Een rampenplan ontbreekt	De ontwikkeling van beide plannen gebieden afzonderlijk en in gezamenlijkheid (cumulatie) is onderzocht op externe veiligheid en andere effecten en voorzien van regelingen waarmee de ontwikkelingen aan wettelijke vereisten voldoen.	
12.7	In de Eemshaven worden geen metingen gedaan naar de uitstoot van bestaande bedrijven van CO_2, stikstof en andere luchtvervuilende stoffen. Indiener vraagt zich af hoe dit zit?	Er wordt modelmatig gerekend op basis van vergunde stikstofemissies.	
12.8	Er zijn vele mogelijkheden bekend om de lichtvervuiling van de Eemshaven te minimaliseren, maar er wordt niets gedaan.	In artikel 18.1 'algemene gebruiksregels' is opgenomen dat tot een strijdig gebruik wordt gerekend 'het gebruik van terreinverlichting zonder afscherming waardoor direct licht wordt waargenomen buiten het eigen bouwperceel'. Daarnaast is verlichting is als voorwaarde meegenomen in een nieuwe omgevingsvergunning milieu.	
12.9	Een overheid die het risico neemt gezondheidsschade en veiligheidsrisico's te veroorzaken bij zijn medemens, maakt zich schadeplichtig. Zoveel te langer de Nederlandse bestuursorganen het toepassen van onder meer het voorzorgsbeginsel, de EU SMB richtlijn van 2001, MEB en het MER met betrekking tot gezondheidsrisico's en veiligheidsrisico's voor zich uitschuiven, zoveel te meer zal dit doorwerken in de aansprakelijkheidsstelling door alle gedupeerde burgers (van Oudeschip en buurtschappen) van de overheid. Het ontwerpbestemmingsplan Eemshaven en de ontwerpbeschikking Hogere Waarde Geluid Oostpolder Eemshaven moeten van tafel. Ze wegen niet op tegen gezondheid en veiligheid voor Oudeschip en omwonenden.	De gemeente faciliteert economische ontwikkelingen die bijdragen aan een algemeen welvaartsniveau. Zij is gebonden aan wettelijke kaders en ziet er ook op toe dat derden zich daaraan houden. Andere middelen staan haar niet ter beschikking.	
12.10	Indiener vraagt of Oudeschip en omwonenden te maken hebben met onbehoorlijk bestuur, zowel van de provincie Groningen als de gemeente Het Hogeland. Daarnaast wordt gevraagd of er bij provincie en gemeente leemten aan kennis is.	Zie reactie onder 12.9. Indiener staat voort wettelijke mogelijkheden ten dienst (instellen van beroep) om bezwaren kenbaar te maken en nader te onderbouwen.	

Stadt Borkum
Der Bürgermeister

Ordnungsabteilung
Neue Straße 1
26757 Borkum

Auskunft erteilt Frau Franke
Zimmer: 6

Telefon (04922) [redacted]
Fax (04922) [redacted]
E-Mail:
[redacted]@stadt-borkum.de

Datum: 01. Feb. 2024

Stadt Borkum – Postfach 2060 – 26746 Borkum

Gemeinde Het Hogeland
Postbus 26
9980 AA Uithuizen

Bekanntmachung über Entwurf eines Bebauungsplans Eemshaven
hier: Stellungnahme der Stadt Borkum und Bürgerinitative Saubere Luft Ostfriesland e.V.

Sehr geehrte Damen und Herren,

nachfolgend geben wir im Namen der Stadt Borkum und der Bürgerinitiative Saubere Luft Ostfriesland e.V. eine Stellungnahme zu dem ausgelegten Entwurf des Bebauungsplanes Eemshaven ab. Die Bürgerinitiative Saubere Luft Ostfriesland e.V. ist als bevollmächtigter Vertreter des Landesverbandes Bürgerinitiativen Umweltschutz Niedersachsen (LBU) zur amtlichen Stelle für die Entgegennahme von Mitteilungen und die Abgabe von Erklärungen nach § 38 NAGBNatSchG für den Bereich Emden bestimmt und beteiligt sich in dieser Funktion an dieser Stellungnahme.

Die Bürgerinitiative Saubere Luft Ostfriesland e.V. mit Sitz in Emden kritisiert, dass trotz der unmittelbaren Nähe des Plangebietes zur Stadt Emden keine Information der Öffentlichkeit bzw. Beteiligungsmöglichkeit erfolgt ist.

Die Stadt Borkum möchte positiv anmerken, dass der Umweltverträglichkeitsbericht 2019 in deutscher Sprache vorlag. Kritisieren möchten wir jedoch, dass die Auslegungsfrist, zusammen mit zwei weiteren Bekanntmachungen zu Flächenplänen, aufgrund der Feiertage über Weihnachten 2023 und Neujahr 2024 zu kurz war, um alle Auswirkungen auf die Naturwerte für Emden und Borkum ausreichend zu beurteilen.

Tabelle 1.1 zeigt, dass 388 ha neue Fläche für die Bebauung zur Verfügung gestellt werden soll. Im Kapitel 2.8 Boden wird darauf hingewiesen, dass die Bebauung zu einer Verbesserung der Bodenqualität auf Grund der Bodenentnahme und dem Bodenaustausch führt. Die negativen Folgen der Versiegelung wie Hochwassergefahr, Hitzeentwicklung und Lebensraumverlust nicht nur für Vögel und Mäuse, sondern auch für Bodenorganismen, die eine wichtige Grundlage für

Nahrungsnetze bilden, werden jedoch nicht berücksichtigt. Insbesondere das Thema Hochwasser kann für Betriebe, die mit gefährlichen Stoffen umgehen, ein erhöhtes Risikopotenzial für die umgebende Natur darstellen. Insgesamt erhöht sich das Katastrophenrisiko durch die Konzentration vieler risikobehafteter Industrien und kann im Falle eines Unfalls zu großen (auch kumulativen) Schäden führen.

In 2.1 Verkehr werden die Auswirkungen auf den Verkehr untersucht. Der Schwerpunkt liegt dabei auf der Binnenschifffahrt. Es ist jedoch nicht ersichtlich, ob auch die internationale Schifffahrt betrachtet wurde. Auch hier könnte sich die Frequenz durch Anlieferung und Vertrieb erhöhen, was wiederum zu einer weiteren zusätzlichen Belastung und den damit verbundenen Emissionen für das Emsästuar führt. Durch die Zunahme könnte sich das Havarierisiko in der Ems und der Nordsee erhöhen, was zu mehr Katastrophen mit Auswirkungen auf die angrenzenden Natura 2000-Gebiete und das UNESCO-Weltnaturerbe Wattenmeer führen könnte.

Darüber hinaus stellt der Lärm, der durch die Bauarbeiten und die angesiedelte Industrie verursacht wird, eine zusätzliche Belastung für das Gebiet dar. Für empfindliche Arten in angrenzenden Gebieten bedeutet dies eine weitere Einengung des Lebensraumes durch Meidung. Inwieweit sich diese Lärmbelastung ausbreitet und auch Auswirkungen auf die Insel Borkum haben wird, ist noch unklar. Es wird befürchtet, dass die Lärmemissionen und der Ausbau der Industrie Auswirkungen auf die touristische Attraktivität haben könnten.

Außerdem werden Brutgebiete von Küsten- und Flussseeschwalben zerstört. Dies hat nicht nur Auswirkungen auf die Schutzziele der niederländischen Naturschutzgebiete, sondern auch auf die deutschen Natura 2000-Gebiete, das niedersächsische Wattenmeer, die deutsche Küste und die deutschen Inseln.

Als Ausgleichsmaßnahme wird eine Brutinsel für Fluss- und Seeschwalben angelegt. Eine von zwei Inseln wurde bereits im Ems-Dollart errichtet. Die Größe der Inseln wird in dem Bericht nicht genannt, so dass kaum beurteilt werden kann, ob die Größe der Ausgleichsflächen in Relation zu einer Flächeninanspruchnahme von 388 ha durch die Industrie steht. Es ist zu vermuten, dass dies Auswirkungen auf die gemeinsamen Anstrengungen zum Artenschutz hat. Darüber hinaus haben Untersuchungen auf der Insel Borkum gezeigt, dass sich die Laichzeiten von Fischen durch den klimabedingten Temperaturanstieg der Nordsee und die CO2-Aufnahme des Meeres verändern. Dies führt dazu, dass Küstenvögel zunehmend Schwierigkeiten bei der Nahrungssuche haben. Umsiedlung und weitere Wege, die die Tiere zu ihren Lebensräumen zurücklegen müssen, zehren am Energiehaushalt für die Reproduktion der Art.

Darüber hinaus müssen die dort lebenden Fische, Amphibien und Wasserspitzmäuse umgesiedelt werden, wie in Kapitel 2.10 beschrieben. Hier stellt sich die Frage, wie sichergestellt werden kann, dass ein Großteil dieser Populationen gefangen wird. Außerdem bedeutet eine Umsiedlung für die

Tiere enormen Stress und es ist nicht sicher, ob eine Umsiedlung erfolgreich sein wird. Hinzu kommt, dass nicht nur im Projektgebiet, sondern auch am Ort der Umsiedlung mehrere Faktoren des bestehenden Ökosystems und ihrer Nahrungsketten gestört werden, deren Auswirkungen nur schwer abzuschätzen sind. Am neuen Standort kann es zu einer Überpopulation oder einer schlechteren Anpassung der Art an die Umweltbedingungen kommen, was zu einer Dezimierung der Population oder anderen negativen Folgen für die Natur an diesem Standort führen kann.

Ebenso wird im Kapitel „Thermische und chemische Emissionen in die Gewässer" darauf hingewiesen, dass unklar ist, wie hoch eine Zunahme sein könnte. Diese möglichen Erhöhungen sollten unbedingt im Zusammenhang mit einer weiteren Verschiebung der Laichzeiten der Fische untersucht werden, da die Auswirkungen bereits jetzt sichtbar sind. Auf Borkum wurden 2023 viele tote Vögel gefunden, die aufgrund dieser Problematik verhungert sind. Dieser Entwicklung muss, auch im Sinne der niederländischen Schutzziele, entgegengewirkt werden.

Damit verbunden ist die Vermeidung weiterer Schadstoffeinträge in Luft und Wasser. Schon seit einiger Zeit werden die Quecksilbergrenzwerte bei Flussseeschwalben und zunehmend auch bei Schweinswalen überschritten. Das bedeutet das Fortpflanzungsschäden und subletale Auswirkungen auf die prioritäre Art Flussseeschwalbe nicht ausgeschlossen werden können. Des Weiteren bestätigt die Nationalparkverwaltung, dass die Quecksilberbelastung in Flussseeschwalbeneiern seit 2008 signifikant und statistisch gesichert ansteigt (SCHEIFFARTH 2015-1). Seitdem sind die zusätzlichen signifikanten Belastungen durch die Emissionen des RWE Kohlekraftwerks in Eemshaven und die Emissionen von EEW dazugekommen. Das Quecksilber-Monitoring von Flussseeschwalbeneiern in Delfzijl ergab in 2012 Werte von 422,5 +/- 140,7ng Hg/g und 369,4 +/-120,84ng Hg/g in 2013 (SCHEIFFARTH 2015-1). Damit wurde in 2013 der „level of concern" (200ng/g) deutlich überschritten und in 2012 die Toxizitätsgrenze von 500ng/g signifikant überschritten (USEPA (UNITED STATES DEPARTMENT OF THE INTERIOR et al. (1998: 93)).

Eine weitere Einleitung durch Industrieanlagen von besorgniserregenden Stoffen, Schwermetallen und PFAS in die Natur ist deshalb nicht zuzulassen. Leider lässt der Entwurf des Flächenplans noch nicht erkennen, welche Industrie sich ansiedeln wird. Es gibt einzig einen Ausschluss von Kohle– und Kernkraftwerken, welche an die Strukturvision von Eemsmond geknüpft ist. Fraglich ist, ob eine Veränderung der Strukturvision auch dazu führen kann, dass diese wieder zugelassen werden können.

Darüber hinaus wird unter Punkt 2.3 Luftqualität darauf hingewiesen, dass eine weitere Verschlechterung der Luftqualität zu erwarten ist. Die Insel Borkum ist als Luftkurort anerkannt. Viele Menschen mit Atemwegserkrankungen profitieren vom Hochseeklima und der Luftqualität. Für schwere Fälle von Lungenerkrankungen sind die Inseln wichtige Anlaufstellen, um eine Besserung

zu erfahren. Dies ist nicht nur ein wichtiger Faktor für die Behandlung von Patienten, sondern auch eine wichtige wirtschaftliche Einnahmequelle für die Inseln, die durch Luftverschmutzung beeinträchtigt wird.

Neben den stickstoffempfindlichen Biotopen im Umfeld des Plangebietes gibt es auf der Insel Borkum stickstoffempfindliche Strand- und Dünenbiotope mit Sanddorngebüschen und kalkreichen Dünentälern, in denen mehrere FFH-Lebensraumtypen vorkommen. Viele Tier- und Pflanzenarten sind auf dieses besondere und funktionsfähige Ökosystem angewiesen, weshalb eine Erhöhung der Stickstoffeinträge unbedingt zu vermeiden ist. Auf der Insel Borkum, die in der Hauptwindrichtung liegt, sowie auf weiteren ostfriesischen Inseln und auch auf Schiermonnikoog kommen diese Lebensräume vor und sind durch Stickstoffeinträge gefährdet, da die Critical Loads bereits überschritten sind. Dazu gehört auch der Lebensraumtyp 2130, Küstendünen mit krautiger Vegetation. Moose, Flechten und viele Pflanzenarten der Roten Liste schützen die Dünen vor Erosion und wirken sich positiv auf den Wasserhaushalt aus. Stickstoffeinträge führen dazu, dass diese Arten durch größere Pflanzen und Neophyten verdrängt werden und Lücken in der krautigen Vegetation entstehen. Dies gefährdet nicht nur die Pflanzenzusammensetzung und damit die Nahrungsketten, sondern auch die Anfälligkeit gegenüber Sedimenterosion. In Zeiten zunehmender Sturmfluten und des Meeresspiegelanstiegs sind die Dünen als Küstenschutz für die Inseln unverzichtbar. Durch die geplante Erdgasförderung in der Nordsee, die bereits bestehenden Emissionen durch die Schifffahrt, das Industriegebiet Oosterhorn und das Kohlekraftwerk in Eemshaven würde eine Erweiterung der Industrieanlagen zu weiteren zusätzlichen Emissionsfaktoren führen.

Auch der Lebensraumtyp 1140, der in FFH Gebiet 173 auch unter dem § 30 BNatSchG unter Schutz steht, ist besonders empfindlich gegenüber Nährstoffen und Schadstoffeinträgen. Es besteht die Gefahr des Auftretens von sog. „Schwarzen Flecken". Auf dem Hund und Paapsand wurden 2019 bei Untersuchungen des NLWKN Seegrasbestände in Einzelvorkommen und in lockerem Bestand vorgefunden. Seegrasbestände befinden sich sonst zum überwiegenden Teil im Gebiet des Nationalparks Niedersächsisches Wattenmeer und werden im Gesetz zum Nationalpark als „besonderes Erhaltungsziel" der Wattgebiete genannt. Seegras produziert Unmengen an lebenswichtigem Sauerstoff. Außerdem sind die Unterwasserwiesen Hotspots der Biodiversität. Sie schützen Küsten vor Zerstörung, reinigen und filtern das Meerwasser, reduzieren die Ozean-Versauerung. Seegräser sind jedoch sehr empfindlich gegenüber einer Reihe von Umweltparametern. Sie reagieren besonders stark auf zu hohe Stickstoffeinträge. Zu viele Nährstoffe, die in erster Linie über Flüsse ins Meer eingetragen werden, bedeuten eine Überdüngung des Wassers und bringen eine Fülle von negativen Konsequenzen für das gesamte Ökosystem mit sich. Auf Seegras wirken die vielen Nährstoffe direkt giftig.

Zu den hauptsächlichen Erhaltungszielen des Schutzgebietes Hund- und Paapsand gehört laut Schutzgebietsverordnung die Wiederherstellungsverpflichtung des Teilaspektes Seegras aufgrund des Verschlechterungsverbots. Das Erhaltungsziel für das FFH Gebiet 173 Hund- und Paapsandes muss sein, den ursprünglichen Zustand eines großen, zusammenhängenden Seegraswiesenareals als Element des FFH-Lebensraumtyps 1140 wiederherzustellen. Dabei sollen die Referenzwerte der Wasserrahmenrichtlinie eingehalten werden, da in diesem Rahmen das Monitoring für den Makrophyten Seegras erfolgt. In diesem Fall sind Lebensraumtyp-Flächen mit qualitativ funktionaler Besonderheit betroffen, so dass eine Einzelfallbeurteilung der Empfindlichkeit auf Stickstoff erforderlich und möglich ist (siehe Stickstoffleitfaden BImSchG-Anlagen). Für das FFH-Gebiet 002 gehören Flussneunauge (Lampetra fluviatilis) und Finte zu den wertbestimmenden Arten. Zu ihrem Schutz gehört die Gewährleistung einer ungehinderten Durchwanderbarkeit des Ästuars zwischen dem marinen Aufwuchsgebiet und den Laichplätzen stromaufwärts zu den Zielen des Schutzgebietes. Die Erhaltung eines physiko-chemischen Gewässerzustandes (Sauerstoffgehalte, Schwebstoffgehalte, stoffliche Belastungen), der weder aufsteigende Laichtiere noch abwandernde Jungtiere beeinträchtigt. Konkretisierung: Der Sauerstoffgehalt darf zu keiner Zeit den Wert von 4 mg/L Wassersäule unterschreiten, so dass die Durchwanderbarkeit für die Neunaugen gewährleistet ist. Dieses Ziel ist nur zu erreichen, wenn ein weiteres durch Stickstoff begünstigtes Algenwachstum verhindert wird. 2019 wurden auf dem Rysumer Nacken 19 Einzelvorkommen von Zostera noltei kartiert. Das FFH-Gebiet 002 „Unterems und Außenems" ist also ebenfalls nicht stickstoffunsensibel. Bei Ästuaren 1130 handelt es sich um einen FFH-Lebensraumtyp mit Priorität für Erhaltungs- und Entwicklungsmaßnahmen in der niedersächsischen Biodiversitätsstrategie („Prioritätenlisten der Arten und Lebensraumtypen mit besonderem Handlungsbedarf" nach NIEDERSÄCHSISCHER LANDESBETRIEB FÜR WASSERWIRTSCHAFT, KÜSTEN- UND NATURSCHUTZ 2012-2).
Wichtigste Gefährdungsfaktoren für den Erhaltungszustand sind u.a. die Fahrrinnenvertiefungen, Schad-, Nährstoff- und Wärmeeinträge. Während der Sommermonate kommt es zu Phasen mit ausgeprägten Sauerstoffdefiziten und damit erheblichen Auswirkungen auf die Fischfauna. Nach VON DRACHENFELS (2012: 29 ff.) handelt es sich hier um ein gegen übermäßige Nährstoffeinträge empfindliches Meeres- und Ästuarbiotop.

In einem bei European Geosciences Union 2022 veröffentlichten Artikel "Suspended particulate matter drives the spatial segregation of nitrogen turnover along the hyper-turbid Ems estuary Gesa Schulz et al." (https://bg.copernicus.org/articles/19/2007/2022/#abstract) wird dargestellt, dass die biogeochemischen Stickstoffkreisläufe für das Entstehen von Sauerstoffdefiziten im Emsästuar von entscheidender Bedeutung sind. Die Forscher fanden heraus, dass entlang der Flussmündung drei verschiedene biogeochemische Zonen existieren, in denen unterschiedliche komplexe biochemische Prozesse, die den Stickstoffkreislauf betreffen, ablaufen. Der Eintrag von Stickstoff in diese Zonen hat entscheidenden Einfluss auf das gesamte ökologische Gleichgewicht des Emsästuars. Trübung, Verschlammung und eine verstärkte Lachgasproduktion, die die sauerstoffarmen Zonen verstärken, was im Emsästuar bereits beobachtet wird, sind die Folge. Damit

sauerstoffarmen Zonen verstärken, was im Emsästuar bereits beobachtet wird, sind die Folge. Damit wird offensichtlich, dass eine einfache Depositionssimulation der Komplexität der Stickstoffproblematik in den marinen Lebensräumen des Emsästuars nicht gerecht wird.

Auch das Kohlekraftwerk und die Industrieanlagen in Eemshaven führen bereits zu einer enormen Lichtverschmutzung des Horizonts, die auch von der Insel Borkum aus sichtbar ist. Auch dies ist kumulativ mit anderen Projekten in der Nordsee zu betrachten. Es muss vermieden werden, dass die Lichtverschmutzung auch für das Wattenmeer und die Natura 2000-Gebiete zunimmt. Maritime Lichtverschmutzung beeinflusst die Räuber-Beute-Beziehungen und kann zu lichtinduziertem Algenwachstum führen, das zu Sauerstoffmangel in den Gewässern und zu einem Rückgang der Fischpopulationen führen kann. Dabei reicht es nicht aus, den Standardwert für den Menschen als Maßstab zu nehmen, da andere Organismen unterschiedlich empfindlich auf veränderte Lichtverhältnisse reagieren. Inzwischen ist bekannt, dass die künstliche Beleuchtung von Küsten die grundlegenden Verhaltensweisen von Fischen wie Balz und Nahrungssuche, Wachstum, Entwicklung und Laichwanderung beeinflusst. Auch negative Auswirkungen auf Zugvögel durch Lichtverschmutzung wurden beobachtet und sollten berücksichtigt werden.

Die Stadt Borkum und die Bürgerinitative Saubere Luft Ostfriesland e.V. bitten darum, weiterhin am Verfahren beteiligt zu werden.

Mit freundlichem Grüßen

[redacted]

[redacted]

ROYAL WAGENBORG

Gemeente Het Hogeland
31 JAN 2024
Nr.

Wagenborg Stevedoring B.V.
Handelskade Oost 21, 9934 AR Delfzijl
Eemshornweg 1-3, 9-10, 9979 XK Eemshaven
P.O. Box 14, 9930 AA Delfzijl
The Netherlands
Telephone +31 (0)596 636 497
Internet: www.wagenborg.com

Gemeenteraad Het Hogeland
Postbus 26,
9980 AA Uithuizen

Delfzijl, 31 januari 2024

Uw ref.
Onze ref.
Betreft [redacted] (HSEQ Coördinator en contactpersoon)

Zienswijze ontwerp bestemmingsplan Eemshaven

Geacht college,

In december 2023 hebben wij kennis genomen van het ontwerp bestemminsplan Eemshaven. Na het bestuderen van de verschillende stukken en het bijwonen van een bijeenkomst in de Eemshaven willen wij graag een zienswijze indienen. De zienswijze betreft een reactie op artikel 4.2.3 b.

Hierin staat het volgende:

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

b. *de bouwhoogte van **bedrijfsinstallaties** bedraagt **ten hoogste 65 m** met dien verstande dat:*
    1. *ter plaatse van de aanduiding 'maximale bouwhoogte' de ter plaatse aangegeven bouwhoogte geldt;*
    2. *indien de bestaande bouwhoogte meer bedraagt de bestaande bouwhoogte is toegestaan;*
    3. *ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijventerrein - helikopter start- en landingsplaats' uitsluitend aan de rand van deze aanduiding een hekwerk van ten hoogste 2 m mag worden gebouwd.*

Bedrijfsinstallatie?
Ons is nu niet duidelijk in hoeverre een havenkraan onder het begrip *bedrijfsinstallatie* valt. Wij vrezen dat, indien een havenkraan hieronder valt, dit negatieve consequenties zal hebben voor de verdere ontwikkeling van de Eemshaven, de kades in de Eemshaven en, specifiek, onze locatie.

Uit jurisprudentie van de Raad van state uit 24 juni 2009[1] wordt een kraan gezien als bouwwerk maar het kan uiteraard ook gezien worden als bedrijfsinstallatie. In deze zelfde jurisprudentie staat

[1] Uitspraak 200803935/1/R2

On all offers and services rendered by Koninklijke Wagenborg B.V. and/or affiliated companies, the General Trading- & Purchase Conditions are applicable. The most recent versions, as filed at the court of Groningen, can be found on www.wagenborg.com/conditions.

dat "*het vaste, niet bewegende deel van de kraan een hoogte heeft van 10 meter en daarmee voldoet aan het hoogtevoorschrift*".

Wij verzoeken het college dit onderdeel van het bestemmingsplan aan te passen zodat duidelijk is of een havenkraan gezien wordt als *bedrijfsinstallatie* en, indien dit het geval is, welk deel van deze *bedrijfsinstallatie* wordt gezien als hoogste punt. Gaat het om de cabine (vast deel) of gaat het om de maximale hoogte van de giek (beweegbaar deel)?

Geen bedrijfsinstallatie?
Kijkend naar de eerder genoemde jurisprudentie én de beslissing van de Hoge raad[2] vallen havenkranen, indien ze niet onder de noemen *bedrijfsinstallatie* vallen, onder lid d van artikel 4.2.3. van de regels behorende bij het ontwerp bestemmingsplan Eemshaven.

Indien de havenkraan wordt gezien als **bouwwerk**, geen gebouwen zijnde staat het volgende in artikel 4.2.3:

d. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, bedraagt ten hoogste 5 m.

Dit zou betekenen dat de bouwhoogte van deze kranen (of het vaste gedeelte) ten hoogste 5 meter mogen bedragen. Indien de kraan onder de noemer bouwwerk, geen gebouwen valt willen we hier bezwaar tegen maken. De cabine van een havenkraan bevindt zich altijd hoger dan de gestelde 5 meter. Voor bestaande kranen is dat nu geen probleem. Wel ontstaan er problemen bij nieuwe havenkranen.

Indien de maximale hoogte van de bedrijfsinstallatie het beweegbare deel betreft willen wij tevens bezwaar maken tegen deze maximale hoogte. Dit kan belemmerend werken in het verder ontwikkelen van de havenactiviteiten. Denk hierbij aan de offshore windindustrie, hierbij gaat het om grote lasten zoals bijvoorbeeld monopiles en wieken.

Wij gaan er van uit dat u ons van het verdere verloop van de procedure op de hoogte houdt.

Hoogachtend,

[redacted]

31-1-2024

[2] Hoge Raad 24 december 2010 (LJN BO3644) en Notamail 2010, nr. 308.

Op alle door Koninklijke Wagenborg B.V. en/of gelieerde vennootschappen afgesloten contracten en verrichte diensten zijn van toepassing de Algemene Handels- en Inkoopvoorwaarden. De meest recente versie, zoals gedeponeerd ter griffie van de rechtbank te Groningen, kunt u vinden op www.wagenborg.com/termsandconditions. To all contracts closed and services rendered by Koninklijke Wagenborg B.V. and/or affiliated companies, the General Trading & Purchase Conditions are applicable. The most recent version, as filed at the court of Groningen, can be found on www.wagenborg.com/termsandconditions

gasunie
transport services

Gemeente Het Hogeland
Ingekomen d.d.
29 JAN 2024
Nr. 80260

Gemeenteraad Hogeland
Postbus 26
9980 AA Uithuizen

Gasunie Transport Services B.V.
Postbus 181
9700 AD Groningen
Concourslaan 17
T (050) 521 22 55
E info@gastransport.nl
Handelsregister Groningen 02084889
www.gasunietransportservices.com

Datum
25 januari 2024

Doorkiesnummer
[redacted]

Ons kenmerk
OON 24. 236

Uw kenmerk

Onderwerp
Pro forma zienswijze '' Eemshaven''

Geachte Raad,

Uit een publicatie in het gemeenteblad van het Hogeland nr. 529822 blijkt dat het bovengenoemd ontwerp van een bestemmingsplan door u ter inzage is gelegd. Hierbij dien ik namens Gasunie Transport Services B.V. (verder: Gasunie) pro forma een zienswijze in tegen het ontwerp bestemmingsplan.

Deze zienswijze wordt ingediend ter zekerstelling van onze rechten. Voor Gasunie is het onduidelijk of de huidige bescherming van de in het plangebied aanwezig zijnde aardgastransportleiding en gasontvangstation voldoende is.

Ik verzoek u Gasunie een nadere termijn te verlenen voor het indienen van de gronden de zienswijze.

Hoogachtend,

[redacted]

[redacted]
Omgevingsmanager juridische zaken OON

gasunie transport services

Gemeenteraad Hogeland
Postbus 26
9980 AA Uithuizen

Gasunie Transport Services B.V.
Postbus 181
9700 AD Groningen
Concourslaan 17
T (050) 521 22 55
E info@gastransport.nl
Handelsregister Groningen 02084889
www.gasunietransportservices.com

Datum
19 april 2024

Doorkiesnummer
[redacted]

Ons kenmerk
OON 24. 236

Uw kenmerk

Onderwerp
Aanvullende zienswijze ontwerp bestemmingsplan ''Eemshaven''

Geachte Raad,

Uit een publicatie in het gemeenteblad van het Hogeland nr. 529822 blijkt dat het bovengenoemd ontwerp van een bestemmingsplan door u ter inzage is gelegd. Dit ontwerp geeft ons aanleiding tot het indienen van de volgende aanvullingen op de pro forma zienswijze als ingediend op 25 januari 2024 onder bovenstaande kenmerk.

Verbeelding

Te smalle belemmeringenstrook hoofd-aardgastransportleiding
De door u weergegeven belemmeringenstrook (dubbelbestemming Leiding - Gas) is te smal, zie bijlage 1. De belemmeringenstrook voor hoofd aardgastransportleidingen dient wettelijk[1] 5 meter ter weerszijden van de hartlijn van de leiding te bedragen. Wij verzoeken u daarom om de belemmeringenstrook te verbreden tot de hierboven genoemde afstand.

Verzoek leiding binnen hekwerk Eems Energy Terminal
Wij verzoeken u de dubbelbestemming ''Leiding – Gas'' niet op te nemen binnen de hekwerken van het terrein van onze Eemshaven Energy Terminal zodat het mogelijk blijft aanpassingen op het netwerk binnen werkterrein te maken indien mogelijk.

Planregels

Gebruik van terreinverlichting zonder afscherming
In artikel 18.1 'algemene gebruiksregels' is opgenomen dat tot een strijdig gebruik wordt gerekend *'het gebruik van terreinverlichting zonder afscherming waardoor direct licht wordt waargenomen buiten het eigen bouwperceel'*. Het is voor ons vooralsnog onduidelijk of wij hieraan kunnen voldoen. Het gebruik van verlichting is meegenomen in de omgevingsvergunning milieu voor onze Eems Energy Terminal, en hieraan zijn voorschriften verbonden. Wij verzoeken u het artikel aan te passen om het bestaande gebruik binnen de grenzen van de reeds verleende vergunning mogelijk te maken. Een mogelijkheid is om aan het artikel 18 onderdeel b toe te voegen: *tenzij het onderwerp verlichting in een omgevingsvergunning is geregeld en hierover bij voorschrift anders is bepaald*.

Toelichting

Standaard geluidsruimte 0 dB(A)
Onze Eems Energy Terminal installatie ligt binnen de kaders van de nieuwe bestemde geluidsruimte middels het bestemmingsplan. Een gedeelte van onze installatie ligt binnen de maatvoering *'Standaard geluidsruimte dag in dB(A)'*, *'Standaard geluidsruimte avond in dB(A)'* en *'Standaard geluidsruimte nacht in dB(A)'* opgenomen (zie bijlage 2). De geluidsruimte hier is mogelijk abusievelijk aangegeven als 0. De geluidsruimte voor deze

[1] Artikel 14 Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb).

installatie is verleend middels de reeds verleende milieuvergunning van de installatie. In de toelichting is opgenomen dat de bestaande toegekende geluidsruimtes uit een omgevingsvergunning geldend zijn. Wij verzoeken u de maatvoering hier op aan te passen.

Aangaande onze zienswijze gaan wij graag in overleg met de gemeente om tot een passende oplossing te komen voor het definitieve bestemmingsplan.

Vervolg

Voordat wordt overgegaan tot vaststelling van het onderhavige plan, verzoeken wij u ons de beoogde wijziging(en) voor te leggen. Indien gewenst, kunt u voor een nadere toelichting contact opnemen met ondergetekende via 06 [redacted] of via email op [redacted]@gasunie.nl.

Hoogachtend,

[redacted]

Omgevingsmanager juridische zaken OON

Gasunie Transport Services B.V.

Datum: 19 april 2024 Ons kenmerk: OON 24. 236

Onderwerp: Aanvullende zienswijze ontwerp bestemmingsplan ''Eemshaven''

Bijlage 1

Te smalle belemmeringenstrook

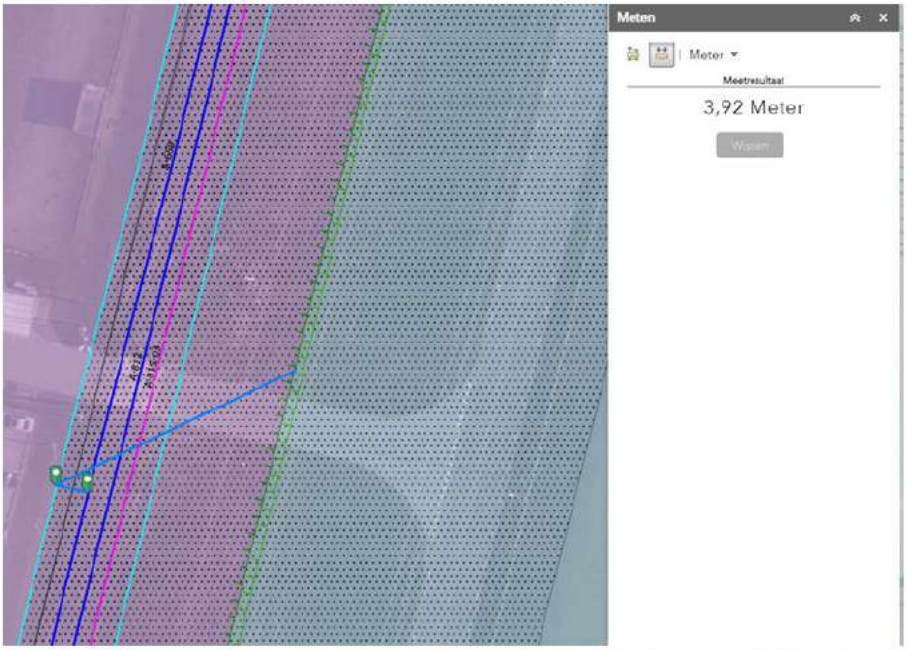

Voorbeeld te smalle strook, strook is 4 meter ipv de benoemde 5 meter (tussen de 2 groene punten)

Bijlage 2

Maatvoering geluidsruimte abusievelijk 0

Gemeente Het Hogeland
Ingekomen d.d.
01 FEB 2024
Nr

GRONINGEN SEAPORTS

Gemeente Het Hogeland
Ingekomen d.d.
01 FEB 2024
Nr. 80260

Ons kenmerk: 20240130NT0002551848
Onderwerp: Pro forma zienswijze ontwerpbestemmingsplan Eemshaven

Projectnr:
Bijlage(n): -
Uw brief d.d.: -
Uw kenmerk: -

College van burgemeester en wethouders van de gemeente Het Hogeland
Postbus 26
9980 AA UITHUIZEN

Delfzijl, 30 januari 2024

Geacht college,

Via deze weg maken wij van de gelegenheid gebruik om een zienswijze in te dienen gericht op het ontwerpbestemmingsplan Eemshaven (NL.IMRO.1966.Eemshaven-ON01) dat u ter inzage heeft gelegd in de periode van 22 december 2023 tot en met 1 februari 2024.

Wij hebben meer tijd nodig voor het opstellen van de inhoudelijke zienswijzen.
Om die reden verzoeken wij u om ons een termijn te stellen voor het indienen hiervan.

Mocht u naar aanleiding van deze brief vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met [redacted] via telefoonnummer [redacted] of per e-mail [redacted]@groningen-seaports.com.

Met vriendelijke groet,
Groningen Seaports N.V.

[redacted]
Algemeen Directeur

Port Authority Delfzijl/Eemshaven
Handelskade Oost 1 • P.O. Box 20004 • 9930 PA Delfzijl • The Netherlands
Portnumber 1001
phone +31 (0)596 64 04 00 • info@groningen seaports.com • www.groningen seaports.com
Rabobank 30.63.73.025 • IBAN: NL 85 RABO 0306 3730 25 • BIC: RABONL2U • V.A.T. nr: NL 85 28 93 048 B 01 • KvK nr: 58141057

Groningen Seaports is Ecoports gecertificeerd

GRONINGEN SEAPORTS

Port Authority Delfzijl/Eemshaven
P.O. Box 20004 • 9930 PA Delfzijl
The Netherlands

R **BRIEF AANGETEKEND NL**
NL Frankering betaald €9.8
25 gr.

176429

D
PostNL
31-01-2024 11:42

NL

3SRPKS257118124 9980AA 26

[redacted]

GRONINGEN SEAPORTS

Ons kenmerk: 20240220AB0001675012
Onderwerp: Zienswijze ontwerpbestemmingsplan Eemshaven

Projectnr:

Bijlage(n): -
Uw brief d.d.: 5 februari 2024
Uw kenmerk: Z.HHL.080260

College van burgemeester en wethouders van de gemeente Het Hogeland
Postbus 26
9980 AA UITHUIZEN

Delfzijl, 20 februari 2024

Geacht college,

Bij brief van 30 januari 2024 hebben wij een pro forma zienswijze ingediend gericht op het ontwerpbestemmingsplan Eemshaven. In uw brief van 5 februari 2024 (verzonden 7 februari 2024) heeft u de tijdige ontvangst van onze pro forma zienswijze bevestigd en ons in de gelegenheid gesteld om de gronden van de zienswijze aan te vullen tot en met 22 februari 2024. Middels deze brief sturen wij u de aanvullende gronden toe.

Nutsvoorzieningen en kabels en leidingen
In de bestemmingsomschrijvingen van de enkelbestemmingen ‘Bedrijventerrein – Industrie’, ‘Groen’, ‘Verkeer’, ‘Verkeer – Railverkeer’ en ‘Water – Industriehaven’ is opgenomen dat de gronden onder andere zijn bestemd voor nutsvoorzieningen. Nutsvoorzieningen zijn niet gedefinieerd in het plan. In het normale spraakgebruik verstaat men daaronder doorgaans ‘voorzieningen ten behoeve van openbaar nut zoals gas, water en elektriciteit’.

Voor de (toekomstige) bedrijvigheid op de terreinen zijn er ook kabels en leidingen nodig die meer kunnen omvatten dan voorzieningen ten behoeve van openbaar nut. Om die reden adviseren wij u om aan de bestemmingsomschrijvingen van de bovengenoemde enkelbestemmingen ‘kabels en leidingen’ toe te voegen.

Water-Waterkering
In tegenstelling tot artikel 12 van het voorontwerpbestemmingsplan is bedrijfsmatig medegebruik ten behoeve van overslag en transport tussen het water en industrieterrein niet langer mogelijk op grond van artikel 10 in ontwerpbestemmingsplan. Wij verzoeken u om dit, overeenkomstig het voorontwerpbestemmingsplan, toe te voegen aan de enkelbestemming ‘Water – Waterkering’.

Zeedefensie
In artikel 4.3, 4.4, 4.6.1 en 9.4 is het begrip ‘zeedefensie’ opgenomen. Wij verzoeken u om te verduidelijken wat hieronder wordt verstaan.

GRONINGEN SEAPORTS

Bedrijfsinstallaties
In artikel 4, lid 4.2.3 zijn bouwregels opgenomen voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouw zijnde. Onder b is opgenomen dat de bouwhoogte van bedrijfsinstallaties ten hoogste 65 meter bedraagt. Bedrijfsinstallaties zijn, op grond van de begrippen in het ontwerpbestemmingsplan, een hijskraan, schoorsteen, zonnepaneel of andere installatie, al dan niet op of aan gebouwen, met een open of ranke structuur, ter plaatse aanwezig ten behoeve van de ter plaatse gevestigde bedrijven. De hoogtebepaling voor bedrijfsinstallaties geldt op het moment dat er sprake is van een bouwwerk. Afhankelijk van de situatie en omstandigheden kan een hijskraan op enig moment worden aangemerkt als een bouwwerk, geen gebouw zijnde. In die gevallen geldt er dan een maximale bouwhoogte van 65 meter. Wij gaan ervanuit, gelet op de normale bedrijfsactiviteiten in een haven, dat deze maximale bouwhoogte niet van toepassing is op de bewegende delen van een hijskraan en verzoeken u dan ook om de begripsomschrijving hierop aan te passen.

Staat van bedrijfsactiviteiten
In artikel 4.1 onder a wordt verwezen naar Bijlage 1 Staat van bedrijfsactiviteiten. In deze Staat van bedrijfsactiviteiten ontbreekt, ten opzichte van standaard Staat van bedrijfsactiviteiten in de handreiking 'Bedrijven en milieuzonering', bij SBI-code 52241 nummer 0 "Laad- los- en overslagbedrijven t.b.v. zeeschepen. Wij verzoeken u om deze toe te voegen aan bijlage 1 behorende bij de regels.

In deze Staat van bedrijfsactiviteiten staat bij SBI-code 52241 onder nummer 6 en bij SBI-code 52242 onder nummer 9 "-olie, LPG, e.d.". Onduidelijk is of onder 'e.d.' ook LNG en waterstof worden gerekend. Voor LNG is in artikel 4 specifiek opgenomen dat LNG-installaties onder de bestemmingsomschrijving vallen. Wij verzoeken u om aan te geven of onder 'e.d.' ook LNG en waterstof worden gerekend.

Verbeelding
Op de verbeelding staat bij het vlak 'maatvoering' ter hoogte van de Synergieweg 1-9 met betrekking tot de toegekende geluidsbudgetten dag-,-dag- nachtperiode in plaats van dag-, avond-, nachtperiode. Wij verzoeken u om dit aan te passen.

Bijlage bij de toelichting – geluidverdeelplan
In tabel 2 Geluidverdeelplan is een een ligplaats benoemd als "Ligplaats EEM-JH Wijnne Barends". Dit moet "Ligplaats EEM-JH openbare kade" zijn.

Mocht u naar aanleiding van deze brief vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met [redacted] via telefoonnummer 06-[redacted] of per e-mail [redacted]@groningen-seaports.com.

Met vriendelijke groet,

Groningen Seaports N.V.

[redacted]

Algemeen Directeur

Gemeente Het Hogeland
Ingekomen d.d.
01 FEB 2024
Nr.

BOUT
advocaten

Gemeente Het Hogeland
t.a.v. Griffie (gemeenteraad)
Postbus 26
9980 AA Uithuizen

Ossenmarkt 7
Postbus 7015
9701 JA Groningen
050 314 08 40

info@boutadvocaten.nl
www.boutadvocaten.nl

Stichting Derdengelden
Bout Advocaten
IBAN NL54 INGB 0669 7740 57
BIC INGBNL2A

KvK Groningen 01141202

Per e-mail: griffie@hethogeland.nl

[redacted] **(advocaat)**

Uw ref : Zienswijze ontwerpbestemmingsplan Eemshaven
Onze ref : bw / mk / 2024.17043 / 24-00005314
Inzake : Maatschap[redacted] / gemeente Het Hogeland
E-mail : [redacted]@boutadvocaten.nl

Groningen, 31 januari 2024

Geacht College,

Tot mij hebben zich gewend de maatschap [redacted] en [redacted] gevestigd en wonende te (9928 TW) Uithuizermeeden aan de Dwarsweg 14, voor deze kwestie woonplaats kiezende op mijn kantooradres ten kantore van Bout Advocaten aan de Ossenmarkt 7 (postbus 7015, 9701 JA) Groningen, westers@boutadvocaten.nl met het verzoek hen als advocaat bij te staan inzake de plannen en besluitvormingen van en rond de Eemshaven.

Bij publicatie van 21 december 2023 is kennisgegeven van de ter inzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan Eemshaven. In de publicatie is medegedeeld dat tot en met 1 februari 2024 zienswijzen kunnen worden ingediend. Cliënten kunnen zich met de plannen daar waar zij wederom zien op een verslechtering van hun fysieke leefomgeving niet verenigen en geven middels deze brief mede ter bewaring van hun rechten hun zienswijzen aan.

Cliënten behouden zich het recht voor, de zienswijzen waar nodig aan te vullen en verzoeken hiervoor een nadere termijn. Het gaat om een ingrijpend en complex ruimtelijk besluit met veel stukken. De stukken zijn voor een groot deel tijdens de feestdagen ter inzage gelegd en naast de andere complexe en ingrijpende ruimtelijke plannen voor het Windpark en de Oostpolder gelijktijdig ter inzage gelegd. De termijn voor volledige zienswijzen is hierdoor te kort.

Op al onze werkzaamheden zijn de op de achterzijde van deze brief vermelde algemene voorwaarden van toepassing.

* Algemene Voorwaarden Bout Advocaten B.V. te Groningen

1 Deze algemene voorwaarden zijn van toepassing op alle aan Bout verstrekte opdrachten, daaronder begrepen gewijzigde, aanvullende of vervolgopdrachten alsmede op alle rechtsbetrekkingen als gevolg daarvan of in verband daarmee (ook gerelateerd aan het gebruik van de website van het kantoor). Deze algemene voorwaarden worden ook bedongen ten behoeve van iedere derde die al dan niet in dienstverband wordt ingeschakeld of in verband daarmee aansprakelijk kan zijn.

2 Iedere opdracht aan het kantoor wordt uitsluitend aanvaard en uitgevoerd door Bout, dat wil zeggen dat de opdrachtgever ermee instemt dat Bout de opdracht onder haar verantwoordelijkheid laat uitvoeren door het kantoor of zonodig door derden in opdracht van het kantoor.
In afwijking van de artt. 7:404, 7:407 lid 2 en 7:409 Burgerlijk Wetboek zijn de op het kantoor werkzame advocaten alsmede degenen die voor of ten behoeve van het kantoor werkzaam zijn niet persoonlijk gebonden of aansprakelijk en eindigt de opdracht niet door de dood, ook niet als de opdracht is verleend met het oog op een bepaalde persoon.

3 Voor de uitvoering van een opdracht is de opdrachtgever honorarium, vermeerderd met verschotten, kantoorkosten en omzetbelasting verschuldigd, waarbij het honorarium wordt berekend op basis van het aantal aan de opdracht bestede uren, vermenigvuldigd met de door Bout vastgestelde en aan de opdrachtgever meegedeelde uurtarieven.
Betaling van de declaraties van Bout dient te geschieden binnen 14 dagen na factuurdatum, bij gebreke waarvan de opdrachtgever van rechtswege in verzuim is.

4 De aansprakelijkheid van Bout voor schade, voortvloeiende uit of verband houdende met de uitvoering van een opdracht, is steeds beperkt tot het bedrag dat onder de door het kantoor afgesloten aansprakelijkheidsverzekering wordt uitbetaald, vermeerderd met het bedrag van het eigen risico dat Bout ingevolge de desbetreffende polisvoorwaarden draagt.
Indien en voorzover geen uitkering krachtens een aansprakelijkheidsverzekering plaatsvindt, om welke reden dan ook, is iedere aansprakelijkheid van Bout beperkt tot een bedrag van € 100.000,- of indien het door Bout in rekening gebrachte honorarium in de betreffende zaak hoger is, tot het bedrag van dat honorarium.
Bij het inschakelen van derden zal Bout steeds de nodige zorgvuldigheid in acht nemen. Bout is echter voor eventuele tekortkomingen van deze derden niet aansprakelijk. Aanspraken op schadevergoeding dienen op straffe van verval van recht binnen een termijn van een jaar nadat de opdrachtgever de aanspraak heeft ontdekt of had kunnen ontdekken bij Bout te worden gemeld, maar in ieder geval binnen een termijn van 5 jaar na verzending van de laatste declaratie met betrekking tot de gegeven opdracht.

5 Alle rechtsbetrekkingen, zoals in deze voorwaarden bedoeld, zijn onderworpen aan Nederlands recht en geschillen terzake worden bij uitsluiting door de bevoegde rechter te Groningen beslist. Indien Bout als eiseres optreedt, heeft zij de optie het geschil aanhangig te maken bij een bevoegde rechter naar haar keuze.

Groningen, 1 januari 2009

* Bout Advocaten is een samenwerkingsverband tussen Bout Advocaten B.V., mr. P.Stehouwer en mr. C.F.M. Seip. Bovenstaande Algemene Voorwaarden zijn ook op aan hen verstrekte opdrachten van toepassing.

BOUT
advocaten

Voor nu kunnen cliënten het volgende aangeven. Hoewel in de toelichting van het bestemmingsplan wordt aangegeven, dat er geen nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk gemaakt zal worden, worden de mogelijkheden voor bedrijven en industrie toch verruimd.

Cliënten hebben een agrarisch bedrijf in Uithuizermeeden. Zij zijn zelf woonachtig aan de Dwarsweg 14 en hebben ter plaatse een akkerbouwbedrijf bestaande uit een woonhuis met loodsen. Daarnaast zijn cliënten eigenaar van een kleinere boerderij aan Dwarsweg 14a. Het woondeel van 14a wordt verhuurd voor bewoning. De (aangebouwde) schuur en de losse loods erachter worden gebruikt voor de opslag van machines ten behoeve van de boerderij.

De provincie Groningen heeft ook plannen voor uitbreiding van de industrie in de Eemshaven. Inmiddels is de planvorming verder gevorderd en liggen de ontwerpen van het inpassingsplan Oostpolder en het exploitatieplan ter inzage.

Op onderstaand kaartje is de ligging van de beide adressen ten opzichte van de plannen in de Oostpolder weergegeven.

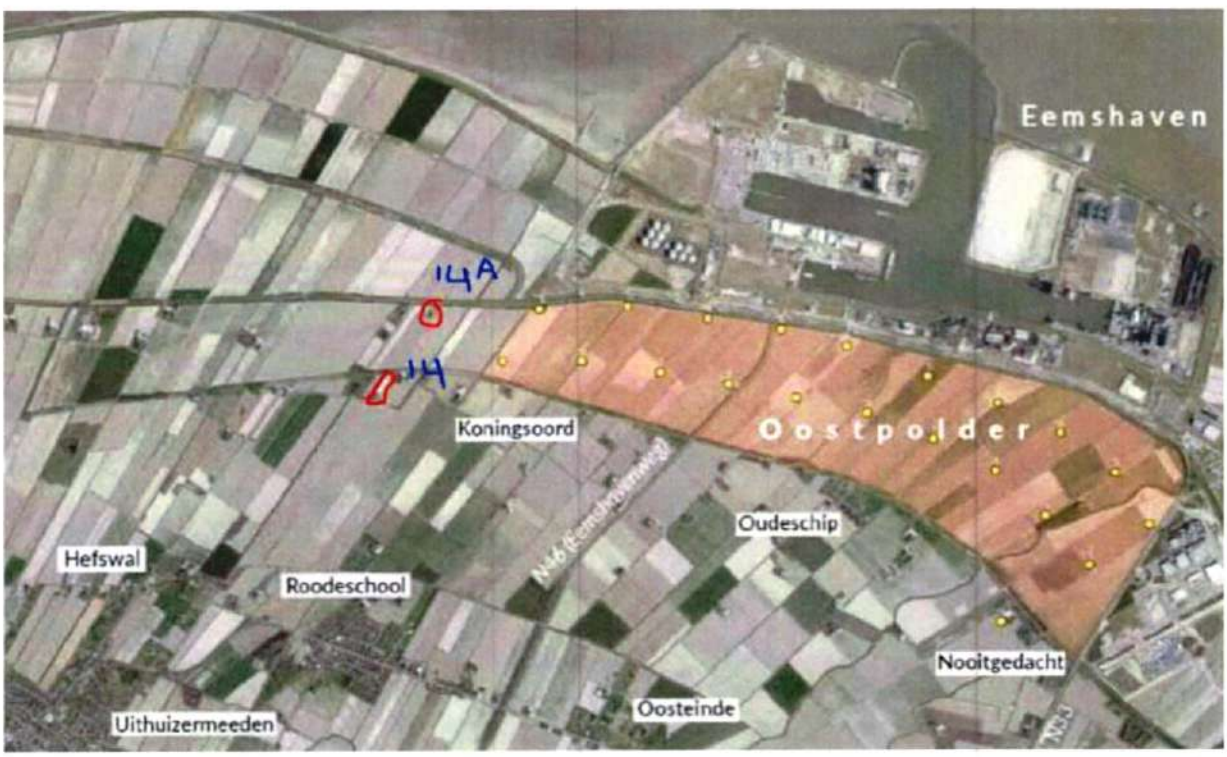

Ook is er een provinciaal (inpassings)plan voor een Windpark vlakbij.

BOUT
advocaten

Cliënten wonen ook dicht bij het plangebied van dit bestemmingsplan Eemshaven en exploiteren een akkerbouwbedrijf op de nabijgelegen gronden. De verruiming voor industrie en zware bedrijvigheid is ook juist op het deel van het plangebied dicht bij de fysieke leefomgeving van cliënten gepland. Met de specifieke fysieke leefomgeving van cliënten wordt niets gedaan en afwegingen hierover ontbreken ten onrechte.

Het onderhavige ruimtelijke plan met de mogelijkheid voor verruiming van zware bedrijvigheid gaat samen met andere ingrijpende en complexe ruimtelijke plannen zoals de Oostpolder en het Windpark in de directe nabije omgeving van cliënten. De cumulatie van negatieve omgevingsaspecten waaronder geluid, licht, verkeer, inbreuk open landschap, verminderde luchtkwaliteit en natuurwaarden worden ten onrechte niet in het geheel van de diverse, ook niet alleen qua tijd samenhangende maar qua planvorming samenhangende, afwegingen van belangen betrokken.

De inbreuk op fysieke leefomgeving voor cliënten met een resterende boerderij voor wonen en werken is met deze verdere oprukkende industrialisering fors onevenredig.

Redenen waarom:

Cliënten verzoeken hun belangen en de aangegeven zienswijzen in acht te nemen en bij de besluitvorming en planvorming te betrekken en deze te heroverwegen.

Hoogachtend

[redacted]

BOUT
advocaten

31-01-24 28 0124233199
PBZWOB38

Cyclcon
Post betaald
Zwolle

Postbus 7015
9701 JA Groningen

ZX1CC - #X930X0X#00#0000#

BOUT
advocaten

Gemeente Het Hogeland
t.a.v. Griffie (gemeenteraad)
Postbus 26
9980 AA Uithuizen

Ossenmarkt 7
Postbus 7015
9701 JA Groningen
050 314 08 40

info@boutadvocaten.nl
www.boutadvocaten.nl

Stichting Derdengelden
Bout Advocaten
IBAN NL54 INGB 0669 7740 57
BIC INGBNL2A

KvK Groningen 01141202

Per e-mail: griffie@hethogeland.nl

[redacted] **(advocaat)**

Uw ref	:	Zienswijze ontwerpbestemmingsplan Eemshaven; Z.HHL.081656
Onze ref	:	bw / mk / 2024.17043 / 24-00005314
Inzake	:	Maatschap [redacted] / gemeente Het Hogeland
E-mail	:	[redacted]@boutadvocaten.nl

Groningen, 22 februari 2024

Geacht College,

In vervolg op de zienswijze van 31 januari j.l. geven clienten nog de navolgende aanvulling aan.

In de toelichting van het bestemmingsplan wordt aangegeven, dat er geen nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk gemaakt zullen worden, toch worden de mogelijkheden voor bedrijven en industrie verruimd.

Cliënten hebben een agrarisch bedrijf in Uithuizermeeden. Zij zijn zelf woonachtig aan de Dwarsweg 14 en hebben ter plaatse een akkerbouwbedrijf bestaande uit een woonhuis met loodsen. Daarnaast zijn cliënten eigenaar van een kleinere boerderij aan Dwarsweg 14a. Het woondeel van 14a wordt verhuurd voor bewoning. De (aangebouwde) schuur en de losse loods erachter worden gebruikt voor de opslag van machines ten behoeve van de boerderij.

De provincie Groningen heeft ook plannen voor uitbreiding van de industrie in de Eemshaven. Inmiddels is de planvorming verder gevorderd en liggen de ontwerpen van het inpassingsplan Oostpolder en het exploitatieplan ter inzage.

Op onderstaand kaartje is de ligging van de beide adressen ten opzichte van de plannen in de Oostpolder weergegeven.

Figuur 1.

Ook is er een provinciaal (inpassings)plan voor een Windpark vlakbij.

Cliënten wonen ook dicht bij het plangebied van dit bestemmingsplan Eemshaven en exploiteren een akkerbouwbedrijf op de nabijgelegen gronden. De verruiming voor industrie en zware bedrijvigheid is ook juist op het deel van het plangebied dicht bij de fysieke leefomgeving van cliënten gepland.

Figuur 2.

In de hoek van het plangebied zeer dichtbij de agrarische gronden en woon- en leefomgeving van cliënten zijn ingrijpende bestemmingen Bedrijventerrein-Industrie mogelijk gemaakt, met zware geluidsnormen, grote bouwmogelijkheden en milieu en veiligheidszones.

Met de planologische herijking na meer dan 10 jaren moeten de huidige actuele woon- en leefomgevingsaspecten van cliënten (opnieuw) worden overwogen. Met de specifieke fysieke leefomgeving van cliënten wordt echter niets gedaan en afwegingen hierover ontbreken ten onrechte.

Het onderhavige ruimtelijke plan met de mogelijkheid voor verruiming van zware bedrijvigheid gaat ook nog samen met andere ingrijpende en complexe ruimtelijke plannen zoals de Oostpolder en het Windpark in de directe nabije omgeving van cliënten. De cumulatie van negatieve omgevingsaspecten waaronder geluid, licht, verkeer, inbreuk open landschap, verminderde luchtkwaliteit en natuurwaarden worden ten onrechte niet in het geheel van de diverse, ook niet alleen qua tijd samenhangende maar qua planvorming samenhangende, afwegingen van belangen betrokken.

De inbreuk op fysieke leefomgeving voor cliënten met een resterende boerderij voor wonen en werken is met deze verdere oprukkende industrialisering fors onevenredig.

Cliënten verzoeken hun belangen en de aangegeven zienswijzen in acht te nemen en bij de besluitvorming en planvorming te betrekken en deze te heroverwegen.

Zuiderpark 16
9724 AG Groningen
telefoon (050) 313 08 00

e-mail info@nmfgroningen.nl
www.nmfgroningen.nl
bankrekening 2999383

natuur en milieu federatie groningen

AANGETEKEND
Gemeente het Hogeland
t.a.v. de gemeenteraad
Postbus 26
9980 AA Uithuizen

Gemeente Het Hogeland
Ingekomen d.d.
30 JAN 2024
Nr. 80260

Ons kenmerk: 24-002-EW
Betreft: zienswijze Ontwerp bestemmingsplan Eemshaven

Groningen, 28 januari 2024

Geachte heer, mevrouw,

In het Gemeenteblad nr. 529822 van 21 december 2023 hebt u bekend gemaakt dat het Ontwerp bestemmingsplan Eemshaven vanaf 22 december 2023 tot en met 1 februari 2024 ter inzage ligt. Naar aanleiding van dit ontwerpplan berichten wij u het volgende.

Bij brief d.d. 18 mei 2019, kenmerk 19-005-EW, hebben wij een inspraakreactie gegeven op het voorontwerpbestemmingsplan Eemshaven. Deze is als bijlage hierbij gevoegd. Wij verzoeken u de inhoud daarvan als hier herhaald en ingelast te beschouwen. [@reactie op inspraaknota?]

Ter inzage legging
Ten aanzien van de lozing / emissie van zware metalen wordt verwezen naar een rapport van de ODG: *'Belasting van het Eens-Dollardestuarium door zware metalen, dioxines en zwaveldioxide ten behoeve van Structuurvisie Eemsdelta, Omgevingsdienst Groningen, 26 juli 2016'*. Dit rapport zou als bijlage 5 bij de Passende Beoordeling gevoegd moeten zijn, maar ontbreekt.
Een deel van de conclusies in de Passende Beoordeling (PB) en MER is rechtstreeks gebaseerd op dit rapport. Daarmee bevat dit rapport essentiële informatie om PB en MER te kunnen beoordelen.
Dit rapport dient dan ook, met de andere stukken, ter inzage te liggen. Dit rapport ligt echter niet ter inzage. Wij stellen u voor het plan, nu met deze aanvulling, opnieuw ter inzage te leggen zodat een ieder de gelegenheid krijgt op het ontwerpplan te reageren.

1. Waddenzee en Eemshaven
De Eemshaven is een haven- en industriegebied, gelegen aan de rand van het zeer waardevolle en kwetsbare Natura 2000-gebied en UNESCO-Werelderfgoed Waddenzee (inclusief Eems-Dollard estuarium). Het gaat hier om het grootste, internationaal belangrijkste en, op papier, best beschermde natuurgebied van Nederland (onder andere: Verdrag van Parijs 1950, Verdrag van Ramsar 1971, Verdrag van Bern 1979, Verdrag van Bonn 1979, Overeenkomst inzake de bescherming van Afrikaans-Euraziatische trekkende watervogels=AEWA 1996, Overeenkomst inzake de instandhouding van kleine walvisachtigen in de Oostzee en de Noordzee=ASCOBANS 1992, Overeenkomst inzake de bescherming van zeehonden in de Waddenzee 1990, OSPAR-verdrag, bijlage V 1998,

Samen voor een mooi en duurzaam Groningen.

Bij de Natuur en Milieufederatie Groningen is een vijftigtal natuur-, milieu- en landschapsorganisaties aangesloten.

Biodiversiteitsverdrag 1992, Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, Kaderrichtlijn Water, geplaatst op de Werelderfgoedlijst van de UNESCO).

Ondanks de bescherming die al deze verdragen zouden moeten bieden aan de ecologische waarden van dit gebied, verkeren de Waddenzee en het Eems-estuarium, dat deel uitmaakt van Natura 2000-gebied Waddenzee, in ecologisch zeer slechte staat. In 2002 werd in Compendium voor de Leefomgeving geconstateerd dat de natuurwaardekwaliteit van de Waddenzee in 2000 was afgenomen tot ca. 50% van de oorspronkelijke kwaliteit.

De graadmeter Natuurwaarde omvat zowel de veranderingen in de kwaliteit van de natuur als de veranderingen in oppervlakte van ecosystemen. De Natuurwaarde van Nederland is sterk verminderd doordat zowel de kwaliteit van de natuur is afgenomen als de oppervlakte aan natuurgebied en agrarisch gebied.

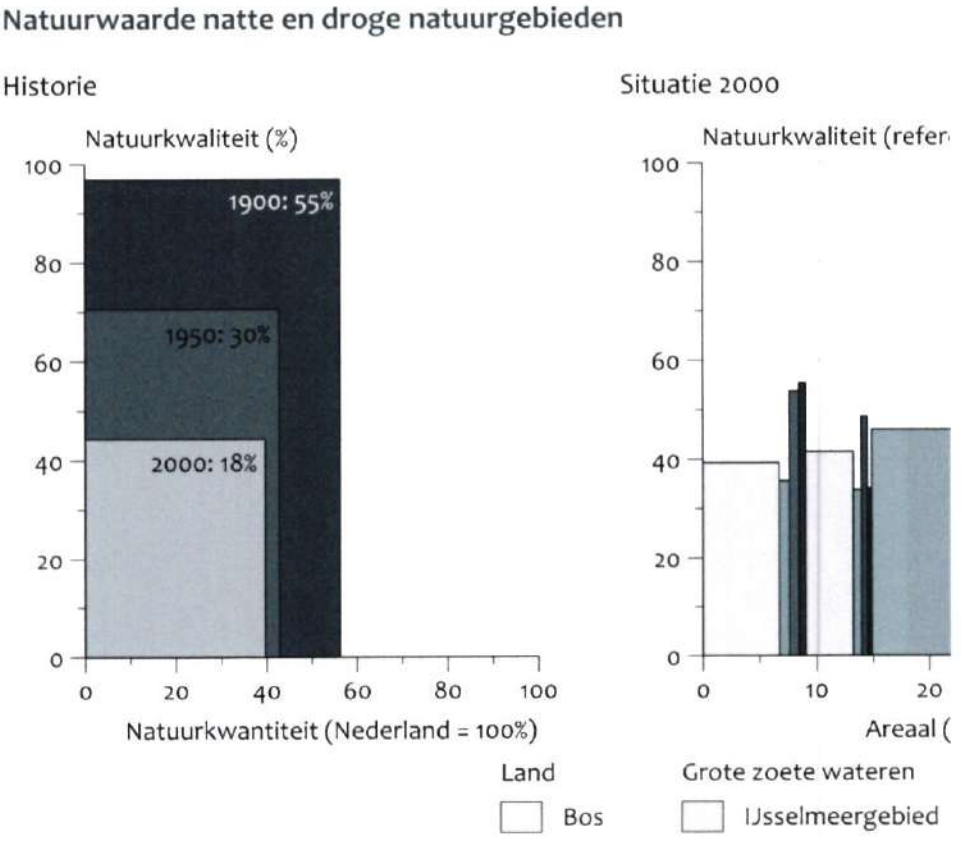

Bron: https://www.clo.nl/indicatoren/nl111902-natuurwaarde-landelijk

En sindsdien is de toestand van de natuur in Waddenzee alleen maar verslechterd. Vrijwel alle waarden die in deze verdragen worden beschermd staan onder druk.

Bij de aanwijzing tot Natura 2000-gebied kreeg de Eems-Dollard een verbeterdoelstelling. Een verbeterdoelstelling betekent, in de zin van artikel 6 lid 3 van de Habitatrichtlijn (Hrl), dat iedere mogelijk schadelijke ontwikkeling significant is.

Wij zijn dan ook van oordeel dat verdere industriële ontwikkelingen in de Eemshaven alleen mogelijk voor zover deze ontwikkelingen geen schadelijke gevolgen kunnen hebben voor de natuurwaarden in het Natura 2000-gebied.

U stelt in de 'Inspraaknota': *'Uitgifte van kavels is in de Eemshaven nog steeds mogelijk. Het kan dan ook niet anders dan dat de huidige situatie verslechtert. Deze relatieve verslechtering beweegt zich echter binnen de wettelijke kader en voldoet aan de extra normstellingen zoals deze zijn vastgelegd in de Structuurvisie Eemsmond-Delfzijl (SED). Het MER en de PB tonen aan dat het bestemmingsplan (dat concreter is dan de SED) eveneens aan wettelijke vereisten voldoet. De PB is inmiddels wel aangepast aan het meest recente beleid t.a.v. stikstof.'*

U erkent dat concrete vergunningen op projectniveau, binnen de wettelijke normen en grenzen, nog steeds ontwikkelingen mogelijk maken die zorgen voor een verdere verslechtering van natuur en milieu, een verslechtering ook van de Waddenzee en het Eems-Dollard estuarium. U zou deze ontwikkelingen op bestemmingsplan-niveau kunnen keren, maar kiest er bewust voor dit niet te doen. Hoe veel slechter mag de natuur in de Waddenzee wat u betreft nog worden? Wanneer is voor u de grens bereikt? Dit plan stelt die grens in ieder geval niet.

Conclusie
Wij zijn dan ook van oordeel dat dit bestemmingsplan strijdig is met de bovengenoemde internationale verdragen.

2. Industriële emissies

2.1 Feitelijke huidige emissies onbekend

In de Toelichting stelt u: *'Doel van dit plan is: doorontwikkeling van de Eemshaven als haven- en industrieterrein, waarbij de bestemde of vergunde situatie dan wel het vernieuwde beleid als uitgangspunt dient. Er worden geen nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk gemaakt. (...) Wel is aan de bestaande bedrijfskavels een ruime bestemmingsregeling toegekend zodat een optimale invulling alsook verduurzaming van de Eemshaven mogelijk is.'*

Een MER en een Passende Beoordeling (PB) horen inzicht te geven in de huidige toestand van natuur en milieu in en rond het gebied en in de mogelijk maximaal te verwachten gevolgen van realisering van het plan voor natuur en milieu (ook in samenhang met andere plannen en projecten: cumulatieve effecten).

Informatie over de huidige toestand ontbreekt grotendeels. Zowel de vergunde als de feitelijke emissies van de in het plangebied aanwezige bedrijven zijn niet bekend.
'De emissies van de bestaande bedrijven zijn in de referentiesituatie bepaald op basis van gegevens uit de emissieregistratie (indien deze beschikbaar zijn) of op basis van bedrijfsoppervlak, milieucategorie en emissiekental.' (MER, p. 109).
'Het klopt dat er beperkt inzicht bestaat in de feitelijke emissies van bedrijven. Dit wordt in het MER (p. 209) onderkent als beperking in het onderzoek. In de Aanvulling MER Eemshaven wordt nader ingegaan op dit punt.' (Inspraaknota, punt 3.1.5).

Dus de 'feitelijke' emissies van de huidige bedrijven in de Eemshaven zijn 'bepaald' aan de hand van de emissiegegevens die sommige bedrijven verstrekken aan de EU (Europese verplichting), aangevuld met een schatting van de mogelijke emissies op basis van emissies van mogelijk vergelijkbare bedrijven elders in Nederland. Hoe betrouwbaar deze benadering is, is onbekend.

De Aanvulling op het MER (p. 36) gaat hier verder op in:
'Om inzicht te geven in de huidige milieusituatie is uit de uiteenlopende bedrijven in de Eemshaven een selectie van 5 bedrijven gemaakt. (...) Door de Omgevingsdienst Groningen is voor deze bedrijven geïnventariseerd of er verschillen zijn tussen de vergunde en feitelijke activiteiten. Uit de inventarisatie blijkt dat alle 5 de bedrijven de maximale capaciteit van hun vergunde activiteiten benutten.'
De ODG heeft aan 5 bedrijven op de Eemshaven gevraagd of zij de vergunde activiteiten ook daadwerkelijk uitvoeren en het antwoord was ja. Conclusie van de ODG: er is geen verschil tussen wat vergund is en wat feitelijk gebeurt. Wat de feitelijke emissies zijn van deze bedrijven en van de niet bevraagde bedrijven, blijft echter onbekend.

Conclusie
MER en PB geven onvoldoende inzicht in de huidige toestand van natuur en milieu op en rond de Eemshaven en de mogelijke maximale schadelijke gevolgen voor de omgeving de de betreffende Natura 2000-gebieden. Wij concluderen dan ook dat het bestemmingsplan op basis van deze rapporten niet mag worden vastgesteld.

2.2 Belasting van het Eens-Dollardestuarium door zware metalen, dioxines en zwaveldioxide
Ten aanzien van de lozing / emissie van zware metalen wordt verwezen naar een rapport van de ODG: *'Belasting van het Eens-Dollardestuarium door zware metalen, dioxines en zwaveldioxide ten behoeve van Structuurvisie Eemsdelta, Omgevingsdienst Groningen, 26 juli 2016'*. Dit rapport, gemaakt ten behoeve van de Structuurvisie, lag indertijd niet bij de Structuurvisie ter inzage, is niet verstrekt aan de Commissie voor de MER, noch aan Provinciale Staten bij de besluitvorming over de Structuurvisie en ligt ook nu niet ter inzage. Het rapport is indertijd wel, op mijn verzoek, aan mij toegezonden.

In dit rapport is voor de emissies naar lucht uit gegaan van alle bij Emissieregistratie geregistreerde emissies van alle bedrijven in Nederland (sommige bedrijven zijn, op grond van Europese regels, verplicht sommige emissie aan Emissieregistratie door te geven), waarop vervolgens de emissie van Tata Steel in IJmuiden in mindering is gebracht. De verkregen totale emissie is gedeeld door het totaal aantal hectare bedrijventerrein in Nederland. Dat levert een gemiddelde emissie per hectare bedrijventerrein. En op basis daarvan is de huidige en de verwachte emissie in de Eemshaven berekend.

Deze berekening gaat dus niet uit van worst case (wat is de maximaal mogelijke vervuiling als de meest vervuilende bedrijven die hier zijn toegestaan, zich hier ook werkelijk vestigen). Het is zelfs geen reële prognose, nu op de Eemshaven een zwaardere categorie bedrijvigheid is toegestaan dan op de meeste bedrijventerreinen in Nederland. Deze benadering levert dus een zeer zware onderschatting van de verwachte werkelijkheid.

Ook voor de lozing op oppervlaktewater is uitgegaan van de bij Emissieregistratie geregistreerde emissies per bedrijf. Vervolgens *'is getracht een representatieve schatting te maken van de emissie van een individueel bedrijf.'* Een soort 'gewogen gemiddelde' per bedrijf? Uitgangspunt is dus niet wat een in de Eemshaven toegestaan bedrijf maximaal zou mogen lozen: geen worst case.

De door ODG gehanteerde benadering brengt dus niet, op basis van worst case, de mogelijke gevolgen in beeld van de ontwikkelingen die dit bestemmingsplan mogelijk maakt. Dat zou anders worden als in de regels van het bestemminsplan harde grenzen worden opgenomen (maximaal totaal vergunbare lozingen), maar dat is niet het geval.

Voor metalen zijn in het kader van de OSPAR-verdragen "Ecotoxicological assessment criteria" (EAC) afgeleid. Het ODG-rapport stelt:
'In onderstaande grafiek zijn de AEC-waarden vergeleken met de vanaf 2008 gemiddelde waarde van de concentraties in het water. In de laatste twee kolommen staat het percentage metingen (van na 2005) die resp. boven de ondergrens van de EAC en boven de bovengrens van de AEC komen.

metaal	EAC [µg/l]	Actuele waarde [µg/l]	% boven ondergrens	% boven bovengrens
As	1-10	2	98	2
Cd	0,01-0,1	0,2	100	83
Cr	1-10	5	100	10
Hg	0,005-0,05	0,02	100	6
Ni	0,1-1	5	100	100
Pb	0,5-5	5	100	36

Het blijkt dat vooral voor nikkel en cadmium geldt dat (bijna) alle meetwaarden hoger zijn dan de hoogste waarde van de EAC. Voor de overige metalen zitten de meeste (recente) meetwaarden tussen de onder- en bovengrens. Het Eems-Dollard-estuarium lijkt hiermee wel voor alle metalen een potentieel gebied van zorg.'

Dus ook volgens de ODG is er sprake van een zorgelijke situatie.

Desondanks heeft de ODG geen beeld van de huidige vergunde en werkelijke emissies / lozingen in het gebied. Ook voor het 'vaststellen' van bestaande emissies / lozingen heeft de ODG de bovenstaande methode toegepast.

De PB gaat voor de gevolgen van emissies en lozingen uit van het bovengenoemde rapport. Zo wordt in de PB - volgens tabel 4.7.1. *'Te verwachten gemiddelde emissies van zware metalen voor de bedrijventerreinen Eemshaven en Oosterhorn (middelste kolom), te verwachten deposities Eems Dollard (rechter kolom) (PB p. 32)'* – uitgegaan van een gemiddelde kwik emissie van 4,6 gram per hectare per jaar. Of het hierbij om bruto of netto bedrijfsterrein gaat is niet duidelijk.
'De oppervlakte van de Eemshaven, inclusief de havenbekkens, bedraagt ongeveer 1.130 hectare. Per 1 januari 2017 is hiervan ongeveer 670 hectare (netto) uitgeefbaar voor bedrijven. Ongeveer 260 hectare is nog niet uitgegeven.' (Samenvatting MER, p. 13).

Als we uitgaan van de bruto oppervlakte van 1.130 ha, dan bedraagt de berekende kwikemissie van het terrein 5,198 kg/j. Maar als wordt uitgegaan van de alleen de huidige bedrijven en de netto uitgeefbare oppervlakte (670 – 260 = 410 ha uitgegeven terrein), dan komen we op een huidige berekende kwikemissie van 1,886 kg/j.
In werkelijkheid is alleen al aan één bedrijf (de RWE-centrale) een vergunning gegeven voor een jaarlijkse emissie via de schoorsteen van 95 kg kwik: een factor 50 hoger dan de door de ODG berekende totale emissie van het hele plangebied.

Volgens tabel 4.7.1 levert de Eemshaven een kwikdepositie op het Eems Dollard estuarium van 110 gram (totaal gedurende de planperiode op het hele gebied? of 110 g/ha/j? dat wordt niet duidelijk). Het mag duidelijk zijn dat ook dit getal geen enkele relatie met de werkelijkheid heeft.

De in het rapport gepresenteerde berekeningen voor andere verontreiniging is op dezelfde wijze tot stand gekomen. We mogen er dan ook vanuit gaan dat ook die waarden geen relatie met de werkelijkheid hebben.

Voorts worden in het ODG-rapport enige onbewezen beweringen gedaan over de mogelijke gevolgen van deze lozingen voor biota in het gebied. Maar feitelijk onderzoek naar biota in het gebied is hier niet bij betrokken. Probleem met zware metalen in het milieu: ze verdwijnen niet. Lokaal kunnen de gehaltes in de Waddenzee op den duur langzaam dalen doordat de metalen op den duur over een groter gebied verspreid worden (verplaatsing van slib, opname in biota die elders sterven), maar de metalen blijven in het milieu aanwezig en zijn zelfs in geringe concentraties al giftig. Bovendien kunnen geringe concentraties in de voedselketen behoorlijk oplopen (bioaccumulatie). Extra lozingen door nieuwe industrie komen dus boven op de bestaande belasting van het estuarium.

Bij Rijkswaterstaat en het Trilateraal Waddensecretariaat zijn er gegevens over zware metalen in biota. Daaruit blijkt het volgende.
- De hoeveelheid kwik in vogeleieren rond de Noordzee (stern en scholekster) is sinds 1990 gedaald, maar is weer toegenomen in de periode 2008 - 2012. De Ecological Quality Objectives (EcoQO) op grond van het OSPAR-verdrag zijn op veel plaatsen niet gehaald. Hot spots van vervuiling zijn nog altijd de estuaria van de Elbe en de Eems.
- De OSPAR-norm ((BAC) voor kwik in mosselen wordt in het Eems-estuarium met een factor 3 overschreden, voor cadmium met een factor 2, voor lood met een factor 4.
- Het nikkelgehalte in mosselen in het Eems-Dollard gebied nam tussen 1990 en 2007 toe met een factor 4 en stijgt nog steeds. Het nikkelgehalte in mosselen in het Eems-Dollard gebied is nu 2 keer zo hoog als in de rest van de (Nederlands-Duits-Deense) Waddenzee.

Conclusie
Ten aanzien van de emissies en lozingen van zeer zorgwekkende stoffen, zoals zware metalen en dioxines, gaat de PB uit van een rapport van de ODG.
1. In dit rapport geeft de ODG geen feitelijk inzicht in de vergunde emissies en lozingen, is geen informatie te vinden over de feitelijke lozingen door de huidige bedrijven in de Eemshaven. Het rapport bevat ook geen worst-case onderzoek naar de mogelijke emissies / lozingen bij verder ontwikkeling van de Eemshaven volgens het huidige plan.
2. Door zich op dit rapport te baseren geeft de PB geen betrouwbaar beeld van de mogelijke gevolgen van dit plan voor de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden binnen de invloedssfeer van dit plan.

Op basis van het ODG-rapport kan niet de vereiste zekerheid worden verkregen dat huidige en toekomstige emissies en lozingen geen schadelijke gevolgen zullen hebben voor de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. Wij concluderen dan ook dat dit plan op basis van deze PB niet mag worden vastgesteld.

3. Cumulatie in de Passende Beoordeling
Volgens artikel 6 lid 3 van de Habitatrichtlijn moet in een PB niet alleen worden onderzocht of het plan afzonderlijk gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, maar ook of het plan in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor zo'n gebied (cumulatieve effecten). Er mag alleen toestemming voor zo'n plan of project worden gegeven als uit de PB met zekerheid blijkt dat (de gevolgen van) het plan of project de natuurlijke kenmerken van het betrokken gebied niet zal aantasten.

MER en PB van dit plan gaan er vanuit dat alleen plannen en projecten die zijn vergund, maar nog niet zijn gerealiseerd, in de PB hoeven te worden betrokken. Men gaat er vanuit dat de mogelijke gevolgen van reeds gerealiseerde plannen en projecten al deel uitmaken van de achtergrondwaarden.

In dit plan zijn een aantal plannen en projecten in de buurt van de Eemshaven in de cumulatieve beoordeling betrokken. Plannen en projecten in Duitsland, zoals uitbreiding van

het industriegebied van Emden (Rysumer Nacken) en projecten ter vergroting van stalruimte, zijn niet in de cumulatieve beoordeling betrokken.

De Eemshaven grenst aan Natura 2000-gebied Waddenzee. De ecologische toestand van de (Nederlandse, Duitse en Deense) Waddenzee is slecht. Een beetje extra achteruitgang van de beschermde waarden hier kan ook verdere achteruitgang van die beschermde waarden in andere delen van de Waddenzee teweeg brengen. Evenzo kunnen negatieve ontwikkelingen elders hun weerslag hebben op de natuur in het Nederlandse deel van de Waddenzee. En zelfs kunnen extra lozingen elders (Antwerpen, Rijnmond) de natuur in de Waddenzee beïnvloeden. Bij het beoordelen van de cumulatieve effecten dienen dan ook alle ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op de Nederlandse, Duitse en Deense Waddenzee te worden meegenomen. Hier is geen onderzoek naar gedaan. De cumulatieve effecten zijn dan ook niet volledig in beeld gebracht.

Inmiddels blijkt uit een uitspraak van het Hof van Justitie van de EU dat de Nederlandse werkwijze bij cumulatie strijdig is met Europees recht (de Habitatrichtlijn (Hrl)). Het Hof oordeelde op 26 april 2017 in zaak C-142/16 (ECLI:EU:C:2017:301):
'61. Artikel 6, lid 3, van de habitatrichtlijn verlangt van de nationale autoriteiten dat zij in het kader van het onderzoek van de cumulatieve gevolgen alle projecten in aanmerking nemen die samen met het project waarvoor een vergunning is aangevraagd, significante gevolgen kunnen hebben, rekening houdend met de doelstellingen van deze richtlijn, ook al dateren zij van vóór de datum waarop deze richtlijn in nationaal recht is omgezet.'
Dus ook de gevolgen van reeds lang, zelfs voor de invoering van de Hrl, gerealiseerde projecten moeten in de beoordeling van de cumulatieve effecten worden betrokken.

Conclusie
De cumulatieve effecten van dit plan samen met andere plannen en projecten zijn in de PB niet naar behoren in beeld gebracht:
- de mogelijke gevolgen van Duitse plannen en projecten in het Eems-Dollard gebied zijn niet in de cumulatie mee beoordeeld;
- de mogelijke gevolgen van andere plannen en projecten die schadelijke gevolgen kunnen hebben voor de instandhoudingsdoelstellingen van de Waddenzee zijn niet in de cumulatie mee beoordeeld;
- op grond van Europees recht dienen ook projecten die reeds (lang) gerealiseerd zijn, in de cumulatie te worden betrokken, dit is ten onrechte niet gebeurd.

Wij concluderen dan ook dat de PB niet de vereiste zekerheid geeft dat dit bestemmingsplan geen schadelijke gevolgen zal hebben voor de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. Dit plan mag niet mag worden vastgesteld op basis van deze PB.

4. Verduurzaming
Wij constateren dat GSP (Groene Havenvisie, Vestigingsbeleid), gemeente en provincie hoge ambities hebben ten aanzien van verduurzaming, werken aan een circulaire economie en beperken van de 'environmental footprint', zowel van GSP zelf als van de bedrijven. Dit is echter niet vertaald in het bestemmingsplan.

U stelt (Inspraaknota, punt 3.1.7): *'Voor een deel worden de ambities niet uitgewerkt in het bestemmingsplan. De reden hiervoor is dat het bestemmingsplan niet altijd het meest geschikte instrument is voor het borgen van deze ambities. Andere instrumenten (generieke wet- en regelgeving, vestigingsbeleid van Groningen Seaports, innovatieprogramma's en stimuleringsmaatregelen) zijn geschikter en flexibeler om te gericht te sturen op doorwerking in concrete projecten en initiatieven.'*

Verduurzaming heeft alles te maken met een goede ruimtelijke ordening. Het bestemmingsplan is dus bij uitstek het geschikte instrument om de regie te houden. Wij constateren echter dat dit bestemmingsplan weliswaar ook verduurzaming mogelijk maakt, maar ook ruimte biedt aan niet duurzame, zelfs vervuilende bedrijvigheid. Wij hebben niet de verwachting dat dergelijke missers door het beleid van GSP kunnen worden gekeerd.

Door verduurzaming wel via de planregels af te dwingen zal een enkel bedrijf wellicht worden afgeschrikt. Maar het biedt ook aan wel-duurzame ondernemers de zekerheid dat zij in een goed duurzaam ondernemersklimaat terecht komen, waar goede samenwerking met gelijkgezinde buren tot de mogelijkheden behoort.

Bovendien kan via de planregels worden bereikt dat de schade aan natuur, milieu en leefomgeving ten gevolge van dit plan wordt beperkt.

Conclusie
Wij dringen er op aan dat verduurzaming geen vrijblijvende kreet blijft, maar daadwerkelijk in de planregels een plaats krijgt. Waardoor de overheid de regie krijgt over de verduurzaming van de Eemshaven.

5. Natuur
5.1 Compensatie
Het MER constateert (p. 16-17):
'De verder ontwikkeling van de Eemshaven zorgt voor negatieve effecten op de natuur in het haven- en industriegebied en de omgeving. De invulling van de nu nog braakliggende terreinen zorgt voor een afname van leefgebied voor plant- en diersoorten in het plangebied. (...) Ook leidt de aanleg en het gebruik van gronden in de Eemshaven tot (indirecte) verstoring en hinder voor diersoorten. Dit geldt in het bijzonder voor de vogelsoorten slechtvalk en zilvermeeuw, diverse soorten vleermuizen en de waterspitsmuis. (...) De effecten op instandhoudingsdoelstellingen van naastgelegen Natura 2000-gebieden zijn negatief, maar niet significant negatief, ook niet in cumulatie met andere (vergunde) projecten in de Eemshaven (-).'

Bij de bouw van de nieuwe elektriciteitscentrales van RWE en NUON is, ter compensatie van de geluidshinder en ter compensatie van het ruimtegebruik door deze centrales, het natuurgebied Ruidhorn uitgebreid. De geluidshinder bij de bouw van de centrales (de 45 dB(A) grens) besloeg het hele Eemshaven terrein. Wij kunnen dan ook in mee gaan in uw stelling dat alle mogelijke schade ***door geluidshinder*** aan soorten op het Eemshaventerrein met de uitbreiding van Ruidhorn is gecompenseerd. Bij compensatie van het ***ruimtegebruik*** ging het echter slechts om de terreinen die concreet door de centrales in gebruik zijn genomen en daarmee aan de natuur zijn onttrokken.

Het MER constateert nu dat de verdere ontwikkeling van de Eemshaven zorgt voor een verdere afname van leefgebied voor plant- en diersoorten en verstoring en hinder voor diersoorten. Dit is met de uitbreiding van Ruidhorn niet gecompenseerd. Verder verlies van natuurwaarden door ruimtegebruik in de Eemshaven dient nog gecompenseerd te worden. Hierin voorziet dit plan niet.

Het MER gaat er vanuit dat de effecten van verdere ontwikkeling van de Eemshaven negatief, maar niet significant negatief zijn voor de instandhoudingsdoelstelling van Natura 2000-gebied Waddenzee (inclusief Eems-Dollard), ook in cumulatie met andere plannen en projecten. Maar hoe veel achteruitgang kan de Waddenzee nog hebben? Hier boven hebben wij al aangegeven dat de cumulatieve effecten onjuist en onvolledig in beeld zijn gebracht. Wij delen deze conclusie dan ook niet.

Conclusie
Door verdere ontwikkeling van de Eemshaven zal de ruimte voor de natuur verder worden terug gedrongen. Deze achteruitgang in oppervlakte kan negatieve effecten hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van de Waddenzee, zeker in cumulatie met andere plannen en projecten in de Nederlandse, Duitse en Deense Waddenzee. Verder verlies van natuurwaarden door ruimtegebruik in de Eemshaven dient gecompenseerd te worden.

5.2 Natura 2000-gebieden: gebiedsbescherming
De toelichting stelt dat Bestemmingsplan Eemshaven, zowel in de realisatie- als gebruiksfase, afzonderlijk en in cumulatie met andere relevante plannen, geen significant negatieve effecten op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden veroorzaakt. Het MER constateert: *' De effecten op instandhoudingsdoelstellingen van naastgelegen Natura 2000-gebieden zijn negatief, maar niet significant negatief, ook niet in cumulatie met andere (vergunde) projecten in de Eemshaven (-).'* (MER, p. 217)

Hierboven zijn wij al in gegaan op de gebrekkige cumulatietoets. Er hoort niet allen gecumuleerd te worden met projecten in de Eemshaven, maar ook met plannen en projecten elders die van invloed (kunnen) zijn op de Waddenzee. En er dient niet alleen getoetst te worden aan de instandhoudingsdoelstellingen voor de Nederlandse Waddenzee, maar ook aan de instandhoudingsdoelstellingen van andere Natura 2000-gebieden in binnen- en buitenland binnen de invloedssfeer van dit plan.

5.3 Eems-Dollard estuarium
Uit de PB blijkt dat negatieve effecten van dit plan op Natura 2000-gebied Waddenzee (waarin begrepen het Eems-Dollard estuarium) niet vallen uit te sluiten, maar die negatieve effecten zijn, volgens de PB, niet significant. Nu echter voor het Eems-Dollard estuarium een verbeterdoestelling geldt, is iedere mogelijke verslechtering significant. De conclusie uit de PB is dan ook onjuist.

5.4 Bouwwerkzaamheden
In de PB wordt opgemerkt dat bouwwerkzaamheden tijdelijk zijn. Per bouwproject klopt dit, maar voor het industrieterrein als geheel gaat het niet om tijdelijke effecten: er is vrijwel altijd ergens op het terrein een bouw- of verbouwproject in uitvoering. Wij kunnen er dan ook niet mee instemmen dat bouwwerkzaamheden op planniveau als 'tijdelijk' worden gezien. Bovendien: de PB merkt terecht op: *'Omkeerbare en tijdelijke effecten kunnen ook van significante betekenis zijn.'*

5.5 Stikstof
Het plan veroorzaakt een aanzienlijke extra stikstofemissie, dus ook een toename van de stikstofdepositie ten gevolge van dit industrieterrein in Natura 2000-gebieden in binnen- en buitenland (Duitsland, België).

Eén van de doelstellingen van de Structuurvisie Eemsmond-Delfzijl was het reduceren van de stikstofemissie (met name NOx). Dit vormde in de Structuurvisie ook een uitgangspunt bij de beoordeling van de toekomstige effecten van de plannen / projecten in het gebied.
MER, p. 13: *'Bij een maximale invulling is de toename van de concentraties echter dermate groot dat effecten op NO2 zeer negatief (--) en effecten op fijnstof (PM10 en PM2.5) negatief worden beoordeeld (-)'*

Verdere industriële ontwikkeling leidt tot een verdere toename van de emissie van NOx en niet tot een reductie, tenzij er verdere maatregelen worden getroffen. Die maatregelen vinden wij echter in dit plan niet terug.

Hoewel extra stikstofemissies door individuele projecten onder de huidige wetgeving vermoedelijk vergunbaar zijn, dragen deze emissies wel bij aan de stikstofdeken die over Nederland ligt en daarmee aan de veel te hoge stikstofdepositie op Nederlandse (en buitenlandse) natuurgebieden (waaronder Natura 2000-gebieden). Verdere achteruitgang van die gebieden door te hoge stikstofdepositie wordt met dit plan bevorderd.

Conclusie
Dit ontwerpplan draagt bij aan de verdere toename van de stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden en draagt daarmee bij aan de verdere achteruitgang van de natuur. Zeker in combinatie met andere plannen en projecten heeft dit plan significant negatieve gevolgen. Het plan mag dan ook niet worden vastgesteld zonder extra maatregelen ter reductie van de totale uitstoot van stikstof uit het plangebied.

6. Lozing op oppervlaktewater
Op het gebrek aan gegevens over de lozingen van bestaande industrie zijn wij hierboven al in gegaan. Wat dit betekent dit voor de vergunningverlening?

De bestaande industrie (met name de nieuwe elektriciteitscentrales) hebben een forse koelwaterbehoefte. Daarvoor wordt zeewater gebruikt. Dit zorgt voor opwarming van het zeewater in het Eems-Dollard gebied. Dat kan in warme perioden een bedreiging vormen voor de natuur in het gebied, zoals de zeeggrasvelden. Indertijd bleek uit modellen dat de koelwaterlozingen konden worden toegestaan. Het is echter de vraag of verdere toename van de koelwaterlozingen nog wel verantwoord is.

MER, bijlage VII BIJLAGEN THEMA WATER
'Buitendijks: Eems-Dollard
Het waterlichaam Eems-Dollard ligt langs de Groningse kust, tot aan de Eemshaven.

Voor de prioritaire stoffen wordt nog een overschrijding gemeten voor de ubiquitaire stoffen benzo(a)pyreen, benzo (b)fluorantheen, benzo(ghi)peryleen, kwik en tributyltin en de niet-ubiquitaire stof fluorantheen. (...) De ubiquitaire stoffen hebben een persistent karakter waardoor deze nog lange tijd aanwezig kunnen blijven in het aquatische milieu. Voor de specifiek verontreinigende stoffen wordt een overschrijding gemeten voor arseen, benzo(a)antraceen, chryseen, kobalt, koper en zilver. (...)

In de periode 2010 - 2015 werd nog matig gescoord voor de ecologische parameters macrofauna, overige waterflora en vis. De prognose is dat in 2027 goed wordt gescoord voor deze parameters. Voor de algemene fysische parameters wordt ontoereikend gescoord voor stikstof (DIN). De prognose voor 2027 is dat de stof voldoet. (...)
- de stikstofgehalten in oppervlaktewater vormen een knelpunt. (...)
- voor de prioritair verontreinigende stoffen waarvan een overschrijding wordt gemeten, geld dat dit ubiquitaire stoffen zijn. Deze stoffen zijn in het verleden geloosd, maar deze stoffen kunnen lange tijd in het milieu aanwezig blijven. Naar verwachting worden deze stoffen in de huidige situatie niet meer geloosd; (...)
- voor de specifiek verontreinigende stoffen is de herkomst niet geheel duidelijk. Het is mogelijk dat lozingen vanuit de Eemshaven hierin een rol spelen. Er loopt momenteel een onderzoek naar de herkomst van deze stoffen.'

Ubiquitaire stoffen zijn stoffen waarvan wordt aangenomen dat ze niet meer geloosd worden. Het gaan hier om zeer zorgwekkende stoffen, waarvan het de bedoeling is deze niet meer te lozen. Deze aanname is blijkbaar niet geverifieerd aan de hand van verleende vergunningen en feitelijke emissies. Zeker van kwik mogen wij aannemen dat deze stof nog steeds in het Eems-Dollard estuarium wordt geloosd, zowel in de Eemshaven als in Delfzijl. Ook zijn mogelijke lozingen uit Emden – Papenburg niet onderzocht. Ook andere zeer zorgwekkende

stoffen (o.a. zware metalen) worden nog altijd geloosd en er worden nieuwe vergunningen verstrekt.

Het MER constateert dat de effecten van warmtelozingen, het lozen van zware metalen, zwevend stof en overige stoffen, de effecten van de onttrekking inclusief vertroebeling en het risico op verzilting van oppervlaktewater geborgd zijn in wet- en regelgeving. Voor individuele bedrijven moeten vergunningen worden aangevraagd.

Dit klopt. Daarbij wordt echter vooral getoetst of het bedrijf voldoet aan BBT. De vraag of de lozing van het individuele bedrijf samen met de lozingen van andere bedrijven en de vaak reeds te hoge achtergrondconcentratie schadelijk kan zijn voor de natuur, zelfs in Natura 2000-gebied, komt hierbij niet of nauwelijks aan de orde.

Bestemmingsplan Oosterhorn, Milieueffectrapport, Deelrapport thema water, Gemeente Eemsdelta, 30 oktober 2023 p. 61

Toets emissies
Voor lozingen van verontreinigd water geldt een vergunningenstelsel. De immissietoets is hierbij een belangrijk onderdeel. In beginsel wordt een voorgenomen lozing middels een vijftal stappen getoetst. Kort samengevat is de toets als volgt:
1 is het te lozen gehalte lager dan de hiervoor gestelde norm? Zo ja, dan is de lozing toegestaan;
2 zo nee: Is de toename van het gehalte verwaarloosbaar klein (<0,1 à 1 % van de huidige concentratie)? Zo ja, dan is de lozing toegestaan;
3 zo nee: Is de toename van het gehalte minder dan 10 % van het huidige gehalte? Zo ja, dan is de lozing toegestaan;
4 zo nee: Ligt het gehalte van het ontvangende water na lozing lager dan de gestelde norm? Zo ja, dan is de lozing toegestaan;
5 wanneer op alle voorgaande vragen 'nee' wordt geantwoord, moet middels maatwerk tot een oplossing worden gekomen.

Als (punt 3) een bedrijf minder dan 10% bijdraagt aan de bestaande norm, dan wordt vergunning voor de lozing verleend. Dus hoe vuiler het water, hoe meer een nieuw bedrijf mag lozen! En ook (punt 5) als hier niet aan wordt voldaan is vergunningverlening niet uitgesloten.

En bij toetsing van individuele bedrijfslozingen aan de Natuurbeschermingswet (zo dat al nodig is) wordt in Nederland wel gecumuleerd met de mogelijke effecten van andere, vergunde maar nog niet gerealiseerde, plannen en projecten in de naaste omgeving, maar ook daar komt de vraag of de extra lozing kan leiden tot problematische achtergrondwaarden niet aan de orde.

Juist op planniveau horen dergelijke effecten in beeld gebracht te worden. Wij constateren dat zowel het MER als de PB hier aan voorbij gaan: er wordt slechts getoetst of het plan aan de wettelijke verplichtingen kan voldoen, niet of de natuurwaarden op en rond het plangebied worden behouden.

Conclusie
MER en PB hebben de mogelijke gevolgen voor natuur en milieu, met name ten aanzien van de doelen van de Kaderrichtlijn Water (KRW), van de verdere ontwikkeling die dit plan mogelijk maakt onvoldoende in beeld gebracht. Dit plan stelt, ten onrechte, geen grenzen aan de lozing van koelwater en probleemstoffen. Bij vergunningverlening aan individuele bedrijven wordt hiermee niet / onvoldoende rekening gehouden.

7. Waterbehoefte
Bij verdere klimaatverandering neemt de zoetwaterbehoefte in Groningen sterk toe, terwijl het aanbod in droge zomermaanden sterk zal afnemen. De gletsjers verdwijnen, de Rijn wordt een regenwaterrivier.

Het MER constateert dat de inzet van grondwater als koeling over het algemeen niet is toegestaan. Ten behoeve van Google wordt een koelwaterleiding vanaf het Eemskanaal aangelegd. De koelwaterbehoefte is echter zo groot, dat het de vraag is of Google en andere bedrijven in de Eemshaven in een lange droge zomer nog voldoende koelwater uit het Eemskanaal kunnen/mogen (verdringingsreeks) onttrekken. In een dergelijke situatie wil Google drinkwater als koelwater inzetten. Daarbij gaat het in feite om de inzet van grondwater als koelwater. Juist in een lange droge zomer. Zomer 2018 heeft ons geleerd dat herstel van de grondwaterhoeveelheden veel tijd kost. Wij vinden dit dan ook een zeer ongewenste ontwikkeling.

Ook veel andere bedrijven hebben een zoetwaterbehoefte. Op dit moment is de grens aan de levering van zoetwater bereikt. Hier houdt dit plan, ten onrechte, geen rekening mee.

Conclusie
Het plan brengt de toekomstige koel- en industriewaterbehoefte onvoldoende in beeld en toets niet of het mogelijk is, bij voortzetting van klimaatverandering, om ook in de toekomst in die behoefte te voorzien.

8. Regels
In artikel 18.1 Verlichting is geregeld dat de toename van de verlichting aan de voet van de zeedijk van de Waddenzee, en op buiten het plangebied gelegen bouwpercelen waarbinnen wonen is toegestaan ten hoogste 0,1 lux mag bedragen.

Wij gaan er vanuit dat hier wordt bedoeld: de toename ten opzichte van de natuurlijke achtergrondverlichting (maan, sterren) door toedoen van de gezamenlijke kunstmatige lichtbronnen (alle licht van bedrijven, lantarenpalen, woningen en andere menselijke bronnen, binnen en buiten het plangebied, die van invloed zijn op de verlichting aan de voet van de zeedijk van de Waddenzee, en op buiten het plangebied gelegen bouwpercelen waarbinnen wonen. Dit blijkt echter niet uit de huidige formulering van de planregels.

Om te voorkomen dat de lichtinvloed op Natura 2000-gebied Waddenzee te sterk toeneemt dringen wij er op aan dit artikel duidelijker te formuleren.

Tekstvoorstel:
Artikel 18 Algemene gebruiksregels
18.1 Verlichting (Natura 2000 + scheepvaartverkeer en lichthinder algemeen)
a. Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken wordt gerekend gebruik van nieuwe verlichting binnen het totale plangebied indien hierdoor:
1. aan de voet van de zeedijk van de Waddenzee, en;
2. op buiten het plangebied gelegen bouwpercelen waarbinnen wonen is toegestaan;

in totaal (samen met andere lichtbronnen) een toename van 0,1 lux wordt gemeten ten opzichte van de van nature aanwezige verlichting (maan en sterren).

Conclusie
Wij concluderen dat MER en Passende Beoordeling geen juist beeld geven van de mogelijke gevolgen van dit plan voor natuur en milieu, met name de mogelijke gevolgen voor de beschermde waarden van Natura 2000-gebieden in Nederland en het buitenland. De PB geeft niet de zekerheid dat dit plan in combinatie met andere plannen en projecten geen significant schadelijke gevolgen kan hebben voor deze beschermde waarden.

Dit betekent dat u dit plan in de huidige vorm en met de huidige onderbouwing niet mag vaststellen. Wij dringen er op aan dat u de mogelijke gevolgen van dit plan opnieuw, en nu goed, laat onderzoeken alvorens een nieuw, aangepast ontwerpplan ter visie te leggen.

Wij vertrouwen er op dat u onze opmerkingen en aanbevelingen nadrukkelijk betrekt bij het opstellen van het definitieve plan.

Hoogachtend,
namens het bestuur van de Natuur en Milieufederatie Groningen

[redacted]

natuur en milieu federatie groningen

R **BRIEF AANGETEKEND NL** D
NL Frankering betaald €9.8 PostNL
87 gr. 178907 29-01-2024 15:05
NL

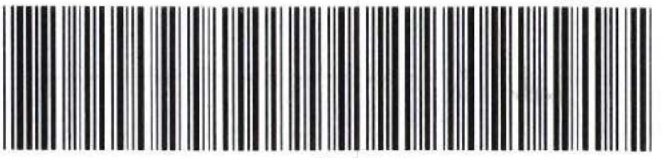

3SRPKS812682506 9980AA 2

Aangetekend

Gemeente het Hogeland
t.a.v. de gemeenteraad
Postbus 26
9980 AA Uithuizen

[redacted]

RWE

Aan de gemeenteraad van de
gemeente Het Hogeland
Postbus 26
9980 AA Uithuizen

Gemeente Het Hogeland
Ingekomen d.d.
01 FEB 2024
Nr.

Uw kenmerk	NL.IMRO.1966.Eemshaven-ON01
Ons kenmerk	RWE-rnw-BNL-24-001
Behandeld door	[redacted]
Telefoon	06-[redacted]
E-mail	[redacted]@rwe.com
Bijlage(n)	-
Datum	31 januari 2024

Onderwerp: Zienswijze ontwerpbestemmingsplan Eemshaven

Geachte Gemeenteraad,

Hiermee dient Aktivabedrijf Wind Nederland BV (hierna: **RWE**) een zienswijze in op het ontwerpbestemmingsplan Eemshaven met plannaam NL.IMRO.1966.Eemshaven-ON01 (hierna: **Plan**), dat van 22 december 2023 tot en met 1 februari 2024 ter inzage ligt. Het Plan strekt tot actualisering van de beheersverordening Eemshaven van 20 juni 2013. Het doel van het Plan is de doorontwikkeling van de Eemshaven als haven- en industrieterrein, waarbij de bestemde of vergunde situatie dan wel het vernieuwde beleid als uitgangspunt dient.
Met dit schrijven dient RWE tijdig haar zienswijze in.

Algemeen
RWE ziet het als een positieve ontwikkeling dat de Eemshaven groeit en daarmee een bijdrage kan leveren aan de energietransitie, economische groei en werkgelegenheid in de regio.
RWE is eigenaar en exploitant van windturbines in het plangebied en van windturbines dichtbij het plangebied. RWE wil voorkomen dat met het Plan die windturbines en bijbehorende activiteiten worden beperkt en dient daarom een zienswijze in.

Bestaande activiteiten en omgeving
Het Plan en de bijbehorende plankaart bestemmen ten onrechte niet alle bestaande en toegestane activiteiten. Zo mist RWE op de plankaart diverse windturbines en ook ontbreken signaleringsgebieden rond windturbines. In het bijzonder geldt dit voor windturbines net ten zuiden van het plangebied waarvan de 10-6-contour (signaleringsgebied genoemd in het Plan) tot in het plangebied reikt. Dit kan niet de bedoeling zijn, want zou erop neerkomen dat activiteiten worden wegbestemd. Daarnaast is het op grond van de planregels onvoldoende zeker dat nieuwe activiteiten geen veiligheidsrisico veroorzaken. De bepaling in artikel 19.8 over het toch toestaan van risicovolle bedrijfsonderdelen binnen de 10-6-contour kent namelijk een te open norm. RWE verzoekt dit aan te passen.
Aan de andere kant is er ten onrechte rekening gehouden met windturbines die er niet meer zijn. Aan de Kwelderweg zijn bijvoorbeeld negen windturbines verwijderd ten behoeve van windpark Oostpolder. Die turbines staan echter wel op afbeelding 5 in de toelichting bij het Plan als bestaande en vergunde windturbines. Ook is met plannen rekening gehouden, die niet gelden. Het gaat dan in ieder geval om Inpassingsplan Windpark Eemshaven West (ontwerp 23 maart 2022). Dit ontwerp is nooit verder ge-

[redacted]

bracht en het daarin opgenomen voorkeursalternatief is vervallen.[1] RWE heeft hiermee al een aantal fundamentele gebreken in het Plan gezien en vreest dat bij nog grondigere bestudering meer fouten blijken. Hierom meent RWE dat het Plan niet met de vereiste zorgvuldigheid is voorbereid.

Nieuw integraal plan Eemshaven
RWE leest in de toelichting bij het Plan in onderdeel 3.2 onder Windpark het volgende. Repowering van het bestaande windpark zou in de toekomst alleen aan de orde kan zijn als er voor de hele Eemshaven een nieuw plan, met bijbehorend grid, wordt ontwikkeld. De bestaande turbines worden echter geëxploiteerd door verschillende eigenaren. Het kan toekomstige repowering zeer complex maken door te stellen dat er een nieuw totaalplan nodig is. De ambitie voor verduurzaming kan zo bemoeilijkt worden, terwijl er geen ruimtelijk relevante reden aan ten grondslag ligt. RWE meent dat ook met deelplannen repowering mogelijk zou moeten zijn.

Geluid
In de regels van het Plan staat in artikel 18.3 het volgende:
Gecumuleerde geluidbelasting
De gecumuleerde geluidbelasting op de gevel van gevoelige gebouwen en op de grens van gevoelige terreinen, mede veroorzaakt door alle windturbines, mag niet meer bedragen dan 65 dB L_{den}, met dien verstande dat de geluidbelasting van windparken niet wordt getoetst op woningen in de sfeer van die windparken.
RWE brengt hierover naar voren dat dit haar bestaande en vergunde activiteiten niet zou moeten beperken. Ook zouden reële uitbreidingsmogelijkheden mogelijk moeten blijven. Onder meer door de hierboven geconstateerde gebreken aan het Plan, kan RWE er niet zeker van zijn dat het windturbinegeluid van haar windturbines op een juiste manier is betrokken in de planvorming. Zij verzoekt dit te verduidelijken en te verzekeren dat zij niet wordt beperkt ten opzichte van huidige mogelijkheden.

Hoogachtend,

Aktivabedrijf Wind Nederland BV
Bezoekadres: Grote Voort 247, 8041 BL Zwolle,
Vestigingsadres: Amerweg 1, 4931 NC, Geertruidenberg

Voor deze:

[redacted]
Bestuurder

[redacted]
Bestuurder

[1] Toelichting bij ontwerp van inpassingsplan Windpark Eemshaven West, NL.IMRO.9920.IPWindparkEHW-ON02, par. 1.1.

[redacted]

Gemeente Het Hogeland
Ingekomen d.d.
30 JAN 2024
Nr.

30 januari 2024

NORTON ROSE FULBRIGHT

Norton Rose Fulbright LLP
Advocaten, Notarissen & Solicitors
2Amsterdam 15de verdieping
Eduard Van Beinumstraat 34, 1077CZ Amsterdam
Postbus 94142 1090 GC Amsterdam
Nederland

Tel +31 20 46 29 300
Fax +31 20 46 29 333
nortonrosefulbright.com

Directe lijn
[redacted]

Email
[redacted]@nortonrosefulbright.com

Uw ref
-

Onze ref
DB/1000033606

Per koerier

Gemeente Het Hogeland
t.a.v. de gemeenteraad
Postbus 26
9980 AA Uithuizen

Koerier:
Hoofdstraat-West 1
9981 AA Uithuizen

Pro forma zienswijze ontwerpbestemmingsplan Eemshaven

Geachte leden van de gemeenteraad,

Namens RWE AG (**RWE**), statutair gevestigd aan RWE Platz 1, te (45141) Essen, Duitsland, en RWE OWEL C.V., statutair gevestigd aan Amerweg 1, te (4931 NC) Geertruidenberg, Nederland, dien ik hierbij binnen de daarvoor gestelde termijn een pro forma zienswijze in tegen het ontwerpbestemmingsplan "Eemshaven" van 15 december 2023 (het **Ontwerpbestemmingsplan**). RWE Eemshaven Holding II B.V., RWE Eemshaven Magnum B.V., RWE Eemshydrogen B.V. maken via RWE Generation SE onderdeel uit van het concern van RWE. RWE is de enig aandeelhouder van RWE Generation SE.

Het Ontwerpbestemmingsplan is op 22 december 2023 bij uw gemeente ter inzage gelegd. Namens RWE verzoek ik u om een termijn te stellen van ten minste 2 weken tot aanvulling en nadere onderbouwing van de gronden van de pro forma zienswijze.

De publicatie van het Ontwerpbestemmingsplan in het gemeenteblad is bijgevoegd als **Bijlage 1**. De uittreksels uit het handelsregister van RWE Generation SE, RWE Eemshaven Holding II B.V., RWE Eemshaven Magnum B.V., RWE Eemshydrogen B.V. en RWE OWEL C.V. zijn bijgevoegd als **Bijlage 2**. De concernrelaties binnen RWE Generation SE volgens het handelsregister zijn bijgevoegd als **Bijlage 3**.

Ik verzoek u de ontvangst van deze pro forma zienswijze schriftelijk te bevestigen. In geval u in verband met deze pro forma zienswijze vragen heeft of toelichting behoeft, verneem ik dit graag.

Norton Rose Fulbright LLP is een limited liability partnership opgericht naar Engels recht, geregistreerd in Engeland en Wales onder nummer OC328697, en is goedgekeurd door en staat onder toezicht van de Solicitors Regulation Authority. Een lijst van de leden (members) en van andere partners ligt ter inzage ten kantore van de vestiging aan 3 More London Riverside, London SE1 2AQ. Iedere verwijzing naar een partner houdt een verwijzing in naar een lid (member), medewerker of adviseur in een vergelijkbare positie met gelijke bevoegdheden, werkzaam bij Norton Rose Fulbright LLP of de aan haar gelieerde entiteiten.

Norton Rose Fulbright LLP, Norton Rose Fulbright Australia, Norton Rose Fulbright Canada LLP, Norton Rose Fulbright South Africa Inc en Norton Rose Fulbright US LLP, zijn allen aparte entiteiten en zijn allen leden van Norton Rose Fulbright Verein, een Zwitserse verein. Norton Rose Fulbright Verein fungeert slechts als coördinator van de activiteiten van zijn leden en verleent zelf geen juridische dienstverlening aan cliënten. Details van iedere entiteit, inclusief toezichtsrechtelijke informatie is te vinden op nortonrosefulbright.com.
EU-#753700135v1

30 januari 2024

Hoogachtend

[redacted]

Advocaat

Bijlage 1 – Publicatie van het Ontwerpbestemmingsplan in het gemeenteblad van 21 december 2023

Bijlage 2 – Uittreksels uit het handelsregister van de Kamer van Koophandel van RWE Generation SE, RWE Eemshaven Holding II B.V., RWE Eemshaven Magnum B.V., RWE Eemshydrogen B.V. en RWE OWEL C.V. d.d. 30 januari 2024

Bijlage 3 – Uittreksels uit het handelsregister van de Kamer van Koophandel van de concernrelaties binnen RWE Generation SE d.d. 30 januari 2024

NORTON ROSE FULBRIGHT

BIJLAGE 1

gemeente Het Hogeland

GEMEENTEBLAD

Officiële uitgave van de gemeente Het Hogeland

Nr. 529822

21 december 2023

Ontwerp bestemmingsplan Eemshaven

Aanleiding

Burgemeester en wethouders van de gemeente Het Hogeland maken bekend dat het ontwerpbestemmingsplan Eemshaven ter inzage wordt gelegd. Het bestemmingsplan biedt een actueel juridisch-planologisch kader voor de verdere ontwikkeling van het haven- en industrieterrein. Het bestemmingsplan Eemshaven vervangt de beheersverordening voor de Eemshaven.

Plangebied

De zuidelijke begrenzing van het plangebied wordt grotendeels bepaald door de Kwelderweg. Westelijk van het plangebied ligt de Emmapolder met aangrenzend het Uithuizerwad. Aan de oostzijde stopt het plangebied ter hoogte van het pompgemaal bij de voet van de dijk aan de Waddenzeekant. De grens van het terrein vervolgt naar het noorden langs de dijk, omvat de bestaande havenmonding en vervolgt de westelijke dijk tot waar deze aansluit bij de zeedijk in het verlengde van de Kwelderweg.

Ter inzage

Vanaf 22 december 2023 tot en met 1 februari 2024 ligt het ontwerpbestemmingsplan Eemshaven voor iedereen ter inzage bij de centrale balie van het gemeentehuis te Uithuizen. U kunt het plan (met plannaam NL.IMRO.1966.Eemshaven-ON01) ook inzien via www.ruimtelijkeplannen.nl. Vanaf 1 januari 2024 is het plan ook te raadplegen via https://omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart/viewer.

Inspraak- en overleg op voorontwerpbestemmingsplan Eemshaven

Het voorontwerpbestemmingsplan heeft ter inzage gelegen vanaf 11 april 2019 tot en met 22 mei 2019 en heeft diverse reacties opgeleverd. Deze reacties zijn benoemd in de 'Nota van beantwoording inspraak- en overlegreacties voorontwerpbestemmingsplan Eemshaven'. Daarin wordt eveneens de reactie van het college van burgemeester en wethouders op de inspraakreacties aangegeven. Voor zover de inspraakreacties betrekking hebben op de regeling in het bestemmingsplan Eemshaven en het college komt tegemoet aan de inspraakreactie, is deze verwerkt in het bestemmingsplan. Het bestemmingsplan is tevens op een aantal onderdelen aangepast naar aanleiding van nieuwe inzichten en actuele ontwikkelingen. Deze wijzigingen zijn ook aangegeven in de nota. De nota wordt als bijlage aan het bestemmingsplan Eemshaven toegevoegd.

Milieu-effectrapport (MER) en passende beoordeling (PB)

Mede vanwege de nabijheid van Natura 2000-gebieden zijn een MER en een PB opgesteld. In het MER en de PB zijn de mogelijke natuur- en milieueffecten van de verdere ontwikkeling van de Eemshaven beoordeeld. Het MER is voor advies toegestuurd naar de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna: de Commissie). Op 25 juli 2019 heeft de Commissie een toetsingsadvies uitgebracht op het milieueffectrapport voor het bestemmingsplan haven- en industrieterrein Eemshaven. In dit advies signaleert de Commissie enkele tekortkomingen op het MER. De Commissie adviseert deze informatie in een aanvulling op het MER op te nemen, en dan pas een besluit te nemen over het bestemmingsplan. Inmiddels is deze aanvulling opgesteld om de geconstateerde tekortkomingen te herstellen. Het advies van de Commissie ligt samen met de aanvulling op het MER bij de stukken ter inzage.

Crisis- en herstelwet

Het plangebied is bij besluit van 13 mei 2014 aangewezen als ontwikkelingsgebied onder de Crisis- en herstelwet. Het plangebied heeft speciale aandacht als milieuontwikkelingsgebied ter optimalisering van de milieugebruiksruimte. Dat betekent dat ook onder meer bijzondere procedurele bepalingen van toepassing zijn op de beroepsprocedure bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Die procedure is nu nog niet aan de orde.

Zienswijzen

Gedurende de periode dat het ontwerp bestemmingsplan ter inzage ligt kan iedereen zijn of haar zienswijze op het plan geven. Dit kan zowel schriftelijk als mondeling.

gemeente
Het Hogeland

Zienswijzen dienen gericht te worden aan de gemeenteraad van het Hogeland, Postbus 26, 9980 AA Uithuizen. Zienswijzen kunnen niet per e-mail worden ingediend.

Vermeld in uw brief uw naam, adres en woonplaats en vermeld bovenaan uw brief bij onderwerp: 'zienswijze ontwerp bestemmingsplan Eemshaven'.

Voor een mondelinge reactie kunt u contact opnemen met Bart Moes van het team ruimtelijke ordening-beleid, telefoon 088 – 345 8888.

NORTON ROSE FULBRIGHT

BIJLAGE 2

Inzien uittreksel - RWE Generation SE (84219181)

Kamer van Koophandel, 30 januari 2024 - 12:17

KvK-nummer 84219181

Woonadressen zijn geen openbare gegevens en alleen beschikbaar voor in artikel 51 Handelsregisterbesluit genoemde organisaties.

De onderneming / organisatie wil niet dat haar adresgegevens worden gebruikt voor ongevraagde postreclame en verkoop aan de deur.

Rechtspersoon

RSIN	823822138
Rechtsvorm	Buitenlandse rechtsvorm: Europese Naamloze Vennootschap (SE) (Bondsrepubliek Duitsland)
Naam	RWE Generation SE
Statutaire zetel	Essen
Datum akte van oprichting	29-08-2012
Ingeschreven in	Essen - Handelsregister Essen, Bondsrepubliek Duitsland onder nummer HRB 24353

Onderneming

Handelsnaam	RWE Generation SE
Startdatum onderneming	01-04-2021 (datum registratie: 15-10-2021)
Activiteiten	SBI-code: 70101 - Concerndiensten binnen eigen concern SBI-code: 7112 - Ingenieurs en overig technisch ontwerp en advies
Werkzame personen	0

Vestiging

Vestigingsnummer	000050348418
Handelsnaam	RWE Generation SE
Bezoekadres	Amerweg 1, 4931NC Geertruidenberg
Telefoonnummer	0888538217
Internetadres	https://benelux.rwe.com/
Datum vestiging	01-04-2021 (datum registratie: 15-10-2021)
Activiteiten	SBI-code: 70101 - Concerndiensten binnen eigen concern SBI-code: 7112 - Ingenieurs en overig technisch ontwerp en advies Concerndiensten binnen eigen concern. Ingenieurs en overig technisch ontwerp en advies.
Werkzame personen	0

Bestuurders

Naam	[redacted]
Geboortedatum	
Adres	
Datum in functie	14-11-2012 (datum registratie: 15-10-2021)
Titel	CEO and COO
Bevoegdheid	Gezamenlijk bevoegd (overeenkomstig buitenlands recht)

Naam	[redacted]
Geboortedatum	
Adres	
Datum in functie	01-02-2021 (datum registratie: 15-10-2021)
Titel	COO
Bevoegdheid	Gezamenlijk bevoegd (overeenkomstig buitenlands recht)
Naam	[redacted]
Geboortedatum	
Adres	
Datum in functie	01-04-2023 (datum registratie: 25-04-2023)
Titel	CFO
Bevoegdheid	Gezamenlijk bevoegd (overeenkomstig buitenlands recht)
Naam	[redacted]
Geboortedatum	
Adres	
Datum in functie	01-06-2023 (datum registratie: 10-08-2023)
Titel	COO
Bevoegdheid	Gezamenlijk bevoegd (overeenkomstig buitenlands recht)

Commissarissen

Naam	[redacted]
Geboortedatum	
Adres	
Datum in functie	05-11-2013 (datum registratie: 21-10-2021)
Naam	[redacted]
Geboortedatum	
Adres	
Datum in functie	05-11-2013 (datum registratie: 18-11-2021)
Naam	Krebber, Markus Hermann
Geboortedatum	16-02-1973
Adres	Holunderweg 67, Essen, 45133, Bondsrepubliek Duitsland
Datum in functie	01-03-2015 (datum registratie: 21-10-2021)
Naam	[redacted]
Geboortedatum	
Adres	
Datum in functie	21-11-2016 (datum registratie: 21-10-2021)
Naam	[redacted]
Geboortedatum	
Adres	
Datum in functie	21-11-2016 (datum registratie: 21-10-2021)
Naam	[redacted]
Geboortedatum	
Adres	
Datum in functie	21-11-2016 (datum registratie: 21-10-2021)
Naam	[redacted]
Geboortedatum	
Adres	

Datum in functie 21-11-2016 (datum registratie: 18-11-2021)

Naam [redacted]
Geboortedatum
Adres
Datum in functie 01-01-2018 (datum registratie: 21-10-2021)

Naam [redacted]
Geboortedatum
Adres
Datum in functie 01-01-2018 (datum registratie: 21-10-2021)

Naam [redacted]
Geboortedatum
Adres
Datum in functie 23-02-2018 (datum registratie: 21-10-2021)

Naam [redacted]
Geboortedatum
Adres
Datum in functie 23-02-2018 (datum registratie: 21-10-2021)

Naam [redacted]
Geboortedatum
Adres

Datum in functie 23-02-2018 (datum registratie: 18-11-2021)

Naam [redacted]
Geboortedatum
Adres
Datum in functie 23-02-2018 (datum registratie: 18-11-2021)

Naam [redacted]
Geboortedatum
Adres
Datum in functie 01-05-2019 (datum registratie: 21-10-2021)

Naam [redacted]
Geboortedatum
Adres
Datum in functie 18-06-2020 (datum registratie: 18-11-2021)

Naam [redacted]
Geboortedatum
Adres
Datum in functie 14-10-2020 (datum registratie: 21-10-2021)

Naam [redacted]
Geboortedatum
Adres

Datum in functie 01-04-2021 (datum registratie: 23-11-2021)

Naam [redacted]
Geboortedatum
Adres
Datum in functie 01-05-2022 (datum registratie: 22-07-2022)

Naam Geboortedatum Adres	[redacted]
Datum in functie	01-03-2023 (datum registratie: 06-07-2023)
Naam Geboortedatum Adres	[redacted]
Datum in functie	01-08-2023 (datum registratie: 24-08-2023)

Gegevens zijn vervaardigd op 30-01-2024 om 12.17 uur.

Inzien uittreksel - RWE OWEL C.V. (91710014)

Kamer van Koophandel, 30 januari 2024 - 12:38

KvK-nummer 91710014

Woonadressen zijn geen openbare gegevens en alleen beschikbaar voor in artikel 51 Handelsregisterbesluit genoemde organisaties.

De onderneming / organisatie wil niet dat haar adresgegevens worden gebruikt voor ongevraagde postreclame en verkoop aan de deur.

Samenwerkingsverband

RSIN	865745766
Rechtsvorm	Commanditaire Vennootschap
Naam	RWE OWEL C.V.
Datum oprichting	03-10-2023
Duur	Onbepaald
Aantal commanditaire vennoten	4
Commanditair kapitaal	Inbreng in geld: EUR 100.001,00

Onderneming

Handelsnaam	RWE OWEL C.V.
Startdatum onderneming	03-10-2023 (datum registratie: 18-10-2023)
Activiteiten	SBI-code: 4110 - Projectontwikkeling SBI-code: 7112 - Ingenieurs en overig technisch ontwerp en advies
Werkzame personen	0

Vestiging

Vestigingsnummer	000057372306
Handelsnaam	RWE OWEL C.V.
Bezoekadres	Amerweg 1, 4931NC Geertruidenberg
Datum vestiging	03-10-2023 (datum registratie: 18-10-2023)
Activiteiten	SBI-code: 4110 - Projectontwikkeling SBI-code: 7112 - Ingenieurs en overig technisch ontwerp en advies Het verwerven of ontwikkelen en het bouwen, onderhouden, beheren en exploiteren van een elektrolyser, te bouwen in Eemshaven.
Werkzame personen	0

Vennoot

Naam	RWE OWEL Beheer B.V.
Bezoekadres	Amerweg 1, 4931NC Geertruidenberg
Ingeschreven onder KvK-nummer	91557275
Datum in functie	03-10-2023 (datum registratie: 18-10-2023)
Bevoegdheid	Onbeperkt bevoegd

Gegevens zijn vervaardigd op 30-01-2024 om 12.38 uur.

Inzien uittreksel - RWE Eemshaven Holding II B.V. (66363128)

Kamer van Koophandel, 30 januari 2024 - 13:04

KvK-nummer 66363128

Woonadressen zijn geen openbare gegevens en alleen beschikbaar voor in artikel 51 Handelsregisterbesluit genoemde organisaties.

Rechtspersoon

RSIN	856513969
Rechtsvorm	Besloten Vennootschap
Statutaire naam	RWE Eemshaven Holding II B.V.
Statutaire zetel	Geertruidenberg
Eerste inschrijving handelsregister	30-06-2016
Datum akte van oprichting	29-06-2016
Datum oprichting	30-06-2016
Datum akte laatste statutenwijziging	30-06-2017
Geplaatst kapitaal	EUR 1,00
Gestort kapitaal	EUR 1,00
Deponering jaarstuk	De instemmingsverklaring voor boekjaar 2022 is gedeponeerd op 25-01-2023.

Onderneming

Handelsnamen	RWE Eemshaven Holding II B.V. RWE Eemshaven Holding II
Startdatum onderneming	30-06-2016
Activiteiten	SBI-code: 35111 - Productie van elektriciteit door thermische, kern- en warmtekrachtcentrales
Werkzame personen	0

Hoofdvestiging

Vestigingsnummer	000034993630
Handelsnaam	RWE Eemshaven Holding II B.V.
Bezoekadres	Amerweg 1, 4931NC Geertruidenberg
Telefoonnummers	0888538217 0162584111
Datum vestiging	30-06-2016 (datum registratie: 30-06-2016)
Activiteiten	SBI-code: 35111 - Productie van elektriciteit door thermische, kern- en warmtekrachtcentrales Het (doen) opwekken van energie, alsmede het verkrijgen, beheren en onderhouden, ontwikkelen, bouwen, construeren en/of het in werking hebben van energiecentrales en daaraan verbonden activia en activiteiten.
Werkzame personen	0

Enig aandeelhouder

Naam	RWE Generation Holding B.V.
Bezoekadres	Amerweg 1, 4931NC Geertruidenberg
Ingeschreven onder KvK-nummer	09197951

Enig aandeelhouder sedert	30-06-2016 (datum registratie: 05-07-2016)

Bestuurder

Naam	RWE Generation Holding B.V.
Bezoekadres	Amerweg 1, 4931NC Geertruidenberg
Ingeschreven onder KvK-nummer	09197951
Datum in functie	30-06-2017 (datum registratie: 03-07-2017)
Titel	Directeur
Bevoegdheid	Alleen/zelfstandig bevoegd

Gevolmachtigden

Naam	[redacted]
Geboortedatum	
Adres	
Datum in functie	01-07-2016 (datum registratie: 27-07-2016)
Titel	Procuratiehouder
Inhoud volmacht	Voor inhoud bevoegdheden zie proc.reg. gedeponeerd in dossier vennootschap.
Aanvang (huidige) volmacht	07-04-2021

Naam	[redacted]
Geboortedatum	
Adres	
Datum in functie	01-07-2016 (datum registratie: 27-07-2016)
Titel	Plant Manager Eemshaven
Inhoud volmacht	Voor inhoud bevoegdheden zie proc.reg. gedeponeerd in dossier vennootschap.
Aanvang (huidige) volmacht	07-04-2021

Naam	RWE Generation Holding B.V.
Bezoekadres	Amerweg 1, 4931NC Geertruidenberg
Ingeschreven onder KvK-nummer	09197951
Datum in functie	01-01-2017 (datum registratie: 02-01-2017)
Titel	Procuratiehouder 1
Inhoud volmacht	Voor inhoud bevoegdheden zie procuratieregeling gedeponeerd in dossier vennootschap.
Aanvang (huidige) volmacht	07-04-2021

Naam	[redacted]
Geboortedatum	
Adres	
Datum in functie	05-08-2019 (datum registratie: 27-09-2019)
Titel	Maintenance Manager
Inhoud volmacht	Voor inhoud bevoegdheden zie proc. reg. gedeponeerd in dossier vennootschap.
Aanvang (huidige) volmacht	07-04-2021

Naam	[redacted]
Geboortedatum	
Adres	
Datum in functie	07-04-2021 (datum registratie: 04-05-2021)
Titel	Procuratiehouder

Inhoud volmacht	Voor inhoud bevoegdheden zie proc. reg. gedeponeerd in dossier vennootschap
Naam	[redacted]
Geboortedatum	
Adres	
Datum in functie	16-02-2022 (datum registratie: 01-03-2022)
Titel	Procuratiehouder
Inhoud volmacht	Voor inhoud bevoegdheden zie proc.reg. gedeponeerd in dossier vennootschap.

Er kunnen functionarissen zijn die een uitsluitend tot vestigingen beperkte bevoegdheid hebben; deze worden alsdan vermeld op het uittreksel van de betreffende vestiging(en).

Vestiging(en)

Vestigingsnummer	000039798364
Handelsnaam	RWE Eemshaven Holding II
Bezoekadres	Synergieweg 1, 9979XD Eemshaven

Gegevens zijn vervaardigd op 30-01-2024 om 13.04 uur.

Inzien uittreksel - RWE Eemshaven Magnum B.V. (87335956)

Kamer van Koophandel, 30 januari 2024 - 13:05

KvK-nummer 87335956

Woonadressen zijn geen openbare gegevens en alleen beschikbaar voor in artikel 51 Handelsregisterbesluit genoemde organisaties.

Rechtspersoon

RSIN	864268403
Rechtsvorm	Besloten Vennootschap
Statutaire naam	RWE Eemshaven Magnum B.V.
Statutaire zetel	Geertruidenberg
Eerste inschrijving handelsregister	22-08-2022
Datum akte van oprichting	17-08-2022
Datum oprichting	18-08-2022
Datum akte laatste statutenwijziging	06-02-2023
Geplaatst kapitaal	EUR 100,00
Gestort kapitaal	EUR 100,00
Deponering jaarstuk	De jaarrekening over boekjaar 2022 is gedeponeerd op 30-01-2023.

Onderneming

Handelsnaam	RWE Eemshaven Magnum B.V.
Startdatum onderneming	18-08-2022
Activiteiten	SBI-code: 2011 - Vervaardiging van industriële gassen SBI-code: 6420 - Financiële holdings
Werkzame personen	71

Hoofdvestiging

Vestigingsnummer	000053253094
Handelsnaam	RWE Eemshaven Magnum B.V.
Bezoekadres	Amerweg 1, 4931NC Geertruidenberg
Datum vestiging	18-08-2022 (datum registratie: 22-08-2022)
Activiteiten	SBI-code: 2011 - Vervaardiging van industriële gassen SBI-code: 6420 - Financiële holdings Het (doen) produceren van waterstof, alsmede het verkrijgen, beheren, en onderhouden van de daarbij behorende en aanverwante installaties en leidingen; het (doen) opwekken van energie, alsmede het verkrijgen, beheren en onderhouden van de daarbij betrokken energiecentrales; het (doen) in- en verkopen van energie, waaronder waterstof, elektriciteit, gas, stroom, afval, warmte en (warm)water en het (doen) verlenen van aan energielevering verwante diensten; het oprichten en verwerven van, het deelnemen in, het samenwerken met, het voeren van de directie over, alsmede het (doen) financieren van andere ondernemingen, in welke rechtsvorm ook
Werkzame personen	71

Enig aandeelhouder

Naam	RWE Generation Holding II B.V.

Bezoekadres	Amerweg 1, 4931NC Geertruidenberg
Ingeschreven onder KvK-nummer	86493094
Enig aandeelhouder sedert	31-01-2023 (datum registratie: 02-02-2023)

Bestuurder

Naam	RWE Generation Holding II B.V.
Bezoekadres	Amerweg 1, 4931NC Geertruidenberg
Ingeschreven onder KvK-nummer	86493094
Datum in functie	31-01-2023 (datum registratie: 02-02-2023)
Bevoegdheid	Alleen/zelfstandig bevoegd

Gevolmachtigden

Naam	[redacted]
Geboortedatum	
Adres	
Datum in functie	13-03-2023 (datum registratie: 12-04-2023)
Titel	Procuratiehouder F
Inhoud volmacht	Voor inhoud bevoegdheden zie proc.reg. gedeponeerd in dossier vennootschap.
Aanvang (huidige) volmacht	08-05-2023

Naam	[redacted]
Geboortedatum	
Adres	
Datum in functie	13-03-2023 (datum registratie: 12-04-2023)
Titel	Procuratiehouder F
Inhoud volmacht	Voor inhoud bevoegdheden zie proc.reg. gedeponeerd in dossier vennootschap.
Aanvang (huidige) volmacht	08-05-2023

Naam	[redacted]
Geboortedatum	
Adres	
Datum in functie	13-03-2023 (datum registratie: 12-04-2023)
Titel	Procuratiehouder B/C
Inhoud volmacht	Voor inhoud bevoegdheden zie proc.reg. gedeponeerd in dossier vennootschap.
Aanvang (huidige) volmacht	08-05-2023

Naam	RWE Generation Holding II B.V.
Bezoekadres	Amerweg 1, 4931NC Geertruidenberg
Ingeschreven onder KvK-nummer	86493094
Datum in functie	08-05-2023 (datum registratie: 11-05-2023)
Titel	Procuratiehouder I
Inhoud volmacht	Voor inhoud bevoegdheden zie proc.reg. gedeponeerd in dossier vennootschap.

Naam	[redacted]
Geboortedatum	
Adres	
Datum in functie	08-05-2023 (datum registratie: 11-05-2023)
Titel	Procuratiehouder A1

Inhoud volmacht	Voor inhoud bevoegdheden zie proc.reg. gedeponeerd in dossier vennootschap.
Naam	[redacted]
Geboortedatum	
Adres	
Datum in functie	08-05-2023 (datum registratie: 11-05-2023)
Titel	Procuratiehouder A2
Inhoud volmacht	Voor inhoud bevoegdheden zie proc.reg. gedeponeerd in dossier vennootschap.

Er kunnen functionarissen zijn die een uitsluitend tot vestigingen beperkte bevoegdheid hebben; deze worden alsdan vermeld op het uittreksel van de betreffende vestiging(en).

Vestiging(en)

Vestigingsnummer	000054972043
Handelsnaam	RWE Eemshaven Magnum B.V.
Bezoekadres	Synergieweg 11, 9979XD Eemshaven

Gegevens zijn vervaardigd op 30-01-2024 om 13.05 uur.

Inzien uittreksel - RWE Eemshydrogen B.V. (77178246)

Kamer van Koophandel, 30 januari 2024 - 13:06

KvK-nummer 77178246

Woonadressen zijn geen openbare gegevens en alleen beschikbaar voor in artikel 51 Handelsregisterbesluit genoemde organisaties.

De onderneming / organisatie wil niet dat haar adresgegevens worden gebruikt voor ongevraagde postreclame en verkoop aan de deur.

Rechtspersoon

RSIN	860924592
Rechtsvorm	Besloten Vennootschap
Statutaire naam	RWE Eemshydrogen B.V.
Statutaire zetel	Geertruidenberg
Eerste inschrijving handelsregister	30-01-2020
Datum akte van oprichting	29-01-2020
Datum akte laatste statutenwijziging	13-10-2020
Geplaatst kapitaal	EUR 1,00
Gestort kapitaal	EUR 0,00
Deponering jaarstuk	De jaarrekening over boekjaar 2022 is gedeponeerd op 02-06-2023.

Onderneming

Handelsnaam	RWE Eemshydrogen B.V.
Startdatum onderneming	29-01-2020 (datum registratie: 30-01-2020)
Activiteiten	SBI-code: 35111 - Productie van elektriciteit door thermische, kern- en warmtekrachtcentrales
Werkzame personen	0

Vestiging

Vestigingsnummer	000044895895
Handelsnaam	RWE Eemshydrogen B.V.
Bezoekadres	Amerweg 1, 4931NC Geertruidenberg
Datum vestiging	29-01-2020 (datum registratie: 30-01-2020)
Activiteiten	SBI-code: 35111 - Productie van elektriciteit door thermische, kern- en warmtekrachtcentrales Het (doen) opwekken van energie, alsmede het verkrijgen, beheren en onderhouden van de daarbij betrokken energiecentrales; het (doen) in- en verkopen van energie, waaronder elektriciteit, gas, stroom, warmte en (warm)water en het (doen) verlenen van aan energielevering verwante diensten; het oprichten en verwerven van, het deelnemen in, het samenwerken met, het voeren van de directie over, alsmede houdster- en financieringsactiviteiten.
Werkzame personen	0

Enig aandeelhouder

Naam	RWE Generation NL B.V.

Bezoekadres	Amerweg 1, 4931NC Geertruidenberg
Ingeschreven onder KvK-nummer	66390575
Enig aandeelhouder sedert	29-01-2020 (datum registratie: 30-01-2020)

Bestuurder

Naam	RWE Generation Holding B.V.
Bezoekadres	Amerweg 1, 4931NC Geertruidenberg
Ingeschreven onder KvK-nummer	09197951
Datum in functie	29-01-2020 (datum registratie: 30-01-2020)
Titel	Directeur
Bevoegdheid	Alleen/zelfstandig bevoegd

Gegevens zijn vervaardigd op 30-01-2024 om 13.06 uur.

NORTON ROSE FULBRIGHT

BIJLAGE 3

KVK

Aangevraagd op: 30-01-2024 om 12:21 uur

Concernrelaties

Algemene informatie

Naam
RWE Eemshaven Magnum B.V.

KVK-nummer
87335956

RSIN
864268403

Statutaire zetel
Geertruidenberg

Rechtsvorm
Besloten Vennootschap

Totale concern: RWE Generation SE

Toont alle niveaus van de geselecteerde inschrijving.

RWE Generation SE
Plaats:
45141 Essen, Bondsrepubliek Duitsland
Buitenlandse registratie:
HRB24353
Essen - Handelsregister
Essen

(E) → RWE Generation Holding II B.V.
KVK-nummer 86493094
Plaats: Geertruidenberg

(E) → RWE Eemshaven Magnum B.V.
(B) → KVK-nummer 87335956
Plaats: Geertruidenberg

(E) Enig aandeelhouder (100%)
(B) Bestuurder
(A) Aansprakelijkheid

KVK

Aangevraagd op: 30-01-2024 om 13:08 uur

Concernrelaties

Algemene informatie

Naam
RWE Eemshaven Holding II B.V.

KVK-nummer
66363128

RSIN
856513969

Statutaire zetel
Geertruidenberg

Rechtsvorm
Besloten Vennootschap

Totale concern: RWE Generation SE

Toont alle niveaus van de geselecteerde inschrijving.

RWE Generation SE
Plaats:
45141 Essen, Bondsrepubliek Duitsland
Buitenlandse registratie:
HRB 24353
Essen - Handelsregister
Essen

- (E) RWE Generation Holding B.V.
  KVK-nummer 09197951
  Plaats: Geertruidenberg
  - (A) Energy Resources Ventures B.V.
    KVK-nummer 17199299
    Plaats: Geertruidenberg
    (i) Komt vaker voor (1 van 2)
  - (E) (B) (A) RWE Generation NL Personeel B.V.
    KVK-nummer 16060897
    Plaats: Geertruidenberg
  - (E) (B) (A) Energy Resources Holding B.V.
    KVK-nummer 17126410
    Plaats: Geertruidenberg
    - (B) (E) Energy Resources Ventures B.V.
      KVK-nummer 17199299
      Plaats: Geertruidenberg
      (i) Komt vaker voor (2 van 2)
  - (A) RWE Eemshaven Holding B.V.
    KVK-nummer 09198622
    Plaats: Geertruidenberg

(E) Enig aandeelhouder (100%)
(B) Bestuurder
(A) Aansprakelijkheid

Beëindigd

A → Energy Resources B.V.
KVK-nummer 17260703
Plaats: Geertruidenberg

Beëindigd

A → Essent Power B.V.
KVK-nummer 18088128
Plaats: Geertruidenberg

Beëindigd

E → INDI Energie B.V.
KVK-nummer 65040570
Plaats: Utrecht

- B → INDI Solar-Projects 1 B.V.
  E → KVK-nummer 65577140
  Plaats: Utrecht

E → RWE Eemshaven Holding II B.V.
B → KVK-nummer 66363128
A → Plaats: Geertruidenberg

E → RWE Generation NL B.V.
B → KVK-nummer 66390575
A → Plaats: Geertruidenberg

- B → Vereniging Overige Chemelot Site Users
  KVK-nummer 14082887
  Plaats: Geleen
- E → RWE Eemshydrogen B.V.
  KVK-nummer 77178246
  Plaats: Geertruidenberg

Komt vaker voor (1 van 2)

B → RWE Personeel B.V.
E → KVK-nummer 67685048
A → Plaats: Geertruidenberg

B → RWE Eemshydrogen B.V.
KVK-nummer 77178246
Plaats: Geertruidenberg

Komt vaker voor (2 van 2)

B → RWE OWEL Participations IV B.V.
E → KVK-nummer 91557062
Plaats: Geertruidenberg

B → RWE OWEL Participations III B.V.
E → KVK-nummer 91557119
Plaats: Geertruidenberg

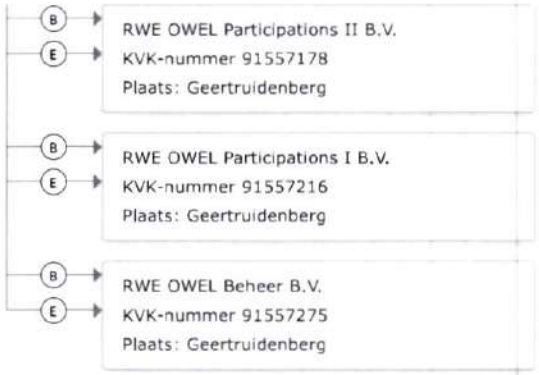
B
E
RWE OWEL Participations II B.V.
KVK-nummer 91557178
Plaats: Geertruidenberg
B
E
RWE OWEL Participations I B.V.
KVK-nummer 91557216
Plaats: Geertruidenberg
B
E
RWE OWEL Beheer B.V.
KVK-nummer 91557275
Plaats: Geertruidenberg

Winning Wheels BV
Moezelhavenweg 21
1043AM Amsterdam
Tel: +31655813400
Mob: +316 55813400
www.winningwheels.nl
info@winningwheels.nl

Vrachtbrief

Datum/Tijd: 30-01-2024 14:00
Vrachtbriefnummer: NL-20677
Ordernummer: 27581

Product: Koeriersdiensten
Voertuig: Bus

Aantal colli: 1
Totaal gewicht: 0,3 kg
Volume: 0,001 m3

Klant

Bedrijfsnaam: Norton Rose Fulbright LLP
Adres: Eduard van Beinumstraat 34, 15th floor
1077 CZ AMSTERDAM

Afzender:

Ophalen op 30-01-2024 om 14:00
Bedrijfsnaam: Norton Rose Fulbright LLP
Contactpersoon: Receptie
Adres: Eduard van Beinumstraat 34, 15th floor
1077 CZ AMSTERDAM
Telefoon: 020-4629300
Referentie klant:
Opmerking:

Bestemming:

Afleveren op 30-01-2024 tot 16:00
Bedrijfsnaam: Gemeente Het Hogeland
Contactpersoon: T.a.v. de gemeenteraad
Adres: Hoofdstraat-West 1
9981 UITHUIZEN
Telefoon:
Referentie klant: 1000029934/Anouk/Ruth
Opmerking: Eén stuk (pro forma zienswijze Ontwerp bestemmingsplan Eemshaven incl. bijlagen) moet naar de gemeente Het Hogeland (locatie Uithuizen) worden gestuurd.

Algemene opmerkingen

Envelop afgeven, vrachtbrief laten tekenen met datum en tijd! en sturen naar NRF

[redacted]

Naam:
Aflever datum/tijd:
Wachttijd:
Laad/los tijd:

Op al o rschrijdend wegvervoer, de bepalingen van het CMR-verdrag (Genève 1956) *Binnenlands wegvervoer, de Algemen Amsterdam en Rotterdam, alsmede de Algemene Voorwaarden Koeriersdiensten (AVK 1990), gedeponeerd ter griffie van de arrondissementsrechtbanken te Amsterdam en Rotterdam. Betaling: NOB algemene betalingsvoorwaarden, gedeponeerd ter griffie van de arrondissementsrechtbank te 's-Gravenhage. Van deze voorwaarden, die alle bij ons ter inzage liggen en bij ons op aanvraag verkrijgbaar zijn, geldt telkens de laatst gedeponeerde versie.

Onze prijzen zijn gebaseerd op betalingen uiterlijk 14 dagen na factuurdatum.
Vertragingsrente, bij betaling na de vervaldatum wordt het wettelijk toegestane rentepercentage in rekening gebracht.
Vermeld het factuurnummer bij uw betaling.

NORTON ROSE FULBRIGHT

14 februari 2024

Norton Rose Fulbright LLP
Advocaten, Notarissen & Solicitors
2Amsterdam 15de verdieping
Eduard Van Beinumstraat 34, 1077CZ Amsterdam
Postbus 94142 1090 GC Amsterdam
Nederland

Tel +31 20 46 29 300
Fax +31 20 46 29 333
nortonrosefulbright.com

Directe lijn
[redacted]

Email
[redacted]@nortonrosefulbright.com

Per koerier
Gemeenteraad het Hogeland
t.a.v. de gemeenteraad
Postbus 26
9980 AA Uithuizen
Nederland

Koerier:
Hoofdstraat-West 1
9981 AA Uithuizen

Uw ref
Z.HHL.080260

Onze ref
DB/1000033606

Aanvullende zienswijze RWE Ontwerpbestemmingsplan Eemshaven

Geachte leden van de gemeenteraad,

Namens RWE AG (**RWE**), statutair gevestigd aan RWE Platz 1, te (45141) Essen, Duitsland heb ik op 30 januari 2024 een pro forma zienswijze ingediend tegen het ontwerpbestemmingsplan 'Eemshaven' van 15 december 2023 (het **Ontwerpbestemmingsplan**). Een kopie van de pro forma zienswijze is aangehecht als **Bijlage 1**.

RWE heeft uw raad verzocht om een termijn van twee weken te verlenen tot aanvulling en nadere onderbouwing van de gronden in de pro forma zienswijze. Bij schrijven van 31 januari 2024 heeft uw raad RWE tot en met 15 februari 2024 gegeven om de gronden aan te vullen (**Bijlage 2**). De gronden worden in deze zienswijze aangevuld en nader uiteengezet.

Volledigheidshalve merkt RWE op dat de entiteiten RWE Eemshaven Holding II B.V., RWE Eemshaven Magnum B.V. en RWE OWEL C.V. en RWE Eemshydrogen B.V. onderdeel uitmaken van het concern van RWE. RWE benadrukt dat deze zienswijze mede namens deze dochtervennootschappen is ingediend.

Met deze zienswijze wil RWE onder uw aandacht brengen dat in het Ontwerpbestemmingsplan onvoldoende rekening is gehouden met thans bestaande en voorzienbare toekomstige ontwikkelingen binnen het plangebied. Dit zal RWE hieronder nader toelichten.

Allereerst zal RWE haar bedenkingen bij enkele planvoorschriften van het Ontwerpbestemmingsplan toelichten (paragraaf 1). Vervolgens zal RWE zich richten op de (bijlagen bij) de toelichting op het Ontwerpbestemmingsplan (paragraaf 2). Afsluitend zal RWE ingaan op de verbeelding behorend bij het Ontwerpbestemmingsplan (paragraaf 3).

Norton Rose Fulbright LLP is een limited liability partnership opgericht naar Engels recht, geregistreerd in Engeland en Wales onder nummer OC328697, en is goedgekeurd door en staat onder toezicht van de Solicitors Regulation Authority. Een lijst van de leden (members) en van andere partners ligt ter inzage ten kantore van de vestiging aan 3 More London Riverside, London SE1 2AQ. Iedere verwijzing naar een partner houdt een verwijzing in naar een lid (member), medewerker of adviseur in een vergelijkbare positie met gelijke bevoegdheden, werkzaam bij Norton Rose Fulbright LLP of de aan haar gelieerde entiteiten.

Norton Rose Fulbright LLP, Norton Rose Fulbright Australia, Norton Rose Fulbright Canada LLP, Norton Rose Fulbright South Africa Inc en Norton Rose Fulbright US LLP, zijn allen aparte entiteiten en zijn allen leden van Norton Rose Fulbright Verein, een Zwitserse verein. Norton Rose Fulbright Verein fungeert slechts als coördinator van de actviteiten van zijn leden en verleent zelf geen juridische dienstverlening aan cliënten. Details van iedere entiteit, inclusief toezichtsrechtelijke informatie is te vinden op nortonrosefulbright.com.

1 Ten aanzien van de planvoorschriften

Staat van bedrijfsactiviteiten (artikel 4.1 onder a)

1.1 Ingevolge artikel 4.1, onder a, van de planvoorschriften zijn ter plaatse van de bestemming 'Bedrijventerrein – Industrie' alle bedrijven toegestaan die genoemd zijn in de Staat van bedrijfsactiviteiten (Bijlage 1 bij de planvoorschriften). In algemene zin merkt RWE op dat de Staat van bedrijfsactiviteiten niet aansluit bij het thans bestaande en voorziene toekomstige gebruik van diverse bedrijfskavels gelegen binnen het plangebied. De lijst omschrijft namelijk verschillende activiteiten die niet ruimtelijk inpasbaar zijn. Zo zijn bijvoorbeeld op basis van de Staat van bedrijfsactiviteiten bedrijven voor de vervaardiging van voedingsmiddelen toegestaan, terwijl artikel 4.1 van de planvoorschriften dergelijke inrichtingen juist nadrukkelijk verbiedt. Bovendien meent RWE dat de Staat van bedrijfsactiviteiten dusdanig afwijkt van de beheersverordening waardoor diverse initiatieven ten behoeve van verduurzaming niet meer zijn toegestaan. Dit zorgt voor een onevenredige beperking van onder andere toegestane categorieën energieproductiebedrijven. Het is onduidelijk waarom deze categorieën niet meer ruimtelijk inpasbaar worden geacht. Om deze reden verzoekt RWE om bij de vaststelling van het plan de bedrijven, voorzieningen en instelling die in de Staat van bedrijfsactiviteiten zijn opgenomen nogmaals in ogenschouw te nemen en aan te passen op een wijze dat deze (a) aansluit bij het toegestane gebruik op grond van de planvoorschriften, (b) recht doet aan het belang van verduurzaming en ruimte biedt voor de bestaande initiatieven en de reeds bekende nog te ontwikkelen initiatieven op dit gebied. Voor wat betreft dit laatste verwijst RWE onder meer naar hetgeen zij hierover in deze zienswijze naar voren brengt.

Eemshavencentrale

1.2 Met de inwerkingtreding van de Wet verbod op kolen bij elektriciteitsproductie geldt vanaf 2030 een landelijk verbod voor het gebruik van kolen in productie-installaties die elektriciteit opwekken. Daardoor zal de kolen- en biomassacentrale van RWE Eemshaven Holding II B.V. (de **Eemshavencentrale**) op korte termijn grote wijzigingen ondergaan. Om tijdig aan deze nationale wetgeving te voldoen is RWE Eemshaven Holding II B.V. voornemens om de Eemshavencentrale in de komende jaren om te zetten in een 100% biomassacentrale. Het stoken van steenkolen zal dus voor 2030 volledig door biomassa vervangen worden. Met het oog op verduurzaming heeft RWE Eemshaven Holding II B.V. bovendien het voornemen om een CO_2-afvanginstallatie te realiseren.

1.3 Het is voor RWE Eemshaven Holding II B.V. van groot belang dat de Eemshavencentrale ook na de omzetting naar een 100% biomassacentrale binnen het Ontwerpbestemmingsplan past. Het huidige Ontwerpbestemmingsplan staat ter plaatse van de bestemming 'Bedrijventerrein – Industrie' slechts bio-energie installaties met een elektrisch vermogen van minder dan 50 MWe toe. RWE Eemshaven Holding II B.V. gaat ervan uit dat het elektrisch vermogen voor de biomassacentrale vergelijkbaar zal zijn aan het elektrische vermogen van de huidige centrale, te weten 1600 MWe. Op basis van het Ontwerpbestemmingsplan zou dit betekenen dat een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit of een wijziging van het plan voor deze omzetting aangevraagd zou moeten worden.

1.4 Het is van groot belang voor RWE Eemshaven Holding II B.V. dat het Ontwerpbestemmingsplan de benodigde ruimte biedt om de Eemshavencentrale te verduurzamen. Alhoewel uit het Ontwerpbestemmingsplan volgt dat aan bestaande bedrijfskavels een ruime bestemmingsregeling is toegekend om verduurzaming te faciliteren, wordt dit initiatief door het Ontwerpbestemmingsplan ten onrechte bemoeilijkt. RWE Eemshaven Holding II B.V. veronderstelt dat dit niet de bedoeling van de

opstellers van het Ontwerpbestemmingsplan zal zijn geweest, en dat het hier om een kennelijke omissie gaat.

1.5 Om deze reden verzoekt RWE Eemshaven Holding II B.V. uw raad om bij de vaststelling van het Ontwerpbestemmingsplan rekening te houden met dit initiatief. RWE Eemshaven Holding II B.V. benadrukt dat de omzetting van de Eemshavencentrale en de realisatie van de CO_2-afvanginstallatie in lijn met de jurisprudentie aangemerkt kan worden als een voldoende concreet en tijdig kenbaar gemaakt initiatief waarvan ten tijde van de vaststelling van het plan op basis van de op dat moment bekende gegevens de ruimtelijke aanvaardbaarheid daarvan kan worden beoordeeld.[1] Hieronder zal RWE Eemshaven Holding II B.V. dit initiatief nader toelichten.

1.6 De biomassacentrale zal op dezelfde locatie als de huidige Eemshavencentrale gesitueerd zijn. Het aandeel biomassa zal worden verhoogd van 1.600 kton per jaar naar circa 5.000 tot 6.000 kton per jaar. Zoals hierboven beschreven zal het verwachte elektrisch vermogen van de biomassacentrale ongeveer 1600 MWe bedragen.

1.7 RWE Eemshaven Holding II B.V. is voornemens om voor de biomassacentrale voorlopig dezelfde energiemix als onder de huidige revisievergunning te gebruiken, namelijk:

(a) A-hout in de vorm van houtsnippers en houtpellets;

(b) suikerrietafval, uitsluitend bestaande uit (houtachtige) vezels afkomstig van de vermaling van suikerriet;

(c) bentoniet; en

(d) lignine.

1.8 Voor de omzetting van de Eemshavencentrale moet een milieu-effectenrapportage opgesteld worden. Vooruitlopend op het opstellen van de milieueffectenrapportage heeft RWE Eemshaven Holding II B.V. op 23 augustus 2023 een Notitie Reikwijdte en Detailniveau (**NRD**) bij de Provincie Groningen ingediend. In de NRD wordt onder meer ingegaan op de locatie en de activiteit van de voorgenomen ontwikkeling, de realisatie van bijbehorende voorzieningen en de planning. In de NRD wordt tevens het voornemen van RWE Eemshaven Holding II B.V. om CO_2 afkomstig van de Eemshavencentrale af te vangen beschreven. De NRD is bijgevoegd als **Bijlage 3**. Op 31 januari 2024 heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage op basis van de NRD geadviseerd over de wijze waarop het milieueffectenrapport moet worden opgesteld. Voortbouwend op de NRD beschrijft de Commissie voor de milieueffectenrapportage in meer detail welke informatie het milieueffectenrapport moet bevatten. Dit advies is bijgevoegd als **Bijlage 4**. Met inachtneming van het advies van de Commissie voor de milieueffectenrapportage zal RWE Eemshaven Holding II B.V. in de milieueffectenrapportage onderzoek doen naar een breed scala van milieuaspecten. RWE Eemshaven Holding II B.V. verwacht de milieueffectenrapportage en de vergunningsaanvraag voor de zomer in te dienen. Zoals aangegeven in de NRD zal RWE Eemshaven Holding II B.V. in de milieueffectenrapportage tevens de mogelijkheden voor het inzetten van nieuwe biomassastromen onderzoeken en nader toelichten.

1.9 Met de NRD heeft RWE Eemshaven Holding II B.V. kennis van haar voornemen gegeven om de Eemshavencentrale om te zetten naar een 100% biomassacentrale en de CO_2-afvanginstallatie te

[1] Cf. ABRvS 5 februari 2020, ECLI:NL:RVS:2020:374 (r.o. 6.1); ABrvS 8 juli 2020, ECLI:NL:RVS:2020:1608 (r.o. 7).

realiseren en voor dit project de procedure van een milieueffectrapportage te doorlopen. De NRD lag in de periode vanaf 13 september 2023 tot en met 25 oktober 2023 voor het publiek ter inzage.

1.10 Ten overvloede merkt RWE Eemshaven Holding II B.V. op dat zij reeds bij de oprichting van de Eemshavencentrale haar ambitie heeft uitgesproken om biomassa in de Eemshavencentrale mee te stoken. Om deze reden is het toegestane aandeel biomassa dat op grond van de oprichtingsvergunning van 11 december 2007 in de Eemshavencentrale kon worden mee gestookt in de revisievergunning van 15 september 2021 verdubbeld. Vooruitlopend op het landelijk verbod voor het gebruik van kolen in elektriciteitscentrales heeft RWE Eemshaven Holding II B.V. ook in de aanvraag om de revisievergunning in 2018 verduidelijkt dat het uiteindelijke doel van RWE Eemshaven Holding II B.V. is om in 2030 CO_2-neutraal (100% biomassa) te kunnen produceren.

1.11 Gezien het voorgaande dient het Ontwerpbestemmingsplan zo te worden aangepast dat voor de betrokken locatie de bestemming zodanig wordt aangepast dat bio-energie installaties met een elektrisch vermogen van 1600 MWe worden toegestaan.

Installaties voor de productie en toepassing van waterstof

1.12 De planvoorschriften en Staat van bedrijfsactiviteiten bevatten geen verwijzingen naar de inpasbaarheid van installaties voor productie en de toepassing van waterstof. RWE veronderstelt dat installaties voor de productie van waterstof (zoals elektrolysers) passen in de categorie "overige gassengabrieken, explosief" dan wel de categorie "overige chemische productenfabrieken n.e.g." van de Staat van bedrijfsactiviteiten en daarmee op grond van het Ontwerpbestemmingsplan zijn toegestaan. Dit geldt tevens voor installaties waarin waterstof wordt gebruikt om elektriciteit te produceren. Volgens RWE zijn dergelijke elektriciteitscentrales aan te merken als een gasgestookt elektriciteitsproductiebedrijf als bedoeld in de Staat van bedrijfsactiviteiten en dus op grond van het Ontwerpbestemmingsplan toegestaan.

1.13 Graag verzoekt RWE uw raad om dit in het definitieve bestemmingsplan te bevestigen.

<u>Reeds ter plaatse bestaande bedrijven (artikel 4.1 onder b)</u>

1.14 Ingevolge artikel 4.1, onder b, van de planvoorschriften zijn reeds ter plaatse bestaande bedrijven op de gronden die zijn aangewezen voor 'Bedrijventerrein – Industrie' toegestaan. "Bestaand" is in de planvoorschriften gedefinieerd als het gebruik dat op het tijdstip van inwerkingtreding van dit bestemmingsplan aanwezig is en/of bebouwing die op dat tijdstip aanwezig of in uitvoering is, dan wel het gebruik c.q. bebouwing dat op grond van één of meerdere (omgevings)vergunningen en daarvoor benodigde Wet natuurbeschermingstoestemmingen kan worden geëffectueerd c.q. gebouwd.

1.15 Verschillende dochtervennootschappen van RWE hebben voor hun initiatieven reeds aanvragen om omgevingsvergunningen ingediend. Voor zover voorafgaand aan de vaststelling van het Ontwerpbestemmingsplan omgevingsvergunningen voor deze ontwikkelingen zijn verleend, veronderstelt RWE dat deze activiteiten worden aangemerkt als bestaand gebruik in de zin van het Ontwerpbestemmingsplan en derhalve zijn toegestaan. Indien voorafgaand aan de inwerkingtreding van het Ontwerpbestemmingsplan nog geen omgevingsvergunningen zijn verleend, meent RWE dat deze aanvragen in beginsel aan de vigerende beheersverordening 'Eemshaven' getoetst zullen worden.

<u>Grootschalige energieopslagsystemen (artikel 4.1 onder d)</u>

1.16 Artikel 4.1, onder d, van de planvoorschriften staat grootschalige energieopslagsystemen op de gronden die zijn aangewezen voor 'Bedrijventerrein – Industrie' toe. "Grootschalige energieopslagsystemen" is niet nader gedefinieerd in de planvoorschriften. Ook de toelichting op het Ontwerpbestemmingsplan geeft geen aanknopingspunten hoe dit begrip uitgelegd dient te worden. De toelichting vermeldt alleen

dat grootschalige energieopslagsystemen zijn toegevoegd als toegestane bedrijfsactiviteiten naar aanleiding van een ambtshalve wijziging of de Nota Inspraak en Overleg.

1.17 Uit rechtspraak volgt dat bij het ontbreken van een definitie van een bepaling in de planregels aansluiting gezocht kan worden bij de definities van het begrip in relevante wet- en regelgeving.[2] "Energieopslagsysteem" (EOS) is als volgt gedefinieerd in de Circulaire risicobeheersing lithium-ion energiedragers:

"In deze circulaire wordt daarmee bedoeld een systeem waarin op basis van lithium-ion batterijen elektriciteit wordt opgeslagen en/of afgegeven. Hieronder vallen ook mobiele EOS'en die tijdelijk worden gebruikt, bijvoorbeeld bij een bouwterrein of festival."

1.18 Gelet op deze definitie lijkt het RWE aannemelijk dat lithium-ion batterijen als energieopslagsystemen in de zin van het Ontwerpbestemmingsplan aangemerkt kunnen worden. Graag ziet RWE dit nadrukkelijk in het definitieve bestemmingsplan terugkomen.

1.19 Gezien de geplande grootschalige uitbreiding van het net op zee merkt RWE op dat in kustgebieden voldoende grootschalige batterijen gerealiseerd moeten worden om de elektriciteit die op zee geproduceerd wordt aan te landen en op te slaan. Mede vanwege het gebrek van een definitie van "grootschalig" in het Ontwerpbestemmingsplan gaat RWE daarom ervan uit dat het Ontwerpbestemmingsplan geen beperkingen stelt ten aanzien van de capaciteit van energieopslagsystemen.

<u>Opslag van van derden afkomstige afvalstoffen buiten gebouwen (artikel 4.5.1 onder c)</u>

1.20 Ingevolge artikel 4.1, onder c, van de planvoorschriften zijn de voor 'Bedrijventerrein – Industrie' aangewezen gronden bestemd voor op- en overslag van goederen en grondstoffen. Zoals bij uw raad bekend slaat RWE onder andere de goederen en grondstoffen biomassa en vliegas op. In verband met de afbouw van het stoken van kolen zal in de toekomst de hulpstof vliegas ingevoerd en toegepast worden, ter voorkoming van de opstapeling van vuil in de installaties van de Eemshavencentrale. Daarnaast is RWE voornemens om CO_2 af te vangen bij de Eemshavencentrale, deze CO_2 op te slaan en vervolgens dit op schepen over te slaan. De voorgenomen CO_2-afvanginstallatie is ook beschreven in de bijgevoegde NRD en dus als een voldoende concreet en tijdig kenbaar gemaakt initiatief kan worden aangemerkt. Omdat het bestaand gebruik van RWE tevens de opslag van de goederen en grondstoffen biomassa en vliegas omvat, acht RWE het vanzelfsprekend dat de opslag van deze stoffen op basis van het Ontwerpbestemmingsplan ook is toegestaan. De voorgenomen op- en overslag van CO_2 valt daarnaast ook binnen het toegestane gebruik ingevolge het Ontwerpbestemmingsplan.

1.21 In artikel 4.5.1, onder c, van de specifieke gebruiksregels wordt dit gebruik echter beperkt. De opslag van van derden afkomstige afvalstoffen buiten gebouwen, anders dan bestaande opslag waarbij de bestaande afstand tot bouwpercelen van derden niet wordt verkleind en de bestaande hoogte niet wordt vergroot, is op grond van de planvoorschriften van het Ontwerpbestemmingsplan niet toegestaan.

1.22 In de planvoorschriften zijn "van derden afkomstige afvalstoffen" niet gedefinieerd. Ook de toelichting op het Ontwerpbestemmingsplan geeft geen aanknopingspunten wat hieronder verstaan wordt en bevat ook geen toelichting waarom dit gebruik niet is toegestaan. Vanuit het oogpunt van circulariteit acht RWE het passend dat afvalstoffen voor (nuttige) toepassing bij bedrijven die zijn genoemd in de Staat van bedrijfsactiviteiten worden uitgezonderd van de reikwijdte van artikel 4.5.1, onder c, van de planregels. Dit is volgens RWE ook in lijn met het beleid dat ten grondslag aan het Ontwerpbestemmingsplan ligt. Hieruit volgt immers dat er wordt toegewerkt naar een circulaire

[2] ABRvS 5 oktober 2016, ECLI:NL:RVS:2016:2651 (r.o. 7.1).

economie. RWE verzoekt uw raad om de planvoorschriften van het Ontwerpbestemmingsplan dienovereenkomstig aan te passen.

1.23 In aanvulling op het voorgaande is het voor RWE niet duidelijk waarom artikel 4.5.1 alleen toeziet op de opslag buiten gebouwen en niet tevens op overdekte bouwwerken die geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten zijn. Ook voor dit punt ontbreekt een onderbouwing in de toelichting op het Ontwerpbestemmingsplan. Vanuit ruimtelijk oogpunt ziet RWE geen verschil tussen gebouwen en voormelde bouwwerken en meent RWE dat het niet noodzakelijk is om in het Ontwerpbestemmingsplan gebouwen van dergelijke bouwwerken te onderscheiden. Om deze reden verzoekt RWE uw raad dat artikel 4.5.1 nader uitgewerkt wordt, zodat deze bepaling ook overdekte bouwwerken die geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten zijn uitzondert van het strijdig gebruik zoals genoemd in het Ontwerpbestemmingsplan.

Binnenplans afwijken ter plaatse van de aanduiding 'Milieuzone – geluidzonebeheer' (artikel 19.4.3)

1.24 Artikel 19.4.3 van de planvoorschriften biedt voor de percelen met de gebiedsaanduiding 'Milieuzone – geluidzonebeheer' de mogelijkheid tot binnenplans afwijken van de gebruiksregels. Kort gezegd kan het bevoegd gezag op basis van deze bepaling een omgevingsvergunning verlenen om voor een activiteit een grotere geluidsruimte dan het standaard geluidsbudget toe te staan.

1.25 Als bijlage 6 bij de toelichting op het Ontwerpbestemmingsplan is het Geluidverdeelplan Eemshaven (**GVP**) gevoegd. Het GVP strekt ertoe dat de beschikbare geluidruimte evenwichtig verdeeld wordt over de aanwezige en te vestigen bedrijven en de geluidbelasting voor woningen in de omgeving van het plangebied zo laag mogelijk blijft en niet boven de vastgestelde hogere grenswaarden komt.

1.26 RWE begrijpt uit het GVP dat voor de intekening van geluidkavels rekening is gehouden met activiteiten die binnen de bestemming 'Bedrijventerrein – Industrie' worden uitgevoerd of met welke voor de toekomst rekening is gehouden. Het is voor RWE echter niet duidelijk hoe in het Ontwerpbestemmingsplan en het GVP om wordt gegaan met kavels waarop momenteel nog geen activiteiten als bedoeld in het GVP plaatsvinden, en om die reden niet als geluidkavels zijn aangeduid in het GVP, maar waar in de toekomst mogelijk wel activiteiten in de zin van het GVP zullen worden uitgevoerd. Ter illustratie wijst RWE op het in geel omlijnde perceel op de onderstaande tekening.

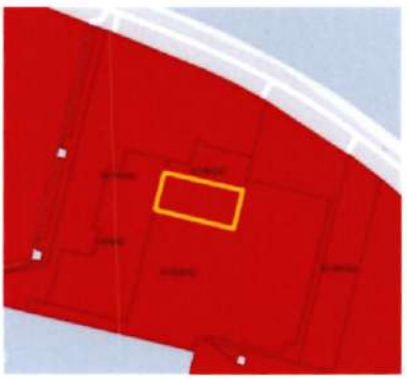

1.27 Indien aan de hierboven omschreven kavels de bestemming 'Bedrijventerrein – Industrie' met de gebiedsaanduiding 'Milieuzone – zonebeheer' zijn toegekend, meent RWE dat het op basis van artikel 19.4.3 van de planregels voor deze activiteiten mogelijk zou zijn om bij een omgevingsvergunning *"een grotere geluidsruimte dan het standaard geluidsbudget toe te staan"*. RWE meent dat dit voorschrift impliceert dat in een dergelijk geval de kavel automatisch een standaard kavelbudget zal verkrijgen. Dit lijkt echter tegenstrijdig aan het GVP, waaruit volgt dat geluidkavels vastliggen en niet met een wijziging van het GVP kunnen worden gewijzigd. Daarom vraagt RWE zich af of het GVP wel ruimte biedt om

nieuwe geluidkavels aan te wijzen. In dit verband merkt RWE voorts op dat op de verbeelding bij het Ontwerpbestemmingsplan voor sommige kavels die op basis van het GVP niet als geluidkavels zijn aangeduid (zoals het in geel omlijnde perceel op de afbeelding hierboven) wel een standaard geluidsruimte is weergegeven. RWE verzoekt uw raad om dit punt in het Ontwerpbestemmingsplan en GVP te verduidelijken.

Ontbreken aanduiding 'Milieuzone – geluidzonebeheer' (artikel 19.4)

1.28 De steenkolen en biomassa die RWE Eemshaven Holding II B.V. in de Eemshavencentrale stookt worden geleverd door schepen die aanmeren aan de oost- en zuidzijde van de Wilhelminakade. Vooruitlopend op de verduurzaming van de Eemshavencentrale (zoals beschreven in paragraaf 1.2 tot en met 1.10 hierboven) zal het wenselijk zijn om de zuidelijke kade in de Wilhelminahaven uit te breiden.

1.29 De gronden waarvoor verlenging van de kade is voorzien hebben in het Ontwerpbestemmingsplan de bestemming 'Water – Industriehaven', zonder de gebiedsaanduiding 'Milieuzone – geluidzonebeheer'. Deze situatie verschilt dus van de situatie zoals omschreven in paragraaf 1.24 tot en met 1.27.

1.30 Op grond van punt 16 en 17 van de regels van het GVP zijn alleen voor de percelen met de bestemming 'Bedrijventerrein – Industrie' geluidkavels met een kavelbudget en ligplaatsen met een nestbudget toegekend. Voor het perceel waarop de uitbreiding van de kade is voorzien, is in het GVP daarom geen kavel- en nestbudget opgenomen.

1.31 Voor zover de te realiseren uitbreiding van de kade en de bijbehorende ligplaats tot de inrichting van RWE Eemshaven Holding II B.V. zullen gaan behoren, zal de grens van de inrichting van RWE Eemshaven Holding II B.V. ook de kade en ligplaats omvatten en zal voor de kade en bijbehorende ligplaats ook het aan RWE Eemshaven Holding II B.V. toegekende kavel- en nestbudget gaan gelden. Dit zal ook betekenen dat het oppervlak waarop activiteiten van deze inrichting plaatsvinden zal vergroten.

1.32 Omdat het oppervlak waarop activiteiten plaatsvinden groter zal worden, lijkt het voor de hand te liggen dat een grotere kavelgeluidruimte zal moeten worden toegekend, waarvoor in beginsel gebruik zal moeten worden gemaakt van de reserve. Het perceel waarop de uitbreiding van de kade is voorzien is echter niet aangewezen als geluidkavel en/of ligplaats en is niet aangeduid als 'Milieuzone – geluidzonebeheer' waarvoor specifieke gebruiksregels gelden. Om deze reden is het ook niet mogelijk om met gebruikmaking van artikel 19.4.3 van de planregels af te wijken van de specifieke gebruiksregels. RWE kan dus geen beroep doen op een omgevingsvergunning voor binnenplans afwijken waarbij voor een activiteit een grotere kavelgeluidruimte wordt toegekend.

1.33 Uit het GVP volgt bovendien dat standaard kavelbudget evenredig is met de grootte van de kavel. Volgens RWE impliceert dit dat door een vergroting van het oppervlak waarop activiteiten plaatsvinden een verlaging van het standaard kavelbudget tot gevolg zou kunnen hebben.

1.34 Nu op basis van het GVP en Ontwerpbestemmingsplan geen grotere kavelgeluidruimte kan worden toebedeeld en het standaard kavelbudget van de inrichting behorende bij de Eemshavencentrale mogelijk zelfs verlaagd zal worden vanwege de vergroting van het oppervlak waarop activiteiten plaatsvinden, valt de door RWE voorgenomen uitbreiding van de kade en de realisatie van ligplaatsen in het GVP en Ontwerpbestemmingsplan tussen wal en schip. Met andere woorden, het Ontwerpbestemmingsplan en het GVP beschrijven niet hoe deze situatie gereguleerd zou worden. RWE wenst daarom opheldering hoe deze situatie in het licht van het GVP en het Ontwerpbestemmingsplan ondervangen zou worden en verzoekt uw raad om dit nader uit te werken in het GVP. RWE verzoekt

uw raad om in het GVP op te nemen dat ook na splitsingen de afgesplitste kavels minstens het standaard kavelbudget toekomen.

Dynamische verwijzing Geluidverdeelplan Eemshaven (artikel 22.1)

1.35 Het GVP is een beleidsregel waar in artikel 22.1 van het Ontwerpbestemmingsplan dynamisch naar wordt verwezen. Na de tekst van artikel 22.1 van de planvoorschriften is "PM" opgenomen. RWE meent dat dit verwijst naar *pro memorie* en vraagt zich af of deze bepaling in de huidige vorm in het uiteindelijke bestemmingsplan zal worden opgenomen. Graag verkrijgt RWE meer duidelijkheid ten aanzien van deze bepaling.

1.36 In de toelichting bij dit voorschrift wordt voorts aangegeven dat de regels uit het GVP in het kader van de vergunningverlening GVP kunnen worden getoetst en in dat kader aan de rechter kunnen worden voorgelegd. Onder verwijzing naar een recente uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State merkt RWE op dat toetsing van een (dynamische) planregel in een vergunningprocedure alleen mogelijk is als deze evident in strijd is met hoger recht.[3] Dit betekent dus dat bij een latere wijziging van het GVP de gewijzigde inhoud van het GVP slechts onder zeer strikte voorwaarden door de rechter kan worden getoetst. RWE verzoekt uw raad om dit bij de vaststelling van het plan in overweging te nemen.

2 Ten aanzien van de toelichting

Geluidverdeelplan Eemshaven

2.1 Het GVP biedt de mogelijkheid om activiteiten of bestaande inrichtingen te splitsen. Naar het oordeel van RWE zijn er situaties denkbaar waarin de wijze van splitsen zoals in het GVP beschreven is onevenredig kan uitpakken. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer sprake is van splitsing van een deel van een kavel waar in feite al geen standaard kavelbudget aan was toegekend. In het bijzonder noemt RWE de situatie waarin de splitsing betrekking heeft op een activiteit waarvoor aanvankelijk slechts in beperkte mate geluidsruimte benodigd was, maar deze activiteit wijzigt en daardoor een aanzienlijk grotere geluidruimte behoeft. RWE zal dit aan de hand van het onderstaande voorbeeld toelichten.

2.2 Op het perceel van de gasgestookte energiecentrale van RWE Eemshaven Magnum B.V. (de **Magnumcentrale**) is tevens een zonnepark gevestigd. Mede omdat een zonnepark nauwelijks geluid emitteert, is het zonnepark vergund middels een milieuneutrale wijziging van de inrichting behorende bij de Magnumcentrale. Er is voor het zonnepark aldus geen geluidsruimte toegekend. RWE OWEL C.V. is voornemens om het zonnepark te vervangen door een elektrolyser. In tegenstelling tot het zonnepark is voor de elektrolyser een aanzienlijk grotere geluidruimte benodigd. Dit betekent dat het gebruikt kaveloppervlak van de Magnumcentrale gesplitst moet worden.

2.3 Bij de afsplitsing van het zonnepark zal dus geluidruimte van de inrichting aan de afgesplitste geluidkavel moeten worden toegekend. Dit zorgt voor een nadelige situatie, aangezien nieuw opgerichte geluidkavels minimaal een standaard geluidsbudget toegekend hebben gekregen. Bovendien zorgt deze wijze van afsplitsen dat er minder geluidruimte voor de Magnumcentrale overblijft, terwijl er in eerste instantie al geen geluidbudget aan het af te splitsen perceel is toegekend. Dit staat haaks op de systematiek van het GVP dat nieuwe geluidkavels automatisch een standaard geluidbudget krijgen.

2.4 RWE ziet vanuit ruimtelijk oogpunt geen argumenten om de geluidbelasting van nieuwe geluidkavels anders te behandelen dan die van afsplitsingen van bestaande inrichtingen. RWE meent dat ook voor afgesplitste percelen automatisch het standaard geluidbudget dient te gelden, zonder dat dit ten koste

[3] ABRvS 7 september 2023, ECLI:NL:RVS:2023:3380.

gaat van de geluidruimte voor een andere activiteit. RWE verzoekt uw raad dus om de wijze van afsplitsen uit het GVP bij de vaststelling van het plan nader te onderzoeken.

3 Ten aanzien van de verbeelding

Standaard kavelbudgetten

3.1 Ingevolge artikel 19.4.2, onder a, van de planvoorschriften geldt ter plaatse van de aanduiding 'Milieuzone – geluidzonebeheer' dat de op de verbeelding opgenomen standaard geluidsbudgetten voor de dag-, avond- en nachtperiode niet door inrichtingen mogen worden overschreden, met dien verstande dat dit wel mag worden overschreden indien op basis van een bestaande omgevingsvergunning of bestaand maatwerkvoorschrift een grotere geluidruimte is toegestaan. Ter plaatse waar op de verbeelding geen standaard geluidbudget is opgenomen is het geluidbudget nihil. Het GVP verduidelijkt dat voor de inzichtelijkheid op de verbeelding tekens één waarde is opgenomen voor de dag-, avond- en nachtperiode. Bijlage 14 van het GVP (*Emissiekengetal actueel vergunde ruimte versus standaard kavelbudgetten*) illustreert dat de volgende standaard geluidsbudgetten voor RWE gelden:

(a) een waarde van 67,0 dB(A)/m^2 voor de dagperiode (van 07.00 tot 19.00 uur);

(b) een waarde van 64,0 dB(A)/m^2 voor de avondperiode (van 19.00 tot 23.00 uur); en

(c) een waarde van 62,0 dB(A)/m^2 voor de nachtperiode (van 23.00 tot 07.00 uur).

3.2 Op de percelen waar RWE momenteel activiteiten verricht zijn op de verbeelding echter de volgende standaardgeluidbudgetten vermeld:

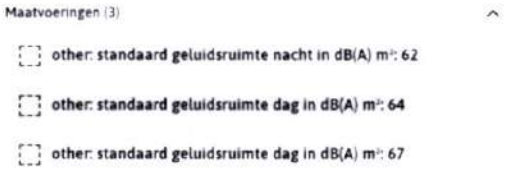

3.3 RWE stelt dientengevolge vast dat twee verschillende standaard geluidsbudgetten voor de dagperiode gelden en dat een standaard geluidsruimte voor de avond ontbreekt. Om onduidelijkheid ten aanzien van de standaardgeluidsruimte voor de avondperiode te voorkomen en het Ontwerpbestemmingsplan te laten aansluiten op het GVP, verzoekt RWE uw raad om op de verbeelding een standaard geluidruimte van 64 dB(A)/m^2 voor de avondperiode op te nemen.

Eenheid van het geluidsvermogen niveau

3.4 Tot slot merkt RWE op dat op de verbeelding verwezen wordt naar de standaard geluidsruimte in dB(A) m^2. Ingevolge artikel 1.61 van de planvoorschriften wordt het standaard geluidbudget echter uitgedrukt in dB(A)/m^2. Dit betreft het geluidsvermogen niveau dat evenredig is met de grootte van de kavel. De vermelding van dB(A) m^2 op de verbeelding is dus onjuist.

RWE verzoekt u met het voorgaande rekening te houden bij het vaststellen van het definitieve Ontwerpbestemmingsplan en het Ontwerpbestemmingsplan dienovereenkomstig aan te passen.

14 februari 2024

NORTON ROSE FULBRIGHT

Hoogachtend,

[redacted]

Advocaat

Bijlage 1 – Pro forma zienswijze d.d. 30 januari 2024

Bijlage 2 – Reactie op de pro forma zienswijze d.d. 31 januari 2024

Bijlage 3 – Notitie reikwijdte en detailniveau Eemshavencentrale d.d. 23 augustus 2023

Bijlage 4 – Advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage d.d. 31 januari 2024

NORTON ROSE FULBRIGHT

BIJLAGE 1

NORTON ROSE FULBRIGHT

30 januari 2024

Norton Rose Fulbright LLP
Advocaten, Notarissen & Solicitors
2Amsterdam 15de verdieping
Eduard Van Beinumstraat 34, 1077CZ Amsterdam
Postbus 94142 1090 GC Amsterdam
Nederland

Tel +31 20 46 29 300
Fax +31 20 46 29 333
nortonrosefulbright.com

Directe lijn [redacted]

Email [redacted]@nortonrosefulbright.com

Per koerier

Gemeente Het Hogeland
t.a.v. de gemeenteraad
Postbus 26
9980 AA Uithuizen

Koerier:
Hoofdstraat-West 1
9981 AA Uithuizen

Uw ref
-

Onze ref
DB/1000033606

Pro forma zienswijze ontwerpbestemmingsplan Eemshaven

Geachte leden van de gemeenteraad,

Namens RWE AG (**RWE**), statutair gevestigd aan RWE Platz 1, te (45141) Essen, Duitsland, en RWE OWEL C.V., statutair gevestigd aan Amerweg 1, te (4931 NC) Geertruidenberg, Nederland, dien ik hierbij binnen de daarvoor gestelde termijn een pro forma zienswijze in tegen het ontwerpbestemmingsplan "Eemshaven" van 15 december 2023 (het **Ontwerpbestemmingsplan**). RWE Eemshaven Holding II B.V., RWE Eemshaven Magnum B.V., RWE Eemshydrogen B.V. maken via RWE Generation SE onderdeel uit van het concern van RWE. RWE is de enig aandeelhouder van RWE Generation SE.

Het Ontwerpbestemmingsplan is op 22 december 2023 bij uw gemeente ter inzage gelegd. Namens RWE verzoek ik u om een termijn te stellen van ten minste 2 weken tot aanvulling en nadere onderbouwing van de gronden van de pro forma zienswijze.

De publicatie van het Ontwerpbestemmingsplan in het gemeenteblad is bijgevoegd als **Bijlage 1**. De uittreksels uit het handelsregister van RWE Generation SE, RWE Eemshaven Holding II B.V., RWE Eemshaven Magnum B.V., RWE Eemshydrogen B.V. en RWE OWEL C.V. zijn bijgevoegd als **Bijlage 2**. De concernrelaties binnen RWE Generation SE volgens het handelsregister zijn bijgevoegd als **Bijlage 3**.

Ik verzoek u de ontvangst van deze pro forma zienswijze schriftelijk te bevestigen. In geval u in verband met deze pro forma zienswijze vragen heeft of toelichting behoeft, verneem ik dit graag.

Norton Rose Fulbright LLP is een limited liability partnership opgericht naar Engels recht, geregistreerd in Engeland en Wales onder nummer OC328697, en is goedgekeurd door en staat onder toezicht van de Solicitors Regulation Authority. Een lijst van de leden (members) en van andere partners ligt ter inzage ten kantore van de vestiging aan 3 More London Riverside, London SE1 2AQ. Iedere verwijzing naar een partner houdt een verwijzing in naar een lid (member), medewerker of adviseur in een vergelijkbare positie met gelijke bevoegdheden, werkzaam bij Norton Rose Fulbright LLP of de aan haar gelieerde entiteiten.

Norton Rose Fulbright LLP, Norton Rose Fulbright Australia, Norton Rose Fulbright Canada LLP, Norton Rose Fulbright South Africa Inc en Norton Rose Fulbright US LLP, zijn allen aparte entiteiten en zijn allen leden van Norton Rose Fulbright Verein, een Zwitserse verein. Norton Rose Fulbright Verein fungeert slechts als coördinator van de activiteiten van zijn leden en verleent zelf geen juridische dienstverlening aan cliënten. Details van iedere entiteit, inclusief toezichtsrechtelijke informatie is te vinden op nortonrosefulbright.com.

NORTON ROSE FULBRIGHT

30 januari 2024

Hoogachtend,

[redacted]

Advocaat

Bijlage 1 – Publicatie van het Ontwerpbestemmingsplan in het gemeenteblad van 21 december 2023

Bijlage 2 – Uittreksels uit het handelsregister van de Kamer van Koophandel van RWE Generation SE, RWE Eemshaven Holding II B.V., RWE Eemshaven Magnum B.V., RWE Eemshydrogen B.V. en RWE OWEL C.V. d.d. 30 januari 2024

Bijlage 3 – Uittreksels uit het handelsregister van de Kamer van Koophandel van de concernrelaties binnen RWE Generation SE d.d. 30 januari 2024

NORTON ROSE FULBRIGHT

BIJLAGE 1

gemeente Het Hogeland

GEMEENTEBLAD

Officiële uitgave van de gemeente Het Hogeland

Nr. 529822

21 december 2023

Ontwerp bestemmingsplan Eemshaven

Aanleiding

Burgemeester en wethouders van de gemeente Het Hogeland maken bekend dat het ontwerpbestemmingsplan Eemshaven ter inzage wordt gelegd. Het bestemmingsplan biedt een actueel juridisch-planologisch kader voor de verdere ontwikkeling van het haven- en industrieterrein. Het bestemmingsplan Eemshaven vervangt de beheersverordening voor de Eemshaven.

Plangebied

De zuidelijke begrenzing van het plangebied wordt grotendeels bepaald door de Kwelderweg. Westelijk van het plangebied ligt de Emmapolder met aangrenzend het Uithuizerwad. Aan de oostzijde stopt het plangebied ter hoogte van het pompgemaal bij de voet van de dijk aan de Waddenzeekant. De grens van het terrein vervolgt naar het noorden langs de dijk, omvat de bestaande havenmonding en vervolgt de westelijke dijk tot waar deze aansluit bij de zeedijk in het verlengde van de Kwelderweg.

Ter inzage

Vanaf 22 december 2023 tot en met 1 februari 2024 ligt het ontwerpbestemmingsplan Eemshaven voor iedereen ter inzage bij de centrale balie van het gemeentehuis te Uithuizen. U kunt het plan (met plannaam NL.IMRO.1966.Eemshaven-ON01) ook inzien via www.ruimtelijkeplannen.nl. Vanaf 1 januari 2024 is het plan ook te raadplegen via https://omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart/viewer.

Inspraak- en overleg op voorontwerpbestemmingsplan Eemshaven

Het voorontwerpbestemmingsplan heeft ter inzage gelegen vanaf 11 april 2019 tot en met 22 mei 2019 en heeft diverse reacties opgeleverd. Deze reacties zijn benoemd in de 'Nota van beantwoording inspraak- en overlegreacties voorontwerpbestemmingsplan Eemshaven'. Daarin wordt eveneens de reactie van het college van burgemeester en wethouders op de inspraakreacties aangegeven. Voor zover de inspraakreacties betrekking hebben op de regeling in het bestemmingsplan Eemshaven en het college komt tegemoet aan de inspraakreactie, is deze verwerkt in het bestemmingsplan. Het bestemmingsplan is tevens op een aantal onderdelen aangepast naar aanleiding van nieuwe inzichten en actuele ontwikkelingen. Deze wijzigingen zijn ook aangegeven in de nota. De nota wordt als bijlage aan het bestemmingsplan Eemshaven toegevoegd.

Milieu-effectrapport (MER) en passende beoordeling (PB)

Mede vanwege de nabijheid van Natura 2000-gebieden zijn een MER en een PB opgesteld. In het MER en de PB zijn de mogelijke natuur- en milieueffecten van de verdere ontwikkeling van de Eemshaven beoordeeld. Het MER is voor advies toegestuurd naar de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna: de Commissie). Op 25 juli 2019 heeft de Commissie een toetsingsadvies uitgebracht op het milieueffectrapport voor het bestemmingsplan haven- en industrieterrein Eemshaven. In dit advies signaleert de Commissie enkele tekortkomingen op het MER. De Commissie adviseert deze informatie in een aanvulling op het MER op te nemen, en dan pas een besluit te nemen over het bestemmingsplan. Inmiddels is deze aanvulling opgesteld om de geconstateerde tekortkomingen te herstellen. Het advies van de Commissie ligt samen met de aanvulling op het MER bij de stukken ter inzage.

Crisis- en herstelwet

Het plangebied is bij besluit van 13 mei 2014 aangewezen als ontwikkelingsgebied onder de Crisis- en herstelwet. Het plangebied heeft speciale aandacht als milieuontwikkelingsgebied ter optimalisering van de milieugebruiksruimte. Dat betekent dat ook onder meer bijzondere procedurele bepalingen van toepassing zijn op de beroepsprocedure bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Die procedure is nu nog niet aan de orde.

Zienswijzen

Gedurende de periode dat het ontwerp bestemmingsplan ter inzage ligt kan iedereen zijn of haar zienswijze op het plan geven. Dit kan zowel schriftelijk als mondeling.

gemeente
Het Hogeland

Zienswijzen dienen gericht te worden aan de gemeenteraad van het Hogeland, Postbus 26, 9980 AA Uithuizen. Zienswijzen kunnen niet per e-mail worden ingediend.

Vermeld in uw brief uw naam, adres en woonplaats en vermeld bovenaan uw brief bij onderwerp: 'zienswijze ontwerp bestemmingsplan Eemshaven'.

Voor een mondelinge reactie kunt u contact opnemen met Bart Moes van het team ruimtelijke ordening-beleid, telefoon 088 – 345 8888.

NORTON ROSE FULBRIGHT

BIJLAGE 2

Inzien uittreksel - RWE Generation SE (84219181)

Kamer van Koophandel, 30 januari 2024 - 12:17

KvK-nummer 84219181

Woonadressen zijn geen openbare gegevens en alleen beschikbaar voor in artikel 51 Handelsregisterbesluit genoemde organisaties.

De onderneming / organisatie wil niet dat haar adresgegevens worden gebruikt voor ongevraagde postreclame en verkoop aan de deur.

Rechtspersoon

RSIN	823822138
Rechtsvorm	Buitenlandse rechtsvorm: Europese Naamloze Vennootschap (SE) (Bondsrepubliek Duitsland)
Naam	RWE Generation SE
Statutaire zetel	Essen
Datum akte van oprichting	29-08-2012
Ingeschreven in	Essen - Handelsregister Essen, Bondsrepubliek Duitsland onder nummer HRB 24353

Onderneming

Handelsnaam	RWE Generation SE
Startdatum onderneming	01-04-2021 (datum registratie: 15-10-2021)
Activiteiten	SBI-code: 70101 - Concerndiensten binnen eigen concern SBI-code: 7112 - Ingenieurs en overig technisch ontwerp en advies
Werkzame personen	0

Vestiging

Vestigingsnummer	000050348418
Handelsnaam	RWE Generation SE
Bezoekadres	Amerweg 1, 4931NC Geertruidenberg
Telefoonnummer	0888538217
Internetadres	https://benelux.rwe.com/
Datum vestiging	01-04-2021 (datum registratie: 15-10-2021)
Activiteiten	SBI-code: 70101 - Concerndiensten binnen eigen concern SBI-code: 7112 - Ingenieurs en overig technisch ontwerp en advies Concerndiensten binnen eigen concern. Ingenieurs en overig technisch ontwerp en advies.
Werkzame personen	0

Bestuurders

Naam	[redacted]
Geboortedatum	
Adres	
Datum in functie	14-11-2012 (datum registratie: 15-10-2021)
Titel	CEO and COO
Bevoegdheid	Gezamenlijk bevoegd (overeenkomstig buitenlands recht)

Naam	[redacted]
Geboortedatum	
Adres	
Datum in functie	01-02-2021 (datum registratie: 15-10-2021)
Titel	COO
Bevoegdheid	Gezamenlijk bevoegd (overeenkomstig buitenlands recht)
Naam	[redacted]
Geboortedatum	
Adres	
Datum in functie	01-04-2023 (datum registratie: 25-04-2023)
Titel	CFO
Bevoegdheid	Gezamenlijk bevoegd (overeenkomstig buitenlands recht)
Naam	[redacted]
Geboortedatum	
Adres	
Datum in functie	01-06-2023 (datum registratie: 10-08-2023)
Titel	COO
Bevoegdheid	Gezamenlijk bevoegd (overeenkomstig buitenlands recht)

Commissarissen

Naam	[redacted]
Geboortedatum	
Adres	
Datum in functie	05-11-2013 (datum registratie: 21-10-2021)
Naam	[redacted]
Geboortedatum	
Adres	
Datum in functie	05-11-2013 (datum registratie: 18-11-2021)
Naam	[redacted]
Geboortedatum	
Adres	
Datum in functie	01-03-2015 (datum registratie: 21-10-2021)
Naam	[redacted]
Geboortedatum	
Adres	
Datum in functie	21-11-2016 (datum registratie: 21-10-2021)
Naam	[redacted]
Geboortedatum	
Adres	
Datum in functie	21-11-2016 (datum registratie: 21-10-2021)
Naam	[redacted]
Geboortedatum	
Adres	Duitsland
Datum in functie	21-11-2016 (datum registratie: 21-10-2021)
Naam	[redacted]
Geboortedatum	
Adres	

Datum in functie 21-11-2016 (datum registratie: 18-11-2021)

Naam [redacted]
Geboortedatum
Adres
Datum in functie 01-01-2018 (datum registratie: 21-10-2021)

Naam [redacted]
Geboortedatum
Adres
Datum in functie 01-01-2018 (datum registratie: 21-10-2021)

Naam [redacted]
Geboortedatum
Adres
Datum in functie 23-02-2018 (datum registratie: 21-10-2021)

Naam [redacted]
Geboortedatum
Adres
Datum in functie 23-02-2018 (datum registratie: 21-10-2021)

Naam [redacted]
Geboortedatum
Adres

Datum in functie 23-02-2018 (datum registratie: 18-11-2021)

Naam [redacted]
Geboortedatum
Adres
Datum in functie 23-02-2018 (datum registratie: 18-11-2021)

Naam [redacted]
Geboortedatum
Adres
Datum in functie 01-05-2019 (datum registratie: 21-10-2021)

Naam [redacted]
Geboortedatum
Adres
Datum in functie 18-06-2020 (datum registratie: 18-11-2021)

Naam [redacted]
Geboortedatum
Adres
Datum in functie 14-10-2020 (datum registratie: 21-10-2021)

Naam [redacted]
Geboortedatum
Adres

Datum in functie 01-04-2021 (datum registratie: 23-11-2021)

Naam [redacted]
Geboortedatum
Adres
Datum in functie 01-05-2022 (datum registratie: 22-07-2022)

Naam Geboortedatum Adres	[redacted]
Datum in functie	01-03-2023 (datum registratie: 06-07-2023)
Naam Geboortedatum Adres	[redacted]
Datum in functie	01-08-2023 (datum registratie: 24-08-2023)

Gegevens zijn vervaardigd op 30-01-2024 om 12.17 uur.

Inzien uittreksel - RWE OWEL C.V. (91710014)

Kamer van Koophandel, 30 januari 2024 - 12:38

KvK-nummer 91710014

Woonadressen zijn geen openbare gegevens en alleen beschikbaar voor in artikel 51 Handelsregisterbesluit genoemde organisaties.

De onderneming / organisatie wil niet dat haar adresgegevens worden gebruikt voor ongevraagde postreclame en verkoop aan de deur.

Samenwerkingsverband

RSIN	865745766
Rechtsvorm	Commanditaire Vennootschap
Naam	RWE OWEL C.V.
Datum oprichting	03-10-2023
Duur	Onbepaald
Aantal commanditaire vennoten	4
Commanditair kapitaal	Inbreng in geld: EUR 100.001,00

Onderneming

Handelsnaam	RWE OWEL C.V.
Startdatum onderneming	03-10-2023 (datum registratie: 18-10-2023)
Activiteiten	SBI-code: 4110 - Projectontwikkeling SBI-code: 7112 - Ingenieurs en overig technisch ontwerp en advies
Werkzame personen	0

Vestiging

Vestigingsnummer	000057372306
Handelsnaam	RWE OWEL C.V.
Bezoekadres	Amerweg 1, 4931NC Geertruidenberg
Datum vestiging	03-10-2023 (datum registratie: 18-10-2023)
Activiteiten	SBI-code: 4110 - Projectontwikkeling SBI-code: 7112 - Ingenieurs en overig technisch ontwerp en advies Het verwerven of ontwikkelen en het bouwen, onderhouden, beheren en exploiteren van een elektrolyser, te bouwen in Eemshaven.
Werkzame personen	0

Vennoot

Naam	RWE OWEL Beheer B.V.
Bezoekadres	Amerweg 1, 4931NC Geertruidenberg
Ingeschreven onder KvK-nummer	91557275
Datum in functie	03-10-2023 (datum registratie: 18-10-2023)
Bevoegdheid	Onbeperkt bevoegd

Gegevens zijn vervaardigd op 30-01-2024 om 12.38 uur.

Inzien uittreksel - RWE Eemshaven Holding II B.V. (66363128)

Kamer van Koophandel, 30 januari 2024 - 13:04

KvK-nummer 66363128

Woonadressen zijn geen openbare gegevens en alleen beschikbaar voor in artikel 51 Handelsregisterbesluit genoemde organisaties.

Rechtspersoon

RSIN	856513969
Rechtsvorm	Besloten Vennootschap
Statutaire naam	RWE Eemshaven Holding II B.V.
Statutaire zetel	Geertruidenberg
Eerste inschrijving handelsregister	30-06-2016
Datum akte van oprichting	29-06-2016
Datum oprichting	30-06-2016
Datum akte laatste statutenwijziging	30-06-2017
Geplaatst kapitaal	EUR 1,00
Gestort kapitaal	EUR 1,00
Deponering jaarstuk	De instemmingsverklaring voor boekjaar 2022 is gedeponeerd op 25-01-2023.

Onderneming

Handelsnamen	RWE Eemshaven Holding II B.V. RWE Eemshaven Holding II
Startdatum onderneming	30-06-2016
Activiteiten	SBI-code: 35111 - Productie van elektriciteit door thermische, kern- en warmtekrachtcentrales
Werkzame personen	0

Hoofdvestiging

Vestigingsnummer	000034993630
Handelsnaam	RWE Eemshaven Holding II B.V.
Bezoekadres	Amerweg 1, 4931NC Geertruidenberg
Telefoonnummers	0888538217 0162584111
Datum vestiging	30-06-2016 (datum registratie: 30-06-2016)
Activiteiten	SBI-code: 35111 - Productie van elektriciteit door thermische, kern- en warmtekrachtcentrales Het (doen) opwekken van energie, alsmede het verkrijgen, beheren en onderhouden, ontwikkelen, bouwen, construeren en/of het in werking hebben van energiecentrales en daaraan verbonden activia en activiteiten.
Werkzame personen	0

Enig aandeelhouder

Naam	RWE Generation Holding B.V.
Bezoekadres	Amerweg 1, 4931NC Geertruidenberg
Ingeschreven onder KvK-nummer	09197951

Enig aandeelhouder sedert	30-06-2016 (datum registratie: 05-07-2016)

Bestuurder

Naam	RWE Generation Holding B.V.
Bezoekadres	Amerweg 1, 4931NC Geertruidenberg
Ingeschreven onder KvK-nummer	09197951
Datum in functie	30-06-2017 (datum registratie: 03-07-2017)
Titel	Directeur
Bevoegdheid	Alleen/zelfstandig bevoegd

Gevolmachtigden

Naam	[redacted]
Geboortedatum	
Adres	
Datum in functie	
Titel	Procuratiehouder
Inhoud volmacht	Voor inhoud bevoegdheden zie proc.reg. gedeponeerd in dossier vennootschap.
Aanvang (huidige) volmacht	07-04-2021
Naam	[redacted]
Geboortedatum	
Adres	
Datum in functie	01-07-2016 (datum registratie: 27-07-2016)
Titel	Plant Manager Eemshaven
Inhoud volmacht	Voor inhoud bevoegdheden zie proc.reg. gedeponeerd in dossier vennootschap.
Aanvang (huidige) volmacht	07-04-2021
Naam	RWE Generation Holding B.V.
Bezoekadres	Amerweg 1, 4931NC Geertruidenberg
Ingeschreven onder KvK-nummer	09197951
Datum in functie	01-01-2017 (datum registratie: 02-01-2017)
Titel	Procuratiehouder 1
Inhoud volmacht	Voor inhoud bevoegdheden zie procuratieregeling gedeponeerd in dossier vennootschap.
Aanvang (huidige) volmacht	07-04-2021
Naam	[redacted]
Geboortedatum	
Adres	
Datum in functie	05-08-2019 (datum registratie: 27-09-2019)
Titel	Maintenance Manager
Inhoud volmacht	Voor inhoud bevoegdheden zie proc. reg. gedeponeerd in dossier vennootschap.
Aanvang (huidige) volmacht	07-04-2021
Naam	[redacted]
Geboortedatum	
Adres	
Datum in functie	07-04-2021 (datum registratie: 04-05-2021)
Titel	Procuratiehouder

Inhoud volmacht	Voor inhoud bevoegdheden zie proc. reg. gedeponeerd in dossier vennootschap
Naam	[redacted]
Geboortedatum	
Adres	
Datum in functie	16-02-2022 (datum registratie: 01-03-2022)
Titel	Procuratiehouder
Inhoud volmacht	Voor inhoud bevoegdheden zie proc.reg. gedeponeerd in dossier vennootschap.

Er kunnen functionarissen zijn die een uitsluitend tot vestigingen beperkte bevoegdheid hebben; deze worden alsdan vermeld op het uittreksel van de betreffende vestiging(en).

Vestiging(en)

Vestigingsnummer	000039798364
Handelsnaam	RWE Eemshaven Holding II
Bezoekadres	Synergieweg 1, 9979XD Eemshaven

Gegevens zijn vervaardigd op 30-01-2024 om 13.04 uur.

Inzien uittreksel - RWE Eemshaven Magnum B.V. (87335956)

Kamer van Koophandel, 30 januari 2024 - 13:05

KvK-nummer 87335956

Woonadressen zijn geen openbare gegevens en alleen beschikbaar voor in artikel 51 Handelsregisterbesluit genoemde organisaties.

Rechtspersoon

RSIN	864268403
Rechtsvorm	Besloten Vennootschap
Statutaire naam	RWE Eemshaven Magnum B.V.
Statutaire zetel	Geertruidenberg
Eerste inschrijving handelsregister	22-08-2022
Datum akte van oprichting	17-08-2022
Datum oprichting	18-08-2022
Datum akte laatste statutenwijziging	06-02-2023
Geplaatst kapitaal	EUR 100,00
Gestort kapitaal	EUR 100,00
Deponering jaarstuk	De jaarrekening over boekjaar 2022 is gedeponeerd op 30-01-2023.

Onderneming

Handelsnaam	RWE Eemshaven Magnum B.V.
Startdatum onderneming	18-08-2022
Activiteiten	SBI-code: 2011 - Vervaardiging van industriële gassen SBI-code: 6420 - Financiële holdings
Werkzame personen	71

Hoofdvestiging

Vestigingsnummer	000053253094
Handelsnaam	RWE Eemshaven Magnum B.V.
Bezoekadres	Amerweg 1, 4931NC Geertruidenberg
Datum vestiging	18-08-2022 (datum registratie: 22-08-2022)
Activiteiten	SBI-code: 2011 - Vervaardiging van industriële gassen SBI-code: 6420 - Financiële holdings Het (doen) produceren van waterstof, alsmede het verkrijgen, beheren, en onderhouden van de daarbij behorende en aanverwante installaties en leidingen; het (doen) opwekken van energie, alsmede het verkrijgen, beheren en onderhouden van de daarbij betrokken energiecentrales; het (doen) in- en verkopen van energie, waaronder waterstof, elektriciteit, gas, stroom, afval, warmte en (warm)water en het (doen) verlenen van aan energielevering verwante diensten; het oprichten en verwerven van, het deelnemen in, het samenwerken met, het voeren van de directie over, alsmede het (doen) financieren van andere ondernemingen, in welke rechtsvorm ook
Werkzame personen	71

Enig aandeelhouder

Naam	RWE Generation Holding II B.V.

Bezoekadres	Amerweg 1, 4931NC Geertruidenberg
Ingeschreven onder KvK-nummer	86493094
Enig aandeelhouder sedert	31-01-2023 (datum registratie: 02-02-2023)

Bestuurder

Naam	RWE Generation Holding II B.V.
Bezoekadres	Amerweg 1, 4931NC Geertruidenberg
Ingeschreven onder KvK-nummer	86493094
Datum in functie	31-01-2023 (datum registratie: 02-02-2023)
Bevoegdheid	Alleen/zelfstandig bevoegd

Gevolmachtigden

Naam	[redacted]
Geboortedatum	
Adres	
Datum in functie	13-03-2023 (datum registratie: 12-04-2023)
Titel	Procuratiehouder F
Inhoud volmacht	Voor inhoud bevoegdheden zie proc.reg. gedeponeerd in dossier vennootschap.
Aanvang (huidige) volmacht	08-05-2023

Naam	[redacted]
Geboortedatum	
Adres	
Datum in functie	13-03-2023 (datum registratie: 12-04-2023)
Titel	Procuratiehouder F
Inhoud volmacht	Voor inhoud bevoegdheden zie proc.reg. gedeponeerd in dossier vennootschap.
Aanvang (huidige) volmacht	08-05-2023

Naam	[redacted]
Geboortedatum	
Adres	
Datum in functie	13-03-2023 (datum registratie: 12-04-2023)
Titel	Procuratiehouder B/C
Inhoud volmacht	Voor inhoud bevoegdheden zie proc.reg. gedeponeerd in dossier vennootschap.
Aanvang (huidige) volmacht	08-05-2023

Naam	RWE Generation Holding II B.V.
Bezoekadres	Amerweg 1, 4931NC Geertruidenberg
Ingeschreven onder KvK-nummer	86493094
Datum in functie	08-05-2023 (datum registratie: 11-05-2023)
Titel	Procuratiehouder I
Inhoud volmacht	Voor inhoud bevoegdheden zie proc.reg. gedeponeerd in dossier vennootschap.

Naam	[redacted]
Geboortedatum	
Adres	
Datum in functie	08-05-2023 (datum registratie: 11-05-2023)
Titel	Procuratiehouder A1

Inhoud volmacht	Voor inhoud bevoegdheden zie proc.reg. gedeponeerd in dossier vennootschap.
Naam	[redacted]
Geboortedatum	
Adres	
Datum in functie	08-05-2023 (datum registratie: 11-05-2023)
Titel	Procuratiehouder A2
Inhoud volmacht	Voor inhoud bevoegdheden zie proc.reg. gedeponeerd in dossier vennootschap.

Er kunnen functionarissen zijn die een uitsluitend tot vestigingen beperkte bevoegdheid hebben; deze worden alsdan vermeld op het uittreksel van de betreffende vestiging(en).

Vestiging(en)

Vestigingsnummer	000054972043
Handelsnaam	RWE Eemshaven Magnum B.V.
Bezoekadres	Synergieweg 11, 9979XD Eemshaven

Gegevens zijn vervaardigd op 30-01-2024 om 13.05 uur.

Inzien uittreksel - RWE Eemshydrogen B.V. (77178246)

Kamer van Koophandel, 30 januari 2024 - 13:06

KvK-nummer 77178246

Woonadressen zijn geen openbare gegevens en alleen beschikbaar voor in artikel 51 Handelsregisterbesluit genoemde organisaties.

De onderneming / organisatie wil niet dat haar adresgegevens worden gebruikt voor ongevraagde postreclame en verkoop aan de deur.

Rechtspersoon

RSIN	860924592
Rechtsvorm	Besloten Vennootschap
Statutaire naam	RWE Eemshydrogen B.V.
Statutaire zetel	Geertruidenberg
Eerste inschrijving handelsregister	30-01-2020
Datum akte van oprichting	29-01-2020
Datum akte laatste statutenwijziging	13-10-2020
Geplaatst kapitaal	EUR 1,00
Gestort kapitaal	EUR 0,00
Deponering jaarstuk	De jaarrekening over boekjaar 2022 is gedeponeerd op 02-06-2023.

Onderneming

Handelsnaam	RWE Eemshydrogen B.V.
Startdatum onderneming	29-01-2020 (datum registratie: 30-01-2020)
Activiteiten	SBI-code: 35111 - Productie van elektriciteit door thermische, kern- en warmtekrachtcentrales
Werkzame personen	0

Vestiging

Vestigingsnummer	000044895895
Handelsnaam	RWE Eemshydrogen B.V.
Bezoekadres	Amerweg 1, 4931NC Geertruidenberg
Datum vestiging	29-01-2020 (datum registratie: 30-01-2020)
Activiteiten	SBI-code: 35111 - Productie van elektriciteit door thermische, kern- en warmtekrachtcentrales Het (doen) opwekken van energie, alsmede het verkrijgen, beheren en onderhouden van de daarbij betrokken energiecentrales; het (doen) in- en verkopen van energie, waaronder elektriciteit, gas, stroom, warmte en (warm)water en het (doen) verlenen van aan energielevering verwante diensten; het oprichten en verwerven van, het deelnemen in, het samenwerken met, het voeren van de directie over, alsmede houdster- en financieringsactiviteiten.
Werkzame personen	0

Enig aandeelhouder

Naam	RWE Generation NL B.V.

Bezoekadres	Amerweg 1, 4931NC Geertruidenberg
Ingeschreven onder KvK-nummer	66390575
Enig aandeelhouder sedert	29-01-2020 (datum registratie: 30-01-2020)

Bestuurder

Naam	RWE Generation Holding B.V.
Bezoekadres	Amerweg 1, 4931NC Geertruidenberg
Ingeschreven onder KvK-nummer	09197951
Datum in functie	29-01-2020 (datum registratie: 30-01-2020)
Titel	Directeur
Bevoegdheid	Alleen/zelfstandig bevoegd

Gegevens zijn vervaardigd op 30-01-2024 om 13.06 uur.

NORTON ROSE FULBRIGHT

BIJLAGE 3

KVK

Aangevraagd op: 30-01-2024 om 12:21 uur

Concernrelaties

Algemene informatie

Naam
RWE Eemshaven Magnum B.V.

KVK-nummer
87335956

RSIN
864268403

Statutaire zetel
Geertruidenberg

Rechtsvorm
Besloten Vennootschap

Totale concern: RWE Generation SE

Toont alle niveaus van de geselecteerde inschrijving.

RWE Generation SE
Plaats:
45141 Essen, Bondsrepubliek Duitsland
Buitenlandse registratie:
HRB24353
Essen - Handelsregister
Essen

RWE Generation Holding II B.V.
KVK-nummer 86493094
Plaats: Geertruidenberg

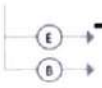

RWE Eemshaven Magnum B.V.
KVK-nummer 87335956
Plaats: Geertruidenberg

(E) Enig aandeelhouder (100%)
(B) Bestuurder
(A) Aansprakelijkheid

KVK

Aangevraagd op: 30-01-2024 om 13:08 uur

Concernrelaties

Algemene informatie

Naam
RWE Eemshaven Holding II B.V.

KVK-nummer
66363128

RSIN
856513969

Statutaire zetel
Geertruidenberg

Rechtsvorm
Besloten Vennootschap

Totale concern: RWE Generation SE

Toont alle niveaus van de geselecteerde inschrijving.

RWE Generation SE
Plaats:
45141 Essen, Bondsrepubliek Duitsland
Buitenlandse registratie:
HRB 24353
Essen - Handelsregister
Essen

- (E) RWE Generation Holding B.V.
  KVK-nummer 09197951
  Plaats: Geertruidenberg
  - (A) Energy Resources Ventures B.V.
    KVK-nummer 17199299
    Plaats: Geertruidenberg
    ⓘ Komt vaker voor (1 van 2)
  - (E) RWE Generation NL Personeel B.V.
    (B) KVK-nummer 16060897
    (A) Plaats: Geertruidenberg
  - (E) Energy Resources Holding B.V.
    (B) KVK-nummer 17126410
    (A) Plaats: Geertruidenberg
    - (B) Energy Resources Ventures B.V.
      (E) KVK-nummer 17199299
      Plaats: Geertruidenberg
      ⓘ Komt vaker voor (2 van 2)
  - (A) RWE Eemshaven Holding B.V.
    KVK-nummer 09198622
    Plaats: Geertruidenberg

(E) Enig aandeelhouder (100%)
(B) Bestuurder
(A) Aansprakelijkheid

Beëindigd

Energy Resources B.V.
KVK-nummer 17260703
Plaats: Geertruidenberg

Beëindigd

Essent Power B.V.
KVK-nummer 18088128
Plaats: Geertruidenberg

Beëindigd

INDI Energie B.V.
KVK-nummer 65040570
Plaats: Utrecht

INDI Solar-Projects 1 B.V.
KVK-nummer 65577140
Plaats: Utrecht

RWE Eemshaven Holding II B.V.
KVK-nummer 66363128
Plaats: Geertruidenberg

RWE Generation NL B.V.
KVK-nummer 66390575
Plaats: Geertruidenberg

Vereniging Overige Chemelot Site Users
KVK-nummer 14082887
Plaats: Geleen

RWE Eemshydrogen B.V.
KVK-nummer 77178246
Plaats: Geertruidenberg

Komt vaker voor (1 van 2)

RWE Personeel B.V.
KVK-nummer 67685048
Plaats: Geertruidenberg

RWE Eemshydrogen B.V.
KVK-nummer 77178246
Plaats: Geertruidenberg

Komt vaker voor (2 van 2)

RWE OWEL Participations IV B.V.
KVK-nummer 91557062
Plaats: Geertruidenberg

RWE OWEL Participations III B.V.
KVK-nummer 91557119
Plaats: Geertruidenberg

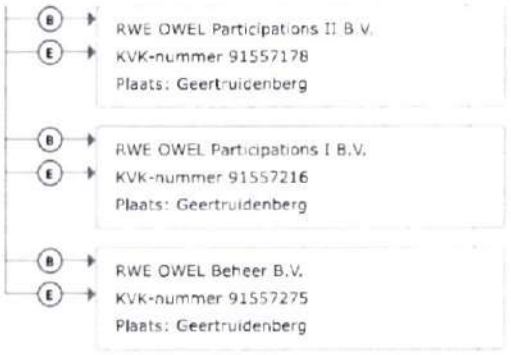
B
E
RWE OWEL Participations II B.V.
KVK-nummer 91557178
Plaats: Geertruidenberg
B
E
RWE OWEL Participations I B.V.
KVK-nummer 91557216
Plaats: Geertruidenberg
B
E
RWE OWEL Beheer B.V.
KVK-nummer 91557275
Plaats: Geertruidenberg

NORTON ROSE FULBRIGHT

BIJLAGE 2

gemeente
Het Hogeland

Norton Rose Fulbright LLP
Postbus 94142
1090 GC AMSTERDAM

Datum: 31 januari 2024
Uw brief van: 30 januari 2023
Uw kenmerk: DB/1000033606
Ons kenmerk: Z.HHL.080260
Onderwerp: Reactie: Pro forma zienswijze namens RWE inzake ontwerp bestemmingsplan Eemshaven

Geachte [redacted],

Ik bericht u naar aanleiding van uw pro forma zienswijze namens RWE op het ontwerp bestemmingsplan Eemshaven. U verzoekt om de termijn om de zienswijze van inhoudelijke gronden te voorzien met twee weken te verlengen.

Bij deze honoreren wij uw verzoek en heeft u de mogelijkheid om tot en met 15 februari 2024 de zienswijze te voorzien van inhoudelijke gronden.

Mocht u naar aanleiding van deze brief vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met [redacted] van RO-beleid via 088-[redacted].

Met vriendelijke groet,
namens burgemeester en wethouders van Het Hogeland,

[redacted]
Teamleider RO-beleid en Dorpencoördinatoren

Deze brief is elektronisch ondertekend.

NORTON ROSE FULBRIGHT

BIJLAGE 3

RAPPORT

Notitie reikwijdte en detailniveau

BECCUS in de Eemshavencentrale

Klant: RWE Eemshaven Holding II B.V.

Referentie: BJ4471-IB-RP001F01

Status: Definitief/01

Datum: 23 augustus 2023

Royal HaskoningDHV
Enhancing Society Together

Royal HaskoningDHV

RWE

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.

Laan 1914 no.35
3818 EX Amersfoort
Industry & Buildings
Trade register number: 56515154

+31 88 348 20 00 T
+31 33 463 36 52 F
info@rhdhv.com E
royalhaskoningdhv.com W

Titel document:	Notitie reikwijdte en detailniveau
Ondertitel:	BECCUS in de Eemshavencentrale
Referentie:	BJ4471-IB-RP001F01
Status:	01/Definitief
Datum:	23 augustus 2023
Projectnaam:	RWE BECCUS
Projectnummer:	BJ4471
Auteur(s):	Royal HaskoningDHV
Opgesteld door:	Royal HaskoningDHV
Gecontroleerd door:	Royal HaskoningDHV
Datum:	23 augustus 2023
Goedgekeurd door:	Royal HaskoningDHV
Datum:	23 augustus 2023

Classificatie
Projectgerelateerd

MANAGEMENT SYSTEM CERTIFICATION DNV·GL ISO 9001 - ISO 14001 ISO 45001

Behoudens andersluidende afspraken met de Opdrachtgever, mag niets uit dit document worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt of worden gebruikt voor een ander doel dan waarvoor het document is vervaardigd. HaskoningDHV Nederland B.V. aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor dit document, anders dan jegens de Opdrachtgever.Let op: dit document bevat mogelijk persoonsgegevens van medewerkers van HaskoningDHV Nederland B.V.. Voordat publicatie plaatsvindt (of anderzins openbaarmaking), dient dit document te worden geanonimiseerd of dient toestemming te worden verkregen om dit document met persoonsgegevens te publiceren. Dit hoeft niet als wet- of regelgeving anonimiseren niet toestaat.

Royal HaskoningDHV

RWE

Inhoud

1	**Een milieueffectrapport voor BECCUS in de Eemshavencentrale**	**1**
1.1	M.e.r.-plicht	2
1.2	Leeswijzer	3
2	**Achtergrond voornemen**	**4**
2.1	Klimaatbeleid in Nederland	4
2.2	BECCUS	4
2.3	Voornemen in het kort	5
3	**Het voornemen**	**6**
3.1	De bestaande energiecentrale	6
3.2	Locatie van het voornemen	7
3.3	Voorgenomen activiteit	8
3.3.1	Verhoging van het aandeel biomassa	8
3.3.2	CO_2-afvanginstallatie	8
3.3.3	Proefinstallatie	10
3.4	Andere relevante ontwikkelingen	10
3.5	Planning	11
4	**Alternatieven en varianten**	**12**
4.1	Locatiealternatief	12
4.2	Ontwerpalternatieven	12
4.2.1	CO_2 afvang	12
4.2.2	Exportmogelijkheden CO_2	12
4.3	Technische en milieuvarianten	13
4.4	Bouwfase	14
5	**Milieuonderzoek**	**15**
5.1	Referentiesituatie	15
5.2	Afbakening voornemen voor effectonderzoek in tijd	15
5.3	Beoordelingsmethode	16
5.4	Te onderzoeken milieu- en duurzaamheidsaspecten	17
5.4.1	Energie	17
5.4.2	Afval	17
5.4.3	Lucht	17
5.4.4	Geluid	18
5.4.5	Gezondheidsaspecten	18
5.4.6	Bodem	18
5.4.7	Water	18
5.4.8	Veiligheid	19

5.4.9	Nautische aspecten	19
5.4.10	Verkeer en vervoer	19
5.4.11	Natuur	20
5.4.12	Ruimtelijke inpassing	20
5.4.13	Archeologie	20
5.5	Overige aspecten van het MER	21
5.5.1	Samenvatting MER	21
5.5.2	Leemte in kennis	21
5.5.3	Evaluatie	21
6	**Besluitvorming en planning**	**22**
6.1	Vergunningen	22
6.2	Procedurestappen	22
6.3	Betrokkenheid omgeving	24
6.4	Planning	24

Bijlage 1 – Schematische weergave afspraken Klimaatakkoord

1 Een milieueffectrapport voor BECCUS in de Eemshavencentrale

De Nederlandse overheid heeft haar klimaatambities vastgelegd in het Klimaatakkoord van 28 juni 2019 en heeft de Klimaatwet aangenomen. Hiermee legt de Rijksoverheid doelstellingen vast tot een drastische reductie van CO_2-emissies om een te grote klimaatverandering van de aarde tegen te gaan. Voor diverse sectoren zijn doelstellingen geformuleerd, ook voor de productie van elektriciteit en warmte.

RWE heeft als doel om steenkool uit te faseren en rond 2040 klimaatneutraal te zijn. Het is de ambitie van RWE om voor de Eemshavencentrale gebruik te maken van de 'Biobased Energy, Carbon Capture, Utilization & Storage' (BECCUS) strategie. BECCUS draagt bij aan de klimaatdoelstellingen van de overheid via de inzet van biomassa en de afvang van CO_2. De BECCUS-strategie omvat naast de Eemshavencentrale in Eemshaven (provincie Groningen) ook de Amercentrale in Geertruidenberg (provincie Noord-Brabant) en mogelijk andere projecten in de toekomst.

Voor de Eemshavencentrale wordt daarmee het gedeelte biomassa van 1.600 kton/jaar[1] verhoogd naar een hoeveelheid van circa 5.000 á 6.000 kton/jaar (de exacte hoeveelheid is afhankelijk van de gemiddelde stookwaarde). Hiertoe behoort het verbranden van zowel primaire brandstoffen, bestaande uit schone biomassa, als het verbranden van secundaire brandstoffen, bestaande biomassa dat gecategoriseerd wordt als afval. Dit vervangt dan vanaf 2030 het gebruik van steenkool. Daarnaast wordt CO_2 afgevangen. Het afgevangen CO_2 zal worden behandeld (o.a. gecomprimeerd en gereinigd), afgevoerd per schip of via pijpleidingen en elders ondergronds worden opgeslagen. Het gebruiken en ondergronds opslaan van CO_2, oftewel het 'Utilization & Storage' gedeelte, valt buiten de scope van dit voornemen.

Om dit voornemen mogelijk te maken zijn diverse vergunningen nodig. De Wet milieubeheer schrijft bij projecten van deze aard en omvang een milieueffectrapportage (m.e.r.) voor. Dit is een formele onderzoeksprocedure waarin de mogelijke milieueffecten van het voornemen beoordeeld worden, zodat deze volwaardig in de besluitvorming over het voornemen afgewogen kunnen worden.

Er bestaat een verschil tussen de termen 'm.e.r.' en 'MER'. De term 'm.e.r.' staat voor de procedure van de milieueffectrapportage en de term 'MER' betreft het feitelijke milieueffectrapport.

Met de voorliggende 'Notitie Reikwijdte en Detailniveau' (verder aangeduid als: NRD) geeft RWE kennis van haar voornemen om het project op de Eemshavencentrale te realiseren en daarvoor een m.e.r.-procedure te doorlopen. Aangegeven wordt tevens welke milieuonderzoeken zij daarvoor uit gaat voeren. Op basis van het opgestelde milieueffectrapport (MER) en de vergunningaanvraag kunnen omwonenden en andere belanghebbenden een zienswijze op het voornemen, de ontwerpbesluiten en de uitgevoerde studies indienen. In hoofdstuk 6 is meer informatie opgenomen over de inspraakmomenten.

[1] *Ten tijde van het opstellen van deze NRD loopt er een vergunningprocedure voor de realisatie en ingebruikname van de benodigde biomassa installaties voor de reeds vergunde inzet van 1.600 Kton biomassa. In het kader van deze NRD is ervan uit gegaan dat deze vergunningprocedure reeds is afgerond*

1.1 M.e.r.-plicht

In de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage zijn de activiteiten, plannen en besluiten genoemd, waarvoor een m.e.r. verplicht is (C-lijst) dan wel waarvoor een m.e.r.- beoordeling moet worden gemaakt (D-lijst). Voor het realiseren van het voornemen moeten diverse vergunningen (besluiten) voor activiteiten worden verkregen waarvoor een m.e.r.-plicht geldt.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van alle activiteiten uit het Besluit milieueffectrapportage die van toepassing zijn op het voornemen die tot een m.e.r.-plicht leiden.

Tabel 1-1 Activiteiten Besluit milieueffectrapportage.

Categorie	Activiteit (Kolom 1 en 2 Besluit milieueffectrapportage)
C 8.3	• De oprichting, wijziging of uitbreiding van een installatie voor het afvangen van CO_2-stromen met het oog op geologische opslag overeenkomstig Richtlijn 2009/31/EG (PbEG L 140). • Indien de CO_2-stromen afkomstig zijn van onder onderdeel C van deze bijlage vallende installaties, of wanneer de totale jaarlijkse afvang van CO_2 1,5 Mton of meer bedraagt
C22.1	• De oprichting, wijziging of uitbreiding van thermische centrales en andere verbrandingsinstallaties.

De voorgenomen realisatie van de installaties voor het afvangen van CO_2 valt onder categorie C8.3 omdat de verwachte afvang 8 - 10 Mton CO_2 per jaar bedraagt. Anderzijds valt de inrichting ook onder categorie C22.1 vanwege het feit dat de bestaande installatie volledig op biomassa gestookt gaat worden. Daarmee is sprake van een m.e.r.-plicht voor het voorgenomen project. De NRD is de eerste formele stap van de m.e.r.-procedure. In hoofdstuk 6 worden de procedurestappen verder toegelicht.

Als initiatiefnemer meldt RWE Eemshaven Holding II B.V. (hierna 'RWE Eemshaven') met deze NRD aan het coördinerend bevoegd gezag, Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen, dat zij voor de voorgenomen realisatie van de in de vorige paragraaf genoemde activiteiten de uitgebreide m.e.r.-procedure gaat doorlopen. De gegevens van de initiatiefnemer zijn opgenomen in Tabel 1-2.

Tabel 1-2. Gegevens initiatiefnemer

Gegevens initiatiefnemer	
Naam initiatiefnemer:	RWE Eemshaven Holding II B.V.
Adres:	Amerweg 1 4931 NC Geertruidenberg
Locatie inrichting	
Adres:	Synergieweg 1 – 9 9979 XD Eemshaven

1.2 Leeswijzer

In deze notitie vindt u achtereenvolgens de achtergrond van het voornemen (hoofdstuk 2) en een beschrijving van het voornemen (hoofdstuk 3). Hoofdstuk 4 gaat in op de referentiesituatie en mogelijke alternatieven. Een beschrijving de benodigde milieuonderzoeken is opgenomen in hoofdstuk 5. Hoofdstuk 6 bevat procedurele informatie voor de besluitvorming over het voornemen, een toelichting op hoe de belanghebbenden en omwonenden betrokken worden in de besluitvorming, en informatie over de planning van het voornemen.

2 Achtergrond voornemen

2.1 Klimaatbeleid in Nederland

Het Klimaatakkoord maakt onderscheid naar sectoren met bijbehorende doelstellingen. De elektriciteitssector heeft als opgave de emissie van CO_2 in 2030, indicatief, te reduceren met circa 20 Mton per jaar. Hiermee realiseert de industrie een CO_2-reductie van 49% ten opzichte van 1990.

De levering van CO_2 vrije elektriciteit en warmte draagt in belangrijke mate bij aan de reductie van de emissie van CO_2. Een combinatie van hernieuwbare bronnen en regelbaar vermogen, om de leveringszekerheid te garanderen, zijn belangrijk voor de verduurzaming van de Nederlandse elektriciteits- en warmteproductie. Dit initiatief geeft invulling aan CO_2 vrije elektriciteit en warmte, aangezien de emissie van CO_2 als gevolg van de verbranding van biomassa conform de Renewable Energy Directive als CO_2-neutraal wordt beschouwd. Daarbij wordt de geproduceerde CO_2 afgevangen. In Bijlage 1 zijn de afspraken uit het klimaatakkoord schematisch weergegeven ten aanzien van elektriciteit.

Om de klimaatdoelstellingen tijdig te halen, zijn maatregelen noodzakelijk die CO_2-emissies op korte of middellange termijn beperken. Hiervoor wordt Carbon Capture (Utilisation) and Storage (CC(U)S) als een goede technologie gezien. Door CO_2 af te vangen en ondergronds op te slaan wordt de verdere, cumulatieve toename van broeikasgassen in de atmosfeer tegengegaan. CC(U)S wordt door het Rijk dan ook op de middellange termijn als onmisbaar gezien om de klimaatdoelstellingen te behalen. Naast CCS (Carbon Capture and Storage), waarbij CO_2 in de diepe ondergrond wordt opgeslagen, wordt ook gekeken naar mogelijkheden om CO_2 als grondstof toe te passen, aangeduid als Carbon Capture and Utilisation (CCU). Bij CCS wordt voorkomen dat CO_2 in de atmosfeer terecht komt door het ondergronds permanent op te slaan. Bij CCU wordt de geproduceerde CO_2 niet uitgestoten, maar gebruikt als grondstof in de (chemische) industrie en glastuinbouw.

2.2 BECCUS

RWE heeft in juni 2023 de BECCUS-strategie bekend gemaakt[2]. BECCUS omvat diverse activiteiten zoals weergegeven in Figuur 2-1. De m.e.r.-procedure voor de Eemshavencentrale betreft alleen de rood omlijnde activiteiten.

[2] 2023-06-20-beccus-project-makes-crucial-contribution-to-climate-neutral-electricity-system.pdf (rwe.com)

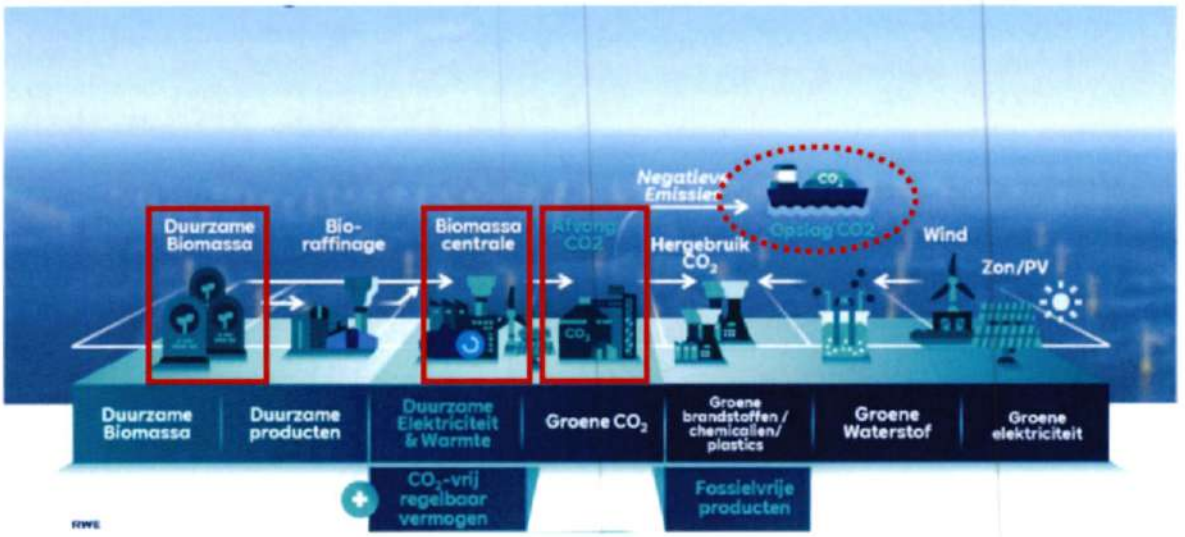

Figuur 2-2: BECCUS; Biobased Energy, Carbon Capture, Utilization & Storage

De Eemshavencentrale speelt een belangrijke rol in de BECCUS-strategie door de verhoging van het aandeel duurzame biomassa en de afvang van CO_2. Met deze invulling wordt er vanaf 2030 geen steenkool meer verbrand in de Eemshavencentrale.

Het transport, gebruik en de ondergrondse opslag van CO_2 wordt niet gezien als onderdeel van dit voornemen en is daarom omcirkeld met een stippellijn in figuur 2-2. Hier wordt in onderstaande paragrafen verder op ingegaan.

2.3 Voornemen in het kort

De voorgenomen verandering van de inrichting bestaat uit het vervangen van steenkool door duurzame biomassa, alsmede het plaatsen en in gebruik nemen van een CO_2-afvanginstallatie.

Om het gebruik van steenkool te vervangen door duurzame biomassa, worden diverse installaties aangepast, ofwel de capaciteit wordt vergroot door nieuwe installaties. Door de toepassing van biomassa is het gebruik van een hulpstof noodzakelijk om de installatie goed te laten functioneren.

De CO_2 afvanginstallatie bestaat uit een installatie die de CO_2 uit de rookgassen haalt (CO_2 afvang) en een installatie die de CO_2 op specificatie (druk, temperatuur en zuiverheid) brengt voor de gekozen afvoermethode (schip of leiding). Deze installatie is volledig nieuw.

Indien de CO_2 per schip wordt afgevoerd, vindt ook tijdelijke opslag binnen de inrichting plaats. Een leiding van het terrein van de Eemshavencentrale naar de overslaglocatie, buiten het terrein van de Eemshavencentrale, is hiervoor noodzakelijk. Indien de CO_2 per leiding wordt afgevoerd, wordt deze waarschijnlijk buiten het terrein van de Eemshavencentrale afgenomen. Ook hiervoor is de aanleg van een nieuwe leiding noodzakelijk.

Voorafgaand op de CO_2 installatie voor de volledige capaciteit van de Eemshavencentrale, overweegt RWE Eemshaven om een CO_2 proefafvanginstallatie te realiseren met een relatief beperkte capaciteit.

3 Het voornemen

3.1 De bestaande energiecentrale

De Eemshavencentrale bestaat uit twee (identieke) eenheden van bruto 800 MW_e (eenheid A en B) en is sinds 2015 operationeel. De centrale wordt op steenkool en biomassa (op dit moment maximaal 1,6 Mton/jaar) gestookt. Een luchtfoto van de centrale is in Figuur 3-1 weergegeven.

Figuur 3-1 Luchtfoto Eemshavencentrale

Steenkool
De Eemshavencentrale heeft een vergunning voor het stoken van steenkool. Steenkool wordt aangevoerd per schip. De volgende voorzieningen zijn aanwezig voor steenkool:

- Loskranen met grijpers;
- Transportsystemen;
- Kolenopslagsysteem (540 kton).

Biomassabrandstoffen
De Eemshavencentrale heeft een vergunning voor het meestoken van 1.600 kton biomassa per jaar. Momenteel loopt een vergunningsaanvraag voor de optimalisatie van het logistieke proces van de biomassa. Voor het MER wordt ervan uitgegaan dat deze vergunningprocedure is voltooid.

Voor het stoken van biomassa wordt uitgegaan van de volgende voorzieningen:

- Scheepsontladers en kade voor schepen;
- Vrachtwagenontlader;
- Transportsystemen inclusief compressorgebouw;
- Opslagsilo en dagsilo.

Conform de vigerende vergunningen mogen een beperkt aantal biobrandstoffen worden overgeslagen, opgeslagen en ingezet worden als brandstof. Dit betreft houtsnippers van snoeihout (onbehandeld hout of A-hout), houtpellets uit zaagsel en spaanders (A-hout), zaagsel van schoon hout (A-hout) van het oogsten van bomen/takken en de verwerking van boomstammen in houtzagerijen, uit suikerrietafval afkomstige (houtachtige) vezels, bentoniet en lignine. Het voornemen is om hier een aantal biomassastromen aan toe te voegen. In het MER wordt een uitgebreidere toelichting gegeven ten aanzien van de classificatie van de biobrandstoffen en de herkomst daarvan.

Hulpinstallaties

De Eemshavencentrale beschikt over een aantal installaties, de belangrijkste zijn:

- DeNOx-installatie (SCR) om stikstofoxiden (NOx) af te vangen;
- Elektrostatisch filter om vliegassen en zware metalen af te vangen;
- Rookgasontzwavelingsinstallatie (ROI) voor het verwijderen van zwavel;
- Afvalwaterbehandelingsinstallatie (ABI) voor het reinigen van het water uit de ROI.

Afvalstoffen en emissies

Bij de verbranding komen vliegas, bodemas en gips vrij. Deze worden als bouwgrondstof gebruikt. De belangrijkste milieu-impact vindt plaats via luchtemissies (gereinigde rookgassen) en wateremissies (zowel gezuiverd afvalwater en opgewarmd koelwater).

3.2 Locatie van het voornemen

De bestaande Eemshavencentrale is gelegen in de Eemshaven (Figuur 3-2).

Figuur 3-2: Ligging van de Eemshavencentrale (rode ster) in de Eemshaven (bron: ruimtelijkeplannen.nl)

3.3 Voorgenomen activiteit

De voorgenomen activiteit bestaat uit het verhogen van het aandeel biomassa, het plaatsen en in gebruik nemen van een CO_2-afvanginstallatie en een CO_2-afvangproefinstallatie. Deze worden in onderstaande paragrafen nader toegelicht.

3.3.1 Verhoging van het aandeel biomassa

Om het gebruik van steenkool te vervangen door duurzame biomassa en daarmee het verhoogde aandeel van biomassa als brandstof mogelijk te maken, worden een aantal nieuwe voorzieningen gerealiseerd:

- Nieuwe gesloten losinstallatie (schroeftransporteur) aan de zuidkant van de Wilhelminahaven voor opslag van schepen naar opslagvoorziening;
- Realisatie van een tweede opslagvoorziening (gesloten, ca. 120.000 m^3) voor biomassa (circa 80 ton);
- Aanpassing van het bestaande transportsysteem (kettingtransporteurs, transportbanden, pneumatisch en mechanisch transport) voor transport opslagvoorziening naar eenheid A/B.

Om de werking van de bestaande centrale te garanderen, wordt het gebruik van de hulpstof poederkoolvliegas voorzien (tot circa 8%). In het MER wordt nader ingegaan op de herkomst van de hulpstof en de specifieke eigenschappen.

In het MER wordt verder aandacht gegeven aan de duurzaamheidseisen die van toepassing zijn op de door de Eemshavencentrale gebruikte biomassa in de gehele keten, ofwel van inzameling tot aan de energieproductie. Deze duurzaamheidseisen komen onder andere van de 'Rijksdienst voor Ondernemend Nederland' (RVO). Het toezicht op naleving van de duurzaamheidseisen met betrekking tot ETS wordt verzorgd door de Nederlandse Emissieautoriteit (NEa) en de SDE++ door RVO als uitvoerende dienst van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

De voorgenomen activiteit betreft een verhoging van het aandeel biomassa, zowel door een verhoging van de reeds vergunde biomassastromen (o.a. A-hout, houtpellets, suikerrietafval en zaagsel), als door de inzet van nieuwe biomassastromen. De mogelijkheden voor het inzetten van nieuwe biomassastromen wordt op dit moment onderzocht en nader toegelicht in het MER. Hierbij worden vergelijkbare duurzaamheidseisen gehanteerd.

3.3.2 CO_2-afvanginstallatie

De CO_2 afvanginstallatie bestaat uit twee hoofdstappen, het afvangen van CO_2 en het op specificatie (conditioning) brengen daarvan. De conditioning is afhankelijk van de gekozen afvoermodaliteit en afnemer. In figuur 3-4 zijn de belangrijkste stappen weergegeven voor afvoer per schip en leiding.

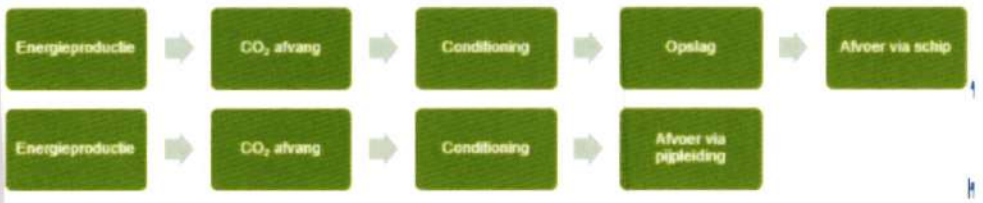

Figuur 3-4 Stappen in het proces

De belangrijke procesinstallaties voor de afvang van CO_2 zijn:

- Koeler met direct contact (Direct Contact Cooler): een rookgaswasser met een koeler die de rookgastemperatuur tot circa 40 °C verlaagt en zorgt voor additionele verwijdering van ongewenste rookgascomponenten;
- Absorber: hier wordt de aanwezige CO_2 geabsorbeerd in het oplosmiddel. De absorber beschikt over een wasser die de emissie van ongewenste stoffen, waaronder nitrosamines, uit de gereinigde rookgassen moet halen. Het opgeloste CO_2 gaat met het oplosmiddel naar de stripper;
- Stripper: in de stripper (of 'desorber') wordt het opgeloste CO_2 gescheiden van de wasvloeistof met behulp van warmte-inbreng van lage druk stoom van de Eemshavencentrale. Het geregenereerde oplosmiddel wordt gekoeld en teruggeleid naar de absorber om opnieuw CO_2 af te vangen uit de rookgassen. De CO_2 die vrijkomt in de stripper wordt verder op specificatie gebracht in de conditioning stap.

In de conditioning stap wordt het afgevangen CO_2 op de juiste kwaliteit, temperatuur en druk gebracht met onder andere een compressor, een koeler, een droger en een actief kookfilter. Bij afvoer met schepen vindt opslag op de locatie plaats voordat het per schip naar een tijdelijke opslaglocatie wordt getransporteerd om een mogelijke tijd tussen het laden van twee schepen te overbruggen. Na het laden transporteert het schip de CO_2 naar de permanente opslagvoorziening. Bij afvoer met leidingen vindt er geen tijdelijke opslag op de locatie plaats.

Een impressie van de CO_2 afvanginstallatie met conditioning is weergegeven in Figuur 3-5.

Figuur 3-5 Impressie van CO_2 afvanginstallatie met conditioning

Belangrijke voorzieningen en benodigdheden die voor de afvang van CO_2 nodig zijn, zijn:

1. Opslagtanks voor wasmiddel;
2. Lage druk stoom voor de stripper (afkomstig uit de Eemshavencentrale);
3. Elektriciteit voor bijvoorbeeld ventilatoren, compressoren en pompen (nieuwe aansluiting op het elektriciteitsnet);
4. Demiwater voor het wassen van rookgassen (vergroten capaciteit bestaande demiwater installatie);
5. Alkalische oplossing voor de koeler om zure rookgascomponenten te neutraliseren;
6. Zuur ter neutralisatie van diverse vloeistofstromen;
7. Koelwater voor het koelen van onder andere het wasmiddel en de compressoren;
8. Aanvoer van zuiver oplosmiddel en afvoer van gedegenereerd oplosmiddel;
9. Recovery installatie om oplosmiddel op specificatie te houden;
10. Eventueel een koelinstallatie.

3.3.3 Proefinstallatie

Voorafgaand aan de bouw van de CO_2-installatie voor de volledige capaciteit van de Eemshavencentrale, wordt de optie meegenomen om een CO_2 proefafvanginstallatie te realiseren met een relatief beperkte capaciteit. Doel van de proefinstallatie is om testen uit te voeren die gebruikt kunnen worden voor de optimalisatie van de toekomstige installatie. Voor het ontwerp van de installatie wordt vooralsnog uitgegaan van een capaciteit van 50 ton CO_2 per dag.

3.4 Andere relevante ontwikkelingen

De Eemshaven is in ontwikkeling en diverse partijen hebben plannen voor het aanpassen van bestaande inrichtingen dan wel het oprichten van nieuwe inrichtingen. In Tabel 3-1 zijn verschillende initiatieven weergegeven en is de nu bekende status weergegeven.

Initiatiefnemer	Omschrijving initiatief	Status initiatief
RWE	Waterstoffabriek (350 - 600 MW_e)	Naar verwachting wordt eind 2023 de aanvraag omgevingsvergunning ingediend voor de waterstoffabriek (project Oranjewind). Deze wordt gepland in de nabijheid van de Magnumplant. Het gaat hierbij om een separate inrichting.
Van Merksteijn	Oprichten staalfabriek	Van Merksteijn wil zich vestigen in Eemshaven.
Gebiedsontwikkeling Oostpolder	Ontwikkeling bedrijventerrein direct ten zuiden van Eemshaven	Documenten ten behoeve van gebiedsontwikkeling Oostpolder hebben van 1 juni tot en met 12 juli 2023 ter inzage gelegen. [3]
Twentse Kabel Fabriek (TKF)	Bouw nieuwe kabelfabriek	Bouw van TKF is begonnen.
QTS Datacenter	Datacenter	Bouw start naar verwachting in 2023.
Eems Energy Terminal	FSRU	Import terminal van Liquefied Natural Gas (LNG) is sinds september 2022 operationeel. Direct naast Eemshavencentrale gelegen.

Tabel 3-1 Overzicht initiatieven in en nabij de Eemshaven

In het MER zal een afweging worden gemaakt welke projecten onderdeel gaan uitmaken van de Autonome Ontwikkeling. De keuze zal worden gebaseerd op de dan bekende status van de initiatieven.

De geplande waterstoffabriek van RWE wordt beschouwd als een separaat initiatief aangezien de bedrijfsvoering volledig separaat gedaan wordt en onderdeel is van een andere juridische entiteit. Dit initiatief wordt dan ook niet beschouwd als onderdeel van de voorgenomen activiteit.

[3] *Online leestafel - Het Digitale Diggelschip*

3.5 Planning

De planning voor de ombouw van de bestaande Eemshavencentrale om deze geschikt te maken voor het volledig stoken op biomassa en CO_2 afvang, is in Tabel 3-2 weergegeven. Hierbij wordt opgemerkt dat dit een indicatieve planning is. Periodiek zal hierover contact gehouden worden met bevoegd gezag.

Onderdeel	Constructieperiode	Toelichting
Indienen aanvraag vergunningen	December 2023	Op basis van pre-feed informatie voor vergunning.
Ontwerp gereed	December 2025	Feed gereed
Start constructie	Januari 2026	
Constructie gereed	2029	

Tabel 3-2: Planning

4 Alternatieven en varianten

Een vast onderdeel van een MER is het beschouwen van alternatieven of varianten voor het voornemen, zodat overwogen kan worden of met die alternatieven of varianten (milieu)voordelen behaald kunnen worden. Dit dienen realistische alternatieven of varianten te zijn. Hieronder wordt afgebakend welke alternatieven of varianten voor het project afgewogen worden.

4.1 Locatiealternatief

Een alternatief voor een locatie van de CO_2 afvanginstallatie buiten het terrein van de Eemshavencentrale wordt niet onderzocht omdat de installatie onlosmakelijk verbonden is met de rookgasstroom van de energiecentrale. Een locatie op grotere afstand van deze fabrieken zou leiden tot onoverkomelijke logistieke problemen. Mede daarom heeft het de voorkeur om de CO_2-afvanginstallatie zo dicht mogelijk bij de energiecentrale te plaatsen.

4.2 Ontwerpalternatieven

4.2.1 CO_2 afvang

RWE Eemshaven heeft meerdere partijen verzocht om een ontwerp te maken voor de CO_2 afvang voor de Eemshavencentrale. In het MER wordt een beknopt overzicht gegeven van de kenmerken van de verschillende ontwerpen en op basis van welke overwegingen een specifiek ontwerp is of wordt gekozen.

Bij de overwegingen wordt specifiek aandacht besteed aan de gebruikte solvents (amines) en de mogelijke restproducten, omdat dit mogelijk 'zeer zorgwekkende stoffen' (ZZS) zijn waarvoor een minimalisatieplicht geldt. Als startpunt wordt onderzocht in hoeverre er alternatieven zijn voor CO_2-afvang waarbij geen ZZS-emissies (naar water en/of lucht) plaatsvinden. Om in aanmerking te komen voor een vergunning voor het lozen van ZZS moetallereerst, door middel van proceskeuzes en bedrijfsvoering, worden gekeken naar de mogelijkheid tot het vermijden van een ZZS in een lozing.

De milieu-impact van de afgevallen ontwerpalternatieven wordt in het MER niet verder uitgewerkt.

4.2.2 Exportmogelijkheden CO_2

De transportmodaliteit en de opslaglocatie van CO_2 zijn op dit moment nog niet bekend en de verschillende initiatieven onderscheiden zich op:

- Modaliteit transport CO_2: per schip of per pijpleiding;
- Opslaglocatie (Nederlandse, Engelse of Noors (zuidelijk) gedeelte van de Noordzee).

De varianten zijn zodanig gekozen dat deze de verschillende mogelijkheden zo goed mogelijk afdekken. Hierbij zijn de volgende overwegingen gebruikt:

- De gekozen transportmodaliteit bepaalt de druk, temperatuur en zuiverheid die door 'conditioning' bereikt moeten worden. Bij schepen wordt hier onderscheid gemaakt tussen hoge druk en lage druk en voor transport met schepen worden daarom 2 varianten uitgewerkt. Bij transport per schip is op locatie opslag van CO_2 noodzakelijk.
- Ook voor transport per pijpleiding wordt 1 variant uitgewerkt. De gebruikelijke drukken zijn hoger dan bij transport per schip.

Mogelijk wordt de conditioning door een derde partij op een terrein buiten de inrichting van de Eemshavencentrale verzorgd. Conditioning vindt in dat geval naar verwachting op het terrein van de Eemshavencentrale en de derde partij plaats. Indien voor afvoer per schip wordt gekozen, vindt binnen de

inrichting ook tijdelijke opslag plaats van CO_2. Indien deze situatie meer concreet wordt, zal deze in het MER worden meegenomen.

De volgende varianten worden in het MER in beschouwing genomen:

1. Transport van hoge druk CO_2 via leidingen;
2. Transport van lage druk CO_2 met schepen;
3. Transport van hoge druk CO_2 met schepen.

De kenmerken van de verschillende opties zijn in Tabel 4-1 weergegeven.

	Variant 1	Variant 2	Variant 3
Afvoer	Leiding	Schip	Schip
CO_2 afvang	Op terrein Eemshavencentrale		
CO2 conditioning	Op terrein Eemshavencentrale		
Druk voor conditioning (bar)	2	Druk voor conditioning (bar)	2
CO_2 afvang	Op terrein Eemshavencentrale	Op terrein Eemshavencentrale	Op terrein Eemshavencentrale
Temperatuur (°C)	~ 30	-50	10
Zuiverheid (%)	99,9	99,9	99,9

Tabel 4-1: Kenmerken varianten

Opgemerkt wordt dat voor alle transportmodaliteiten verschillende commerciële partijen de afvoer en opslag van CO_2 kunnen verzorgen. Publiek bekende initiatieven zijn CO2next en Noordkaap. Veel andere initiatieven voor het transport en de opslag van CO_2 zijn nog in ontwikkeling door commerciële partijen in omliggende landen.

De scope van het MER zal zich beperken tot de milieuimpact van de energiecentrale gestookt op biomassa, de CO_2 afvang, de conditioning van de CO_2, de overslag van CO_2 en waar relevant een gedeelte van het transport van CO_2 met schepen.

4.3 Technische en milieuvarianten

De technische- en milieuvarianten varianten betreffen aanpassingen van de voorgenomen activiteit om daarmee de milieubelasting verder te reduceren. Het uitgangspunt is om ten minste te voldoen aan de voorgeschreven best beschikbare technieken (BBT).

Voor milieuaspecten die naar verwachting een significante impact hebben of waarbij de beschikbare milieuruimte beperkt is, worden waar noodzakelijk alternatieve of verdergaande milieumaatregelen uitgewerkt. Deze aspecten betreffen in ieder geval de emissies naar lucht en water en het lozen van warm koelwater. Hiervoor worden de volgende varianten overwogen in het MER:

1. Aanvullende maatregelen om luchtemissies vanuit de absorbers mogelijk verder te verlagen. Hierbij kan gedacht worden aan het dubbel uitvoeren van wassers om de luchtstromen verder te reinigen;
2. Het koelwater van de CO_2-afvanginstallatie wordt vooralsnog via de bestaande voorzieningen geloosd. Het gebruik van mogelijke integratie in de Eemshaven of elders van restwarmte wordt op dit moment door RWE verkend. Deze varianten worden meegewogen in het MER;

4.4 Bouwfase

In de bouwfase wordt rekening gehouden met de inzet van het modernste materieel, stille apparatuur en voertuigen en materieel met een lage uitstoot van schadelijke stoffen. Vanwege deze inspanning worden geen alternatieven of varianten in de bouwfase onderzocht.

5 Milieuonderzoek

5.1 Referentiesituatie

Het doel van een m.e.r.-procedure is het beoordelen van de effecten van een voornemen op het milieu. Dit wordt gedaan door een vergelijking te maken van de milieusituaties die ontstaan in de toekomst met en zonder het voornemen.

De situatie zonder het voornemen wordt ook wel de referentiesituatie genoemd. Onderdeel van de referentiesituatie zijn de vigerende omgevingsvergunning en watervergunning. Meer specifiek betreft de referentiesituatie de milieusituatie die ontstaat in de toekomst op basis van de huidige situatie en alle autonome ontwikkelingen. Onder autonome ontwikkelingen worden de ontwikkelingen verstaan die vrijwel zeker op korte termijn en binnen de geplande tijd dat het voornemen wordt gerealiseerd, in het gebied plaatsvinden.

Voor dit project wordt als uitgangspunt genomen dat wanneer de voorgenomen activiteit niet wordt gerealiseerd, RWE Eemshaven zal doorgaan met de bestaande activiteiten en de daarmee samenhangende emissies. Hierbij wordt opgemerkt dat het gebruik van kolen vanaf 2030 niet meer is toegestaan in de Eemshavencentrale.

5.2 Afbakening voornemen voor effectonderzoek in tijd

Voor het milieueffectonderzoek zijn de volgende drie situaties van belang:

Bouwfase
De bouw van de afvanginstallatie en bijhorende aanpassingen is een operatie die enige tijd in beslag neemt. Zo moeten installaties en opslagvoorzieningen gebouwd worden en aansluitingen op bestaande (hulp)installaties. Deze activiteiten hebben milieueffecten tot gevolg die tijdelijk van aard zijn. Een beoordeling van deze tijdelijke effecten wordt in het MER opgenomen.

Operationele fase
Dit betreft de fase waarin de nieuw te bouwen installaties van het voornemen onder representatieve omstandigheden in samenhang met het overige deel van de inrichting in bedrijf zijn. In deze fase kunnen milieueffecten optreden voor de langere termijn. Zowel de omgevingsvergunning, de watervergunning en mogelijk de natuurwetvergunning richten zich op het zo veel als mogelijk voorkomen of beperken van schadelijke milieueffecten. In de effectstudies worden deze milieueffecten in kaart gebracht en aangegeven hoe deze zoveel als mogelijk kunnen worden voorkomen of beperkt.

Bijzondere omstandigheden
Bijzondere omstandigheden kunnen andere of grotere milieueffecten veroorzaken dan de reguliere operationele fase. Sommige van deze bijzondere omstandigheden kunnen in redelijkheid worden voorzien, zoals periodiek onderhoud of storingen in en/of vervanging van installatieonderdelen. De milieueffecten van deze omstandigheden zijn goed te voorzien en te beheersen. Daarnaast kunnen meer onverwachte en ongewenste omstandigheden optreden zoals morsen, lekkages, enz. Voor deze omstandigheden geldt dat de effecten en omvang hiervan vooraf zoveel mogelijk in beeld gebracht worden, zodat adequaat kan worden opgetreden en de gevolgen voor het milieu zo veel mogelijk beperkt blijven. Al deze bijzondere omstandigheden worden in het MER belicht.

5.3 Beoordelingsmethode

De veranderingen die door het voornemen optreden in de milieusituatie worden als effect beoordeeld. Effecten kunnen kwantitatief of kwalitatief bepaald worden. Wanneer een bepaald effect kwantitatief beschreven wordt, wordt dit effect in cijfers uitgedrukt. Dit kan bijvoorbeeld een bepaalde emissie-, of immissiewaarde zijn. Veelal zijn kwantitatieve effecten goed te toetsen aan, eveneens kwantitatieve richt- en grenswaarden.

Een kwalitatieve effectbeschrijving betekent een beschrijving die wat globaler is en bijvoorbeeld een verslechtering of verbetering aangeeft. Deze beschrijving kan ook een meer subjectieve mate van invloed uitdrukken, zoals 'in beperkte mate', 'gering', 'matig' of 'veel'. Een kwalitatieve beschrijving wordt veelal gegeven wanneer voor een onderwerp geen concrete normgetallen gegeven zijn in de wet- en regelgeving of wanneer het effect zodanig gering is dat een uitgebreide berekening van kwantitatieve effecten niet zinvol is.

Zo zullen bijvoorbeeld voor de milieuaspecten geluid en luchtkwaliteit onderzoeken worden gedaan die de kwantitatieve effecten middels een berekening in beeld brengen. De zichtbaarheid in de omgeving als gevolg van verlichting kent bijvoorbeeld geen kwantitatieve normen en zal beoordeeld worden aan de hand van kwalitatieve aspecten op het gebied van zichtbaarheid en hemelhelderheid. Of in het MER gekozen wordt voor een kwalitatieve of kwantitatieve beschrijving hangt dus af van het de aard van de milieugevolgen, de toepasselijke normen en de impact op de omgeving.

Bij de beoordeling wordt de volgende effectenschaal toegepast.

Effectscore	Effectbeoordeling	Aspect specifieke operationalisering
++	Zeer positief effect	
+	Positief effect	
0	Geen/ neutraal effect	Nader te bepalen per beoordelingsaspect
-	Negatief effect	
--	Zeer negatief effect	

Plan- en studiegebied

Het plangebied betreft het terrein waarbinnen de afvanginstallatie wordt gebouwd en waar alle noodzakelijke aanpassingen aan bestaande installaties worden gedaan en waar nieuwe installatie worden gebouwd. Dit gebied bevindt zich op het terrein van de Eemshavencentrale of op nog door RWE Eemshaven te verkrijgen terreinen.

Het studiegebied betreft het gebied waarbinnen mogelijk milieugevolgen kunnen optreden van het voornemen. Dit gebied verschilt per milieuaspect en zal ook per milieuaspect in het MER worden afgebakend. Zo zullen bijvoorbeeld effecten op de bodem zeer lokaal optreden terwijl geluidseffecten of effecten van emissies naar de lucht op grote afstand kunnen optreden en mogelijk grensoverschrijdend zijn. In het MER wordt specifiek aandacht gegeven aan de milieuaspecten die een impact kunnen hebben in Duitsland.

5.4 Te onderzoeken milieu- en duurzaamheidsaspecten

In het MER wordt onderzoek gedaan naar een breed scala van milieuaspecten die in de volgende paragrafen worden toegelicht. Hierbij wordt als uitgangspunt gehanteerd dat de wettelijk voorgeschreven 'Beste beschikbare technieken' (BBT) worden toegepast in het ontwerp. Dit kunnen zowel nationale en internationale (EU) documenten zijn.

5.4.1 Energie

Voor de afvanginstallatie is energie nodig in de vorm van koeling en elektriciteit. Waar mogelijk vindt hergebruik van restwarmte plaats via warmtewisselaars.

In het MER wordt een overzicht gegeven van het energieverbruik en een ontwerp waarbij het energieverbruik zoveel mogelijk is beperkt. De impact op het elektrisch rendement van de Eemshavencentrale zal in het MER worden aangegeven.

Als onderdeel van het aspect energie wordt ook een CO_2-balans gepresenteerd waarin de afgevangen CO_2 wordt afgezet tegen het energieverbruik en de CO_2 die vrijkomt bij het afvangproces. Ook de CO_2 benodigd voor het transport van biomassa wordt hierin betrokken.

5.4.2 Afval

RWE Eemshaven inventariseert welk afvalstromen als onderdeel van de voorgenomen activiteit vrijkomen en brengt op een overzichtelijke wijze soort, aard, samenstelling en hoeveelheden in beeld. Daarbij besteedt RWE Eemshaven ook aandacht aan de wijze van verwerking, afvoer, sortering en mogelijk hergebruik. Tevens besteedt RWE Eemshaven aandacht aan maatregelen en alternatieven waarbij het vrijkomen van afvalstoffen zo veel mogelijk wordt beperkt en hergebruik kan worden geoptimaliseerd. De verwachting is dat in de bouwfase de gebruikelijke afvalstoffen (zoals verpakkingsmateriaal en sloopafval) vrijkomen en dat in de productiefase het vrijkomen van afval beperkt is tot de reststoffen vliegas, bodemas, slib en gebruikt oplosmiddel.

5.4.3 Lucht

Voor het onderdeel lucht worden diverse onderzoeken uitgevoerd die samenhangen met de emissie en immissie van stoffen die schadelijk kunnen zijn voor het milieu en de gezondheid. Deze onderzoeken worden hieronder besproken en worden in onderlinge samenhang uitgevoerd. Hierbij wordt ook rekening gehouden met onderzoek naar de toepassing van BBT (Best Beschikbare Technieken).

De beperking van emissies van stoffen is deels geregeld in het Activiteitenbesluit. Daarnaast zijn er diverse BBT-maatregelen voorgeschreven om deze emissies te beperken. RWE Eemshaven inventariseert welke van deze stoffen als gevolg van het voornemen geëmitteerd worden en welke maatregelen hiervoor genomen moeten worden. De verwachting is dat bij de voorgenomen activiteit mogelijk zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) vrijkomen.

Daarnaast wordt onderzoek gedaan naar de luchtimmissies van onder andere stikstofoxiden en fijnstof in het kader van titel 5.2 van de Wet milieubeheer ('Wet luchtkwaliteit') en tevens de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden in het kader van de Wet natuurbescherming. Deze studies worden uitgevoerd in samenhang met de bestaande immissies van de Eemshavencentrale. Eventuele stikstofdepositie wordt zowel voor de bouwfase als de operationele fase onderzocht.

Verwacht wordt dat de voorgenomen activiteit leidt tot een verandering in de emissie van geurende stoffen (biomassa). Deze emissie zal kwantitatief in kaart worden gebracht.

5.4.4 Geluid

In de aanlegfase ontstaan tijdelijke geluidsemissies ten gevolge van werkzaamheden, de inzet van materieel en verkeersbewegingen. In de operationele fase leiden een aantal installatie onderdelen (zoals compressoren) en verkeersbewegingen mogelijk tot extra geluidsemissie. In het MER zal zowel kwantitatief (in het geval van directe hinder) als kwalitatief (in het geval van indirecte hinder) worden geverifieerd of de voorgenomen activiteiten leiden tot een significante verhoging van het geluidsniveau op de referentiepunten.

In het MER wordt het aspect geluid beoordeeld een de hand van grenswaarden opgenomen in de vigerende vergunning en het toetsingskader vanuit wet- en regelgeving. Dit toetsingskader omvat in ieder geval de volgende onderdelen:

- Circulaire Bouwlawaai 2010 en Bouwbesluit 2012. Toetsingskader voor tijdelijke milieueffecten tijdens de bouwfase, waarin tevens wordt gekeken naar mogelijke effecten op nabijgelegen natuurwaarden (zie ook Wet natuurbescherming in paragraaf 5.4.11).
- Facet-geluidverdeelplan Eemshaven en de Wet geluidhinder. Toetsingskader voor industrielawaai tijdens de operationele fase (waaronder langtijdgemiddeld beoordelingsniveau, maximale geluidniveaus en indirecte hinder). Ten aanzien van de geluidszone is het facet-geluidverdeelplan Eemshaven (Eemshaven, Eemshaven Zuidoost en Spijk) in ruimtelijk opzicht als toetsingskader maatgevend.

5.4.5 Gezondheidsaspecten

Zowel nationaal als internationaal (EU) wordt gevraagd aandacht te besteden aan de menselijke gezondheid in relatie tot milieubelastende activiteiten. De milieueffectrapportage is aangewezen als een goed middel om daar invulling aan te geven. De Commissie m.e.r. heeft een handreiking opgesteld waarin wordt aangegeven voor welke specifieke milieuaspecten de gezondheidsaspecten nader belicht moeten worden. Voor wat betreft gezondheidsaspecten gaat de aandacht vooral uit naar kwantificeerbare effecten van geluid en lucht. In hoeverre deze aan de orde zijn voor dit voornemen zal in het MER belicht worden.

5.4.6 Bodem

RWE Eemshaven heeft goed inzicht in de bodemkwaliteit op het terrein van de inrichting. Omdat het voornemen gerealiseerd wordt op het terrein van RWE Eemshaven zijn gegevens over de bodemkwaliteit bekend. Voor het MER voert RWE Eemshaven onderzoek uit naar potentieel bodembedreigende activiteiten die samenhangen met de voorgenomen activiteit, waarbij ook maatregelen worden onderzocht ter voorkoming van bodemverontreiniging. Deze bodemrisicoanalyse volgens de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming (NRB) heeft als doel de maatregelen en voorzieningen te identificeren waarmee een verwaarloosbaar risico naar de bodem wordt gerealiseerd. Toepassing van de NRB en normen voor bodembescherming zijn voorgeschreven in het Activiteitenbesluit.

5.4.7 Water

Door de voorgenomen activiteit verandert mogelijk de samenstelling van het afvalwater en de warmtevracht van de lozing van koelwater. Voorgaande aspecten zijn van belang voor de watervergunning en de specifieke onderzoeken die daarvoor uitgevoerd moeten worden. Deze onderzoeken betreffen:

- Onderzoek op basis van de Algemene Beoordelingsmethodiek (ABM toets) waarbij onderzocht wordt in welke mate (zeer zorgwekkende) stoffen nadelige gevolgen voor het aquatische milieu kunnen hebben en op welke wijze dit kan worden voorkomen dan wel zoveel mogelijk kan worden beperkt.

Hierbij toetst RWE Eemshaven aan de beste beschikbare technieken. Voor de aanpak van ZZS naar water wordt de aanpak gevolgd van het Handboek ABM;

- Een immissietoets waarbij de toelaatbaarheid van lozingen naar het oppervlaktewater getoetst worden. Hierbij wordt uitgegaan van de toegepaste maatregelen op BBT niveau zoals onderzocht in de ABM toets. RWE Eemshaven houdt rekening met de soorten geloosde stoffen, de hoeveelheden geloosde stoffen en de huidige kwaliteit van het ontvangende oppervlaktewater en de normen die daarvoor gelden.
- Een berekening die de belasting van de lozing van het koelwater op de Waddenzee inzichtelijk maakt. Voor de verschillende opties wordt inzicht gegeven in de te lozen hoeveelheid warmte via het koelwater. Voor de thermische lozing dienen ook effecten op het oppervlaktewater voor diverse klimaat-scenario's te worden beschouwd, bij maatgevende lage afvoeren en kritische achtergrondtemperaturen van het oppervlaktewater.
- Op dit moment wordt onderzocht of de onttrekking van koelwater door de voorgenomen activiteit toeneemt. Indien koelwateronttrekking toeneemt, moet eveneens gekeken worden naar ecologische aspecten. Hiertoe behoort een beschouwing van bestaande technieken en ontwikkelingen ter voorkoming van vis-inzuiging. Mogelijk is ook een wijziging van de watervergunning voor het onttrekken van oppervlaktewater noodzakelijk.

5.4.8 Veiligheid

De Eemshavencentrale is op dit moment geen BRZO 2015 inrichting, maar door aanwezigheid van andere stoffen in de toekomst mogelijk wel. Voor wat betreft de veiligheidsrisico's wordt gekeken naar het gebruik en de opslag van gevaarlijke stoffen. Stoffen die hierbij van belang zijn betreffen het werken met en/of opslag van onder andere CO_2 en stoffen ter behandeling van (koel)water en emissies. De QRA is het instrument waarmee dit onderzocht wordt.

Naast het brandveiligheidsconcept dat opgesteld wordt voor de bouw van installatieonderdelen, besteedt RWE Eemshaven als onderdeel van de vergunningaanvraag aandacht aan de organisatorische aspecten van brandbestrijding en de voorzieningen die zijn getroffen ten aanzien van brandbestrijding.

5.4.9 Nautische aspecten

Onder nautische aspecten wordt verstaan nautische veiligheid en nautische milieuaspecten.
Het transport van biomassa en CO_2 met schepen zal worden beschouwd in het MER. Onder andere de verwachte aantallen schepen, herkomst van de schepen (in relatie tot vaarroutes) en de categorieën schepen zijn hierbij van belang. Vanwege de mogelijke toenamen van scheepsbewegingen zal nautische veiligheid in relatie tot de Waddenzee onderdeel uitmaken van de beschouwing.

5.4.10 Verkeer en vervoer

In de bouw- en operationele fase van het voornemen zal sprake zijn van een toename van de verkeersbewegingen ten opzichte van de verkeersbewegingen van het bestaande deel van de inrichting. De effecten van al deze verkeersstromen en de mogelijke maatregelen om het aantal verkeersbewegingen te beperken en zo veilig mogelijk uit te voeren, maakt onderdeel uit van de m.e.r.–studie.

Voor zover het vervoer van en naar de inrichting gevaarlijke stoffen betreft wordt rekening gehouden met het Basisnet water en weg. De invloed van de veranderende verkeersstromen worden zo nodig ook betrokken bij het geluid- en luchtonderzoek.

5.4.11 Natuur

Vanuit de Wet natuurbescherming wordt gekeken naar gebiedsbescherming en soortenbescherming. In het kader van gebiedsbescherming wordt gekeken naar mogelijke impact van het project op natuurgebieden met een beschermde status, behorende tot het Natuurnetwerk Nederland (NNN) of Natura 2000. Het voornemen vindt niet plaats binnen gebieden behorende tot het NNN. Omdat NNN-gebieden geen externe werking hebben, kan dit buiten beschouwing worden gelaten. Natura 2000-gebieden hebben echter wel een externe werking en de invloed van het voornemen op deze gebieden moet daarom worden onderzocht. Omdat de afstand tussen de Eemshavencentrale en de meest nabijgelegen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden meer dan 25 kilometer bedraagt, wordt niet verwacht dat een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming vanwege stikstofdepositie benodigd is. Niet-stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, waaronder de Waddenzee, liggen wel in de directe omgeving van de Eemshavencentrale. Om die reden moet worden gekeken naar mogelijke effecten van licht en geluid op deze gebieden middels het uitvoeren van een natuurtoets en eventueel Passende beoordeling.

In het kader van soortenbescherming moet worden onderzocht of de voorgenomen activiteiten van invloed kunnen zijn op beschermde soorten (flora en fauna). Het aanvragen van een ontheffing of vergunning in het kader van de Wet Natuurbescherming voor soortenbescherming kan hiervoor van toepassing zijn. Indien uitbreiding van het bestaande terrein noodzakelijk is, delen van het terrein na een lange periode weer in gebruik worden genomen, of wanneer bestaande installaties gesloopt dienen te worden, wordt nagegaan of een verdere beoordeling noodzakelijk is. Een verdere beoordeling kan bestaan uit het uitvoeren van een natuurtoets.

5.4.12 Ruimtelijke inpassing

Onder ruimtelijke inpassing wordt onder andere verstaan de mogelijke (hinderlijke) lichtuitstraling en zichtbaarheid van de installaties van de voorgenomen activiteit. Omdat de nieuwe installaties op het terrein van de Eemshavencentrale gebouwd worden naast bestaande installaties en te midden van een groot gebied met industriële installaties, wordt verwacht dat de gevolgen voor de ruimtelijke inpassing beperkt zijn. In het MER worden deze onderwerpen nader onderzocht.

5.4.13 Archeologie

Het gehele terrein is in het verleden opgehoogd en de verwachting is dat de kans op het aantreffen van archeologische waarden nagenoeg nihil is. In het MER wordt een kwalitatieve beoordeling opgenomen ten aanzien van de verwachte archeologische waarden en de mate waarin de grondgebonden werkzaamheden deze kunnen beïnvloeden.

5.5 Overige aspecten van het MER

5.5.1 Samenvatting MER

Het MER opent met een samenvatting die een overzicht geeft van de voorgenomen activiteit, de belangrijkste milieueffecten die daarmee samenhangen en de verschillende alternatieven die onderzocht zijn. De samenvatting is zelfstandig leesbaar en geeft een goede indruk van de onderzochte situatie en is toegankelijk voor een brede groep belangstellenden.

5.5.2 Leemte in kennis

Bij het in beeld brengen van de milieu- en gezondheidseffecten kan het voorkomen dat er een leemte in kennis is met betrekking tot de beschikbare informatie of bepalingswijze van effecten, waardoor het milieu- of gezondheidseffect niet of niet duidelijk in beeld kan worden gebracht. Deze leemte in kennis wordt in het MER behandeld en ook wordt aangegeven wat de consequentie daarvan is op de daaropvolgende besluitvorming.

5.5.3 Evaluatie

Het MER is opgesteld voordat de voorgenomen activiteit wordt gerealiseerd, waarmee de in beeld gebrachte effecten dus een verwachting zijn. Daarom stelt RWE Eemshaven een evaluatieprogramma op om de daadwerkelijke effecten zoals die optreden na het realiseren van de voorgenomen activiteit te meten. In het MER zal het evaluatieprogramma besproken worden, waarbij ook aandacht wordt besteed aan de leemte in kennis en de wijze waarop hier na realisering mee omgegaan kan worden.

6 Besluitvorming en planning

6.1 Vergunningen

Het voornemen wordt onderdeel van de inrichting van de Eemshavencentrale en hiervoor zal een Wabo worden aangevraagd voor het veranderen van de inrichting. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste vergunningen die worden aangevraagd:

- Omgevingsvergunning milieu en bouw op basis van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Gedeputeerde Staten van de provincie zijn het bevoegd gezag. De Omgevingsdienst Groningen speelt daarbij een belangrijke rol in de uitvoering van de vergunningverlening.
- Mogelijke vergunning op basis van de Wet natuurbescherming (Wnb). Gedeputeerde Staten van de provincie zijn het bevoegd gezag. De Omgevingsdienst Groningen speelt daarbij een belangrijke rol in de uitvoering van de vergunningverlening.
- Vergunning op basis van de Waterwet (Wtw). Hiervoor is Rijkswaterstaat het bevoegde gezag.

De aanvraag voor de omgevingsvergunning (milieu) en watervergunning zullen gelijktijdig in één aanvraag worden ingediend. Naast deze relatief complexe vergunningen zijn andere toestemmingen en meldingen nodig die met name betrekking hebben op de aanlegfase van het project. Deze toestemmingen worden doorgaans aangevraagd door de aannemer op een moment dat meer details over de aanleg bekend zijn. Denk hierbij aan tijdelijke verkeersbesluiten, meldingen voor sloopwerkzaamheden en de toestemming voor een tijdelijke bouwplaats. Deze toestemmingen en meldingen blijven in deze Mededeling verder buiten beschouwing.

RWE Eemshaven is voornemens het MER en de vergunningaanvragen dit jaar af te ronden. Dit betekent dat deze procedures gestart zijn voor het in werking treden van de Omgevingswet. Omdat RWE Eemshaven veel waarde hecht aan participatie van de omgeving bij dit voornemen wordt vooruitlopend op het in werking treden van de Omgevingswet hier invulling aan gegeven tijdens het m.e.r.-proces en beschreven in het MER.

6.2 Procedurestappen

Hieronder wordt procedure voor de MER en de vergunningen in detail toegelicht.

Figuur 6-1 M.e.r.-procedures, uitgebreid en beperkt

- De voorliggende Mededeling is de eerste stap in de m.e.r.-procedure (artikel 7.24 lid 1 Wm). De inhoud van deze Mededeling is vormvrij maar beoogt het bevoegd gezag inzicht te geven in het voornemen en de effectstudies die onderdeel van het MER gaan uitmaken alsmede de wijze waarop de milieueffecten beoordeeld zullen worden.
- De tweede stap in de uitgebreide m.e.r.-procedure is het raadplegen van adviseurs en advies door de Commissie m.e.r. alsmede het op verzoek van initiatiefnemer of ambtshalve uitbrengen van een advies reikwijdte en detailniveau door het bevoegde gezag.

Het MER en de vergunningaanvragen zullen voldoende informatie bevatten om de milieusituatie afdoende te beoordelen.

- Daarna kan begonnen worden met het opstellen van het MER en de benodigde effectstudies. Het MER zal voldoen aan de inhoudelijk eisen zoals gesteld in artikel 7.23 Wm en omvat in ieder geval:
  - Het doel van de voorgenomen activiteit
  - Een beschrijving waarop de voorgenomen activiteit wordt uitgevoerd en mogelijke alternatieven hiervoor
  - Een beschrijving van de huidige situatie en autonome ontwikkeling (referentiesituatie)
  - Een beschrijving van de milieueffecten alsmede toetsing aan de geldende wet- en regelgeving
  - Een vergelijking van de milieueffecten met de referentiesituatie en eventuele alternatieven
  - Mitigerende en compenserende maatregelen voor zover deze aan de orde zijn
  - Leemten in informatie
  - Samenvatting
- Het MER zal onderdeel uitmaken van de aanvraag voor de omgevingsvergunning en watervergunning en bevat naast de toelichting op de aanvraag en de effectstudies voldoende informatie voor het bevoegd gezag om tot een besluit te komen. Wanneer de aanvragen en het MER volledig zijn, stelt het bevoegd gezag een ontwerpbesluit op voor de vergunningen en wordt deze gepubliceerd (artikel 7.30 lid 1 Wm). Dit is voor belanghebbenden het moment waarop zij zienswijzen kunnen uitbrengen op zowel het ontwerpbesluit als het MER. Na de ter inzage periode wordt door het bevoegd gezag een besluit genomen op de aanvragen, rekening houdend met de ingebrachte zienswijzen. Deze besluiten worden eveneens gepubliceerd, waarbij het mogelijk is beroep in te stellen tegen het besluit en de daarvan deel uitmakende stukken inclusief het MER.

6.3 Betrokkenheid omgeving

RWE Eemshaven hecht waarde aan het vroegtijdig informeren en betrekken van belanghebbenden. Hiermee komen de belangen van de verschillende partijen op tafel en kan hier, waar mogelijk, rekening mee worden gehouden. Tegelijkertijd zorgt vroegtijdige communicatie ervoor dat de omgeving bekend is met het voorgenomen project en RWE Eemshaven daarmee bijdraagt aan een betrouwbare informatievoorziening.

RWE Eemshaven heeft het voornemen de volgende stappen te zetten:

- Voorbespreking van het voornemen van het project en alle bijbehorende stappen in het vergunningenproces met de bevoegde gezagen;
- Overleg met belangenverenigingen, zowel lokaal als nationaal opererend;
- Zoveel mogelijk bestaande overlegstructuren op provinciaal en lokaal niveau inzetten.

6.4 Planning

RWE verwacht de CO_2-afvanginstallatie in 2029 in gebruik te kunnen nemen mits dit economisch en politiek haalbaar is. De aanlegwerkzaamheden nemen naar verwachting 3 jaar in beslag. Het exacte moment van ingebruikname is mede afhankelijk van de doorlooptijd van de besluitvormingsprocedure.

Royal HaskoningDHV

RWE

A1 Schematische weergave afspraken Klimaatakkoord

Bron: Elektriciteit | Klimaatakkoord

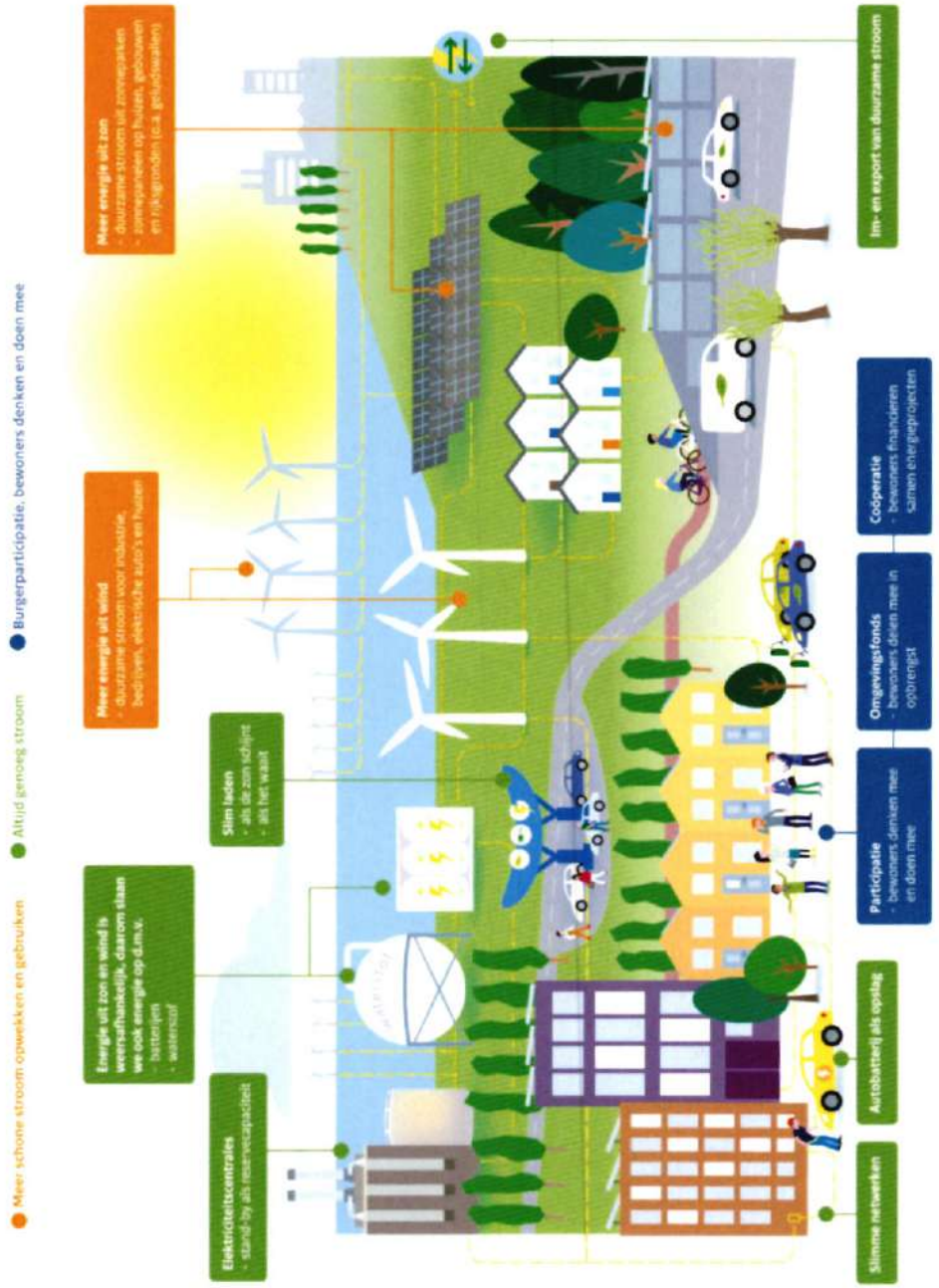

NORTON ROSE FULBRIGHT

BIJLAGE 4

Commissie voor de
milieueffectrapportage

RWE Eemshavencentrale, verhoging aandeel biomassa naar 100%

Advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport

31 januari 2024 / projectnummer: 3738

1 Advies voor de inhoud van het MER

RWE wil de Eemshavencentrale volledig op biomassa laten draaien en de vrijgekomen CO_2 afvangen (project 'BECCUS'[1] genoemd). De centrale heeft nu een vergunning om op 30 procent biomassa en 70 procent steenkool te draaien. Voor de volledige elektriciteitsproductie op biomassa is naar verwachting jaarlijks 5 tot 6 miljoen ton biomassa nodig. Voor het besluit over de vergunningen wordt een milieueffectrapport (MER) opgesteld. De provincie Groningen heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna: Commissie) gevraagd te adviseren over de inhoud van het op te stellen MER.

Essentiële informatie voor het MER

De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het MER. Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in het besluit over BECCUS in de Eemshavencentrale het MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

- **Doel en afbakening van het project**: geef aan hoeveel CO_2-winst met het project beoogd wordt en hoe dit past binnen ambities en doelen van Rijk/provincie/RWE. Maak duidelijk wat wel en wat niet bij het project hoort, zoals eventuele maatregelen die nodig zijn om de CO_2 na het afvangen te kunnen transporteren naar de uiteindelijke opslaglocatie(s).
- **Omschrijving van het project**: leg uit welke installaties gerealiseerd gaan worden, welke processen hierin plaats gaan vinden, en welke grond- en hulpstoffen nodig zijn, inclusief Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS). Ga in op de rol van de proefinstallatie voor de CO_2-afvang.[2]
- **Bijzondere bedrijfsomstandigheden**: geef aan welke bijzondere bedrijfsomstandigheden (zoals onderhoud en calamiteiten) kunnen optreden en wat de gevolgen kunnen zijn voor het afvangen en/of afvoeren van CO_2. Licht ook toe hoe emissies vermeden worden bij het optreden van bijzondere bedrijfsomstandigheden.
- **Relatie tussen biomassasamenstelling en emissies**: Ga in op de samenstelling van de biomassa(pakketten) en hoe de emissies en de kwaliteit van de ontstane reststoffen daarmee samenhangen.
- **Milieugevolgen en bijdrage aan het doel**: geef voor elk alternatief een duidelijke en navolgbare beschrijving en beoordeling van de gevolgen voor het milieu en de bijdrage aan het doel van het project. Breng daarbij de emissies naar lucht, water, bodem en geluid in beeld tijdens reguliere bedrijfsvoering en bij bijzondere bedrijfsomstandigheden.
- **Vergelijking van alternatieven en varianten**: maak een milieuvergelijking van voorgenomen project, alternatieven en varianten met de referentiesituatie. Maak daarbij ook inzichtelijk hoe de milieueffecten verschillen tussen de alternatieven voor CO_2 afvangtechnieken, ontwerpvarianten en transportvarianten.

Besluitvormers en insprekers lezen in de eerste plaats de samenvatting van het MER. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

---

1 BECCUS staat voor Biobased Energy, Carbon Capture, Utilization & Storage.

2 Voordat de grootschalige installatie gebouwd wordt wil de RWE mogelijk een proefinstallatie voor CO_2-afvang bouwen.

In de volgende hoofdstukken beschrijft de Commissie in meer detail welke informatie het MER moet bevatten. Ze bouwt in haar advies voort op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau[3] (NRD). Ze herhaalt slechts punten die al in de NRD aan de orde komen als dat voor een goed begrip van het advies nodig is of als ze voorstelt de aanpak op onderdelen aan te passen.

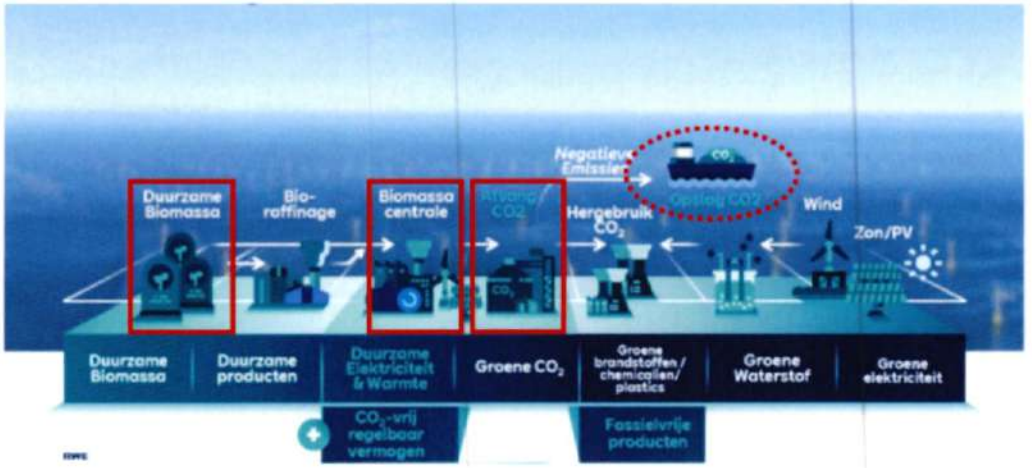

Figuur 1 - BECCUS-strategie in de Eemshavencentrale. Bron: NRD.

Aanleiding MER

Een MER is nodig omdat 8 tot 10 Megaton (Mton) CO_2 per jaar afgevangen wordt en omdat de verbrandingsinstallatie gewijzigd wordt (Categorie 11 in bijlage V van het Omgevingsbesluit onder de Omgevingswet). Daarnaast is een MER mogelijk nodig vanwege de verbranding van bepaalde biomassastromen die als afval classificeren. Tot slot is een MER nodig omdat op voorhand niet uit te sluiten is dat het project effect heeft op Natura 2000-gebieden.

Beide maatregelen aan de Eemshavencentrale zijn onderdeel van de BECCUS-strategie van RWE. Ook in de Amercentrale in Geertruidenberg is een CO_2-afvanginstallatie voorzien, daarvoor loopt tegelijkertijd een procedure.

De vergunning om 30% biomassa bij te mogen stoken is in 2019 verleend. De Commissie adviseerde toen[4] onder andere om het verband tussen de stookpakketten en de emissies duidelijk te maken.

Rol van de Commissie

De Commissie is onafhankelijk, bij wet ingesteld en adviseert over de inhoud en de kwaliteit van het MER. Zij stelt voor ieder project een werkgroep samen van onafhankelijke deskundigen. Ze schrijft geen milieueffectrapporten, dat doet de initiatiefnemer. Het bevoegd gezag - in dit geval Gedeputeerde Staten van Groningen - besluit over BECCUS-strategie in de Eemshavencentrale.

De samenstelling en de werkwijze van de werkgroep van de Commissie en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt door nummer 3738 op www.commissiemer.nl in te vullen in het zoekvak.

---

[3] BECCUS in de Eemshavencentrale van 23 augustus 2023.

[4] De adviezen zijn hier terug te lezen: https://commissiemer.nl/adviezen/3348.

2 Achtergrond

2.1 Onderbouwing, beleidskader en besluitvorming

Nationaal en Europees energiebeleid

Ga in het MER in op de BECCUS-strategie van RWE en hoe dit voornemen bijdraagt aan de energietransitie. Laat zien hoe het voornemen zich verhoudt tot de Nederlandse en Europese doelen voor klimaat voor 2030 en 2050, in het bijzonder met betrekking tot de rol van biomassa en de afvang en opslag van CO_2. Betrek hierbij ook de doelstellingen en randvoorwaarden zoals opgenomen in de onlangs van kracht geworden nieuwe Europese Richtlijn Hernieuwbare Energie (Richtlijn (EC) 2023/2413, oftewel RED3). Onderbouw dat de te gebruiken biomassa voldoet aan de duurzaamheidseisen voor biomassa voortkomend uit Besluit Conformiteitsbeoordeling vaste biomassa voor energietoepassingen, de RED3 en de Europese ontbossingsverordening (Verordening (EU) 2023/1115 van 31 mei 2023). Beschrijf daarnaast hoe RWE om wil gaan met de maatschappelijke discussie die bestaat over het gebruik van biomassa voor elektriciteitsproductie.[5]

Beleidskader

Geef in het MER aan welke wet- en regelgeving en welk beleid relevant is voor het project en geef aan in hoeverre het project kan voldoen aan de randvoorwaarden die hieruit voortkomen. Ga daarbij in ieder geval in op:

- de Omgevingswet (zie onderstaand kader), waaronder het overgangsrecht Waterwet in verband met lozingsactiviteit op de Waddenzee[6]
- het Europese en Nederlandse klimaatbeleid, de Kaderrichtlijn Water en (mogelijk) de Kaderrichtlijn Mariene Strategie voor de mogelijke gevolgen voor de waterkwaliteit in het studiegebied;
- de Habitat- en Vogelrichtlijn, waaronder voor het aangrenzende Natura 2000-gebied Waddenzee;
- overige relevante regelgeving voor het Waddengebied[7], zoals regels ter bescherming van UNESCO-werelderfgoed.
- Schone Lucht Akkoord.

Omgevingswet

De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden. In de NRD wordt nog verwezen naar de oude wetgeving. De Commissie wijst erop dat de milieuonderzoeken moeten voldoen aan de normen, rekenregels en standaarden uit de Omgevingswet. Op het moment van uitbrengen van dit advies is nog niet precies bekend welke normen gelden. Zo is nog sprake van overgangsrecht (onder andere de Bruidsschat) tot voormalige rijksregels en -wetgeving zijn vertaald naar lokale of regionale regelgeving. Ook de implementatie van een aantal nieuwe begrippen en regels uit de Omgevingswet moet nog vorm krijgen. Omdat de implementatie van de Omgevingswet per regio verschilt, wordt in dit advies algemene terminologie gebruikt. Het MER moet voldoen aan de op het moment van besluitvorming geldende lokale, provinciale en nationale normen.

---

5 Ook Comité Schone Lucht vraagt hierom in haar zienswijze.

6 Overgangsrecht Waterwet | Informatiepunt Leefomgeving (iplo.nl).

7 In december 2023 is een overzicht verschenen van de richtlijnen en verdragen die voor de bescherming en het beheer van de Waddenzee relevant zijn. Zie hiervoor https://www.waddenacademie.nl/themas/natuur-en-recht/de-europees-en-internationaalrechtelijke-status-van-de-waddenzee/.

Besluitvorming

De procedure voor mer wordt doorlopen voor het aanvragen van omgevingsvergunningen voor verschillende activiteiten.[8] Daarnaast moeten mogelijk nog andere besluiten genomen voor de realisatie van het project. Geef aan welke besluiten dit zijn, wie daarvoor het bevoegd gezag is en wat globaal de planning is.

Geef ook aan door wie en op welke termijn de besluiten over het transport en de opslag en de bijbehorende vergunningen verwacht worden.

2.2 Afbakening voornemen CO_2-afvanginstallatie

RWE gaat in de Eemshavencentrale CO_2 afvangen, die elders permanent wordt opgeslagen of toegepast. Mogelijk wordt de CO_2 per schip vervoerd, het alternatief is vervoer per buisleiding. De eventuele tijdelijke opslag[9] op de locatie is onderdeel van het voornemen. De benodigde buisleidingen buiten de inrichting of de wijzigingen aan de haven zijn geen onderdeel van de huidige besluitvorming, zo stelt de NRD.

De Commissie benadrukt dat het initiatief van de RWE in de Eemshaven een onderdeel is van de Carbon Capture en Storage (CCS-)keten. De CCS-keten omvat namelijk de afvang, conditioneren, transporteren en opslaan van CO_2. Zonder deze stappen is er geen CO_2-reductie. De scope van het MER moet dan ook breder zijn dan alleen het initiatief van de RWE in de Eemshaven. Het gaat in ieder geval om de volgende milieueffecten, op een passend detailniveau op grond van de informatie die redelijkerwijs beschikbaar is:

- Het vervoer per schip veroorzaakt bijvoorbeeld extra geluid dat mogelijk nadelige gevolgen heeft voor beschermde soorten in de Waddenzee. Ook kunnen extra vervoersbewegingen de veiligheidssituatie in de haven beïnvloeden. Verder zijn mogelijk aanpassingen aan de bestaande haven nodig.
- De aanleg van een buisleiding brengt mogelijk gevolgen voor Natura 2000, beschermde soorten in de Waddenzee en werelderfgoed met zich mee.

Naar het oordeel van de Commissie zijn bovengenoemde aanpassingen onlosmakelijk verbonden met het project om CO_2 af te vangen. Dit betekent dat de benodigde aanpassingen op voldoende detailniveau in het MER onderzocht moeten worden.

---

[8] In de NRD staat de aanvraag van de omgevingsvergunning, natuurvergunning en watervergunning onder oud recht vermeld, maar per 1 januari is de Omgevingswet van kracht.

[9] In de NRD staat op pagina 13: 'Bij afvoer met schepen vindt opslag op de locatie plaats voordat het per schip naar een tijdelijke opslaglocatie wordt getransporteerd om een mogelijke tijd tussen het laden van twee schepen te overbruggen. Na het laden transporteert het schip de CO_2 naar de permanente opslagvoorziening. Bij afvoer met leidingen vindt er geen tijdelijke opslag op de locatie plaats.'

3 Beschrijving van het project en alternatieven

3.1 Beschrijving van het project

RWE wil het aandeel biomassa in de Eemshavencentrale verhogen van maximaal 1.600 kton/jaar (30%) naar 5.000 a 6.000 kton/jaar (100%). Vanaf 2030 mag geen steenkool meer gebruikt worden als brandstof. Het gaat om het verbranden van schone biomassastromen en mogelijk om biomassastromen die classificeren als afval.[10] De biomassa wordt per schip geleverd in de aangrenzende haven en naar verwachting worden er ten opzichte van de huidige situatie meer en grotere schepen ingezet. De Eemshavencentrale zal volgens de NRD voor 90-100% afhankelijk zijn voor de aanvoer van biomassa over zee.

Daarnaast wil RWE CO_2 afvangen, behandelen en transporteren. De afvoer van CO_2 kan per schip of buisleiding gebeuren om in bijvoorbeeld Noorwegen, Denemarken of het Verenigd Koninkrijk ondergronds opgeslagen te worden. Er is hierover nog geen besluit genomen. Voordat de grootschalige installatie gebouwd wordt, wil RWE eerst een proef-afvanginstallatie realiseren.

3.1.1 Algemeen

Beschrijf in het MER de wijzigingen aan de huidige fabriek en op het terrein van de fabriek. Neem in het MER een plattegrond, procesbeschrijving en schematische tekening op van de verschillende onderdelen van de fabriek en hun interacties, waaruit duidelijk wordt welke wijzigingen plaatsvinden. Geef daarop ook alle emissiepunten naar lucht en water, de haveninstallaties, de inrichting voor het gebruik van walstroom en de locatie van (nood-)voorzieningen aan. Onderbouw de gemaakte keuzes.

Balansen
Presenteer een inzichtelijke massa-, energie en waterbalans. Deze zijn noodzakelijk voor de navolgbaarheid van de gepresenteerde emissies en milieueffecten.

(Potentiële) Zeer zorgwekkende stoffen ((p)ZZS)
In het MER moeten de aanwezigheid van (p)ZZS in te verwerken biomassa, reststromen en in hulpstoffen en de emissies daarvan naar lucht, water en bodem duidelijk in beeld zijn.

In het proces worden amines gebruikt. Onderbouw in het MER de noodzaak van het gebruik van de beoogde amines. Onderzoek of er alternatieven zijn. Indien die er niet zijn, onderbouw dat dan navolgbaar.

Geef in het MER aan welke afbraakproducten uit de amines kunnen worden gevormd, en of deze classificeren als (p)ZZS. Geef aan hoe wordt omgegaan met aminedegradatie[11] (monitoring, terugwinning en afvalverwerking), waar mogelijk verliezen optreden en hoe

[10] Nu worden onder andere A-hout, houtpellets, zaagsel, suikerrietafval en bentoniet ingezet.

[11] Amineverlies kan optreden door de vorming van stabiele zouten ('Heat Stable Salts') en door (oxidatieve) degradatie. De gevormde zouten kunnen grotendeels weer worden omgezet in amines (terugwinning of reclaiming). De oxidatieve degradatie producten kunnen leiden tot (p)ZZS als nitramines en nitrosamines. Hoe beter de verwijdering van onzuiverheden en degradatieproducten uit de amine oplossing is (in de reclaimer), hoe minder ZZS gevormd worden.

groot die verliezen zijn (massabalans). Specificeer met welke maatregelen emissies worden voorkomen of geminimaliseerd, en onderbouw de effectiviteit van deze maatregelen.

Specificeer ook welke andere (p)ZZS als grondstof of als hulpstof in het proces worden gebruikt, en in welke hoeveelheden. Geef voor alle ZZS aan hoe wordt omgegaan met de verplichte monitoring en de minimalisatieverplichting vanwege gezondheid. Beschrijf in het MER met welke bronmaatregelen emissie van ZZS kan worden vermeden of teruggedrongen. Laat zien wat de effectiviteit is van deze maatregelen.

Poederkoolvliegas

Beschrijf de werking van de poederkoolvliegas of een andere hulpstof bij de brandstofstroom om de werking van de bestaande centrale te garanderen (als 'schuurmiddel' om de ketel schoon te maken). Beschrijf ook hoeveel vliegas of andere hulpstof toegepast wordt.

Bijzondere bedrijfsomstandigheden

Presenteer een analyse van bijzondere bedrijfsomstandigheden die kunnen leiden tot verhoogde emissies. Denk hierbij aan opstart, stilleggen, storingen en calamiteiten. Ga in op de situatie waarin de CO_2 (tijdelijk) niet kan worden afgevoerd.

Geef een inschatting van de mogelijke frequentie en duur van de bijzondere bedrijfsomstandigheden. Betrek hierbij ervaringen uit de Eemshavencentrale en de Amercentrale (waarbij al enkele jaren een groter aandeel biomassa wordt gebruikt).
Geef een beschrijving van de organisatorische en technische maatregelen waarmee de gevolgen van de bijzondere bedrijfsomstandigheden, zowel preventief als reactief, maximaal beperkt kunnen worden.

Scheepvaart en capaciteit haven

Geef aan hoeveel schepen per dag/week nodig zijn voor de aanvoer van biomassa en voor afvoer van CO_2. Geef vervolgens aan hoe dit zich verhoudt tot het aantal schepen in de referentiesituatie. Geef ook aan of het aantal schepen verschilt tussen de varianten met een middelhoge of hoge druk voor de af te voeren CO_2. Maak inzichtelijk van welk type schepen gebruik wordt gemaakt. Maak ook inzichtelijk welke wijzigingen nodig zijn aan de haven, wat de benodigde baggerfrequentie/onderhoudsfrequentie is voor de haven en vaargeul en wat de omvang is van de tijdelijke opslaglocatie van CO_2 in de haven.

Maak in het MER duidelijk welke variatie er kan zijn in de verdeling zeevaart-binnenvaart en wat de gevolgen zijn voor de capaciteit van de beschikbare capaciteit infrastructuur. Maak dit niet alleen zichtbaar voor brandstoffen maar ook voor hulpstoffen. Doe dit ook voor de afvoer van vliegas en CO_2.

De Eemshaven wordt door enkele duizenden zeeschepen per jaar bezocht. Het aantal in- en uitgaande vaarbewegingen in de Eemshaven is momenteel[12] voor marginale zeeschepen[13] beperkt tot één passage per getij (in- of uitvarend). Door deze veiligheidsmaatregel is de capaciteit van de haven gelimiteerd tot maximaal 365 marginale zeeschepen per jaar. Dit heeft ook te maken met de in de haven beschikbare loods- en sleepbootcapaciteit.

---

12 Dit is vastgelegd in het Toelatingsbeleid Eemshaven (2016).

13 Dit betreft zeeschepen langer dan 200 meter, dieper dan 10 meter of tijgebonden zijn.

Maak zichtbaar hoeveel van de totale havencapaciteit nodig is voor de aanvoer van grond- en hulpstoffen en afvoer van vliegas voor de centrale. Maak verder een analyse van de mogelijke capaciteit die nodig zou zijn voor de afvoer van CO_2 per zeeschip. Vergelijk deze cijfers met de groeiprognoses voor de totale haven. Er kunnen wellicht knelpunten voor de totale haven ontstaan door gebrek aan vensters (meerdere marginale schepen per etmaal) of totale capaciteit. In die situatie is bevoorrading van de centrale niet vanzelfsprekend. Maak dan in het MER zichtbaar welke maatregelen getroffen kunnen worden voor de totale haven wanneer dit optreedt. Mogelijk maatregelen zijn bijvoorbeeld anders plannen, schaalvergroting, marginale schepen laten wachten op de rede, en wijzing van het Toelatingsbeleid.

Maak zichtbaar hoe kwetsbaar de centrale is als het bijvoorbeeld door weersomstandigheden langere tijd niet mogelijk is om met een zeeschip binnen te lopen waardoor de bevoorrading stagneert.

Aanlegfase

Ga in op de benodigde sloopwerkzaamheden en de bouwfase. Geef de fasering aan, inclusief de duur van de aanleg, eventuele sloop en het gebruik van transport (schip of vrachtwagen). Beschrijf de milieueffecten van de aanleg- en sloopwerkzaamheden in het MER, waaronder heiwerkzaamheden in verband met geluid- en trillingshinder. Onderzoek of er mogelijkheden zijn om de hinder tijdens de aanlegfase te verminderen, bijvoorbeeld door aanpassing materieel of bouwtijden.

3.1.2 Verhoging aandeel en verandering samenstelling biomassa

Aard en samenstelling van de biomassastromen

Beschrijf de biomassastromen die verwerkt kunnen worden. Beschrijf vervolgens per stroom de maximaal te verwerken hoeveelheid. Geef aan wat het herkomstgebied is van de verschillende biomassastromen (welke hoeveelheid uit welk gebied afkomstig zal zijn). Vanaf 2030 mag geen steenkool meer ingezet worden in de Eemshavencentrale. Beschrijf hoe het initiatief er in de tussenliggende jaren uitziet, waarin een mix van steenkool en biomassa ingezet mag worden (aangenomen dat de vergunning voor 2030 verleend wordt).

Onderbouw of de biomassastromen wel of niet als afvalstof classificeren.[14] En zo ja, wat dat betekent voor de status van de installatie en voor het van toepassing zijnde emissieregime.[15] Maak inzichtelijk wat er verandert ten opzichte van de vergunde situatie en de feitelijke situatie van de afgelopen jaren.

Breng de samenstellingsgegevens in beeld van de mee te stoken biomassastromen. Laat zien wat de gemiddelde waarden van de concentraties zijn en de maximaal toelaatbare waarden (waarop wordt getoetst bij acceptatie van de biomassastromen). Dit is vooral van belang bij biomassastromen waarvan de samenstelling kan fluctueren.

---

[14] Ook één van de zienswijzen gaat in op de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak over de voorgenomen biomassacentrale van Vattenfall te Diemen.

[15] Zie paragraaf 4.3 of 4.4 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Worst-case samenstelling biomassa

Zowel een wijziging in samenstelling als de verhoging van het aandeel biomassa kunnen invloed hebben op de emissies naar lucht en water. Het MER moet de worst-case milieueffecten van de inzet van biomassa in beeld brengen.

Transport en opslag biomassa

De soortelijke massa van steenkolen is ongeveer de helft van die van kolen. Ook de stookwaarde van biomassa is minder hoog dan die van kolen. Dat betekent dat voor dezelfde energieproductie meer (dan het dubbele) volume biomassa noodzakelijk is. Maak zichtbaar welke effecten dat heeft op de benodigde opslagcapaciteit op het terrein en op het in de nieuwe situatie benodigde aantal schepen en de capaciteit daarvan. Ga daarnaast in op de mogelijke effecten op broei en geur bij het transport en de opslag van biomassa.

3.1.3 CO_2-afvanginstallatie

Proefinstallatie voor CO_2-afvang

Voordat de grootschalige installatie CO_2-afvang wordt gebouwd wil RWE mogelijk eerst een proefinstallatie voor CO_2-afvang realiseren met een relatief beperktere capaciteit van 50 ton/dag. Beschrijf voor deze proefinstallatie:

- het doel, ontwerp en de procesvoering;
- de beoogde fasering van de realisatie ten opzichte van de grootschalige CO_2-installatie, en op welke wijze resultaten uit de proefinstallatie worden gebruikt om het ontwerp en de procesvoering van de grootschalige CO_2-installatie te optimaliseren[16];
- de aard van de proefnemingen die zullen (of blijven) worden uitgevoerd nadat de grootschalige CO_2-installatie in gebruik is genomen. Geef aan of en hoe tijdens deze proefnemingen de grootschalige CO_2-installatie zal worden bedreven[17];
- de rol en de mogelijke toepassingen (Carbon Capture and Utilisation, CCU, toepassing andere amines) voordat de grootschalige installatie in bedrijf is. Dit is ook nodig om de milieugevolgen in te kunnen schatten als de grootschalige CO_2-afvanginstallatie niet gerealiseerd kan worden. Beschrijf de rol van mogelijke toepassingen van de proefinstallatie nadat de grootschalige installatie in bedrijf is;
- of, en zo ja de manier waarop, de proefinstallatie tegelijkertijd met de grootschalige installatie in bedrijf kan zijn. Geef aan hoeveel tijd de installatie in gebruik is en wat het effect op de emissies kan zijn;
- de milieueffecten in de situatie waarin alleen de proefinstallatie voor CO_2-afvang is gerealiseerd.

CO_2-transport, gebruik en ondergrondse opslag

Het transport buiten de inrichting, het gebruik en de ondergrondse opslag van CO_2 elders maken geen deel uit van dit project, volgens de NRD. Beschrijf in het MER de hele keten voor de afvang, het transport en de ondergrondse opslag van CO_2 om een beeld te krijgen van het

---

[16] Als dit het geval is, kan het de voorkeur hebben om de vergunningenprocedure gefaseerd te doorlopen en eerst een vergunning aan te vragen voor de proefinstallatie voor CO_2-afvang. Anders bestaat het risico dat inzichten vanuit de proefinstallatie niet meegenomen kunnen worden in de grootschalige CO_2-installatie door beperkende vergunningvoorschriften.

[17] Tijdens het locatiebezoek bleek dat RWE de proefinstallatie in gebruik wil blijven houden nadat de CO_2-afvanginstallatie is voltooid.

'grotere plaatje' van het initiatief. Dit is met name relevant om een goed beeld te krijgen van de klimaateffecten. Ga in op:

- het CO_2-transport per buisleiding dan wel CO_2-transport per schip tussen de Eemshaven en de beoogde gebruiks-/opslaglocaties. Ga in op de uitvoerbaarheid van de eventuele aanleg van een buisleiding door het Natura 2000-gebied en werelderfgoed de Waddenzee en de mogelijke effecten op milieu, natuur en erfgoed;
- de benodigde wijzigingen aan de haven, de Eems en de Waddenzee voor scheepvaart. Geef aan hoeveel verkeersbewegingen er zijn en met welk type schepen. Beschouw de effecten van de afvoer van CO_2 tot het verkeer zich mengt in doorgaande stromen in de internationale route;
- een onderbouwing van de (technische) geschiktheid van de opslaglocaties en de beschikbaarheid van voldoende capaciteit voor eeuwigdurende opslag. Ga hierbij ook in op de bestaande operationele ervaringen met langjarige opslag van CO_2 door de beoogde afnemers.

Ga in het MER in op de haalbaarheid van de voorgestelde transportvarianten. Geef aan welke onzekerheden spelen rondom het transport en/of de opslag. Licht toe wat de gevolgen zijn als een van de geïdentificeerde onzekerheden optreedt.

3.2 Alternatieven en varianten

Alternatieven CO_2-afvangtechnieken

In de NRD is aangegeven dat RWE Eemshaven meerdere partijen verzocht heeft om een (proces)ontwerp te maken voor de CO_2-afvang voor de Eemshavencentrale.

Maak inzichtelijk welke afvangtechnieken zijn overwogen. Beschrijf de voor- en nadelen van de gekozen techniek voor het milieu. Beschrijf per verschillende techniek de energieaspecten en de invloed van de installatie op het totale energierendement van de centrale, als ook de (te verwachten) verschillen in emissies. Geef ook aan welke (aanvullende) mitigerende maatregelen mogelijk en overwogen zijn, zoals een extra rookgasreinigingsstap. Beschrijf waarom bepaalde keuzes daarin zijn gemaakt.

Beschrijf de voor- en nadelen van het gekozen absorptiemiddel en vergelijk deze met de effecten van mogelijke alternatieven hiervoor. Onderbouw de keuze van het absorptiemiddel en geef aan hoe wordt omgegaan met de ermee samenhangende milieurisico's.

Ontwerpvarianten

In de NRD zijn varianten gepresenteerd voor CO_2-afvang, exportmogelijkheden CO_2 en techniek en milieu. De Commissie in het MER ook de volgende varianten te onderzoeken en te vergelijken:

- **type solvent**: onderzoek welke mogelijkheden er zijn en in hoeverre de keuze voor een bepaald type solvent (oplosmiddel) invloed heeft op de efficiëntie en op de milieueffecten van de installatie;
- **koelsystemen**: onderzoek drie systemen: volledig water, volledig lucht en hybride. Ga hierbij ook in op de ligging van inname- en lozingspunten van koelwater in relatie tot het inzuigen van vis en warmtelozing in oppervlaktewater. Betrek hier ook de reiniging en hergebruik van warmte bij;

- **schuurmiddel**: beschrijf de verschillen in milieueffecten bij de toepassing van bentoniet of andere mogelijke stoffen als 'schuurmiddel' om de ketel schoon te maken in plaats van poederkoolvliegas.

Transportvarianten

Werk vanwege mogelijke nautische belemmering in de Eemshaven en de herkomst en beschikbaarheid van biomassa of afvalstoffen ook een alternatief uit waarbij deze brandstoffen ook gedeeltelijk per spoor[18] of per wegtransport worden aangevoerd. Geef inzicht in de milieugevolgen daarvan (geluid/trillingen/lucht), niet alleen lokaal maar ook van de belangrijkste aanvoerroutes.

Geef inzicht in de milieugevolgen op de afvoer van CO_2 per schip en per buisleiding. Beschrijf daarvoor de aantallen en type schepen. Ga bij de afvoer van CO_2 per schip in op de capaciteit van de haven en effecten op nautische veiligheid.

Vergelijking milieueffecten

Presenteer in het MER het eindresultaat dat de voorkeur heeft en waarvoor de vergunning wordt aangevraagd. Beschrijf de (milieu)afwegingen en de optimalisaties die daarbij zijn gemaakt. Vergelijk de milieueffecten van het voorgenomen project met die van de onderzochte alternatieven, varianten én de referentiesituatie. Deze informatie is van belang voor besluitvormers, belanghebbenden en omwonenden.

Motiveer dat het voorgenomen project (en de daaraan verbonden emissies en technieken) voldoet aan de daarvoor van toepassing zijnde standaarden. Het gaat hierbij onder meer om een toets aan Best Beschikbare technieken (BBT)[19]. Ga bij deze toets in het bijzonder in op de publicatiereeks gevaarlijke stoffen die van toepassing zijn.

3.3 Referentie

Beschrijf de bestaande toestand van het milieu in het studiegebied inclusief de te verwachten milieutoestand als gevolg van de autonome ontwikkeling, als referentie voor de te verwachten milieueffecten. Voorbeelden van autonome ontwikkelingen zijn andere projecten bij buurbedrijven die inmiddels al een vergunning hebben, maar die nog moeten worden gebouwd. Beschrijf specifiek de status van de besluitvorming over Oostpolder[20] (en de eventuele doorwerking in de referentiesituatie), het geprojecteerde bedrijventerrein van circa 600 hectare direct ten zuiden van de Eemshaven. Beschrijf ook de (voorgenomen) uitbreidingen op het industrieterrein Eemshaven Zuidoost. De ontwikkeling van de Oostpolder is relevant omdat in de ontwerpplannen staat dat er een ambitie is om dit als een

---

18 De aanvoer van biomassa van de haven van Liverpool naar de elektriciteitscentrale DRAX (2,6 GW biomassa) in Shelby (North Yorkshire) vindt in zijn geheel per spoor plaats.

19 BBT is onder de Omgevingswet gedefinieerd als: "'Beste' omvat de meest doeltreffende technieken voor het bereiken van een hoog niveau van bescherming van het milieu. 'Beschikbare' omvat technieken die technisch en economisch haalbaar zijn voor die bedrijfstak, en die bedrijven kunnen toepassen. De techniek moet redelijkerwijs in Nederland of in een ander land verkrijgbaar zijn'. De BBT worden beschreven in BREF-documenten. BREF, of BREF-documenten, staat voor 'BAT Reference documents' en is een uitwerking van de IPPC-richtlijn van de Europese Unie. Voor meer informatie, zie: Overzicht van BBT-conclusies (en BREF's) en European IPPC Bureau - BAT reference documents. Bij BBT+ gaat het om een hogere saneringsinspanning dan volgt uit de BBT. Hieraan zijn dus strengere eisen verbonden.

20 De Commissie adviseerde over de Ontwikkeling van het bedrijventerrein Oostpolder: Adviezen - Commissiemer.nl.

geluidsarm terrein te ontwerpen. De vraag is of deze ambitie ook voor de (wijziging van de) Eemshavencentrale van toepassing is.

Gebruik naast de standaard referentiesituatie ook een referentiesituatie die is gebaseerd op de huidige feitelijke (legale) situatie. Dit is van belang omdat de RWE Eemshavencentrale een vergunning voor de bijstook van 30% biomassa heeft aangevraagd, maar deze niet (volledig) gebruikt. Zo kunnen de milieueffecten vergeleken worden met de huidige situatie.

Tot 2030 heeft de RWE de mogelijkheid om te variëren in het percentage biomassa. De Eemshavencentrale moet vanaf 2030 volledig op biomassa zijn overgeschakeld. Zorg dat dit in de referentiesituatie terug te zien is.

4 Bestaande milieusituatie en milieugevolgen

Onderbouw de keuze van de rekenregels/-modellen en van de gegevens waarmee de gevolgen van het voornemen worden bepaald. Ga ook in op de onzekerheden in deze bepaling. Vertaal dit zo mogelijk in een bandbreedte voor de genoemde gevolgen (inclusief worst-case) en geef aan wat dit betekent voor de vergelijking van de alternatieven en varianten met de referentiesituatie. Breng ook grensoverschrijdende effecten in beeld.[21] In Duitsland kunnen soms andere kaders gelden, zoals voor stikstof, toets ook daarop.

4.1 Luchtkwaliteit

Emissies naar lucht

Beschrijf bij welke onderdelen van de installatie emissies naar de lucht (kunnen) optreden (emissiepunten). Geef de bandbreedtes aan van verwachte relevante emissies, op basis van de verschillende mogelijke samenstellingen van de mix van biomassa en steenkool. Geef daggemiddelde emissies, jaargemiddelde emissies en jaarvrachten[22]:

- de jaargemiddelde emissies en jaarvrachten van het brandstofpakket met de maximaal mogelijke effecten in beeld te brengen. Het gaat hier om de emissies die maximaal kunnen vrijkomen wanneer wordt uitgegaan van de maximaal te accepteren concentraties verontreinigingen in de biomassastromen. Maak inzichtelijk dat deze jaargemiddelde emissies en jaarvrachten voldoen aan de waarden zoals genoemd in de BREF 'Large Combustion Plants' (LCP)[23] en de BREF afvalverbranding wanneer sprake is van de verbranding van afvalstoffen.[24]
- de daggemiddelde emissies van het stookpakket. Het gaat hier om de emissies die maximaal kunnen vrijkomen wanneer wordt uitgegaan van de maximaal te accepteren concentraties verontreinigingen in de biomassastromen. Onderbouw ook hiervoor dat de

[21] Grensoverschrijdende mer: Eisen en afspraken - Kenniscentrum InfoMil.

[22] Doe dit in ieder geval voor voor PM10, PM2,5, NH3, NOx, SOx, CO, VOS, HCL, HF, Hg, Cd, Tl, 20 zware metalen, furanen, dioxines en (p)ZZS.

[23] Zie Large Combustion Plants | Eippcb (europa.eu).

[24] Implementing decision - 2019/2010 - EN - EUR-Lex (europa.eu).

daggemiddelden voldoen aan de waarden zoals genoemd in de BREF LCP en de BREF afvalverbranding wanneer sprake is van de verbranding van afvalstoffen.

Onderbouw de herkomst van de emissies (metingen, schattingen, berekeningen). Licht toe of en hoe emissies en het rendement van de CO_2-afvanginstallatie kunnen verschillen afhankelijk van het type biomassa dat wordt verwerkt.[25]

Mitigerende maatregelen

Onderbouw welke maatregelen mogelijk zijn om emissies terug te brengen en welk effect deze maatregelen hebben op de emissies. Houd daarbij rekening met de luchtemissie van afgemeerde schepen en van schepen op het laatste deel van hun vaarroute. Dit is ook relevant als input voor de in paragraaf 4.7 van dit advies genoemde AERIUS-berekening voor stikstofdepositie. Wanneer het Acceptatie- en Verwerkingsbeleid een rol speelt in de mitigerende maatregelen, ga dan specifiek in op de procedures waarmee geborgd wordt dat de vergunde waarden voor zware metalen niet overschreden wordt. Verder beveelt de Commissie aan om de daadwerkelijk optredende emissies van zware metalen regelmatig te meten.

Concentraties in de lucht (immissies)

Breng de bijdrage in beeld van immissies. Ga daarbij niet alleen in op de in de Omgevingswet opgenomen verbindingen, maar ook op andere stoffen die kunnen leiden tot milieu- en/of gezondheidseffecten. Beschrijf de gehanteerde modeluitgangspunten. Daarbij kan ook (p)ZZS een belangrijk onderwerp is, met name in relatie tot de te gebruiken oplosmiddelen / amines en hun afbraakproducten.

Presenteer de resultaten door middel van verschilcontourkaarten en geef de ligging van woningen en andere gevoelige objecten aan. Beoordeel de concentraties in de lucht ook in het kader van de WHO-advieswaarden (World Health Organisation). Gebruik voor de stoffen waarvoor geen advieswaarden voorhanden zijn de beschikbare streef- en MTR-waarden (maximaal toelaatbaar risico).

4.2 Kwaliteit reststoffen

Geef per voorgenomen brandstofstroom/afvalstof en per (zwaar) metaal een bandbreedte van de verwachte samenstelling van de reststoffen[26] (reststoffen kunnen zijn: bodemas, ketelas, vliegas, RO-gips[27], RO-slib, afvalwater) van de centrale. Geef aan wat de worst-case samenstelling is. Maak dit voor de samenstelling van rookgassen inzichtelijk in de situatie met en zonder CO_2-afvang. Maak inzichtelijk hoe de reststoffen afgevoerd worden. Maak ook inzichtelijk welke certificaten voor de reststoffen van toepassing zijn.[28]

---

25 Door CO_2 verwijdering nemen concentraties toe zonder dat emissievrachten wijzigen. Betrek dit effect in de BBT toetsing.

26 Voor een voorbeeld van zo'n een berekeningsmethodiek per brandstofstroom/afvalstof verwijst de Commissie naar de Leitfaden zur energetischen Verwertung von Abfällen in Zement-, Kalk- und Kraftwerken in Nordrhein-Westfalen, Ministerium Umwelt, Düsseldorf 2e druk, september 2005 https://www.th-owl.de/files/webs/umwelt/download_autoren/immissionsschutz/Interpretation/NRW0509yyLeitfEnergVerw02.pdf

27 Rookgasontzwavelingsgips.

28 Voor bodemas en vliegas geldt het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit bodemkwaliteit. Voor RO-gips geldt ook het Uitvoeringsregeling Meststoffenwet.

Gebruik de rekensystematiek van de Eural om te toetsen of de verwachte samenstelling van de reststoffen of een afvalstof mogelijk gevaarlijk kan zijn of niet.

4.3 Geluid en trillingen

Geef voor geluid een korte beschrijving van de BBT.

Omgeving

Geluid voor de gehele omgeving, en voor woon- en natuurgebieden, wordt veroorzaakt door alle bedrijven in de Eemshaven inclusief de Eemshavencentrale, door zeeschepen, windturbines, de bedrijven op het industrieterrein Eemshaven Zuidoost en bedrijven gepland op de uitbreiding van de Eemshaven in de Oostpolder. Ook geluid van scheepvaart-, weg- en spoorwegverkeer en helikopters is mogelijk relevant. Maak een conversie naar de Omgevingswet en breng de uitbreidingen/nieuwe installaties in het lopende geluidverdeelplan.

Om aan te kunnen sluiten op de ambitie van een geluidsarm terrein is het behulpzaam als de provincie een getalswaarde aan deze ambitie koppelt. Ook moet de ambitie uitgewerkt worden in cumulatie.

Cumulatie

Geef de cumulatieve geluideffecten door het totale industriegeluid, het geluid van de windturbines, scheepvaartgeluid (inclusief nestgeluid), weg- en spoorweggeluid. Dit zijn geluidseffecten in getalswaarden zowel in equivalente geluidsniveaus als ook voor maximale waarden ($L_{A,max,\,fast}$ in dB(A), ook wel piekwaarden genoemd). Breng ook de piekgeluiden voor de energiecentrale bij opstarten, en andere bijzondere omstandigheden in beeld.

Contouren

Geef per geluidssoort de geluidscontouren in een kaart weer voor alle relevante geluidssoorten en geluidswaarden.[29] Geef in deze geluidskaarten een beeld van de equivalente dag/nacht geluidsniveaus en de relevante maximale geluidsniveaus (piekniveaus) vanaf een waarde van 40 dB(A).

Dergelijke geluidskaarten kunnen ook gebruikt worden om inzicht te verkrijgen en een beoordeling te geven van de effecten op de natuur, de sociale woonomgeving en de situatie over de Nederlands/Duitse grens.

Voor het juiste inzicht is het van belang om bovenstaand inzicht te geven voor de huidige situatie van de energiecentrale, de situatie met de geplande invulling van de Oostpolder en de Eemshaven Zuidoost en met de uitbreiding/omschakeling van de Eemshavencentrale inclusief de hierbij veranderende transportbewegingen.

[29] Dit betreft dus het totale industriegeluid, het geluid van de windturbines, scheepvaartgeluid, weg- en spoorweggeluid en luchtvaartlawaai/geluid van helikopters, alsmede de gecumuleerde waarde hiervan.

Trillingshinder

Bij de veranderende transportbewegingen kan mogelijk ook extra trillingshinder optreden. Voor deze situatie wordt aanbevolen om eveneens mitigerende maatregelen ter beperking van trillingshinder te beschrijven.

Bouwlawaai en trillingen

De Commissie beveelt aan om inzicht te geven in de hoeveelheid bouwlawaai en trillingshinder voor (eventueel) verschillende stadia van het bouwproces. Doe dit voor activiteiten op het terrein en voor relevant bouwverkeer. Beschrijf mogelijke mitigiterende maatregelen.

4.4 Gezondheid

De Omgevingswet richt zich in de kern op het ontwikkelen van een gezonde fysieke leefomgeving.[30] Een gezonde leefomgeving omvat onder andere een goede milieukwaliteit (geluid, luchtkwaliteit, veiligheid, bodem- en waterkwaliteit, geurbeleving), maar vraagt om een bredere beschouwing van het welbevinden van omwonenden.[31] Beschrijf in het MER de kansen en risico's van het project voor de gezondheid.

4.5 Waterkwaliteit

Beschrijf de invloed van het project op de waterkwaliteit en -kwantiteit. Ga ten aanzien van onttrekking en lozing ten minste in op het volgende:

- in het algemeen welke mogelijkheden er zijn om de hoeveelheid water die geloosd wordt (het lozingsdebiet) en de hoeveelheid warmte die geloosd wordt (warmtevracht) te reduceren;
- de conditioneringsstoffen van het koelwater en mogelijke (p)ZZS.
- of de beoordeling voor het 'criterium warmtelozing' plaatsvindt op basis van een kritische situatie dan wel op basis van een actuele situatie voor oppervlaktewater. Geef aan of derde partijen worden ingezet voor het afvoeren van water;
- de achtergrondtemperatuur van het ontvangende waterlichaam en de seizoensfluctuaties daarin. Ga hierbij ook in op cumulatie van warmtelozing, toekomstige veranderingen in het kader van klimaatveranderingen, de trends en de onduidelijkheden. Houd ook rekening met accumulerende effecten als gevolg van vergelijkbare bestaande inrichtingen;
- bij de autonome ontwikkeling de factoren die eventueel van invloed kunnen zijn op het gebied van de onttrekking en lozing van koelwater (bijvoorbeeld lozingen en onttrekkingen van buurbedrijven).

---

30 Gezonde fysieke leefomgeving | Informatiepunt Leefomgeving (iplo.nl).

31 Gezonde en veilige leefomgeving - GGD GHOR Nederland.

4.6 Externe veiligheid

Maak inzichtelijk of de centrale vaker buiten bedrijf komt te staan vanwege door de inzet van 100% biomassa. Maak duidelijk of er een extra reinigingsstap nodig is wanneer kolen niet meer worden ingezet.
In paragraaf 5.4.8 van de NRD is aangegeven dat RWE mogelijk een BRZO-inrichting gaat worden. Na 1 januari wordt hiervoor de term Seveso-inrichting[32] gehanteerd.
Ga nader in op de externe veiligheidsaspecten van de op- en overslag van CO_2 en de risico's van een ammoniakkoelmachine voor zover deze gaat worden toegepast.

Onder de Omgevingswet worden in het kader van modernisering omgevingsveiligheid brand- en explosieaandachtsgebieden en een andere manier van groepsrisicoverantwoording geintroduceerd. Geef in het MER aan welke brand- en explosieaandachtsgebieden ontstaan door het project. Geef daarnaast in het beoordelingskader aan hoe met de beoordeling van deze aandachtsgebieden wordt omgegaan.

Geef aan welke stoffen (inclusief hulpstoffen in de wasser of het koelsysteem) vallen onder de gevaarlijke stoffen. CO_2 is niet toxisch of brandbaar, maar heeft wel een zuurstofverdringend effect. Geef in dit verband aan welke aanzienlijke veiligheidsrisico's en eventueel nadelige milieueffecten kunnen optreden door zware ongevallen en/of rampen. Geef een beschrijving van de geplande maatregelen ter voorkoming of beperking van die effecten en ter voorbereiding op noodsituaties (ook op schepen). Ga hierbij in ieder geval in op:

- brand en/of explosie;
- vrijkomen van giftige of zuurstofverdringende gassen;
- overstromingen;
- domino-effecten.

In het beoordelingskader van de NRD is aangegeven dat een kwantitatieve risicoanalyse (QRA) wordt opgesteld. Deze risicoanalyse bevat een deel van de hierboven gevraagde informatie. Voor CO_2 moet een aparte risicoanalyse worden opgesteld.

4.7 Nautische veiligheid

In 2022 zijn in de Eemshaven 25 nautische ongevallen geregistreerd. Met een toename van het aantal schepen in de haven, mag een evenredige toename van het aantal ongevallen worden verwacht. Ga na of dit klopt en geef aan welke mitigerende maatregelen mogelijk zijn.

4.8 Natuur

Het plangebied grenst aan het Waddengebied, een kwetsbaar natuurgebied van grote internationale betekenis. Met het oog daarop moet het MER een helder en navolgbaar overzicht bevatten van de (mogelijke) gevolgen voor de natuur. Geef daarom eerst een

---

32 De milieubelastende activiteit Seveso-inrichting wordt in paragraaf 3.3.1 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) aangewezen.

volledig overzicht van de potentiële effecten op natuur door het plaatsen en in gebruik nemen van de CO_2-afvanginstallatie, de proefinstallatie voor CO_2-afvang en het verhogen van het aandeel biomassa. Daarbij hoort ook de aanvoer van biomassa per schip en de afvoer van CO_2 per schip of buisleiding. Ga hierbij in op (mogelijke) verstoring door geluid boven en onder water en visuele verstoring (ook door aan het voorgenomen project toerekenbaar extra scheepvaartverkeer), stikstofdepositie[33] en depositie van andere verontreinigende stoffen, inname en lozen koelwater). Houd ook rekening met indirecte effecten via de voedselketen doordat schadelijke stoffen zich geleidelijk kunnen ophopen in dieren hoger in de keten. Baken op grond van de ingreep-effectrelaties het studiegebied af.

4.8.1 Gebiedsbescherming

Gevolgen voor Nederlandse en Duitse Natura 2000-gebieden

Geef voor de Natura 2000-gebieden in het studiegebied waaronder de Waddenzee, de Noordzeekustzone, Nationalpark Niedersächsisches Wattenmeer, Unterems und Außerems:

- de instandhoudingsdoelstellingen voor habitattypen en soorten de mogelijk door het voornemen beïnvloed kunnen worden;
- de effecttypen die gevolgen kunnen hebben voor de instandhoudingsdoelstellingen;
- de actuele staat van instandhouding van de habitattypen en soorten, afgezet tegen de instandhoudingsdoelstellingen.[34] Geef aan of mogelijk sprake is van versterkende effecten van reeds bestaande drukfactoren.

Onderzoek of er gevolgen voor de Natura 2000-gebieden zijn ten opzichte van de referentiesituatie (in dit geval de bestaande natuurvergunning) en ten opzichte van de huidige, feitelijke situatie.[35] Het gaat in ieder geval om:

- eventuele aanleg van buisleidingen onder de Waddenzee;
- toename aantal scheepvaartbewegingen;
- thermische emissies naar de Waddenzee;
- toename van verontreinigende stoffen in de Waddenzee en andere Natura 2000-gebieden door emissies naar lucht en water;
- visinzuiging;
- geluidshinder (boven en onder water);
- optische verstoring (licht, beweging, hoge structuren);
- stikstofdepositie.

Als op grond van objectieve gegevens niet kan worden uitgesloten dat het voornemen, afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten, significante gevolgen kan hebben voor Natura 2000-gebieden, dan moet een Passende beoordeling opgesteld worden. Neem deze op als bijlage bij het MER, met een beschrijving van de conclusies in het hoofddocument. Uit de wetgeving volgt dat een project of plan alleen doorgang kan vinden

---

33 De beoordeling kan beperkt blijven tot 25 kilometer van de bron (ook rekening houdend met additionele scheepsvaartbewegingen) doch dient voor zowel de aanleg als gebruik te worden beschouwd. De NRD stelt overigens onterecht dat zich binnen een straal van 25 km geen stikstofgevoelige natuur bevindt.

34 Indien een habitattype of -soort zich onder de instandhoudingsdoelstelling bevindt mag worden aangenomen dat de veerkracht niet op orde is en moet er rekening mee worden gehouden dat een verdere toename van drukfactoren als gevolg van het voornemen het halen van de instandhoudingsdoelstelling verder buiten bereik kan brengen.

35 Ook in de zienswijzen wordt hiernaar gevraagd.

als de zekerheid wordt verkregen dat de natuurlijke kenmerken niet worden aangetast, of de zogenaamde ADC-toets[36] met succes wordt doorlopen.

Stikstofdepositie

Breng met een AERIUS-berekening in beeld of de stikstofdepositie tot 25 km van de bron toeneemt. Voer de berekening uit voor het project afzonderlijk en in cumulatie met andere stikstofbronnen (volledige opvulling van bedrijventerrein Eemshaven, Eemshaven-Zuidoost en eventueel Oostpolder). De aanleg van de installaties en emissies van scheepvaart op het laatste deel van de vaarroute en tijdens afmeren horen ook bij het project. Beoordeel de gevolgen voor de voor vermesting en verzuring gevoelige habitattypen en leefgebieden van soorten, rekening houdend met kritische depositiewaarden. Voor Duitse gebieden kan de daar geldende norm gehanteerd worden.

Het rekenmodel AERIUS berekent effecten van het project alleen op gebieden binnen 25 km van de bron. Dit betekent echter niet dat na 25 km alle uitgestoten emissies zijn gedeponeerd. Het verspreidingsgebied van stikstofoxiden is mogelijk groter dan deze afstandsgrenswaarde, onder andere omdat de emissie plaatsvindt uit hoge fabrieksschoorstenen. Voor een compleet beeld van de aanzienlijke milieugevolgen moet het MER daarom aangeven welk deel van de stikstofuitstoot binnen en welk deel buiten de 25 km van het project neerslaat op Natura 2000-gebieden.[37] Ook moet het MER, om dezelfde redenen, aangeven in hoeverre de stikstofdepositie toeneemt ten opzichte van de huidige feitelijke situatie. Beschrijf aanvullend in het MER oplossingen om stikstofemissies zoveel als mogelijk te voorkomen (mitigerende maatregelen). Denk bijvoorbeeld aan de emissiereducerende technieken zoals DeNox, brandstofkeuze van schepen, en de mogelijkheden voor walstroom.

Uit de berekeningen kan blijken dat door de nieuwe installatie extra stikstofdepositie plaatsvindt op (naderend) overbelaste stikstofgevoelige natuurgebieden in de omgeving. Ook dan is het essentieel om mitigerende maatregelen te beschrijven. Houd hierbij ook rekening met tijdelijke deposities.

Overige beschermde natuur waaronder Natuur Netwerk Nederland (NNN)

In de NRD wordt ten onrechte gesteld dat de externe werking op het NNN niet meegenomen hoeft te worden. Het MER moet een beschrijving bevatten van alle mogelijk belangrijke milieugevolgen. Beschrijf voor de gebieden in het studiegebied die behoren tot het NNN de mogelijke gevolgen voor de wezenlijke kenmerken en waarden (beheertypen en daaraan gekoppelde doelsoorten), waaronder door stikstofdepositie, geluid en andere emissies naar lucht en water. Ga bij nadelige gevolgen na hoe hiermee moeten worden omgegaan, ook rekening houdende met de provinciale Omgevingsverordening. Betrek hierbij ook mogelijke mitigerende maatregelen.

---

[36] De ADC-toets bestaat op grond van artikel 8.74b, tweede lid, Besluit kwaliteit leefomgeving (Omgevingswet) uit de volgende vragen: A: zijn er geen alternatieve oplossingen? D: dient de activiteit een dwingende reden van groot openbaar belang? C: worden de nodige compenserende maatregelen getroffen om de algehele samenhang van Natura 2000 te bewaren?

[37] Met het rekenprogramma AERIUS-calculator is het op dit moment niet mogelijk om te rekenen zonder de afstandsgrenswaarde. In AERIUS-connect is het wel mogelijk om te rekenen zonder afstandsgrenswaarde, met eigen rekenpunten.

Beschrijf mogelijke en/of nodige mitigerende en/of compenserende maatregelen om negatieve effecten te voorkomen of te verminderen.

4.8.2 Beschermde soorten

Beschrijf welke beschermde soorten te verwachten zijn in en rondom het plangebied, waar zij voorkomen (locaties op kaart). Ga in op de mogelijke gevolgen van het voornemen voor deze beschermde soorten en bepaal of verbodsbepalingen overtreden kunnen worden. Geef als verbodsbepalingen overtreden kunnen worden aan in hoeverre de staat van instandhouding van de betreffende soort kan verslechteren, ook in cumulatie met andere activiteiten in de Eemshaven en Eemshaven-Zuidoost. Ga specifiek in op bruinvissen, zeehonden of vogels die mogelijk verstoord kunnen worden door geluidsemissies van scheepvaart. Geef aan in hoeverre de onttrekking plaatsvindt in een paai- of opgroeigebied voor vislarven of juveniele vis of nabij een trekroute voor vis. Vaststelling van de waarde van het gebied dient plaats te vinden aan de hand van actuele gegevens. Beschrijf per type gebied mogelijke en/of nodige mitigerende en/of compenserende maatregelen om negatieve effecten te voorkomen of te verminderen.

4.9 Erfgoed

De NRD gaat niet in op de mogelijke gevolgen voor erfgoed. De toename van scheepvaart, eventuele toename van verstoring vogels en de aanleg van een buisleiding kan effect hebben op het werelderfgoed Waddenzee. Breng in beeld of er een aantasting is van de Outstanding Universal Values (OUV's, uitzonderlijke universele waarden) van het Werelderfgoed Waddengebied (UNESCO), als een afgeleide van de effecten op natuur, morfologie en landschap.

4.10 Energie en klimaat

Bereken en beschrijf de gevolgen voor het energierendement van de totale elektriciteitscentrale bij toepassing van de CO_2-afvang.[38] Toets hierbij aan de met de BBT geassocieerde energie-efficiëntieniveaus[39]. Geef daarnaast - gegeven het nationaal en lokaal beleid - op hoofdlijnen aan of en hoe de fabriek in 2050 overgeschakeld kan zijn naar een (bijna volledig) broeikasgasvrije bedrijfsvoering. De oplossing hoeft niet te worden gevonden binnen de grenzen van de omgevingsvergunning. Geef daarbij in het bijzonder aan welke projectvarianten er zijn die de overschakeling naar minder of geen emissie van broeikasgassen op gang brengen of door de fabriek aan te sluiten op gemeenschappelijke (energie-)infrastructuur in het havengebied.

---

[38] Tijdens het locatiebezoek is door RWE aangegeven dat het energierendement van de centrale bij toepassing van CO_2-afvang significant verminderd.

[39] (BBT-GEEN's) zoals opgenomen in het Uitvoeringsbesluit (EU) 2017/1442 tot vaststelling van de BBT-conclusies voor Grote Stookinstallaties: BBT-19, tabel 2 (verbranding van kolen = referentiesituatie; paragraaf 2.2.1, tabel 8 (verbranding van vaste biomassa = huidige en situatie met 100 % biomassa); paragraaf 6.1.2 meeverbranden van afval).

Beschrijf op basis van de energiebalans de totale jaarlijkse emissie van broeikasgassen die vrijkomen bij de bedrijfsprocessen (verbranding van biomassa plus andere bedrijfsprocessen). Specificeer de hoeveelheid CO_2 die wordt afgevangen, geef ook de worst-case aan indien er geen grootschalige CO_2-installatie is.

Kwantificeer het energieverbruik van het transport en de ondergrondse opslag van CO_2. Laat door middel van een berekening zien tot welke broeikasgasemissiereductie het gebruik van biomassa en de afvang en opslag van CO_2 leidt.[40]

4.11 Circulariteit

Maak in het MER inzichtelijk hoe tijdens de ontwerp-, bouw- en gebruiksfase rekening wordt gehouden met de circulariteit van gebruikte materialen en grondstoffen. Ga in op de mogelijkheden van reductie en hergebruik van materialen en grondstoffen en de mogelijkheden om meer duurzame materialen en grondstoffen toe te passen.

5 Overig

Leesbaarheid
Vorm en presentatie dragen bij aan een goed leesbaar MER. De vergelijking van de alternatieven verdient bijzondere aandacht. Gebruik daarbij duidelijke tabellen, figuren en kaarten. Zorg voor:

- een navolgbaar MER met achtergrondgegevens in een bijlage;
- consistent en correct gebruik van definities en termen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst;
- duidelijke processchema's en actueel, goed leesbaar kaartmateriaal, met duidelijke legenda.

Samenvatting
De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers. Deze verdient daarom bijzondere aandacht. De samenvatting moet een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER en moet als zelfstandig document leesbaar zijn. Daarbij moeten de belangrijkste zaken worden weergegeven, zoals:

- de voorgenomen activiteit en de ontwerpalternatieven daarvoor;
- de belangrijkste effecten voor het milieu bij het bouwen en het gebruik van de CO_2-afvanginstallatie en bijbehorend transport, en de onzekerheden en leemten in kennis die daarbij aan de orde zijn;
- de vergelijking van de alternatieven en de argumenten voor de selectie van het voorgenomen project.

Leemten en onzekerheden
Laat zien over welke milieuaspecten er onvoldoende informatie is door gebrek aan gegevens. Ook moet duidelijk zijn of er milieuaspecten zijn waarvoor de effectinschattingen erg

[40] Gebruik hiervoor de methodologie zoals beschreven in de Richtlijn Hernieuwbare energie II (2018/2001/EC).

onzeker zijn, bijvoorbeeld doordat in Nederland nog geen CO_2-afvangproject op deze schaal is gerealiseerd. Spits de leemten in kennis toe op milieuaspecten die in verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen, zodat de consequenties van het tekort beoordeeld kunnen worden. Geef ook aan of de ontbrekende informatie op korte termijn kan worden ingevuld.

Monitoring en evaluatie

De Commissie adviseert om voor de monitoring en evaluatie in het MER aan te geven welke onderdelen en/of milieuaspecten worden gemonitord, wat de frequentie is van de monitoring, wie daarvoor verantwoordelijk is en hoe resultaten worden geëvalueerd. Beschrijf welke maatregelen aanvullend mogelijk zijn als uit de monitoring blijkt dat er meer negatieve milieugevolgen zijn dan verwacht in het MER. Geef aan wat het effect is van deze aanvullende maatregelen is.

De Commissie vraagt hierbij speciale aandacht voor het monitoren van het gebruik en de emissies van amines en andere ZZS, gezien het innovatieve karakter van de CO_2-afvang bij een biomassacentrale van deze omvang. Beschrijf de klachtenprocedure, met daarin hoe klachten geregistreerd en afgehandeld worden en welke maatregelen er achter de hand zijn om de effecten te beperken.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Advies van de Commissie over het op te stellen MER
De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep geeft aan welke onderwerpen naar zijn mening moeten worden behandeld in het MER en met welke diepgang. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de werkgroep het gebied bezocht waar milieugevolgen kunnen optreden. Meer informatie over de Commissie en over haar werkwijze vindt u op onze website.

Samenstelling van de werkgroep
Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

Besluiten waarvoor dit milieueffectrapport wordt opgesteld
Omgevingsvergunningen voor verschillende activiteiten.

Waarom wordt hiervoor een milieueffectrapport opgesteld?
Voor projecten die grote milieugevolgen kunnen hebben, kan in Nederland een milieueffectrapport (MER) vereist zijn. Uit Bijlage V van het Omgevingsbesluit onder de Omgevingswet volgt om welke projecten het gaat. Voor deze procedure gaat het in ieder geval om het project 11"Installaties voor het afvangen van CO2". Daarom wordt een project-MER opgesteld.

Bevoegd gezag besluiten
Provincie Groningen en de minister van Infrastructuur en Waterstaat zijn bevoegd gezag voor de omgevingsvergunningen.

Initiatiefnemer besluiten
RWE Generation NL B.V.

Bevoegd gezag mer-procedure
Provincie Groningen.

Heeft de Commissie ook zienswijzen en adviezen bij haar advies betrokken?
De Commissie heeft alle zienswijzen en adviezen gelezen die het bevoegd gezag tot en met 14 november 2023 heeft toegestuurd. Ze heeft ze in haar advies verwerkt, voor zover relevant voor het MER.

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft gebruikt?
U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer 3738 in te vullen in het zoekvak.

Commissie voor de milieueffectrapportage
A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

t 030-2347666
e mer@eia.nl
w commissiemer.nl

Gemeente Het Hogeland
Ingekomen d.d.
14 FEB 2024
Nr.

Winning Wheels BV
Moezelhavenweg 21
1043AM Amsterdam
Tel: +31655813400
Mob: +316 55813400
www.winningwheels.nl
info@winningwheels.nl

Vrachtbrief

Datum/Tijd: 14-02-2024 12:31
Vrachtbriefnummer: NL-20788
Ordernummer: 27743

Product: Koeriersdiensten
Voertuig: Bus

Aantal colli: 1
Totaal gewicht: 1 kg
Volume: 0,000 m3

Klant

Bedrijfsnaam: Norton Rose Fulbright LLP
Adres: Eduard van Beinumstraat 34, 15th floor
1077 CZ AMSTERDAM

Afzender:

Ophalen op 14-02-2024 om 12:31
Bedrijfsnaam: Norton Rose Fulbright LLP
Contactpersoon: Receptie
Adres: Eduard van Beinumstraat 34, 15th floor
1077 CZ AMSTERDAM
Telefoon: 020-4629300
Referentie klant:
Opmerking:

Bestemming:

Afleveren op 14-02-2024
Bedrijfsnaam: Gemeente Het Hogeland
Contactpersoon: T.a.v. de gemeenteraad
Adres: Hoofdstraat-West 1
9981 UITHUIZEN
Telefoon:
Referentie klant: 1000029934/Anouk/Leny
Opmerking: Ligt om 14.15 klaar. Documenten laten tekenen door de receptie van de Gemeenteraad

Algemene opmerkingen

Envelop afgeven, vrachtbrief laten tekenen met datum en tijd! en sturen naar NRF

Handtekening:
Naam:

Naam:
Aflever datum/tijd: 16.45
Wachttijd:
Laad/los tijd:

Op al onze activiteiten zijn, afhankelijk van de aard van de werkzaamheden van toepassing *Grensoverschrijdend wegvervoer, de bepalingen van het CMR-verdrag (Genève 1956) *Binnenlands wegvervoer, de Algemene Vervoercondities (AVC 2002), gedeponeerd ter griffie van de arrondissementsrechtbanken te Amsterdam en Rotterdam, alsmede de Algemene Voorwaarden Koeriersdiensten (AVK 1990), gedeponeerd ter griffie van de arrondissementsrechtbanken te Amsterdam en Rotterdam. Betaling: NOB algemene betalingsvoorwaarden, gedeponeerd ter griffie van de arrondissementsrechtbank te 's-Gravenhage. Van deze voorwaarden, die alle bij ons ter inzage liggen en bij ons op aanvraag verkrijgbaar zijn, geldt telkens de laatst gedeponeerde versie.

Onze prijzen zijn gebaseerd op betalingen uiterlijk 14 dagen na factuurdatum.
Vertragingsrente, bij betaling na de vervaldatum wordt het wettelijk toegestane rentepercentage in rekening gebracht.
Vermeld het factuurnummer bij uw betaling.

Gem. Het Hogeland
16 JAN 2024
Nr.

Postbus 718, 6800 AS Arnhem, Nederland

Aangetekend
Gemeente Het Hoogeland
T.a.v. gemeenteraad van het Hogeland
Postbus 26
9980 AA UITHUIZEN
Nederland

CLASSIFICATIE	C1 - Publieke Informatie
DATUM	15 januari 2024
UW REFERENTIE	NL.IMRO.1966.Eemshaven-ON01
ONZE REFERENTIE	GFO-N-RE 24-0068
BEHANDELD DOOR	[redacted]
TELEFOON DIRECT	[redacted]
E-MAIL	ruitmelijkeplannen@tennet.eu
AANTAL BIJLAGEN	0

BETREFT pro forma zienswijze ontwerp bestemmingsplan Eemshaven

Geachte raadsleden,

Onlangs is bekend gemaakt dat bovengenoemd plan ter inzage ligt. Van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen maakt TenneT TSO B.V. (hierna: TenneT) bij deze graag gebruik. TenneT acht de ter inzage liggende stukken van dermate groot belang dat zij hier graag op wenst te reageren zodat kan worden beoordeeld of er geen zaken zijn opgenomen die de veiligheid en leveringszekerheid van de assets van TenneT schaden.

Het is echter niet gelukt om de stukken inhoudelijk volledig door te nemen en te voorzien van een reactie binnen de termijn van terinzagelegging (in verband met de grote hoeveelheid aan plannen die met de inwerkingtreding van de Omgevingswet ter inzage zijn gelegd). Wij verzoeken u om een nadere termijn van vier weken te gunnen voor het aanvullen van onze inhoudelijke gronden. Graag ontvangen wij van u een bevestiging.

Heeft u nog vragen?
Heeft u vragen over de inhoud van deze brief, dan kunt u contact opnemen met de behandelaar van deze brief. Eventuele correspondentie (met vermelding van onze referentie) kunt u eveneens richten aan deze persoon.

Met vriendelijke groet,
TenneT TSO B.V.

[redacted]
Adviseur ruimtelijkeplannen

GE200400.NL1010

Tennet TSO - 24 uur
Utrechtseweg 310 Gebouw M01 6812AR Arnhem The Netherland

Frankering betaald

postnl

R Aangetekend

D-A-1

Gemeente Het Hoogeland
T.a.v de gemeenteraad van Hogeland
Postbus 26
9980AA UITHUIZEN

3SFXVZ7859393

Recommandé

NL

3SFXVZ7859393

P2202

tennet

Postbus 718, 6800 AS Arnhem

1-C7 | ASN-B | GNBH 1703

Postbus 718, 6800 AS Arnhem, Nederland

Aangetekend
Gemeente Het Hogeland
T.a.v. de gemeenteraad
Postbus 26
9980 AA UITHUIZEN
Nederland

DATUM	28 februari 2024
UW REFERENTIE	NL.IMRO.1966.Eemshaven-ON01
ONZE REFERENTIE	GFO-N-RE 24-0309
BEHANDELD DOOR	[redacted]
TELEFOON DIRECT	[redacted]
E-MAIL	ruimtelijkeplannen@tennet.eu
AANTAL BIJLAGEN	0

BETREFT Zienswijze ontwerp bestemmingsplan Eemshaven

Geachte raad,

Onlangs is bekend gemaakt dat bovengenoemd plan ter inzage ligt. Van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen maakt TenneT TSO B.V. (hierna: TenneT) bij deze graag gebruik. TenneT heeft ten behoeve van dit ontwerp bestemmingsplan binnen de bestelde termijn op 15 januari 2024 reeds een pro-forma zienswijze ingediend. De voorliggende brief bevat de aanvullende motivering van deze pro-forma zienswijze. Binnen de grenzen van het nu ter inzage liggende bestemmingsplan bevinden zich de volgende boven- en ondergrondse hoogspanningsverbindingen en -stations die in eigendom en beheer zijn van TenneT.

Bovengrondse verbindingen:
380 kV Eemshaven Oudeschip – Eemshaven;
380 kV Vierverlaten – Eemshaven Oudeschip;
380 kV Eemshaven Synergieweg – Eemshaven Oudeschip;
380 kV Doekegat – Eemshaven Oudeschip.

Ondergrondse verbindingen:
450 kV onshore NorNed kabel;
450 kV onshore Cobra kabel;
380 kV Eemshaven Oudeschip – Waddenweg Converterstation;
380 kV Compensatie en Filterstation Eemshaven – Eemshaven Oudeschip;
380 kV Eemshaven – Eemshaven Converterstation;
220 kV Eemshaven – Eemshaven Oost;
220 kV Robbenplaat – Oostpolder;
110 kV Robbenplaat 220 – Eemshaven Midden.

Stations:
380 kV Station Doekegat;
380 kV station Eemshaven Synergieweg;
380 kV Station Eemshaven Comp. en Filterstation;
380 kV Eemshaven Converterstation;
380 kV Waddenweg Converterstation;
380 kV Station Eemshaven Oudeschip;
380 kV Station Eemshaven;
220 kV Station Eemshaven;
220 kV Station Robbenplaat;
220 kV Station Eemshaven Oost;
110 kV Station Eemshaven Midden.

Algemeen over TenneT
TenneT is bij de Elektriciteitswet 1998 (de "E-wet") aangewezen als beheerder van het landelijke hoogspanningsnet van 110 kV en hoger. Het landelijke hoogspanningsnet is door het ministerie van EZK als vitale infrastructuur aangeduid. TenneT is hiermee verantwoordelijk voor een ongestoorde werking van het landelijke hoogspanningsnet. De aanwezigheid van deze hoogspanningsverbindingen kunnen beperkingen opleveren voor het gebruik van de gronden. Om de veiligheid van personen en goederen te waarborgen gelden er bijvoorbeeld aan te houden veiligheidsafstanden. Bovendien is het van belang dat hoogspanningsverbindingen te allen tijde bereikbaar zijn en blijven voor onderhoud, storingen en/of calamiteiten, ten behoeve van de leveringszekerheid en het zo efficiënt mogelijk gebruik kunnen maken van onze assets. Verder is TenneT noodzakelijk voor de uitvoering van de energietransitie en zet zich als netbeheerder in om duurzame energie aan te sluiten tegen lage maatschappelijke kosten, met minimale impact op de omgeving.

Zienswijze
TenneT is van mening dat in het bestemmingsplan onvoldoende rekening is gehouden met de bescherming van de belangen van bovengenoemde hoogspanningsverbindingen en -stations inclusief verwachte ontwikkelingen. Het plan geeft ons aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen en/of verzoeken.

Geluidverdeelplan (GVP)
Het GVP is extern beoordeeld door onze geluidadviseur. Gezien de omvang van het plan, het aantal assets van TenneT in het plangebied en de beperkte tijd om het plan volledig te kunnen beoordelen, heeft er een eerste scan/analyse van het GVP plaatsgevonden. Aan de hand van deze scan/analyse wil TenneT de volgende kanttekeningen/opmerkingen plaatsen bij het GVP:

- De gehanteerde kavelbudgetten wijken sterk af van het MER en het onderzoek Wet geluidhinder (veel lager);
- In het GVP wordt ten onrechte geluidruimte gereserveerd voor het nestgeluid. Dit gaat ten koste van de geluidniveaus van de bedrijven;
- In het GVP wordt ten onrechte de zone verkleind (de Oostpolder wordt bij het industrieterrein getrokken

zonder aanpassing van de zonegrens);
- De gehanteerde geluidspectra bij de berekeningen met de standaardkavelemissie leiden tot een onderschatting van de geluidniveaus in de immissiepunten (en daarmee een te rooskleurig beeld van de geluidsituatie). Dit leidt tot te krappe geluidbudgetten voor de bedrijven.

Bovenstaande leidt tot de conclusie dat de geluidruimte voor het oorspronkelijke industrieterrein zoals deze was vastgelegd in de zonegrens aanzienlijk is verkleind. Verder is geconcludeerd dat niet controleerbaar is in hoeverre de huidige assets op de hoogspanningsstations kunnen voldoen aan het GVP (voor nu en in de toekomst). Mogelijk dat sprake is van een te knellende situatie. Dit kan gevolgen hebben voor het functioneren van het landelijke hoogspanningsnet.

De uitkomsten van de scan/analyse zijn een eerste globale beoordeling. Opgemerkt wordt dat een verdere inhoudelijke beoordeling van het facetbestemmingsplan mogelijk tot aanvullende inzichten en knelpunten zal kunnen leiden. TenneT wil hierover graag in overleg met de gemeente hoe de belangen van de huidige, maar toekomstige ontwikkelingen in de Eemshaven van de hoogspanningsinfrastructuur geborgd zijn.

Uitbreiding Eemshaven Oudeschip

Middels een GVP is geluidruimte toebedeeld aan (bedrijfs)locaties. Ter hoogte van ons 380 kV hoogspanningsstation Eemshaven Oudeschip aan Huibertgatweg 1 zijn op de verbeelding de aanduidingen opgenomen ten behoeve van de standaardgeluidruimte in de dag, avond en nacht. De begrenzing van deze aanduiding volgen aan de westzijde van ons hoogspanningsstation het bestaande hekwerk dat in de huidige situatie ook de begrenzing van de huidige inrichting betreft (zie figuur 1). TenneT is echter voornemens dit hoogspanningsstation in westelijke richting uit te breiden (zie figuur 2). Deze plannen zijn (bij de gemeente Het Hogeland en Groningen Seaports) reeds bekend en in een vergevorderd stadium. Ten behoeve van dit uitbreidingsplan wordt ook de omliggende wegenstructuur aangepast.

Figuur 1: begrenzing aanduidingen geluidruimte

Verzoek

TenneT verzoekt de gemeente Het Hogeland de begrenzing van de aanduidingen ten behoeve van de geluidruimte ter plaatse van het hoogspanningsstation Eemshaven Oudeschip aan te passen aan de begrenzing van het beoogde station. Hiermee wordt voorkomen dat direct aansluitend aan de procedure van het bestemmingsplan 'Eemshaven' opnieuw een omgevingsplan procedure doorlopen dient te worden. Op verzoek kunnen wij voor de verwerking van de zienswijze de digitale bestanden van de beoogde begrenzing van het hoogspanningsstation toezenden.

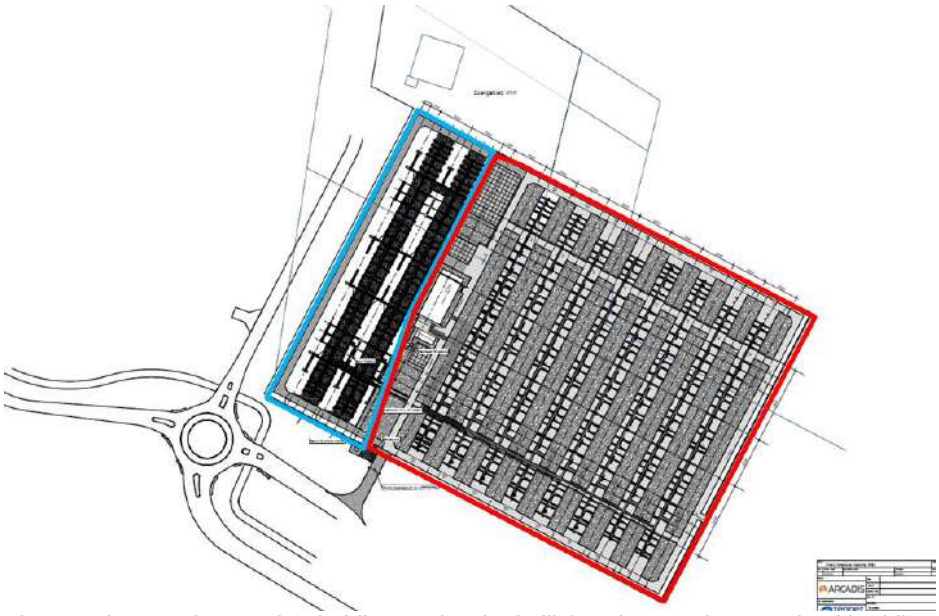

Figuur 2: begrenzing van het huidige station (rode lijn) en begrenzing van de uitbreiding (blauwe lijn)

<u>Wegenstructuur</u>

Ten behoeve van de uitbreiding van het station Eemshaven Oudeschip is het noodzakelijk de Huibertgatweg gedeeltelijk te verleggen c.q. te verschuiven en de aansluiting op het kruispunt met de Kwelderweg aan te passen. In samenspraak met Groningen Seaports en de gemeente Het Hogeland - en naar aanleiding van een stevige voorkeur van Groningen Seaports - is ervoor gekozen om de huidige rotonde (zie figuur 3) te vervangen door een T-splitsing (zie ook figuur 3). Eén en ander om langs de Kwelderweg meer ruimte te creëren voor het leggen van kabels & leidingen en obstakels (zoals de bestaande rotonde) te verwijderen. Ter plaatse van de beoogde T-splitsing is echter een deel bestemd als 'Groen' (zie paarse lijn in figuur 4). Binnen de bestemming 'Groen' is een straat als hoofdfunctie niet toegestaan.

Verzoek

Wij verzoeken de gemeente Het Hogeland om het deel van de groenbestemming aangegeven met de paarse lijn te bestemmen als 'Verkeer' of naar 'Bedrijventerrein – Industrie' *(waarbinnen wegen ook bij recht zijn toegestaan). Ons inziens wijzigt hiermee niet de functie van dit gebied. De gehele strook langs de verkeersas Oostpolder – Kwelderweg biedt ruimte aan de functies groen, kabels & leidingen en wegen. Door de wijziging verandert deze functie niet.

Figuur 3: vervanging van de bestaande rotonde door een T-splitsing

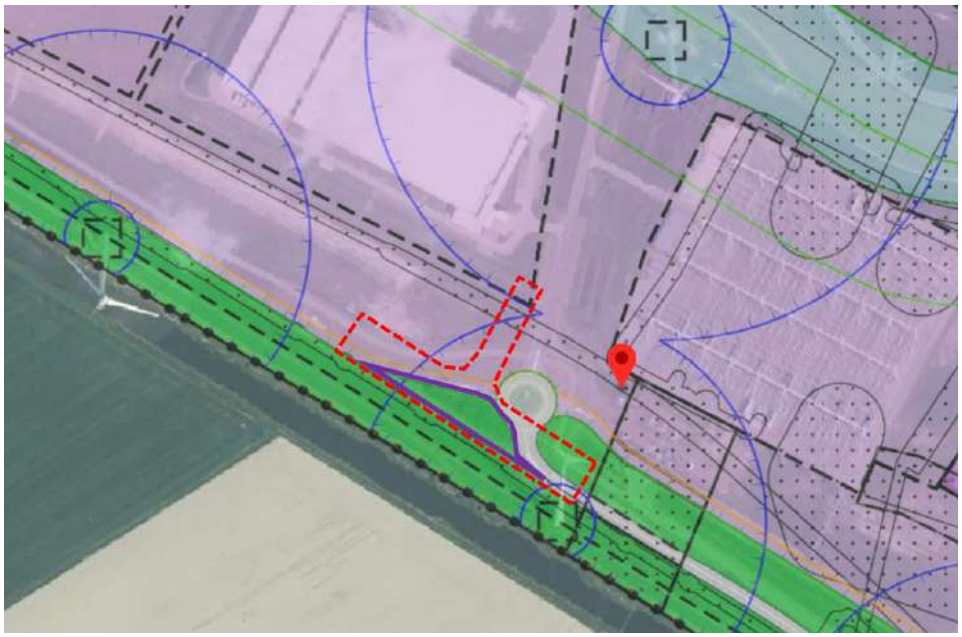

Figuur 4: bestemmingsplan ter plaatse van de t-splitsing (de contouren van de t-splitsing zijn met de rode stippellijn weergegeven)

Zienswijze kabels & leidingen

De Eemshaven kent een forse hoeveelheid aan kabels & leidingen ten behoeve van de bedrijvigheid die in de haven is gevestigd. TenneT (en zeker ook Groningen Seaports) kent daarnaast een forse opgave om meer kabels en leidingen aan te leggen. De ruimte is schaars en alle middelen moeten worden aangewend om hiervoor de ruimte te bieden.

In de huidige situatie zijn kabels & leidingen binnen de bestemming ‘Bedrijventerrein – Industrie’ bij recht

mogelijk gemaakt in de vorm van “bij de binnen de bestemming ‘Bedrijventerrein – Industrie’ behorende nutsvoorziening”. Binnen deze bestemming zijn kabels & leidingen goed geregeld. Binnen de bestemming ‘Groen’ zijn kabels & leidingen echter slechts als ondergeschikte functie toegestaan. Het is de vraag is de forse hoeveelheid aan (ondergrondse) kabels & leidingen wel ondergeschikt zijn aan de groene functies of dat bijvoorbeeld de kabelstrook langs de verkeersas ‘Oostpolder – Kwelderweg’ een volwaardige/ hoofd functie moet zijn binnen de bestemming.

Verzoek
Wij verzoeken de gemeente Het Hogeland om kabels & leidingen binnen zowel de groen- als de verkeersbestemming als een volwaardige (hoofd)functie toe te staan. Eén en ander om de bestaande kabels- & leidingenstrook binnen de groen- en verkeersbestemming op de juiste wijze te bestemmen en om te voorkomen dat voor iedere toekomstige kabel een bestemmings-/ omgevingsplan wijziging gevolgd moet worden. Een manier om dit vast te leggen is om binnen artikel 5.1 en 6.1 bij de bestemmingsomschrijving ‘kabels en leidingen’ mogelijk te maken.

Voorrangsregels dubbelbestemmingen
In artikel 22.2 is de rangorde tussen de bestemmingen voor zover deze samenvallen met dubbelbestemmingen weergegeven. TenneT is van mening dat de huidige voorgestelde rangorde geen recht doet aan de aanwezige hoogspanningsinfrastructuur. Met de energietransitie zal het belang van elektriciteit alleen maar toenemen en daarmee moet het transport van elektriciteit geborgd worden. Met de huidige voorrangsbepaling in het bestemmingsplan is onvoldoende gewaarborgd dat het hoogspanningsnet wordt beschermd tegen omgevingsaspecten die van invloed kunnen zijn op een betrouwbare levering van energie. Daarnaast missen wij de dubbelbestemming Leiding – hoogspanning 2 en Leiding - Hoogspanningsverbinding in de opgenomen rangorde.

Verzoek
Hierbij stellen wij voor om de rangorde in artikel 22.2, lid b, op de onderstaande wijze aan te passen:
1. In de eerste plaats Leiding – Hoogspanningsverbinding 4x380 kV
2. In de tweede plaats Leiding – Hoogspanningsverbinding
3. In de derde plaats Leiding – Hoogspanning 2
4. In de vierde plaats Leiding – Hoogspanning
5. In de vijfde plaats Leiding – Gas;

Aanpassing regels voor bovengrondse hoogspanningsverbindingen
In de regels zijn in artikel 15.4.1 en artikel 16.4.1 verboden opgenomen ter bescherming van de hoogspanningsverbinding. Enkele van deze verboden zijn van toepassing op de bescherming van ondergrondse verbindingen. Wat TenneT betreft kunnen deze verboden komen te vervallen. Deze activiteiten zijn niet relevant voor de veiligheid van bovengrondse hoogspanningsverbindingen. Daarnaast verzoeken wij enkele andere verboden aan te passen zodat juist de bovengrondse verbinding beter beschermd wordt.

Verzoek
TenneT verzoekt de artikelen 15.4.1. en 16.4.1 op de onderstaande wijze aan te passen.

15.4.1 Verbod
Het is verboden op of in de gronden met de bestemming 'Leiding - Hoogspanningsverbinding' zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:

a. Het aanbrengen van bovengrondse constructies, installaties of apparatuur van 2,5 m of hoger;
b. Het aanbrengen en/of rooien van opgaande beplanting en bomen;
c. Het wijzigen van maaiveld- of weghoogte niveau door ontgronding, ophoging of andere graafwerkzaamheden;
d. Het verrichten van grondroerende activiteiten anders dan normaal spit- en ploegwerk binnen 10 meter van de buitenkant van de mastfundering;
e. Het aanleggen, vergraven, verruimen of dempen van (reeds bestaande) watergangen, alsmede het verhogen of verlagen van het waterpeil;
f. Het opslaan van goederen, (brandbare)stoffen en/of materialen;
g. Het slopen van bovengrondse opstallen, constructies, straatmeubilair, installaties of apparatuur anders dan ten dienste van deze in lid 15.1 omschreven bestemming;
h. Het aanleggen, verbreden, of verharden van wegen, paden, banen of parkeergelegenheden;
i. Het aanleggen van zonneparken.

16.4.1 Verbod
Het is verboden op of in de gronden met de bestemming 'Leiding - Hoogspanningsverbinding 4x380 kV' zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:

a. Het aanbrengen van bovengrondse constructies, installaties of apparatuur van 2,5 m of hoger;
b. Het aanbrengen en/of rooien van opgaande beplanting en bomen;
c. Het wijzigen van maaiveld- of weghoogte niveau door ontgronding, ophoging of andere graafwerkzaamheden;
d. Het verrichten van grondroerende activiteiten anders dan normaal spit- en ploegwerk binnen 10 meter van de buitenkant van de mastfundering;
e. Het aanleggen, vergraven, verruimen of dempen van (reeds bestaande) watergangen, alsmede het verhogen of verlagen van het waterpeil;
f. Het opslaan van goederen, (brandbare)stoffen en/of materialen;
g. Het slopen van bovengrondse opstallen, constructies, straatmeubilair, installaties of apparatuur anders dan ten dienste van deze in lid 16.1 omschreven bestemming;
h. Het aanleggen, verbreden, of verharden van wegen, paden, banen of parkeergelegenheden;
i. Het aanleggen van zonneparken.

Conclusie

Wij verzoeken de gemeente Het Hogeland bovenstaande punten te betrekken bij de vaststelling van het definitieve bestemmingsplan Eemshaven. Gelet op het voorgaande kan TenneT, omwille van de veiligheid, het borgen van de leveringszekerheid en de continuïteit van de bedrijfsvoering, niet instemmen met het voorliggende ontwerpbestemmingsplan. TenneT verzoekt uw raad om het ontwerpbestemmingsplan te herzien. Wij willen nogmaals benadrukken dat de reeds aanwezige assets van TenneT essentieel en randvoorwaardelijk zijn voor het borgen van de leveringszekerheid en de continuïteit van de bedrijfsvoering van TenneT, zoals ook in de inleiding benadrukt is. Het ontwerp bestemmingsplan Eemshaven kan echter niet leiden tot concessies op veiligheid, leveringszekerheid en continuïteit van onze bedrijfsprocessen. TenneT

Heeft u nog vragen?

Heeft u vragen over de inhoud van deze brief en zienswijze, dan kunt u contact opnemen met de behandelaar van deze brief. Eventuele correspondentie (met vermelding van onze referentie) kunt u eveneens richten aan deze persoon.

TenneT ziet uw reactie met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,
TenneT TSO B.V.

[redacted]
Adviseur ruimtelijke plannen

Veiligheidsregio
Groningen

Gemeente Het Hogeland
Ingekomen d.d.
02 FEB 2024
Nr.

Gemeenteraad van het Hogeland
Postbus 26
9980 AA Uithuizen

Datum:	31 januari 2024	**Onze referentie:**	Z/23/055187
Aantal bijlagen:		**Uw referentie:**	-
Behandeld door:	[redacted]	**Sector/dienst**	Risicobeheersing
Telefoon:	06 [redacted]	**Team:**	Specialistisch advies
Email:	[redacted]@VRGroningen.nl		

Onderwerp: Zienswijze ontwerpbestemmingsplan Eemshaven

Geachte Gemeenteraad,

Op 22 december jl. heeft Veiligheidsregio Groningen uw kennisgeving ontvangen aangaande het ontwerp bestemmingsplan Eemshaven. Ingevolge artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening stelt u ons in de gelegenheid een zienswijze te geven. Daarnaast adviseren wij u op basis van Wet veiligheidsregio's artikelen 2 en 3 over de brandweerzorg binnen het plangebied. Naar aanleiding hiervan heeft Veiligheidsregio Groningen het plan beoordeeld in het kader van veiligheid. De door de veiligheidsregio geformuleerde bevindingen en adviezen staan hieronder.

Aanleiding
Doel van dit bestemmingsplan is de doorontwikkeling van de Eemshaven als haven- en industrieterrein, waarbij de bestemde of vergunde situatie dan wel het vernieuwde beleid als uitgangspunt dient.

Advies Veiligheidsregio Groningen
Het advies van de veiligheidsregio bestaat uit twee delen:

A. Het eerste deel bestaat uit ons advies over **de veiligheid in de regels van het bestemmingsplan**.
B. In het tweede deel adviseren wij u op de aspecten **bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid van externe veiligheid** met betrekking tot het bestemmingsplan;

Adres: Sontweg 10, 9723 AT Groningen
Postadres: Postbus 66, 9700 AB Groningen
Telefoon: 088 162 5000
Mail: info@vrgroningen.nl
Website: veiligheidsregiogroningen.nl

Veiligheidsregio
Groningen

Onderwerp Zienswijze ontwerpbestemmingsplan Eemshaven

A Advies voor veiligheid in de regels van het bestemmingsplan

Ten aanzien van de regels van het bestemmingsplan heeft Veiligheidsregio Groningen de onderstaande adviezen.

In de Omgevingsvisie 'Roemte voor het Hogeland' wordt op twee plekken specifiek ingegaan op omgevingsveiligheid:

> 4.3 Ambitie 3 - ONDERNEMEND HOGELAND
> *Lauwersoog en de Eemshaven hebben een belangrijke plek in de economische ontwikkeling van Het Hogeland. De havens en hun aanverwante bedrijvigheid bieden veel kansen voor een duurzame groei. We realiseren ons dat de groei en veranderingen rond de havens op gespannen voet kunnen staan met de gewenste omgevingsveiligheid. Meer (toeristische) bezoekers geeft extra zorgen rond verkeer, maar ook een toename van (groepsgebonden) risico's in relatie tot de verwerking en opslag van bijvoorbeeld gevaarlijke stoffen, zoals waterstof. Wij maken bij alle ontwikkelingen steeds de afweging in hoeverre het risico aanvaardbaar en beheersbaar is. Zonering van drukke plekken en afstand houden van risicovolle bedrijvigheid is daarbij een werkbaar uitgangspunt.*

Wij zien in dit bestemmingsplan onvoldoende uitvoering aan de ambitie 'Zonering van drukke plekken en afstand houden van risicovolle bedrijvigheid is daarbij een werkbaar uitgangspunt.' Deze zonering komt, naast veiligheid, ook een optimaal ruimtegebruik en een goede ruimtelijke ordening op de lange termijn ten goede. Wij denken bijvoorbeeld aan een zonering van activiteiten:

- Deel van de Eemshaven reserveren voor activiteiten met hogere personendichtheden, bijvoorbeeld het westelijke deel van de Eemshaven of de havenlob van de Borkumkade.
- Een ander deel voor (nieuwe) risicovolle activiteiten zoals het oostelijke deel van de Eemshaven met de Synergieweg, Huibertsgatweg en de Schildweg.

> *4.5.3 Verschillende onderdelen van milieukwaliteit*
> *Omgevingsveiligheid*
> *Omgevingsveiligheid gaat over het inschatten van risico's van bijvoorbeeld het vervoer of de opslag van gevaarlijke stoffen. Ook straalpaden, hoogspanningsleidingen en gasleidingen brengen veiligheidsrisico's met zich mee.*
> *Op dit moment voldoen we aan alle landelijke minimumeisen op dit vlak. We hebben zelf geen aanvullend beleid. Met de Omgevingswet krijgen gemeenten meer ruimte zelf keuzes te maken. Wij leveren maatwerk waar dat nodig is. Bij nieuwe plannen gebruiken we de volgende uitgangspunten:*
> *- veiligheid is een belangrijk ordenend principe waarbij we gebiedsgericht primair inzetten op het voorkomen van onnodige veiligheidsrisico's en het houden van afstand ten opzichte van risico ontvangers.*
> *- een hogere bescherming tegen risico's in woongebieden en dorpscentra en een lager niveau van bescherming op bedrijventerreinen.*
> *- voor nieuwe risicovolle activiteiten zoeken we ruimte op plekken waar de veiligheidsrisico's lager zijn.*
> *- bij ontwikkelingen rond de energietransitie houden we aandacht voor mogelijke veiligheidsrisico's.*
>
> *In onze ambities geven we aan dat we ruimte willen geven aan de ontwikkeling van de Eemshaven als hub voor groene energie. We weten nog niet hoe dat precies vorm krijgt, maar onder andere waterstof als drager van energie is daarbij een mogelijkheid. Uiteraard houden we bij alle ontwikkelingen steeds oog voor de omgevingsveiligheid en de eventuele veiligheidsrisico's die plannen met zich meebrengen.*

Voor dit bestemmingsplan is met name aan het eerste uitgangspunt uit de visie onvoldoende invulling gegeven. In het bestemmingsplan zijn in het gehele gebied nieuwe risicovolle inrichtingen toegestaan, dus

bijvoorbeeld ook daar waar al kwetsbare objecten staan. Voor het invulling geven aan een goede ruimtelijke ordening zijn daarmee de kansen in het bestemmingsplan om de veiligheid te verhogen onbenut.

Veiligheidsregio Groningen adviseert om in het bestemmingsplan zonering op de Eemshaven toe te passen waardoor gestructureerd en planologisch verankerd afstand tussen persoonsintensieve activiteiten en risicovolle activiteiten wordt gecreëerd. Daarmee wordt invulling gegeven aan de Omgevingsvisie en een goede ruimtelijke ordening.

Met de energietransitie wordt voorzien dat (inter)continentaal bulkvervoer van waterstof economische het meest rendabel is in de vorm van ammoniak. Aanlanding van ammoniak op grote schaal wordt ook voorzien in de Eemshaven[1]. Ammoniak in bulkopslag kent bij calamiteiten risicocontouren van dodelijke slachtoffers van enkele kilometers. De daarbij horende risico zijn niet te bestrijden met de huidige repressieve capaciteit van de brandweer.
Veiligheidsregio Groningen ziet de bulkopslag van ammoniak potentieel grote risico's geïntroduceerd worden. Deze risico's vragen nader vroegtijdig overleg met de veiligheidsregio over de inpasbaarheid.

Artikel 4 Bedrijventerrein - Industrie
4.1 Bestemmingsomschrijving
Toegestane activiteiten
De *Staat van bedrijfsactiviteiten* staat een breed scala aan activiteiten toe op de gehele Eemshaven. Nieuwe risicovolle inrichtingen kunnen daardoor direct liggen naast activiteiten met grote personenaantallen zoals de ferryterminal van de Borkum-lijn of nieuwe activiteiten zoals een visverwerker of een arbeidsintensief productiebedrijf (bijv. vervaardiging van verwarmingsketels, radiatoren en stoomketels). Daardoor worden grotere groepen mensen in een potentieel onveilige situatie geplaatst.
Veiligheidsregio Groningen adviseert in dit bestemmingsplan keuzes te maken om risicovolle activiteiten direct naast grotere personenconcentraties te voorkomen.

In regel **4.4 Afwijken van de bouwregels** wordt de mogelijkheid gegeven voor het bouwen van gebouwen af te wijken van de afstand van 4 meter van een gebouw tot een bouwperceelgrens. Deze afstand is van belang voor de bereikbaarheid en bestrijdbaarheid van branden in gebouwen door de brandweer. Wij zien afwijking van deze afstand als ongewenst in alle omstandigheden.
Veiligheidsregio Groningen adviseert deze afwijkingsmogelijkheid te laten vervallen in verband met de bereikbaarheid en daarmee de bestrijdbaarheid van branden in gebouwen door de brandweer.

Art 4.5.1 Algemeen
Dit artikel geeft de mogelijkheden dat de ligging van een plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} over naastgelegen percelen niet als strijdig met de bestemmingsomschrijving wordt gezien.
Veiligheidsregio Groningen adviseert in deze regel op te nemen dat het advies veiligheidsregio hierin meegewogen moet worden vanwege de afstemming van deze risico's op de repressieve capaciteit van de brandweer.

[1] https://ispt.eu/media/2024-ISPT-Clean-Ammonia-Roadmap-report_online-versie.pdf

Onderwerp Zienswijze ontwerpbestemmingsplan Eemshaven

B Advies bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid het bestemmingsplan

Het advies over externe veiligheid voor het bestemmingsplan gaat achtereenvolgens in op de relevante risicobronnen, de beheersbaarheid bij deze risicobronnen en de zelfredzaamheidsmogelijkheden bij een incident met gevaarlijke stoffen bij deze risicobronnen.

Risicobronnen

Binnen het plangebied liggen meerdere inrichtingen en vervoersassen waar risicovolle activiteiten met gevaarlijke stoffen plaatsvinden. In de toelichting ontbreekt de munitieverlading door Defensie.

Beheersbaarheid bij de risicobronnen

Bij beheersbaarheid gaat het om de mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een calamiteit. Als de effecten van een calamiteit kan worden beperkt heeft dat tevens positieve consequenties voor de continuïteit van bedrijven in de buurt. Als de effecten van een calamiteit kunnen worden beperkt, heeft dat tevens positieve consequenties voor de continuïteit van bedrijven in de buurt. Om de gevolgen zoveel mogelijk te beperken, is het van belang dat de hulpverleningsdiensten niet worden belemmerd in de uitvoering van hun taken. Om de bestrijdbaarheid goed te kunnen beoordelen is gekeken naar de bereikbaarheid en de bluswatervoorzieningen bij de risicobronnen. Om te bepalen of voldoende bluswater beschikbaar is, zijn zowel de aanwezigheid van primaire (brandkranen) als secundaire (open water) bluswatervoorzieningen beoordeeld. De handleiding 'Bereikbaarheid en bluswatervoorziening regio Groningen B&B' (Veiligheidsregio Groningen, juli 2013) geldt als uitgangspunt voor de beoordeling van de bereikbaarheid en bluswatervoorziening.

Bereikbaarheid

Het plangebied is beoordeeld op de bereikbaarheid voor hulpdiensten om voldoende snel te kunnen optreden. De opkomsttijd van de brandweer is relatief hoog. De percelen op de Eemshaven zijn over het algemeen goed bereikbaar.

Bluswatervoorzieningen

De risicobronnen zijn beoordeeld op de aanwezigheid en beschikbaarheid van bluswatervoorzieningen.

Bij de inrichtingen op de Eemshaven kunnen bij een incident gevaarlijke stoffen vrijkomen. Het invloedsgebied van deze stoffen, waarbinnen dodelijke slachtoffers kunnen vallen, ligt over het plangebied. De bluswatervoorzieningen bij de inrichtingen zijn getoetst in het kader van het vergunningstraject van deze inrichting en als voldoende beoordeeld. Zo kent de Brzo-inrichting Vopak uitgebreide procedures voor vergunningverleningen, toetsing en handhaving. In het vergunningverleningstraject zijn aspecten voor de bereikbaarheid en bluswatervoorziening mee afgewogen. De omvang en afstand van deze ontwikkeling geven ons geen aanleiding tot een andere afweging in deze bestrijdbaarheidsaspecten.

Aanvullende bluswatervoorzieningen langs de N33 zijn naar onze mening niet realistisch in het kader van deze planontwikkeling.

Ten aanzien van de bestrijdbaarheid bij de hogedruk aardgasleidingen geldt dat in geval van een calamiteit aardgas onder hoge druk uit de leiding spuit. Voor de brandweer bestaat geen bestrijdingsstrategie om de bron te doven. De Gasunie zal op afstand de leiding afsluiten, waarna het gas moet opbranden en de fakkelbrand dooft. De rol van de brandweer beperkt zich tot het afzetten van de omgeving, zo mogelijk het redden van de slachtoffers, het koelen van de omgeving en het bestrijden van secundaire branden. Binnen het invloedsgebied van het leidingtracé liggen objecten waar secundaire braden bestreden moeten

worden in geval van een calamiteit. Ten behoeve van het bestrijden van deze branden is in de omgeving voldoende bluswater beschikbaar.

Zelfredzaamheid bij incidenten met gevaarlijke stoffen
Bij zelfredzaamheid gaat het om de mogelijkheden voor personen om zichzelf in veiligheid te brengen. Belangrijk aspect hierbij is, dat zij kunnen vluchten zonder daadwerkelijke hulp van de hulpverleningsdiensten. De zelfredzaamheid van de aanwezige personen is beoordeeld op de aspecten zelfredzaam vermogen, de mogelijkheden tot vluchten of schuilen en de alarmeringsmogelijkheden.

Zelfredzaam vermogen
Het bestemmingsplan gaat geen bestemmingen voor functies met groepen personen of beperkt zelfredzame personen mogelijk maken.

Conclusie advies Veiligheidsregio Groningen
Veiligheidsregio Groningen heeft het bestemmingsplan Eemshaven beoordeeld op veiligheid.

Ten aanzien van dit bestemmingsplan ziet Veiligheidsregio Groningen mogelijkheden om de veiligheid te verhogen door gestructureerde en planologisch verankerde afstand tussen persoonsintensieve activiteiten en risicovolle activiteiten te creëren.

Graag gaan we met u in gesprek om deze mogelijkheden verder uit te werken en af te stemmen. Met deze mogelijkheden kunt u het risico verkleinen, het risico dat daarna overblijft is het restrisico. Het niet nemen van maatregelen leidt tot een hoger restrisico.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Indien u naar aanleiding van deze brief nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met Veiligheidsregio Groningen.

Hoogachtend,
het bestuur van Veiligheidsregio Groningen
namens deze,

[redacted]
Sectorhoofd Risicobeheersing

Veiligheidsregio
Groningen

PostNL
Afz. 9700 AB 66

€2,06
NEDERLAND
01.02.24
NetSet FM 113697

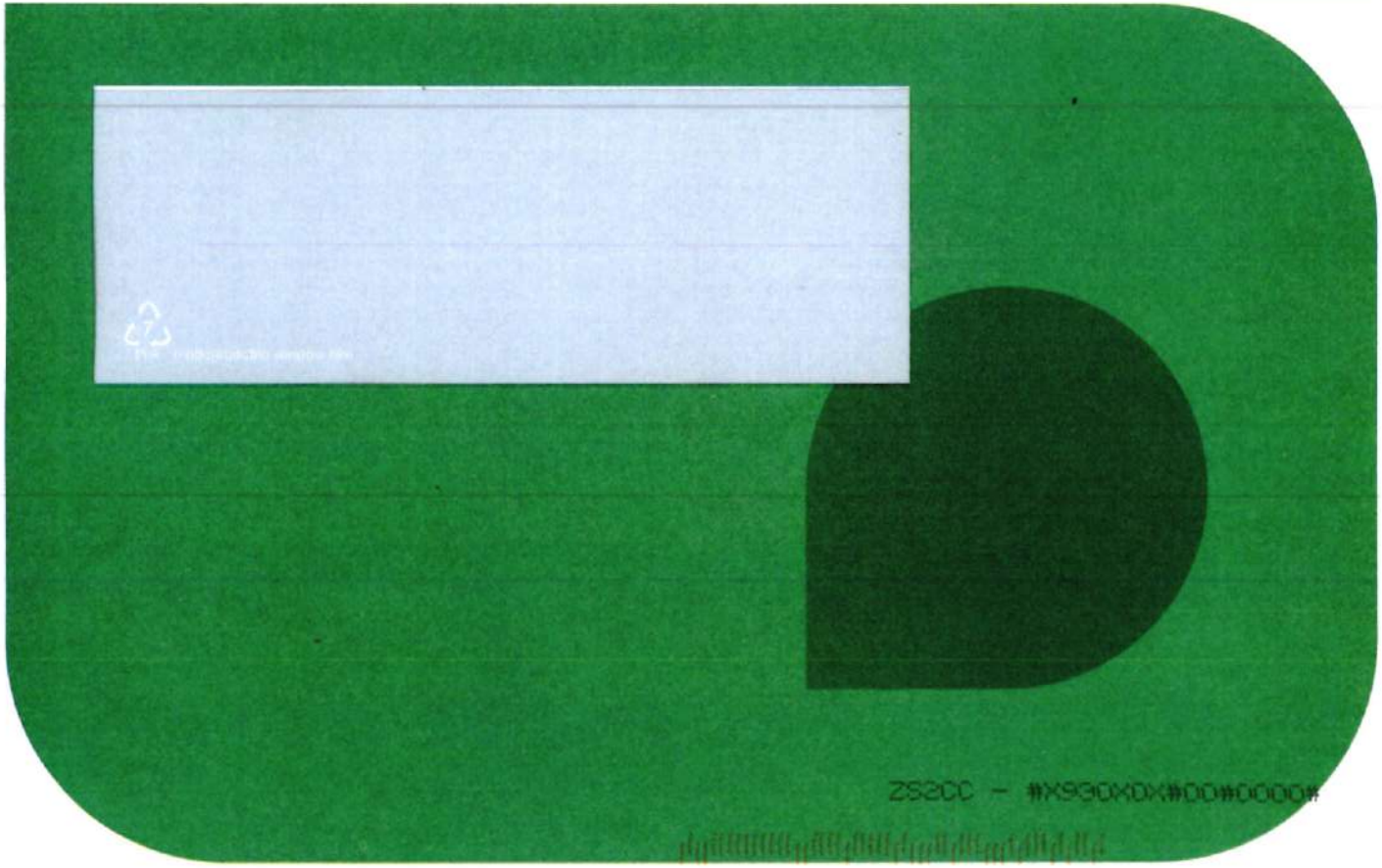

Gemeente Het Hogeland
Ingekomen d.d.
31 JAN 2024
Nr.

BUSS

Aan: Gemeenteraad Het Hogeland

Postbus 26

9980 AA Uithuizen

Buss Terminal Eemshaven B.V.

Westlob 10

9979 XJ Eemshaven

Phone: +31 596 516330

Eemshaven, 30 januari 2023

Betreft: Zienswijze ontwerp bestemmingsplan Eemshaven

Geachte raad,

Hierbij maak ik namens Buss Terminal Eemshaven zienswijze kenbaar met betrekking tot het hierboven genoemde 'ontwerp bestemmingsplan Eemshaven'.

In artikel 4, lid 4.2.3 zijn bouwregels opgenomen voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouw zijnde. Onder b is opgenomen dat de bouwhoogte van bedrijfsinstallaties ten hoogste 65 meter bedraagt. Bedrijfsinstallaties zijn, op grond van de begrippen in het ontwerpbestemmingsplan, een hijskraan, schoorsteen, zonnepaneel of andere installatie, al dan niet op of aan gebouwen, met een open of ranke structuur, ter plaatse aanwezig ten behoeve van de ter plaatse gevestigde bedrijven.

Bij onze bedrijfsactiviteiten maken wij, en vele andere bedrijven om ons heen, zeer veelvuldig gebruik van hijskranen aangezien dat inherent is aan de activiteiten. De hoogtebepaling voor bedrijfsinstallaties geldt op het moment dat er sprake is van een bouwwerk. Afhankelijk van de situatie en omstandigheden kan een hijskraan op enig moment worden aangemerkt als een bouwwerk, geen gebouw zijnde. In die gevallen geldt er dan een maximale bouwhoogte van 65 meter. Wij gaan er vanuit, gelet op de normale bedrijfsactiviteiten in een haven, dat deze maximale bouwhoogte niet van toepassing is op de bewegende delen van een hijskraan, zoals een giek,

Wij verzoeken u dan ook om de begripsomschrijving hieromtrent aan te passen.

Wij gaan er vanuit dat u ons van de verdere procedure op de hoogte houdt.

Hoogachtend

[redacted]

Buss Terminal Eemshaven

Westlob 10, 9979 XJ Eemshaven

BUSS

Buss Terminal Eemshaven B.V.
Westlob 8 • 9979 XJ Eemshaven
The Netherlands

R **BRIEF AANGETEKEND NL**
NL Frankering betaald €9.8
12 gr
160833
D
PostNL
30-01-2024 17:09
NL

3SRPKS955592062 9980AA 26

Gemeenteraad Het Hogeland
Postbus 26
9980 AA Uithuizen

Aan de burgemeester, wethouders en gemeenteraadsleden, gemeente Het Hogeland en aan het college van Gedeputeerde Staten en statenleden, provincie Groningen

[redacted]
Buitenweg 8
9984 NS Oudeschip
Mobiel: 06-[redacted]
E-mailadres: [redacted]@scarlet

Gemeente Het Hogeland
Ingekomen d.d.
15 FEB 2024
Nr.

Datum: 15 februari 2024

Onderwerp : Zienswijze Ontwerp bestemmingsplan Eemshaven en Ontwerp Beschikking Hogere Waarde Geluid
(ter inzage van 22-12-2023 t/m 01-02-2024 met uitstel t/m 15-02-2024)

Inleiding

Te beginnen met een verkeerde woordkeus van de provincie Groningen en de gemeente Het Hogeland. De aangegeven bedrijven door alle consultantbureaus is industrie milieucategorie 4.1. en dus een industrieterrein en geen bedrijventerrein.

- Een industrieterrein is bedoeld voor grote bedrijven, op grote kavels en moet goed bereikbaar zijn. De Oostpolder dus.
- Een bedrijventerrein is bedoeld voor middelgrote en kleine bedrijven.

We hebben te maken met een onbekend fenomeen in Nederland namelijk: Het ontwikkelen van een industrieterrein tussen een bestaand windpark van 20 windturbines in de Oostpolder, waarbij het windpark zonder inpassingsplan is vergund!

Windpark Oostpolder is een autonome ontwikkeling die dus onder de PIP-Oostpolder valt, waardoor het cumulerend geluid 65 dB meegenomen moet worden. Dit is niet gebeurd.

Ontwerp Beschikking Hogere Waarde Geluid voor de Oostpolder

Een Facetbestemmingsplan Geluidverdeelplan Eemshaven lag 6 weken ter inzage vanaf 30 mei 2022 en vervolgens zonder op zienswijzen te reageren, werd op 16 november 2022 een Facetbeheersverordening Geluidverdeelplan ineens vastgesteld. Omwonenden konden dus niet meer reageren en in beroep gaan was niet meer mogelijk. Hoogst opmerkelijk, dat een **Facetbestemmingsplan Geluidverdeelplan Eemshaven** uit 1993, in 2013 onveranderd is gebleven. Nog vreemder wordt dit, als je beseft dat de huidige industrie tot milieucategorie 5.3 zich in die 20 jaar flink heeft uitgebreid in de Eemshaven. De motivatie en onderbouwing met de huidige feitelijke geluidsinformatie ontbreekt. Het ging hierbij dus alleen maar om een juridisch risico.

Windpark Oostpolder is vergund met verouderde normen uit 2008 m.b.t. geluid. De geluidsbelasting voor omwonenden werd op het laatst veranderd in cumulerend tot 65 dB, terwijl hiervoor 47 dB overdag en 41 dB in de nacht de norm was. De Europese Commissie kon niets voor omwonenden doen omdat de EU-Commissie niet over gestelde normen van Nederland gaat. Wel stelde de EU-commissie dat alle EU- richtlijnen gevolgd moeten worden ook aangaande gezondheidsrisico's en veiligheid. De EU-richtlijn zoals het voorzorgsbeginsel en een risicoanalyse is genegeerd. Het windpark draait nu een paar jaar waarbij de gezondheidsschade van omwonenden nog niet vast te stellen is, al zijn daar al wel geluiden over.

Met de nu aangepaste normen in wet- en regelgeving was Windpark Oostpolder met de huidige opstelling nooit tot stand gekomen of vergund!

Tot mijn verbazing worden wij, als inwoners van Oudeschip en omwonenden weer geconfronteerd met dezelfde problematiek. Oudeschip en omwonenden worden met dit ('bedrijventerrein') industrieterrein Oostpolder samen met de Eemshaven blootgesteld aan een 'beschikking hogere grenswaarde' van 60 dB op de gevel van woningen. Er wordt door Provincie Groningen en gemeente Het Hogeland gebruik gemaakt van verouderde wet- en regelgeving met de bijbehorende normen om doelbewust de Omgevingswet te ontwijken. Het voorzorgsbeginsel (EU-richtlijn) en een risicoanalyse (EU-richtlijn) ontbreekt m.b.t. gezondheidsrisico's en leefbaarheid.

De vraag is, beheerst het bevoegd gezag het geluid van:

- **alle activiteiten samen op het industrieterrein met geluidproductieplafonds (op referentiepunten). Vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet is dit op de zonegrens en gevels van geluidgevoelige gebouwen.**

Het antwoord is nee, omdat niet alle activiteiten zijn meegenomen, waaronder 20 windturbines van windpark Oostpolder. Een Ontwerp Beschikking Hogere Grenswaarde 60 dB, waarbij geluid van het windpark 65 dB cumulerend niet wordt meegenomen is bizar. Het gaat hierbij om de leefbaarheid en gezondheidsrisico's van Oudeschip en woonomgeving. Geluid in de leefomgeving heeft invloed op de gezondheid.

RIVM *De zorg voor morgen* begint vandaag
Het verschil in eigenschappen en bronnen van geluid heeft geleid tot veel specifieke wet- en regelgeving. De Wet geluidhinder is de basis voor de wetgeving in Nederland. De Wet geluidhinder wordt nu stapsgewijs opgenomen in de Omgevingswet, die naar verwachting in 2024 in werking zal treden. Naast de Wet geluidhinder zal ook alle andere geluidregelgeving, met uitzondering die wat betreft luchtvaart, worden opgenomen in de Omgevingswet. De Omgevingswet maakt meer lokale afwegingsruimte mogelijk waardoor lokale overheden voor specifieke gebieden meer nadruk kunnen leggen op **gezonde leefomgeving en geluid.**

In dit Ontwerp bestemmingsplan Eemshaven is op geen enkele wijze rekening gehouden met een gezonde leefomgeving en geluid!

De EU-richtlijn m.b.t gezondheidsrisico's en geluid is niet meegenomen in deze MER. Evenmin is er rekening gehouden met de komst van de Omgevingswet. Provincie en gemeente hebben bewust gebruik gemaakt van oude normen en rekenmodellen. De oude **maximale** normen m.b.t. geluid veroorzaken inmiddels algemeen bekend, gezondheidsrisico's.

De Europese Commissie (COM 2000, 15) heeft precies aangegeven wat onder voorzorg verplicht is: Toepassing van het voorzorgsbeginsel vereist:

> •Vaststelling van mogelijke schadelijke gevolgen van een verschijnsel, product of procedé;
> •Een wetenschappelijke risico-evaluatie waarbij het risico wegens onvoldoende, geen uitsluitsel gevende of onnauwkeurige gegevens niet met voldoende zekerheid kan worden vastgesteld."

Laagfrequent geluid en infrageluid bestaan blijkbaar nog steeds niet in wet -en regelgeving. Gezondheidsrisico's worden genegeerd.

De huidige industrie in de Eemshaven plus ca 140 windturbines veroorzaken trillingen in de grond dus ook onder woningen. Het zou verstandig zijn om eens te kijken bij KNMI live-seismogrammen. Ik ben geschrokken, zeker als je bedenkt dat dit een aardbevingsgebied is.

Windpark Oostpolder zoals het nu is, was nooit met deze opstelling windturbines tot stand gekomen onder de Omgevingswet. Het geluid komt regelmatig boven 65 dB uit. Slaapstoornissen, bromtonen, bonken in huis (inmiddels ook door heien bij RWE en Google) en resonantie van geluid hebben nu al een negatieve invloed op de leefomgeving en gezondheid.

Veiligheid

Er zal eerst een risicoanalyse van het hele plangebied gemaakt moeten worden. De provincie, de gemeente en GSP spreken van: een Energyport, het stopcontact voor noordwest Europa etc.

De Eemshaven is al een Energyport, zie onderstaande bedrijven:

1. VOPAK: 11 opslagtanks van elk 60.000 m3 aan benzine en diesel
2. RWE: bio/kolencentrale
3. Engie Eemscentrale: gas
4. Magnumcentrale wordt geschikt gemaakt voor waterstof
5. Ten Noorden van de Waddeneilanden komt 's werelds grootste waterstoffabriek op zee.

6. LNG-terminal: 2 schepen waar acht miljard kubieke meter wordt verwerkt
7. Alle andere plannen (o.a. Oostpolder) van GS, provincie en gemeente voor dit stopcontact en deze Energyport
8. Kabels en buizen
9. Ca 140 windturbines in het plangebied
10. RWE: nucleaire activiteiten voor meet -en regeltechniek
11. Pouw: uitbreiding voor stoken met steenkool
12. Merksteijn komst staalfabriek en 2026 in bedrijf
13. RWE is begonnen met de bouw van een batterijfabriek

Wat door provincie en gemeente vergeten wordt, is het feit dat de Eemshaven nog vele ha grond beschikbaar heeft. Sterker nog de provincie Groningen bezit 10.600 ha grond (info kadaster), waar de Oostpolder (600 ha) nog bij gaat komen???

Door de gebiedsontwikkeling Oostpolder (600 ha.) zal het Voorzorgsbeginsel (zorgplicht) toegepast moeten worden op het hele plangebied van zuidoost naar west aangaande Veiligheid. Dit in verband met de reeds bestaande en toekomstige megaconcentraties van energie, datacenter, bekabeling, bestaande en komende industrie. Eén van de doelen is voor 2030 de Eemshaven te ontwikkelen tot Energyport en Datahub voor Noordwest-Europa. Er zal rekening gehouden moeten worden met ontploffingsgevaar, brandgevaar, vervoer giftige/brandbare stoffen, vliegverkeer (nu helikopters en sportvliegtuigjes) en terrorisme. **Simpele verouderde wettelijke normen zijn niet meer toepasbaar gezien de enorme veiligheidsrisico's van dit enorme plangebied.**

Het centraliseren van al deze vormen van energie samen met de energievreters vormen regionaal, nationaal en internationaal een enorm risico, mede gezien het feit dat we in een instabiele wereld leven met bovendien een Europese oorlog. Daar komt nog bij dat vele keren per jaar de brandweer nu al moet uitrukken voor een bedrijf in de Eemshaven.

Waarnemingen en constateringen van verontrustende aard:

1. Drones worden waargenomen boven de Eemshaven
2. Sportvliegtuigjes vliegen regelmatig boven de Eemshaven
3. Helikopters vliegen over de Eemshaven
4. Oudeschip en omgeving hebben geen hoorbare maandelijkse sirene/luchtalarm
5. Er is geen brandweerkazerne in de Eemshaven
6. Een Rampenplan ontbreekt

Een gedegen wetenschappelijke risicoanalyse en evaluatie is noodzakelijk.

De Europese Commissie (COM 2000, 15) heeft precies aangegeven wat onder voorzorg verplicht is: Toepassing van het voorzorgsbeginsel vereist:

- Vaststelling van mogelijke schadelijke gevolgen van een verschijnsel, product of procedé;
- Een wetenschappelijke risico-evaluatie waarbij het risico wegens onvoldoende, geen uitsluitsel gevende of onnauwkeurige gegevens niet met voldoende zekerheid kan worden vastgesteld.

Waar is het 'Rampenplan' voor de Eemshaven, waarom is dit plan niet al eerder tot stand gekomen gezien de al aanwezige industrie en wanneer komt er eindelijk een sirene/luchtalarm in de Eemshaven!!!!!!! Omwonenden vragen hier al jaren om bij de omgevingsdienst. Inmiddels is er al een onveilige situatie ontstaan voor omwonenden gezien de instabiele wereld met oorlogen!

Luchtvervuiling: Uitstoot Co2/stikstof etc. bestaande bedrijven Eemshaven

Nog specifieker luchtkwaliteit in eigen omgeving bekijken | RIVM (Luchtmeetnet.nl)

In de Eemshaven worden geen metingen gedaan. Hoe zit dit?
Wel is duidelijk dat in de omgeving van de Eemshaven woekeringen ontstaan van brandnetels, braam, zevenblad, klimop etc..

Lichtvervuiling:

Bezoekers die via N46 of N33 komen, vragen regelmatig of Oudeschip op/bij een kermisterrein ligt. Er zijn inmiddels vele mogelijkheden bekend om deze lichtvervuiling te minimaliseren, maar er wordt niets gedaan!

Aanvullend

Tot mijn verbazing blijkt dat Windpark Oostpolder vergund is zonder inpassingsplan. Het windpark wordt gezien als een autonome ontwikkeling. Als dat zo is, hoort Windpark Oostpolder ook onder deze PIP. De 'genoemde bedrijven' door consultantsbureaus horen ook bij een autonome ontwikkeling. Dit betekent dat we hier spreken over:
Windpark-Industrieterrein Oostpolder.

Provincie of gemeente zouden eens goed moeten kijken naar het rapport Witteveen & Bos (22 maart 2019) 'Haven- en industrieterrein Eemshaven', het zijn maar 534 bladzijden. Windpark Oostpolder moest nog gebouwd worden.

Aansprakelijkheid

Wie (in dit geval geïnformeerd en dus willens en wetens) het risico neemt gezondheidsschade en veiligheidsrisico's te veroorzaken bij zijn medemens, of als overheid bij haar burgers, maakt zich schadeplichtig, aldus juristen.

Zoveel te langer de Nederlandse bestuursorganen het toepassen van onder meer het voorzorgsbeginsel, de EU SMB richtlijn van 2001, MEB en het MER m.b.t.

gezondheidsrisico's en veiligheidsrisico's voor zich uitschuiven, zoveel te meer zal dit doorwerken in de aansprakelijkheidsstelling door alle gedupeerde burgers (van Oudeschip en buurtschappen) van de overheid.

Mijn conclusie:

Dit Ontwerp bestemmingsplan Eemshaven en Ontwerp-Beschikking Hogere Waarde Geluid voor de Oostpolder moet van tafel! Er zal al veel geld mee gemoeid zijn, maar weegt niet op tegen gezondheid en veiligheid voor Oudeschip en omwonenden.

Vragen:

Hebben Oudeschip en omwonenden te maken met onbehoorlijk bestuur, zowel van de provincie Groningen als de gemeente Het Hogeland? (het doordrukken van maximale verouderde normen in wet -en regelgeving, omwonenden manipuleren en misleiden. Zie mijn zienswijze d.d. 31-01-2024.
of
Zijn er leemten aan kennis van provincie en gemeente? (geen kennis van de nieuwe omgevingswet (het bewust doordrukken van verouderde wetgeving); -ontbreken van gebiedsinformatie; - ontbreken van voldoende detailinformatie over (onderdelen van) de voorgenomen activiteit, waardoor effectvoorspellingen slechts in algemene zin kunnen plaatsvinden; - onvoldoende informatie omtrent ingreep-effectrelaties; - onzekerheid omtrent autonome ontwikkelingen.)

Er wordt weer alleen 'juridisch' in plaats van 'menselijk' gekeken door de gemeente en de provincie. Een kreet als ' De Woonfunctie blijft bestaan' is abject, als leefbaarheid, gezondheid en veiligheid niet op de eerste plaats staan!!!!!!!.

Ik ben benieuwd wat een toezichthouder of rechter hiervan vindt.

Als laatste:

Ik sluit mij ook aan bij de zienswijze van Dorpsbelangen Oudeschip!

Tot zover mijn zienswijze, wordt vervolgd.

Met vriendelijke groet

[redacted]

Oudeschip